

IHOON ANKKUROITU IDENTITEETTI

Henkilökohtaisesti merkityksellisten tatuointien hyödyntäminen yksilöiden
identiteettityössä

JOHANNA KORHONEN
Tampereen yliopisto
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
Sosiaalipsykologian pro gradu -tutkielma
Maaliskuu 2017

TAMPEREEN YLIOPISTO
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

KORHONEN, JOHANNA: IHOON ANKKUROITU IDENTITEETTI. Henkilökohtaisesti merkityksellisten tatuointien hyödyntäminen yksilöiden identiteettityössä.

Pro gradu -tutkielma, 116 sivua, 31 liitesivua
Sosiaalipsykologia
Ohjaaja: Eero Suoninen
Maaliskuu 2017

Ihomme välittää elämämme tärkeimpiä tapahtumia. Se ei ole vain biologinen ja fyysinen ilmiö, vaan myös monimuotoinen sosiokulttuurinen luomus. Kaikissa tunnetuissa kulttuureissa ihmiset muokkaavat ihoaan jollakin tavoin ilmaistakseen muille ihmisille henkilökohtaista informaatiota itsestään. Näin ollen iho on alituisesti muuttuva henkilökohtainen kudelma, joka kertoo maailmalle, keitä me olemme ja keitä me haluamme olla. Pysyvistä ihotaiteen muodoista tatuoinnit ovat tänä päivänä ehdottomasti suosituimpia. Tästä kertoo jo se, että pelkästään teollistuneissa maissa arviolta jopa 80 miljoonalla ihmisellä on jonkinlainen tatuointi.

Tutkimuksessani kartoitan yksilöiden tatuoinneilleen antamia henkilökohtaisia merkityksiä sekä niiden hyödyntämistä yksilöiden identiteettityössä. Teoreettisena viitekehyksenäni on postmoderni identiteettiteoria, jossa korostetaan yksilöä aktiivisena toimijana, joka rakentaa jatkuvasti identiteettiään, pääasiallisesti kulutuskulttuurin tarjoamin keinoin. Tämän lisäksi hyödynnän analyysissäni aikaisempia tatuointitutkimuksia. Tarkoitukseni on paikata kotimaisen tatuointitutkimuksen selkeää tiedollista aukkoa sekä pyrkiä tuomaan uusia sosiaalipsykologisia näkökulmia yksilöiden identiteetin tutkimukseen tarkastelemalla tatuointeja merkittävänä välineinä aktiivisessa identiteettityössä.

Tutkimusaineistoni koostuu 53 laadullisesta kyselylomakkeesta sekä yhdestä vapaamuotoisesta kirjoitelmasta, jotka keräsin Internetissä täytettävällä verkkolomakkeella 27.4.–21.11.2010 välisenä aikana. Analyysimetodinani on laadullinen teoriaohjaava sisällönanalyysi.

Analyysini perusteella tatuoinneilla haluttiin muun muassa luoda aineettomia mielikuvia konkreettisempi yhteys jo menetettyihin rakkaisiin, julistaa yhteenkuuluvuutta ja kiintymystä omia läheisiä kohtaan, muistuttaa itseä omasta historiasta, elämänarvoista ja asenteista sekä konkretisoida minuuteen liittyviä henkilökohtaisia asioita. Tämän lisäksi tatuoinnit toimivat joko vanhojen elämäntilanteiden konkreettisina pisteinä tai huutomerkkeinä uuden elämän alkamiselle. Nämä merkitykselliset tatuoinnit olivat tärkeässä osassa yksilöiden identiteettityön eri vaiheissa aina identiteetin suunnittelemisesta sen rakentamiseen sekä yksilöllisyyden osoittamiseen. Lisäksi tutkimuksessani tuli ilmi, että postmodernin individualismin aikanakin yksilöt ovat edelleen riippuvaisia muiden ihmisten huomiosta ja arvostuksesta. Tämä puolestaan sai yksilöt kontrolloimaan identiteettiään peittämällä tatuointejaan tilanteen niin edellyttäessä. Tutkimuksen tärkein huomio oli, että vaikka postmoderni identiteetti onkin jatkuvan muutoksen alainen, sen mukana kulkee kuitenkin joitakin palasia ihmisen menneisyydestä. Identiteetin ankkuroinnilla tatuoidut yksilöt pystyvät estämään identiteetin pirstoutumisen liittämällä siihen jotain vakaata ja pysyvää.

Avainsanat: Identiteetti, identiteettityö, kehonmuokkaus, postmoderni, sisällönanalyysi, tatuoinnit

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	1
1.2 Tutkimuksen lähtökohdat	2
1.3 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset	4
2 TATUOINTIKULTTUURIN MONET KASVOT	6
2.1 Tatuointien alkuperä ja varhaishistoria	6
2.2 Tatuointien moninainen merkityshistoria	7
2.3 Tatuointikulttuuri Suomessa	19
3 TATUOINNIT TUTKIMUKSEN KOHTEENA	23
3.1 Vallitsevia näkökulmia tatuointikulttuurin olemuksesta.....	24
3.2 Tatuointien merkitykset yksilöille	27
3.3 Kotimainen tatuointitutkimus	29
4 TEOREETTINEN TULKINTAKEHYS	32
4.1 Minuus ja identiteetti	33
4.2 Premodernista identiteetistä postmoderniin identiteettiin	36
4.3 Postmoderni kulutuskulttuuri sekä yksilöllisyyden vaatimus.....	38
4.4 Postmoderni identiteettityö.....	40
5 AINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄT	43
5.1 Aineiston keruu	43
5.2 Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.....	51
5.3 Analyysin vaiheet.....	55
6 TATUOINTIEN HENKILÖKOHTAISET MERKITYKSET	58
6.1 Kunnianosoitus.....	59
6.2 Yhteenkuuluvuus ja kiintymys.....	61
6.3 Elämänohje tai -opetus	63
6.4 Minuus ja omat arvot	66
6.5 Elämäntilanne	68
6.6 Kiinnostuksen kohde	70
7 TATUOINNIT OSANA YKSILÖIDEN IDENTITEETTITYÖTÄ	73
7.1 Identiteetin suunnitteleminen	73
7.2 Identiteetin rakentaminen	75
7.3 Identiteetin ilmaiseminen ja yksilöllisyyden osoittaminen	81
7.4 Identiteetin kontrolloiminen	84
7.5 Identiteetin ankkuroiminen	88

7 JOHTOPÄÄTÖKSET	92
7.1 Yhteenveto ja pohdinta.....	92
7.2 Tutkimuksen arviointia	105
LÄHTEET	109
MUUT LÄHTEET	116
LAINAUKSET	116
KUVAT	116
LIITTEET.....	117
<i>Liite 1: Sähköpostitse lähetetty tutkimuksen osallistumispyyntö.....</i>	<i>117</i>
<i>Liite 2: Facebookin tatuointiryhmän seinälle jätetty tutkimuksen osallistumispyyntö</i>	<i>118</i>
<i>Liite 3: Verkkokyselylomake</i>	<i>118</i>
<i>Liite 4: Vapaamuotoinen kirjoitelma.....</i>	<i>120</i>
<i>Liite 5: Luokittelutaulukot.....</i>	<i>121</i>

KUVIOLUETTELO

<i>KUVIO 1 Teoriaohjaavan sisällönanalyysin vaiheet.....</i>	<i>55</i>
<i>KUVIO 2 Analyysin rakenne.....</i>	<i>57</i>
<i>KUVIO 3 Henkilökohtaisesti merkitykselliset tatuoinnit osana yksilön identiteettityötä.....</i>	<i>103</i>

TAULUKKOLUETTELO

<i>TAULUKKO 1 Tatuointien määrän jakautuminen eri ikäluokittain.....</i>	<i>50</i>
<i>TAULUKKO 2 Analyysin ensimmäinen pääluokka ”tatuointien henkilökohtaiset merkitykset”.....</i>	<i>93</i>
<i>TAULUKKO 3 Analyysin toinen pääluokka ”identiteettityö”.....</i>	<i>98</i>

1 JOHDANTO

Kuva 1

” Wear your heart on your skin in this life.” ~ Sylvia Plath (1932-1963)

Ihomme välittää elämämme tärkeimpiä tapahtumia. Iho on avain meidän biologiaamme, sensorisiin kokemuksiimme, tiedon hankintaamme sekä suhteisiimme muiden ihmisten kanssa. Vaikka useimpia sen tehtäviä harvemmin edes tiedostetaan, se on yksi ihmiskehon merkittävin sekä monipuolisin osa. Sen lisäksi, että iho toimii suojaavana kerroksena kehon ja ympäristön välillä, se on saanut vastuulleen myös uusia rooleja sosiaalisena kanvaasina ja evolutiivisen menneisyyden metaforisena ilmentäjänä. Halusimme tai emme, ihomme reflektoi muun muassa ikäämme, syntyperäämme, terveydentilaamme sekä kulttuurista identiteettiämme. (Jablonski 2006, 1–2.)

Evoluution myötä olemme oppineet muiden eläinten tavoin niin sanotusti ”arvioimaan kirjan sen kansien perusteella”, mikä on ollut ensiarvoisen tärkeää selviytymisemme kannalta. Nykyisin ihmiset eivät kuitenkaan ole pelkästään visuaalisesti orientointuneita, vaan olemme suorastaan visuaalisesti pakkomielteisiä. Kaikissa tunnetuissa kulttuureissa ihmiset muokkaavat ihoaan jollakin tavoin ilmaistaakseen muille ihmisille erittäin henkilökohtaista informaatiota itsestään. Ihmiset hyödyntävät ihoaan muun muassa oman identiteettinsä, yksilöllisyytensä, sosiaalisen statuksensa sekä seksuaalisen ja sosiaalisen haluttavuutensa julkituomisessa. Ihmiset paljastavat, peittävät, maalaavat, tatuoivat, arpeuttavat ja lävistävät ihoaan, kertoen samalla itsestään ja heitä ympäröivistä ihmisistä. Näin ollen iho on alituisesti muuttuva henkilökohtainen kudelma, joka kertoo maailmalle, keitä me olemme ja keitä me haluamme olla. (Jablonski 2006, 2–3, 141–142.)

Moderni aikakausi on aiheuttanut dramaattisen kasvun kehoon ja ihoon liittyvissä itseilmaisun muodoissa. Ilmaistakseen itseään ihon kautta 2000-luvun ihmiset voivat hyödyntää laajaa ja monipuolista materiaalien ja tekniikoiden kokoelmaa, joka on karttunut jopa tuhansien vuosien ajan. Pysyvistä ihotaiteen muodoista ehdottomasti suosituimpia tänä päivänä ovat tatuoinnit, nimittäin jo pelkästään teollistuneissa maissa arviolta jopa 80 miljoonalla ihmisellä on jonkinlainen tatuointi. Huomionarvoista on, ettei tatuointien vetovoima perustu pelkästään pysyvyyteen, vaan myös niiden ilmaisuvoiman rikkauteen, jonka iho mahdollistaa. Ihon tarjoama laaja kanvaasi mahdollistaa niin erikokoiset, -väriset kuin kompleksisetkin tatuointiluomukset. (Jablonski 2006, 143, 148, 150.) Tatuointien suosion kasvamisen länsimaissa voi myös katsoa johtuvan siitä, että nykyisen kulutusyhteiskunnan tarjoamat tavat itseilmaisuuksiin ja luovuuteen nähdään liian persoonattomina. Globalisoituvassa muodin maailmassa yksilöllisen ja ainutlaatuisen identiteetin voi usein rakentaa lähinnä massoille suunnattujen toisten toisiaan kopioivien kulutustuotteiden ja tyylien avulla. (Bauman 2000, 84; Jablonski 2006, 141, 151; Kellner 1992, 263.) Valmiiksi tarjottuja ja kaavoihin kangistuneita vaihtoehtoja välttääkseen yksilöt ovatkin kääntyneet katsomaan ajassa taaksepäin, jotta he voisivat löytää jotakin autenttista ja ainutkertaista. Tatuoinnit nimittäin ovat pysyviä persoonallisuuden reflektioita – huolellisesti laskelmoituja representaatioita ydinuskomuksista sekä ajatuksia, jotka voivat tehdä ainutlaatuisen kannanoton yksilöllisyydestä. (Jablonski 2006, 151.)

1.2 Tutkimuksen lähtökohdat

Suomessa tatuoinnit liitettiin pitkään lähinnä merimiehiin, ilotyttöihin, rikollisiin sekä myöhemmin myös rockmuusikoihin. Tatuoituja ihmisiä pidettiin poikkeavina ja heitä paheksuttiin julkisesti. Tatuointikulttuuri on kuitenkin kehittynyt huikeaa vauhtia kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana ja se on alkanut kiinnostaa yhä useampia suomalaisia. On huomattu, miten erilaisia ja monipuolisia tatuointeja voi tehdä, ja opittu arvostamaan alaa omana kulttuurinaan. Nykyisin tatuoinnit ovatkin arkipäiväistyneet ja niistä on tullut melko yleisiä itsensä koristamisen ja ilmaisemisen välineitä. (Juntunen 2004, 55, 195, 200; Oksanen & Turtiainen 2004, 29–31; Ruotsalainen 2001, 8–10, 96–97.) Myös mediassa on innostuttu viime vuosina käsittelemään tatuointeja mitä erilaisimmista näkökulmista käsin. Esimerkiksi muotilehti *Ellessä* (01/2013, 56–57) Pulmu Holmberg hehkuttaa artikkelissaan *Tarinoita iholla*, että tatuointeja näkee nyt kaikkialla, koska moni haluaa asusteen, jota ei tarvitse koskaan riisua pois. Ja jos kuvan lopullisuus huolestuttaa, vaihtoehtojakin löytyy, kuten esimerkiksi muotitalo Chanelin suunnittelema siirtotatuointimallisto. Aamulehdessä (1.8.2013) taas korostetaan, että Suomessa tatuointi löytyy yhä useammalta, mutta suosio ei ole vielä saavuttanut

huippuaan, sillä suomessa ollaan vasta kirmässä samalle tasolle muiden länsimaiden kanssa. Helsingin Sanomissa (29.3.2010, A12) puolestaan todetaan, että television tatuointiohjelmat ovat rikkoneet viimeisetkin myytit alasta ja tatuoinneista on tullut keskiluokkaisia ja keski-ikäisiä. Tv-tarjontaan onkin ilmestynyt useita omia tatuointiaiheisia tositelevisiosarjoja, kuten esimerkiksi maailmalla suurta suosiota saavuttaneet Miami Ink (2005–2008) ja sen sisarsarja LA Ink (2007–) sekä niiden kotimainen vastine HelsINK (2013–), joissa julkkikset ja tavikset kertovat tatuointiensa taustalla olevista ideoista, tarinoista ja merkityksistä. Näiden lisäksi televisiossa on kauhisteltu ja kaunisteltu sekä Amerikan (2013–2014) että Suomen rumimpia tatuointeja (2014–). Tatuointien historiaa ja kulttuurista moninaisuutta puolestaan on pyritty valottamaan tositelevisiosarjassa Heimotatuointien jäljillä (Tattoo Hunter, 2009), jossa amerikkalainen kulttuuriantropologi ja arkeologi Lars Krutak kerää ihoonsa vanhojen mallien mukaisia tatuointeja eri puolilla maailmaa. Voikin varsin perustellusti todeta, että tatuointikulttuuri on tänä päivänä niin täällä Suomessa kuin muuallakin maailmassa hyvin moninainen ja ajankohtainen ilmiö (ks. esim. Juntunen 2004, 200; Ruotsalainen 2001, 8–10).

Itse olen ollut kiinnostunut tatuoinneista siitä lähtien, kun tulin hakkauttaneeksi sellaisen ihooni lähes puoli vahingossa. Olin tuolloin 19-vuotias, ja olin lupautunut menemään ystäväni henkiseksi tueksi asuinpaikkakuntamme ensimmäiseen "tatuointistudioon", joka sijaitsi vanhan linja-autovarikon tallirakennuksen pienessä vinttihuoneessa. Putiikin omistaja oli pitkällä Etelä-Afrikan matkallaan tatuomaan oppinut partanaamainen, kauttaaltaan tatuoitu, rokkarimotoristi Frank. Heti kyseiseen paikkaan astuessani lumouduin täysin ja tiesin heti, että minunkin oli saatava tatuointi vielä samalla reissulla. Myöhemmin olen haalinut tatuointeja vielä kaksi lisää, ja suunnitelmissani on hankkia ainakin vielä yksi uusi tatuointi. Henkilökohtaisesta kokemuksesta voinkin sanoa, että kun kerran otat tatuoinnin, olet loppuelämäsi koukussa.

Tieteellinen kiinnostukseni tatuointikulttuuria kohtaan puolestaan heräsi havaittuani, että useissa eri henkilökohtaisissa keskusteluissa sekä median välittämässä haastatteluissa yksilöt liittävät tatuointeihinsa hyvin erilaisia merkityksiä. Joillekin tatuoinnit olivat vain kauniita kuvia, kun taas toisille ne saattoivat olla henkilökohtaisesti hyvinkin merkittäviä symboleita. Nimenomaan nämä yksilöiden ”merkitykselliset” tatuoinnit alkoivat kiinnostaa minua siinä määrin, että pidin niitä tutkimuksen arvoisina. En kuitenkaan halunnut rajoittaa tutkimustani käsittelemään pelkästään tatuointien merkityksiä, joten tartuin mahdollisuuteen yhdistää kaksi kiinnostukseni kohdetta – tatuoinnit sekä postmodernin identiteettiteorian. Tutustuin kyseiseen teoriaan jo ensimmäisenä opiskeluvuoteni kirjoittaessani erälle kurssille harjoitustutkielmaa. Tuolloin tarkastelin Bret

Easton Ellisin Amerikan Psykoa postmodernin kulutuskulttuurin näkökulmasta. Minua kiehtoi jo silloin, ja itse asiassa kiehtoo vielä edelleen, postmodernin yhteiskunta- ja identiteettiteorian tarjoama näkökulma, jossa korostetaan yksilöä aktiivisena toimijana. Tämän teorian mukaan yksilö rakentaa jatkuvasti identiteettiään pääasiallisesti kulutuskulttuurin tarjoamin keinoin. Tämän ensi kohtaamisen jälkeen postmoderni identiteettiteoria on kulkenut tavalla tai toisella matkassani koko yliopistopintojen ajan. Niinpä ei ollut suurikaan yllätys, että minussa heräsi kiinnostus tarkastella myös näitä yksilöiden merkityksellisiä tatuointeja *postmodernin identiteettiteorian* tarjoamassa viitekehyksessä. Halusin tietää, hyödyntävätkö yksilöt tatuointeja identiteettityössään muiden kulutustuotteiden tavoin, ja onko sillä mahdollisesti jotain merkitystä, että tatuoinnit ovat henkilökohtaisesti merkityksellisiä ja pysyviä toisin kuin kertakäyttöiset kulutustuotteet.

1.3 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksessani keskityn yksilöiden tatuointien sisältämiin erilaisiin henkilökohtaisiin merkityksiin sekä niiden hyödyntämiseen yksilöiden henkilökohtaisessa identiteettityössä. Tatuointien sisältämällä *henkilökohtaisilla merkityksillä* tarkoitan, etten ole kiinnostunut tatuoinneista vain kauniina sisällyksettöminä kuvina, vaan haluan tutkia nimenomaan tatuointien sisältämiä syvempiä merkitysisältöjä. *Identiteettityöllä* puolestaan viittaa moderniin ja postmoderniin käsitykseen identiteetistä nimenomaan itse työstettynä ja ylläpidettynä kokonaisuutena (ks. esim. Cohen & Taylor 1992; Gubrium & Holstein 2001, 11–12; Saastamoinen 2006b, 170).

Merkitysisältöjen tutkimisesta voi puolestaan todeta, että maailmamme on merkitysten maailma. Kaikissa inhimillisissä toiminnoissa on merkityksiin liittyvä ulottuvuus. Merkitysten tuottaminen ja niiden lukeminen kuuluvat kaikkein useimmiten toistamiimme inhimillisiin toimintoihimme. Teemme päätelmiä todellisuudesta, itsestämme sekä sosiaalisista tilanteista. Tätä kautta tuotamme niin itsellemme kuin toisille käsityksiä siitä, mikä tämä maailma on ja mikä osa meillä on siinä. (Lehtonen 1998, 16–17, 19.) Huomionarvoista on, että merkitykset ovat kontekstiherkkiä siinä mielessä, ettei asioilla ja esineillä ole itsessään merkitystä. Tästä syystä asiat joudutaan merkityksiä etsittäessä suhteuttamaan toisiin asioihin. Näin ollen merkitysten tulkinta edellyttää herkkyyttä havaita vivahteita. Tutkimuksen kannalta onkin erityisen mielenkiintoista se, että vaikka merkitykset ovat osaksi tiedostettuja, niin ovat ne osittain myös piileviä. Tämän lisäksi merkitykset liittyvät toisiinsa eli muodostavat merkitysrakenteita. Näin ollen, vaikka yksittäiset merkitykset olisivatkin tiedostettuja, niiden välinen yhteys saattaa kuitenkin olla tiedostamaton. Voikin sanoa, että

inhimillinen todellisuus on monimerkityksistä. Tämä näkyy muussakin kuin ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Tutkijan onkin tärkeä huomioida, että yksilöinä koemme asiat eri tavalla. Etsittäessä merkityksiä, etsitään nimenomaan henkilökohtaisia merkityksenantoja. (Moilanen & Rähkä 2007, 46–47.) Tutkimuksessa tutkijan tehtävänä on puolestaan tarkentaa, määritellä, järjestää sekä raportoida työstämiään merkityksiä niin, että muutkin ymmärtävät, mistä tutkimuksessa on kyse (Varto 1992, 55). Mikko Lehtonen (1998, 23) kuitenkin huomauttaa, ettei merkityksistä kirjoittaminen ole koskaan pelkästään merkityksistä kirjoittamista, vaan pyrkii saamaan myös otetta yksilöiden välisistä suhteista. Sosiaaliset suhteet ja merkitykset ovat kietoutuneet niin tiiviisti toisiinsa, että kummastakaan ei voi puhua ottamatta huomioon toista.

Olen muotoillut kaksi tutkimuskysymystä:

- 1. Minkälaisia henkilökohtaisia merkityksiä yksilöt liittävät omiin tatuointeihinsa?*
- 2. Miten yksilöt hyödyntävät merkityksellisiä tatuointejaan omassa identiteettityössään?*

Tutkimusaiheeni valintaa voin perustella ensinnäkin tatuointi-ilmiön ajankohtaisuudella. Huomionarvoista on myös se, että tatuointien arkipäiväistymisestä huolimatta niitä ei ole juurikaan tutkittu Suomessa. Tutkimuksellani pyrin ensisijaisesti tuomaan lisäymmärrystä kyseiseen aihealueeseen sekä täyttämään edes hieman tätä kotimaisen tutkimuskentän selkeää tiedollista aukkoa. Toiseksi tutkimukseni pyrkii tuomaan uusia sosiaalipsykologisia näkökulmia yksilöiden identiteetin tutkimukseen tarkastelemalla tatuointeja merkittävänä välineinä aktiivisessa identiteettityössä. Lisäksi tutkimuksellani on vielä yksi, käytännönläheisempi tavoite. Tatuointien yleistymisestä huolimatta niihin usein edelleen liitetään arkikeskusteluissa vahva poikkeavuuden leima. Toiveenani olisikin, että pystyisin tutkielmassani tuomaan tatuoinnit esille nimenomaan positiivisessa valossa ja hälventämään edes hieman niihin liittyviä negatiivisia mielikuvia.

2 TATUOINTIKULTTUURIN MONET KASVOT

“Not one great country can be named, from the Polar Regions in the north to New Zealand in the south, in which the aborigines do not tattoo themselves.”

~ Charles Darwin (1809-1892)

Voidaksemme ymmärtää yksilöiden tänä päivänä tatuointeihin liittämiä merkityksiä sekä niiden hyödyntämistä omassa identiteettityössä, on tärkeää luoda katsaus tatuointien menneisyyteen. Tatuointikulttuurilla on takanaan erittäin pitkä, värikäs ja monivaiheinen historia. Ilmiönä tatuoinnit tunnetaan lähes jokaisessa maailman kolkassa. Tämän lisäksi eri aikakaudesta ja kulttuurista riippuen niihin on yhdistetty mitä erilaisimpia käsityksiä ja merkityksiä. Esimerkiksi jonain aikakautena koristavia tatuointeja pidettiin ylemmän luokan statussymboleina, kun taas toisena aikakautena niitä käytettiin vankien ja muiden hylkijöiden leimaamiseen. Aloitan moninaisen tatuointikulttuurin valaisemisen lähtemällä ihan alusta eli tatuointien varhaishistoriasta. Koska omassa tutkimuksessani olen kuitenkin kiinnostunut nimenomaan tatuointien erilaisista merkityksistä ja käyttötavoista, en jatka perinteisellä kronologisella historian kuvauksella ensimmäisen luvun mukaisesti vaan seuraavassa osiossa keskityn käsittelemään tatuointien moninaista merkitysten historiaa. Viimeisessä kappaleessa tarkastelen vielä Suomen omaa lyhytikäistä, mutta mielenkiintoista tatuointikulttuuria.

2.1 Tatuointien alkuperä ja varhaishistoria

Tatuointi määritellään pysyväksi merkiksi, joka on tehty vartaloon lisäämällä väriainetta ihon alle (Dinter 2005, 15). Englanninkielinen sana *tattoo* oli puolestaan löytöretkeilijä James Cookin matkatoverin, kasvitieteilijä Joseph Banksin keksintö, jonka hän oivalsi vuonna 1769 mittavalla Polynesian tutkimusmatkalla. Se juontuu Tahitilaisesta sanasta *tatau*, joka tarkoittaa merkitsemistä tai lyömistä. (Ks. esim. Dinter 2005, 137; DeMello 2000; 45; Hewit 1997, 68.) Vaikka tatuointeja identifioiva sana keksittiin vasta löytöretkien aikaan, itse ilmiön juuret sijoittuvat pitkälle ennen ajanlaskun alkua.

Tarkkaa tatuointitradition alkuperää on mahdotonta määrittää, mutta sen historian tiedetään olevan vuosituhansia pitkä. Todisteena tästä on muun muassa Alpeilta löydetty maailman vanhin muumio, joka on myös vanhin tunnettu tatuoitu ihminen. Arviolta 5300 vuotta sitten eläneellä ”Ötzin

jäämiehellä” oli yhteensä 57 tatuointia eri puolilla kehoa. Tutkijat ovat tatuointien sijainneista päätelleet, että niillä on ollut mitä ilmeisimmin parantava tai kipua lieventävä merkitys. (Dinter 2005, 26; Gilbert 2000, 11; Juntunen 2004, 22–23; Ruotsalainen 2001, 12–13.) Tatuoituja mummioita on löytynyt ympäri maailmaa. Esimerkiksi Egyptistä on löytynyt useita hyvin säilyneitä naismummioita, joiden tatuoinnit ovat olleet selkeästi nähtävissä. Yksi tunnetuimmista on noin 4000 vuotta vanha Hathorin papitar Amunet. Löytyneiden arkeologisten todisteiden perusteella egyptiläisten naisten uskotaan käyttäneen tatuointeja pääasiassa koristautumiseen. Useiden tatuointien on myös epäilty symboloivan hedelmällisyyttä ja nuoruutta, joten niillä on mitä ilmeisimmin ollut myös selkeä eroottinen tehtävä. (Dinter 2005, 193–195; Gilbert 2000, 11; Juntunen 2004, 23.) Siperian alueelta löytyneistä mummioista tunnetuin on puolestaan yli 2400 vuotta sitten haudattu ”Ukokin prinsessaksi” nimetty jääneito, jonka käsivarsiin oli tatuoitu eläinaiheisia kuvioita. Tällaiset eläintatuoinnit ovat olleet yleisiä useissa eri kulttuureissa ja niillä on pyritty tavoittelemaan esimerkiksi metsästysonnea, rohkeutta ja suojelua. (Gilbert 2000, 14; Ruotsalainen 2001, 13.)

2.2 Tatuointien moninainen merkityshistoria

2.2.1 Tatuoinnit heimotunnuksina, statussymboleina ja initiaatiomerkkeinä

Useiden alkuperäiskansojen piirissä tatuointeja on koristautumisen lisäksi hyödynnetty erilaisiin käytännöllisiin ja symbolisiin tarkoituksiin. Esimerkiksi Polynesian saaristossa tatuointikulttuuri on

Kuva 2

ollut erityisen rikasta ja taiteellisesti korkeatasoista. Heidän jakamansa mytologian mukaan ihmiset oppivat tatuointitaidon jumalilta, mistä johtuen tatuoinnit suoritettiin tarkasti vaalittujen rituaalien ja seremonioiden yhteydessä. Tavallisesti polynesialaisnuoret saivat ensimmäiset tatuointinsa 12–18-vuotiaina. Nämä tatuoinnit symboloivat poikien siirtymistä miehisyyteen sekä tyttöjen sukukypsyyden saavuttamista. Myöhemmällä iällä mittavat kuvat olivat puolestaan osoitus yksilön vauraudesta ja korkeasta asemasta. (Gröning 2001, 93–94.)

Myös Pohjoisella napapiirillä tatuointikulttuuri oli suosittua. Etenkin inuiittinaiset olivat usein tatuoituja. Merkkejä oli usein ympäri kehoa, mutta erityisesti kasvoissa. Yleisimmän tulkinnan mukaan tatuoinnit olivat osana heimojen siirtymärituaaleja ja ne symboloivat useita eri elämänvaiheita. Tämä ilmeni käytännössä siten, että tytön tultua puberteetti-ikänsä, hän sai ensimmäiset viivansa poskiin. Niitä lisättiin sen mukaan, kun hän esimerkiksi meni naimisiin tai sai lapsia. (Dinter 2005, 263–273; Lahti & Pettinen 1985, 3.)

Tatuointeja on usein käytetty myös heimotunnuksina tai ryhmäidentifikaation merkkeinä. Esimerkiksi eurooppalaiset keltit olivat antiikin aikana erityisen tunnettuja koko ruumiin peittävästä tatuoinneistaan. Ne toimivat nimenomaan heimotunnuksina, joiden avulla pyrittiin erottautumaan muista heimoista. Tämän lisäksi niistä oli hyötyä taisteluissa esimerkiksi roomalaisia vastaan, koska hurjat tatuoinnit herättivät heissä kauhua. (Dinter 2005, 32–33; Juntunen 2004, 25.)

Japanissa puolestaan täysin tatuoitu vartalo on yhä tänäkin päivänä keskeinen merkki *yakuzan* eli japanilaisen mafian jäsenyydestä. Kyseisen järjestön juuret ovat lähtöisin jo 1600-luvun loppupuolelta. Se on hajautunut moniin tuhansiin klaaneihin, jotka ovat haarautuneet erittäin vanhan hierarkian mukaan. Toimenpiteen tuskallisuuden sekä kuvien pysyvyyden vuoksi yakuzat katsovat kokovartalotatuointiansa symboloivan jäsentensä rohkeutta ja lojaalisuutta järjestöä kohtaan. Yakuzat katsovatkin kokovartalotatuointiansa toimivan tavallaan salaisen veljeskunnan sinettinä. (Dinter 2005, 55; Gilbert 2000, 77–78.)

Jari Ruotsalaisen (2001, 53) mukaan tänäkin päivänä löytyy tatuoinneilla itsensä merkitseviä ryhmiä. Näille ihmisryhmille on tyypillistä niiden eksklusiivisuus ja ryhmään kuuluvat on usein valikoitu esimerkiksi tietyn tehtävän jälkeen. Nykyisin tatuoitujen ryhmien jäsenmäärät eivät välttämättä ole enää suuria ja ne voivat olla hyvin sisäänpäin kääntyneitä. Hyvä esimerkki tällaisista ryhmistä on erilaiset moottoripyöräjengit, jotka usein käyttävät tietynlaisia tatuointeja korostaakseen autenttisuuttaan ja yhteenkuuluvuuttaan. Yksi tunnetuimpia ryhmäidentifikaatiomerkkejä on Helvetin Enkeleiden liiveissään ja tatuoinneissaan käyttämä ”Death’s Head” -pääkallo, jolla on siivekäs kypärä. Myös kirjaimet ”AFFA” (*Angels Forever, Forever Angels*) on usein tatuoituna heidän ihoonsa. (Grogard, 1994, 32.) Muita varsin näkyviä ryhmään kuulumisen merkkejä ovat skinheadien käyttämät tatuoinnit. Niistä yleisin on heidän kyynärpäässään oleva hämähäkinseitti-tatuointi, joka on käytössä maailmanlaajuisesti skinheadien piireissä. (Ruotsalainen 2001, 53–55.)

2.2.2 Suojaavat ja parantavat kuvat

Kuva 3

Tatuoinneilla on ollut myös suuri medikaalinen merkitys esimerkiksi infektioiden, reumatismin ja päänsäryn hoidossa (Dinter 2005, 17–16, 26; Ruotsalainen 2001, 22–23). Kyseiseen ilmiöön on törmätty muun muassa Alpeilla, Uudessa-Guineassa, Samoalla, skyyttien piirissä Venäjällä sekä lukuisissa Afrikan maissa (Dinter 2005, 26; Ruotsalainen 2001, 23). Useiden alkuperäiskansojen keskuudessa uskottiin sairauksien olevan pahojen henkien aiheuttamia. Tatuointeja pidettiin niin ehkäisevinä kuin hoitavina lääkkeinä useita eri sairauksia vastaan. Esimerkiksi pohjoisafrikkalaiset berberiheimojen naiset käyttivät kasvotatuointeja välttyäkseen yliluonnollisten voimien aiheuttamilta seuraamuksilta. Heille tatuoinnit toimivat eräänlaisina talismaaneina, jotka suojelivat kantajansa terveyttä ja hyvinvointia. Suojaavia ja hoitavia tatuointeja käytettiin myös sellaisilla kehon alueilla, joita ei aina voinut suojata vaatteilla. (Gröning 2001, 121.)

Arktisilla alueilla lääkinnälliset tatuoinnit olivat yleensä shamaanien tekemiä. Sairauksien ja muiden selittämättömien vastoinkäymisien uskottiin aiheutuvan yliluonnollisista syistä ja niiden uskottiin hoituvan tatuointien avulla. Tatuointien käyttö parannuskeinona oli usein sairauskohtainen. Jotkut sairaudet parannettiin tekemällä pieniä viivoja tai merkkejä tulehtuneelle alueelle. Esimerkiksi silmävaivat hoidettiin tatuomalla suorat viivat molempien silmien yläpuolelle. (Gilbert 2000, 180.)

Polynesiassa muinaiset kalastajat puolestaan tatuoivat voimakkaiden olentojen kuvia ihoonsa estääkseen ”merihirviöiden” hyökkäykset. Esimerkiksi delfiinin kuvan uskottiin karkottavan hait tiehensä, koska delfiinit ja hait eivät tunnetusti viihdy samoilla vesillä. (Turunen 1997, 127.) Yleisesti ottaen Tyynenmeren saarilla, kuten esimerkiksi Havaijilla, Tahitilla, Samoalla ja Uudessa-Seelannissa, tatuointikulttuuri oli hyvin samankaltainen. Etenkin havaijilaiset ottivat mittavia tatuointeja. Sekä naiset että miehet harrastivat kokovartalokuvituksia, joiden uskottiin suojelevan omistajaansa taistelussa. Suruaikaan havaijilaiset naiset ottivat puolestaan tuskallisia tatuointeja kieleensä, joiden tarkoituksena oli ruumiillistaa heidän surunsa sekä viedä huomio pois henkisestä ahdingosta. (Dinter 2005, 154–155; Gröning 2001, 94; Juntunen 2004, 13, 26.)

Myös Kaakkois-Aasiassa tatuoinneilla oli perinteisesti maaginen ja suojaava funktio. Eurooppalaisten kolonisaation myötä tatuointikulttuuri kuitenkin kuihtui pois lähes kaikista kyseisen alueen maista. Poikkeuksen muodostaa kuitenkin Thaimaa, jossa on yhä nykyäänkin voimissaan värikäs tatuointikulttuuri. Thaimaalaisten tatuoinnit ovat luonteeltaan uskonnollisia ja mytologisia. Niiden pääasiallisena tarkoituksena on saavuttaa maagista voimaa sekä suojata fyysisiltä vaaroilta. Usein nimenomaan buddhalaiset munkit suorittavat tatuoimisen, sillä uskomusten mukaan ainoastaan valaistuneiden ja pyhien miesten tekemät tatuoinnit suojelevat kantajaansa. (Dinter 2005, 71–80; Juntunen 2004, 27.)

Ennen Captain Cookin 1700-luvun loppupuolella tekemää tutkimusmatkaa Polynesiaan tatuoiminen oli käytännöllisesti katsoen tuntematonta Euroopassa. Cookin miehistön jäsenet olivat ensimmäisiä eurooppalaisia, jotka hankkivat itselleen polynesianlaisen tatuoinnin ja villitys levisi nopeasti Britannian merivoimiin merimiesten palatessa takaisin kotiin tatuointi matkamuistona matkaltaan. (Gilbert 2000, 23.) Euroopassa ja Yhdysvalloissa merimiesten perinnetatuoinneilla oli yleensä hyvin käytännönläheinen merkitys. Esimerkiksi selkäänsä merimiehet ottivat usein Jeesuksen kasvot, sillä laivan päällystön ei uskottu sortuvan ruoskimaan Vapahtajaa. Jaloissa olevien sian ja kukon kuvien taas kuviteltiin suojelevan hukkumiselta. Samaa tarkoitusta palveli 1900-luvun alkupuolella yleistynyt tapa tatuoida takapuoleen suuret potkurit, joiden tehtävänä oli pelastaa veteen tipahtanut merimies turvaan. Näiden käytännön merkitysten lisäksi ”hienot” kuvat toimivat myös etuna tyttöjen vikittelyssä. (Juntunen 2004, 13.)

2.2.3 Tatuoinnit kontrolli- ja rangaistuskeinoina

Kuva 4

Antiikin kreikkalaiset pitivät tatuointeja barbaarisina, eivätkä käyttäneet niitä koristautumiseen. He kuitenkin omaksuivat persialaisilta vihollisiltaan tavan hyötykäyttää tatuointeja orjien merkitsemisessä niin, etteivät he pystyneet huomaamattomasti pakenemaan. Rooman valtakunnassakaan tatuointeja ei käytetty koristeina, vaan niitä hyödynnettiin hallinnollisina välineinä. Tatuointeja käytettiin esimerkiksi identifioimaan gladiaattoreita, sotilaita, vankeja ja orjia. Eri ryhmien merkitseminen tietyillä näkyvillä merkeillä helpotti huomattavasti niiden liikkeiden tarkkailemista. Kontrollon lisäksi tatuointeja käytettiin Roomassa rangaistus- ja nöyryytyskeinona. Muun muassa

vangittujen eliittiryhmien jäsenten kasvot tatuointiin ennen kuin heidät lähetettiin orjatyöhön kaivoksiin. (Dinter 2005, 30–32.)

Kontrolloivat sekä rankaisevat tatuoinnit ovat olleet yleisiä muissakin kulttuureissa. Yhtenä esimerkkinä ovat erilaiset Kaakkois-Aasiassa vallinneet käytännöt. Esimerkiksi 1100-luvulla Kiaochia hallinnut kuningas tatuoi mielestään sopivia kuvauksia naisorjensa vasempaan käteen ja sotavankiensä otsaan. Burmassa puolestaan rikollisten vartaloon tatuointiin heidän rikoksensa nimi. Vakavampien rikosten yhteydessä tatuointiin lisäksi ympyröitä poskiin. Tällä tavoin leimauduttuaan miehet eivät enää voineet toimia muissa työtehtävissä kuin teloittajina ja vankiloiden vartijoina. (Dinter 2005, 77.)

Lisää esimerkkejä löytyy Euroopan historiasta. Muun muassa Ranskassa vielä 1800-luvulla rikollisille tatuointiin ruumiiseen kirjain sen mukaan, mistä heitä syytettiin. Esimerkiksi ”V” merkitsi sanaa *voleur* eli varasta. (Ruotsalainen 2001, 19.) Myös Britanniassa aina vuoteen 1871 asti sotilaskarkuruudesta tai huonosta käyttäytymisestä tuomitut brittisotilaat merkattiin joko kirjaimilla ”D” (*Deserter*) tai ”B.C” (*Bad Character*) (Dinter 2005, 32). Yksi äärimmäisistä esimerkeistä tatuointien ”hyötykäytöstä” liittyy kuitenkin holokaustiin, jolloin natsit merkitsivät juutalaisia erilaisin tunnuksin. Heihin saatettiin tatuoida esimerkiksi Daavidin tähti tai kirjain ”D”. Tämän lisäksi keskitysleireille saapuneet vangit lapsista vanhuksiin numeroitiin. Myös eri ryhmien edustajat merkittiin tietyin symbolein, kuten esimerkiksi homoseksuaalit tatuointiin vaaleanpunaisella kolmiolla. Juutalaiset kokivat tatuoinnit erityisen häpeällisinä ja nöyryyttävinä, koska heidän uskontonsa kieltää ankarasti ihon muokkaamisen tatuoinneilla. (Dinter 2005, 32; Shciffmacher 1996, 17.)

Viimeaikaisin esimerkki tatuointien käytöstä rangaistuksena tulee Irakista. Vuonna 1991 Persianlahden sodan tappion jälkeen Saddam Hussein menetti hetkeksi kontrollinsa armeijastaan ja kansalaisistaan. Palauttaakseen auktoriteettinsa hän antoi määräyksen useista eriasteisista rangaistuksista, joita tuli antaa erilaisista rikkomuksista. Kuolemantuomion ja amputaation lisäksi yhtenä rangaistuskeinona oli tatuoinneilla leimaaminen. Käytännössä leimaaminen toteutettiin niin, että kaikille karkureille ja Husseinin toimien vastustajille tatuointiin otsaan symboli ”X” merkitsi heidän petturuudestaan. (Dinter 2005, 32, 183.)

2.2.4 Uskonto ja merkitty keho

Kuva 5

Ensimmäiset kristityt olivat varsin yleisesti tatuoituja. Tatuoinnin aiheena oli yleensä kristinuskon kaksi symbolia – kala ja risti. He käyttivät tatuointeja ”valittujen” ryhmään kuulumisen tunnuksena ja niiden avulla pyrittiin erottautumaan pakanoista sekä osoittamaan vastarintaa roomalaisia vastaan. Kristittyjen määrän kasvaessa tatuointien merkitys erityisryhmän tunnuksena menettivät kuitenkin pian merkityksensä. Ennen pitkään tatuointeja alettiin karsastaa ja erityisen negatiivisesti suhtauduttiin sellaisiin yksilöihin, jotka pyrkivät käyttämään tatuointeja puhtaasti koristautumisen keinona. (Dinter 2005, 37; Lahti & Pettinen 1985, 8.)

Lopulta 300-luvulla Rooman valtakunnan ensimmäinen kristinuskoon kääntynyt keisari Konstatinus julisti tatuoinnit pannaan barbaarisena tapana. Hänen näkemyksensä mukaan Jumala oli luonut ihmisen omaksi kuvakseen, joten oli äärimmäinen synti yrittää parannella Luojan kädenjalkia. Nämä ”jumalattomat ihmiset” kokivat niin kauhistuttavia rangaistuksia, että tatuoinnit katosivat eurooppalaisesta kulttuurista lähes kokonaan tuhanneksi vuodeksi. (Juntunen 2004, 25, 27.)

Mielenkiintoista on, että tatuoinnit ilmestyivät seuraavan kerran Eurooppaan noin 1100-luvulla nimenomaan kristittyjen ristiretkeläisten myötä (Juntunen 2004, 25, 27; Lautman 1994, 10). Ristiretkeläisten käydessä Pyhässä maassa, he saattoivat ottaa paikan päällä itsellensä tatuointeja ikiaikaiseksi matkamuistoksi (Dinter 2005, 38; Juntunen 2004, 27). Lisäksi heillä oli todistettavasti tapana tatuoida risti tai joku muu kristillinen symboli kehoonsa, jotta heidät kuolemantapauksen sattuessa voitiin haudata kristittyinä (Lautman 1994, 10). Tämä ristiretkeläisten yleisesti omaksuma tapa oli hieman erikoinen siinä mielessä, että keisari Konstantinuksen jälkeen myös Paavi Hadrianus I oli vuonna 787 jKr. katsonut asiakseen julistaa tatuoinnit pannaan niiden kerettiläisyyden vuoksi. Jostain tuntemattomasta syystä tämä ei kuitenkaan ristiretkeläisiä häirinnyt. (Juntunen 2004, 27–28; Lautman 1994, 10.) Noin 1500-luvulla pyhiinvaellustatuointeja harrastettiin yleisesti. Esimerkiksi Jerusalemiin matkanneet ottivat tatuoinnin eräänlaisena todisteena siitä, että he olivat saaneet pyhiinvaelluksensa suoritettua, ja todella käyneet paikan päällä. (Dinter 2005, 38; Juntunen 2004, 25.) Huomionarvoista on, että ristiretkeläisten ja pyhiinvaeltajien tatuointi-innostuksesta huolimatta tatuoinnit pysyivät Euroopassa melko tuntemattomina ja harvinaisina aina 1700-luvun suuriin löytöretkiin asti (Juntunen 2004, 27–28; Lautman 1994, 10). Tällöin merimiehet sekä

tutkimusmatkailijat omaksuivat erilaisia tatuointikulttuureja kohtaamiltaan alkuperäiskansoilta ja toivat ne mukanaan länsimaihin.

Tutkimusmatkailijoiden jalanjalkia seuranneet katolilaiset lähetyssaarnaajat olivat taas vakuuttuneita siitä, että heidän pyhä tehtävänsä oli käännyttää nämä uusien siirtomaiden ”villit” kristinuskoon sekä ”sivistää” heidät. Kannibalismin ja ihmisuhrausten lisäksi tatuoinnit nähtiin barbaarisina ja pakanallisina tapoina, jotka haluttiin kitkeä pois. Lopulta eurooppalaisten valloittajien tuomat taudit sekä heidän harjoittamansa kohtuuton väkivalta onnistuivat hävittämään useita kokonaisia heimoja ja kulttuureita. Jäljelle jääneissä yhteisöissä alkuperäiskulttuuri korvattiin puolestaan eurooppalaisella ”sivistyksellä”. Ironista tässä kaikessa kauheudessa on se, että eurooppalaisten kristittyjen onnistuttua tuhoamaan alkuperäiskansojen ”barbaarinen” tatuointikulttuuri, siitä tuli pian suurta muotia kaikkialla länsimaissa (Dinter 2005, 10–11, 138).

Yleensäkin eri uskontojen suhtautuminen tatuointeja kohtaan on ollut melko voimakasta vaihdellen täydellisestä kieltämisestä suosimiseen (Lautman 1994, 10). Esimerkiksi buddhalaisuuden piirissä tatuoinneilla on aina ollut syvä uskonnollinen merkitys. Yhä tänäkin päivänä Burmassa, Laosissa ja Thaimaassa nimenomaan buddhalaiset papit ja munkit ovat tatuointitaidon mestareita. (Dinter 2005, 75–76.) Juutalaiset taas suhtautuivat tatuointeihin hyvin epäluuloisesti. Heille tatuointi oli Kainin merkki, joka tatuointiin Kainiin tämän murhattua veljensä. Jokainen, joka tunnisti Kainin merkistä, sai luvan tappaa hänet. (Turunen 1997, 127.) Koraanista puolestaan on tehty hyvin ristiriitaisia tulkintoja tatuointien suhteen. Tatuoimista ei ole selvästi kielletty Koraanissa, mutta jotkut islamilaiset teologit ovat mieltäneet siinä olevan lakeja, jotka tuomitsevat ne. (Dinter 2005, 186.) Niiden mukaan merkitty keho on inhoa herättävä, eikä sitä voi tuoda Pyhän ääreen (Ruotsalainen 2001, 15). Keskeisen islamilaisen käskyvallan puuttuessa ei tatuoinneista ole kattavaa kieltolakia, paitsi niissä maissa, joissa puhdasoppinen islamilainen hallitus käyttää valtaa. Tatuoiminen on nykyisin harvinaista esimerkiksi Iranissa ja kadonnut kokonaan Afganistanista. (Dinter 2005, 186.) Yleisesti ottaen islamin valta-alueilla Lähi-Idässä sekä Pohjois-Afrikassa on vielä 1900-luvullakin ollut erittäin rikas tatuointikulttuuri. Tatuointeja on otettu yleisimmin koristeiksi, mutta myös esimerkiksi hedelmällisyyden osoittamiseksi, maagisiksi rakkaustatuoinneiksi sekä tuomaan kantajalleen voimaa ja rohkeutta. (Dinter 2005, 179–182, 185–196.)

2.2.5 Viihdettä ja sirkushuveja

Kuva 6

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, tatuoinnit olivat hiipuneet melko tuntemattomaksi ilmiöksi Euroopassa suuriin löytöretkiin asti. Tällöin tutkimusmatkailijat alkoivat muun muassa tuoda matkoiltaan alkuasukkaita näytteille Eurooppaan eksoottisina kummajaisina. Esimerkiksi vuonna 1566 eräs hollantilainen kapteeni palasi kotiin Newfoundlandista mukanaan 20-vuotias inuiittinainen ja hänen lapsensa, jotka hän oli vanginnut tapettuaan ensin heitä suojelleen miehen. Kaupungilla levitetyissä mainosjulisteissa heitä kuvattiin villi-ihmisinä ja naisen pysyvien taivaan sinisten merkkien olevan sitä varten, että aviomies kykenisi tunnistamaan vaimonsa. (Dinter 2005, 40; Oettermann 2000; 193–194.) Syksyllä 1691 englantilainen tutkimusmatkailija William Dampier toi puolestaan Lontooseen

mukanaan täysin tatuoidun filippiiniläisen orjan, jota mainostettiin nimellä prinssi Giolo. Ironista kyllä, yleisölle väitettiin, että miehen tatuoinnit suojelivat häntä sairauksilta ja myrkyiltä, mutta valitettavasti Giolo kuoli pian isorokkoon. (Gilbert 2000, 29; Juntunen 2004, 28–29; Oettermann 2000, 194.) Myöskään Kapteeni Cook ei voinut vastustaa houkutusta palata tutkimusmatkaltaan takaisin Englantiin mukanaan elävä tatuoitu voitonmerkki. Vuonna 1774 hän nousi maihin hänen tulkkinään ja oppaanaan toimineen Omain kanssa ja esitteli tämän Lontoon seurapiireille, jossa hän saavutti heti suuren suosion. Vastakohtana muille näytteille tuoduille alkuasukkaille Omaita kohdeltiin äärimmäisellä kunnioituksella ja häntä keuhuttiin hyväkäytöksiseksi mieheksi, jolla oli kiehtovat sinertävät tatuoinnit. (Dinter 2005, 42; Juntunen 2004, 29; Oettermann 2000, 196.)

Kapteeni Cookin miehistön jäsenet olivat myös ensimmäisiä eurooppalaisia, jotka hankkivat itselleen polynesianlaisen tatuoinnin ja villitys levisi nopeasti Britannian merivoimiin. Merimiehet oppivat tatuointitekniikan polynesianlaisilta tatuointitaiteilijoilta ja harjoittivat sitä laivamatkoillaan. Myöhemmin merimiehet alkoivat esitellä maksusta omia tatuointejaan ja heidän jäädessä eläkkeelle monet perustivat tatuointisalonkeja Euroopan satamakaupunkeihin. (Gilbert 2000, 23; Juntunen 2004, 29.) Lisäksi Amerikassa töitä riitti, sillä arviolta 90 prosenttia amerikkalaisista merimiehistä kantoivat tatuointia 1800-luvun lopulla. Suosittuja tatuointiaiheita olivat muun muassa sydämet, tähdet, ankkurit ja laivojen nimet. (Juntunen 2004, 29, 31.)

1800- ja 1900-lukujen taitteessa tatuoinnit eivät olleet pelkästään merimiesten huveja vaan niistä tuli hetkellisesti muotia etenkin ylimystön piirissä. Esimerkiksi kuningas Yrjö V oli ottanut vuonna 1882 Tokion matkallaan lohikäärmeen kuvan käsivarteensa ja hän innostui tatuoinneista siinä määrin, että myöhemmin hänelle tehtiin lisää kuvia. Lisäksi Venäjän tsaari Nikolailla ja Tanskan kuningas Frederikillä oli tatuointinsa. Myös hienostonaiset innostuivat pysyvistä ihokuvista ja esimerkiksi Winston Churchillin äidille oli tatuoitu ranteen ympäri luikerteleva käärme. Vuonna 1914 historiankirjoihin puolestaan päätyi arkkiherttua Franz Ferdinandin ihoon tatuoitu käärme, jonka luoti lävisti kuuluisassa salamurhassa, joka aloitti ensimmäisen maailmansodan. Tatuointikuume kiehui kuumana jonkin aikaa niin Englannissa kuin Yhdysvalloissa. Esimerkiksi vuonna 1894 englantilaisessa Pall Mall-lehdessä jopa kirjoitettiin, miten tatuoidut kihlasormukset ovat ikuisempia ja sitovampia kuin kultasormukset. Mutta innostus oli vain hetkellistä, ja 1920-luvulla tatuointihuuma alkoi selkeästi hiipumaan, eivätkä tatuointikuvat olleet enää muotia. 1930-luvulle päästessä tatuointeja harrastivat lähinnä vain merimiehet, sotilaat, rikolliset ja sirkuslaiset. (Juntunen 2004, 30-31, 33.)

Huomionarvoista on, että vaikka tatuoinnit yleistyivät 1800-luvun lopulla ja niiden ottamisesta tuli jopa muotia rikkaan ylhäisön keskuudessa, ne eivät kuitenkaan olleet koko kansan hupia ja tavallinen keskiluokka itse asiassa vierasti ajatusta oman ihon kuvittamisesta. Se ei kuitenkaan tarkoittanut sitä, etteivätkö tatuoinnit heitä olisi kiinnostaneet. Suurta huvitusta oli itse asiassa mennä sirkukseen ihmettelemään tatuoituja ”kummajaisia”. Ylipäätään sirkukset ja tivolit olivat sata vuotta sitten melko erilaisia kuin nykyään. Trapetsitaiteilijoiden, jonglöörien sekä eläintenkesyttäjien lisäksi vetonauloina toimivat erilaiset kummajaiset, jotka mielellään saivat olla mahdollisimman karmivia. Etenkin Amerikassa yleistyivät maata ympäri kiertelevät seurueet, joita kutsuttiin nimellä *sideshow* ja *freak show*. Nämä ryhmät pyrkivät tarjoamaan kansalle shokeeraavia maistiaisista oudosta maailmasta, johon tosielämässä ei ollut mahdollista törmätä. Yleisöä houkuteltiin siamilaisten kaksosten, parrakkaiden naisten, alligaattori-ihmisten sekä merenneitojen lisäksi päästä jalkoihin tatuoitujen ihmisten avulla. Noina aikoina amerikkalaisia katsojia kiinnostivat etenkin tatuoinnit, jotka kuvasivat historiallisia tapahtumia tai henkilöitä sekä villin lännen lehmipaimenia ja intiaaneja. Esimerkiksi Yhdysvaltain presidenttien ja ulkomaisten hallitsijoiden muotokuvat olivat suosittuja, samoin erilaiset taistelukohtaukset. (Juntunen 2004, 33–34, 37.)

Kuuluisin ja menestynein tatuoitu ihminen on kiistämättä Horace Ridler eli The Great Omi. Ridler syntyi vuonna 1892 Lontoon lähistöllä ylempään keskiluokkaan kuuluvaan perheeseen. Hänen haaveenaan oli olla vapaa ja kokea seikkailuja. Vuonna 1922 hän päättikin ottaa huomattavan kokoelman tatuointeja ja ryhtyä sirkuslaiseksi. Pian kävi kuitenkin selväksi, että käveleviä

kuvakirjoja oli jo tarpeeksi ja Ridlerin oli keksittävä jotain huomattavasti erikoisempaa saadakseen töitä. Vuonna 1927 hän tekikin radikaalin päätöksen ryhtyä ”ihmissееpraksi”. Yhteistyössä kuuluisan tatuojan George Burchettin kanssa Ridler kävi läpi valtavan seitsemän vuotta kestävästä tatuointiprosessista, jossa hänet tatuoitiin päästä varpaisiin seepramaisiin juoviin. Sen lisäksi hän kävi 500 erilaisessa operaatiossa ennen kuin hän saavutti tavoitteensa. Ollakseen vakuuttavampi hän muun muassa lävisti nenänsä norsunluisella puikolla, venytti korvalehdessä olevat reiät kolikon kokoisiksi ja hiotutti hampaansa teräviksi piikeiksi. Lopulta muokausprosessin päätyttyä vuonna 1934 The Great Omi oli syntynyt. (Gilbert 2000, 138, 144–147; Juntunen 2004, 36–38; Oettermann 2000, 210.) Tämän jälkeen menestys oli taattu. Hän matkusteli uransa aikana muun muassa ympäri Eurooppaa, Yhdysvaltoja ja Australiaa. (Gilbert 2000, 147; Juntunen 2004, 38–39; Oettermann 2000, 210.) 1950-luvulla mies lopulta vetäytyi eläkkeelle vaimonsa kanssa pienen kylän laitamille Sussexiin, missä hän lopulta kuoli 77-vuotiaana (Gilbert 2000, 138, 147; Juntunen 2004, 39). Huomionarvoista on, että samaan aikaan kun Omin ura hiipui, kuoli myös amerikkalainen sideshow- ja freak show -perinne. Läpikäytyään raskaan ja tuhoisan toisen maailmansodan, ihmisten moraalikäsitteet muuttuivat, eivätkä he enää halunneet maksaa rahaa vammaisten ja kummajaisien katsomisesta. (Gilbert 2000, 140; Juntunen 2004, 39–40.)

2.2.6 Tatuointien leimaaminen paheellisuudeksi ja poikkeavuudeksi

1800- ja 1900-lukujen taitteessa ylimystön ja porvariston piirissä vallinnut tatuointi-innostus oli muoti-ilmiö, joka ei kovinkaan kauaa jaksanut ihmisiä kiinnostaa. Näin ollen tatuoituja ihmisiä alettiin jälleen pitää kummajaisina ja heitä tarkkailtiin syrjäsilmin, sillä tatuoinnin ottajat elivät usein yhteiskunnan normien ulkopuolella. Poikkeuksena olivat kuitenkin merimiehet, joiden tatuointien katsottiin kuuluvan niin saumattomasti merimieskulttuuriin, että heidän kuvansa sentään hyväksyttiin. (Juntunen 2004, 46.)

Kuva 7

Yhteiskunnan nurjaa puolta edustivat muun muassa vankilatatuoinnit, joilla oli aivan oma koodikielensä. Esimerkiksi hämähäkinseitti oli merkki taposta tai symboli jumiutumuksesta vankilamuurien sisäpuolelle. Silmäkulmaan tatuoitu kyynel sen sijaan usein kuvasi esimerkiksi vankilassa vietettyjä surkeita aikoja, muistotatuointia menetetylle rakkaalle sekä tappoa tai murhaa. Joskus kyynelten lukumäärä kertoi jopa uhrien lukumäärän. Lisäksi pelkät kirjaimet kertoivat usein kantajansa vankilataustasta. ”AB” on lyhenne sanoista *Aryan Brotherhood* eli valkoiseen ylivaltaan

uskova arjalainen veljeskunta. Myös ”SWP” on rasistinen kirjainyhdistelmä, jonka kantaja edustaa *Supreme White Poweria* eli ylintä valkoista valtaa. Numerosarja ”187” on puolestaan Kaliforniassa murhan poliisikoodi. (Juntunen 2004, 46.)

New Yorkissa puolestaan tatuointistudioita perustettiin niille alueille missä juhlittiin rankimmin. Esimerkiksi Bowery, sen läheinen Lower East Side sekä Coney Island tunnettiin Yhdysvalloissa 1900-luvun alkupuolella todellisena paheiden pesänä, missä huvittelijoilta vietiin sekä rahat että moraalit. Tatuojilla riitti näissä paikoissa töitä, koska sillä ei ollut mitään väliä, kuinka humalassa asiakas oli. 1950- ja 60-lukujen taitteessa tatuoinnit alettiin yhdistää niin selkeästi juopotteluun, huoraamiseen ja rikolliseen toimintaan, että tatuointien teko jopa kiellettiin New Yorkissa vuonna 1964. Monet kaupungit seurasivat esimerkkiä perässä. Paikallisten tatuojien oli pakko sulkea liikkeensä, muuttaa muualle tai alkaa tehdä töitä ”maan alla”, lainsuojattomina. Myös Euroopassa alettiin tatuointeihin suhtautua yhtä karsaasti kuin Yhdysvalloissa, ja tatuointistudioihin saattoi törmätä lähinnä Amsterdamin ja Kööpenhaminan kaltaisissa satamakaupungeissa, missä oli tarjolla muitakin syntisiä iloja. (Juntunen 2004, 49.)

1900-luvulla eurooppalaisen ja amerikkalaisen tatuointikulttuurin leimaamiseen vaikutti suuresti etenkin lääkäreiden ja psykiatrien negatiiviset diagnoosit sekä poikkeavuutta korostavat tutkimukset. Ne onnistuivat juurruttamaan vuosikymmeniksi useita poikkeavuuden stereotypioita niin tieteellisiin kuin arkipäivän diskursseihin. (Gilbert 2000, 158–159; Hewitt 1997, 71–72.) Yksi vaikutusvaltaisimmista tatuoinnin tiedostamattomia motiiveja analysoinneista tutkijoista oli Albert Parry. 1930-luvulla julkaisemissaan tutkimuksissaan hän yhdisti tatuoinnit vahvasti poikkeavan seksuaalisuuden kanssa. (Ks. Gilbert 2000, 158; Hewitt 1997, 71–72.) Hän väitti tatuointien olevan niin seksuaalisen nautinnon korvike kuin masokististen nautintojen lähde sekä osoitus homoseksuaalisuudesta. Erityisesti hän rakensi mielikuvia tatuoiduista naisista poikkeavina ja helposti saavutettavina seksuaalisina hyödykkeinä. Parryn mukaan prostituoidut tatuoivat itseään masokististen ja ekshibitionististen viettien ajamina. Hän järkeili, että prostituoidut hankkivat tatuointeja saadakseen jälleen uuden syyn sääliä itseään ja hakeutuivat näin itsetietoisesti asiakkaiden kaltoin kohtelemiksi. (Ks. Hewitt 1997, 71–72.) Susanna S. Haigh, yksi Albert Parrya ylistäneistä aikalaisista, halusi vielä korostaa edellisten näkökulmien lisäksi ”tatuoinnin anaalisia elementtejä”. Hänen mukaansa oli olemassa selkeä yhteys sellaisten impulssien välillä kuten, että lapsi töhri itsensä ulosteilla ja aikuinen pysyvällä maalilla (ks. Gilbert 2000, 159).

1950-luvulla Shirley M. Ferguson-Rayport sen sijaan esitti teorian, jonka mukaan tatuoinneilla on merkittävä diagnostinen merkitys tietyissä psykiatrisissa sairauksissa. Esimerkiksi tatuointikuvioista hevosenkenkä ja sanat ”Good Luck” eli onnea tarkoittavat potilaan olevan psykopaatti, joka on kykenemätön ohjaamaan omaa elämäänsä ja uskoo alitajuisesti kohtalon kontrolloivan sitä. ”Skitsofreenisille tatuoinneille” tunnusomaisia ovat puolestaan muun muassa tähdet, veripisarot sekä salaiset symbolit, joilla on maagisia ominaisuuksia. Tällaiset tatuoinnit kuvaavat syvää epävarmuutta itsestä sekä etäisyyttä konkreettisesta todellisuudesta. Vielä 1990-luvulla muun muassa Robert F. Raspan myötäili Ferguson-Rayportin esittämää teoriaa. Hänen mukaansa oli näyttöä siitä, että pelkkä tatuoinnin olemassaolo, sisällöstä huolimatta, korreloi tiettyjen diagnoosien kanssa. Näin ollen lääkäreiden tulisi aina huomioida tatuoinnit varoitusmerkkeinä mahdollisista psykiatrisista sairauksista. (Ks. Gilbert 2000, 159.)

Victoria Pitts käsitteli vuonna 1999 julkaisemassaan artikkelissa *Body Modification, Self-Mutilation and Agency in Media Accounts of a Subculture* kehonmuokkauksesta käytyä julkista keskustelua. Artikkelin keskeisen lähtökohdan mukaan lehtimedialla on vaikutusvaltainen rooli kiihdyttää sosiaalisten tapahtumien problematisointia tyypillistämällä tapahtumia tai ilmiöitä. Pittsin tutkimusaineisto koostui vuosien 1993–1998 aikana julkaistuista kolmestakymmenestäviidestä artikkelista, jotka käsitelivät kehonmuokkausta. Hänen analysoimien artikkeleiden perusteella uutisarvo näytti perustuvan lähinnä ilmiön shokkiarvoon. Kehonmuokkaajat olivat edelleenkin omiaan herättämään pelkoa, inhoa ja levottomuutta. Heidät kuvailtiin alakulttuurin jäseninä, jotka olivat itse luoneet uhmaavat, poikkeavat ja järkyttävät ruumiilliset koristeensa. Lisäksi heidät esitettiin potentiaalisina itsensä silpojina, itseinhoisina, sairaina ja kontrolloimattomina. Lähes puolessa Pittsin analysoimista artikkeleista kehonmuokkaus esitettiin mahdollisena mielenterveysongelmana, jossa yksilöiden katsottiin osallistuvan oman ruumiinsa silpomiseen. Tällaiset silpomis- ja mielenterveyskeskustelut tukeutuivat kehonmuokkauksen ekspertteinä esiteltyjen lääketieteen sekä mielenterveyden ammattilaisten esittämiin mielipiteisiin ja väitteisiin. Mediassa esitettyjen mielenterveysargumenttien viesti oli se, että kehonmuokkaajat, kuten muutkin häiriöistä kärsivät, eivät itse valitse toimintojaan vaan ovat patologisten impulssien pakottamia. Tällaisissa diskursseissa kehonmuokkaus esitettiin tarkoituksellisena itsensä vahingoittamisena ja sitä verrattiin muihin ruumiiseen liittyviin häiriöihin, kuten esimerkiksi anoreksiaan. Tämän lisäksi merkittävässä osassa artikkeleita tatuoinnit, arpitatuoinnit, lävistyksset sekä polttomerkit yhdistettiin yleisesti muihin sosiaalisiin ongelmiin, kuten esimerkiksi huumeriippuvuuteen, bulimiaan ja rikollisuuteen. (Pitts 1999, 291–297.)

2.3 Tatuointikulttuuri Suomessa

Kuva 8

Suomessa ei ole vallinnut samanlaista rikasta tatuointikulttuuria kuin esimerkiksi Englannissa, Yhdysvalloissa tai Keski-Euroopassa (Juntunen 2004, 195). Täällä tatuoinnit nähtiin lähinnä rikollisten, prostituoitujen ja merimiesten paheksuttavana tapana, mikä pitkään pitikin paikkaansa (Juntunen 2004, 195; Ruotsalainen 2001, 96). Turun yliopiston kansantieteen laitoksen arkiston mukaan 1900-luvun alkupuoliskolla suomalaiset merimiehet hankkivat tatuointinsa laivamatkojen välipysähdysten aikana ulkomaisissa satamissa. Kuvia tehtiin myös matkojen aikana laivoissa, jolloin välineinä käytettiin korkkiin painettua neulaa ja tussia. Kansantieteen merimiehille 1960-luvulla

suuntaamassa kyselyssä kävi ilmi, että laivojen miehistöllä oli lähes poikkeuksetta tatuointi, vanhoilla merikarhuilla nuoria enemmän. Tatuointien aiheet liittyivät kiinteästi merimiesten ammattiin ja yleisiä kuva-aiheita olivat laivojen, ankkureiden ja pelastusrenkaiden kuvat sekä oman kotimaan liput. Merimiesten keskuudessa yleinen mielipide oli, että tatuoinnit kertoivat miehen olevan kokenut merenkävijä eikä ilman tatuointia merimies ollut mies lainkaan. Tatuoinneista oli myös todellista hyötyä, sillä eksyessään ulkomailla merimies saatettiin tunnistaa tatuointiensa ansiosta ja hänet kyettiin ohjaamaan takaisin satamaan. Göran Janssonin mukaan tatuointi toimi myös virallisempänä tunnistuskeinona, sillä merimiesten tatuoinnit mainittiin myös heidän merimiespassissaan. (Ks. Korvola 2008, 29–30.)

Suomalaisten rikollispiirien tatuointikulttuuria ei ole dokumentoitu yhtä tarkasti kuin merimiesten. Ensimmäinen vankien tatuointeja käsittelevä tutkimus on tehty vasta 1980-luvulla (ks. Lahti & Pettinen 1985), eikä siinäkään kerrota suomalaisen vankilatatuoinnin historiasta. Tästä syystä ei ole tarkkaa käsitystä siitä, milloin kyseinen tatuointikulttuuri on Suomessa alkanut. Ruotsalainen J. Almqvist on kuitenkin julkaissut vuonna 1926 ruotsalaisen lääkäriseuran julkaisussa artikkelin *Vår tids tatueringens väsen i Europa*. Almqvistin mukaan tatuointeja näytetään tekevän varsin usein nimenomaan vankilassa. Hänen mukaansa jotkin tekijät vankilailmastossa saavat ihmiset tekemään tatuointeja. Vangeilla on liian vähän tekemistä, eivätkä he ajattele jälkiseuraamuksia. Artikkelissa todettiin myös, että tatuointikuvioita oli usein murhaajilla, murtomiehillä, sutenööreillä ja

raiskauksesta tuomituilla. Petoksesta tuomituilla niitä ei sen sijaan juuri ollut. (Ks. Lahti & Pettinen 1985, 20.) Artikkelista voi tehdä sen johtopäätöksen, että ruotsalaisissa vankiloissa oli jo 1900-luvun alussa rikas tatuointikulttuuri. Näin ollen voisi kuvitella, että samanlainen tilanne olisi tuolloin ollut myös Suomessa.

Tatuoinnit alkoivat pikkuhiljaa leviämään niin sanottujen ”tavallisten kansalaisten” piirissä vasta siinä vaiheessa, kun suomalainen nuoriso alkoi 1970-luvun loppupuolella osoittaa ensimmäisen kerran mielenkiintoa tatuointeja kohtaan. Tatuoinnit liittyivät selkeimmin rockabilly-kulttuuriin, ja vaikutteita otettiin lähinnä Englannin teddyiltä. Tuohon aikaan Suomessa ei kuitenkaan ollut vielä yhtään virallista tatuointiliikettä ja ihmiset itse asiassa uskoivat vakaasti, että tatuointien teko oli kielletty lailla. Mikäli kotikonstein tehdyt tatuoinnit eivät kuitenkaan miellyttäneet, löytyi lähin virallinen tatuointistudio Tukholmasta. Suurin osa suomalaisista nuorista kuitenkin hankki ensimmäisen kuvansa Kööpenhaminan sekalaisilta tatuointistudioilta Roskildeen suuntautuneilla festivaalireissuilla. Suomen ensimmäinen virallinen tatuointiliike Iivus Tattoo avattiin Ruovedellä vasta 1987, ja heti seuraavana vuonna Helsinkiin perustettiin kolme muuta studiota. Tämän jälkeen virallisia tatuointiliikkeitä alkoi ilmestyä melko nopeaan tahtiin ympäri Suomea. (Juntunen 2004, 195–200.)

Tatuointien yleistymisestä huolimatta negatiiviset asenteet niitä kohtaan olivat edelleen yleisiä. Tämä tulee selkeästi esille esimerkiksi Pirkko Lahden ja Aira Pettisen vuonna 1985 julkaisemasta tutkimuksesta *Kävelevä kuvakirja*, joka käsittelee vankien tatuointeja. He saivat tutkimuksessaan selville, että noin puolet suomalaisista vangeista kantoi tatuointia, ja mitä useammin henkilö oli ollut vankilassa, sitä enemmän hänellä niitä oli (em. 44, 47). Huomionarvoista kuitenkin oli se, että tatuointien oli jonkin verran vähentynyt vankien keskuudessa sen jälkeen, kun sellien ovia alettiin pitää auki. Tällöin vangit keksivät muutakin tekemistä kuin hakata uusia kuvia toveriinsa. (Em. 67.) Lahden ja Pettisen mukaan nuoret vangit arvostivat kauniita tatuointikuvia, mutta iän myötä suhtautuminen tatuointeihin muuttui selvästi kielteisemmäksi. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista vankilasta vapautuneista vangeista kokivatkin tatuointinsa siviilielämässä haitallisina ja sosiaalisia kontakteja rajoittavina. Tutkimuksensa perusteella Lahti ja Pettinen tulivatkin sellaiseen johtopäätökseen, että tatuointien ehkäisemiseksi tulisi antaa asiallista tietoa tatuointien haitoista nuorille vangeille sekä koulukotinuorille. Lisäksi tutkijoiden mukaan tatuointien malleina toimivat kuvastot tulisi poistaa vangeille sallittujen esineiden joukosta. Lopuksi Lahti ja Pettinen toteavat, että tatuointikuvaansa poistamaan motivoitunutta vankia tulisi tukea sekä avustaa tässä pyrkimyksessä, koska kuvien poistaminen lisää vangin suoriutumismahdollisuuksia yhteiskunnassa. (Em. 82.)

Viimeisen kahden vuosikymmenen aikana suomalainen tatuointikulttuuri on kehittynyt huikkea vauhtia (Juntunen 2004, 201). Nykyisin Suomessa tatuoitujen joukko on hyvin heterogeeninen ja voidaan todeta, ettei mitään tatuoidun ihmisen arkkityyppiä enää ole olemassa. Kenellä tahansa täysi-ikäisellä vastaantulijalla voi olla tatuointi. (Korvola 2008, 34; Ruotsalainen 2001, 111.) Suomessa tatuoinneilla ei ole lain määräämää ikärajaa, mutta yleensä tatuoiijat pitävät kiinni 18-vuoden ikärajasta. Alaikäisen tatuoimiseen tarvitaan vanhemmilta vähintään kirjallinen suostumus. (Juntunen 2004, 164; Korvola 2008, 54.) Tämän päivän tatuointiliikkeissä käykin miehiä ja naisia suurin piirtein yhtä paljon – jokaisesta ikäluokasta sekä ammattikunnasta (Korvola 2008, 34). Esimerkiksi Helsingin Sanomien Kuukausiliitteessä (4.5.2013, 52–58) Veera Jussila kirjoittaa osuvasti artikkelissaan *Merkillisiä ihmisiä* siitä, kuinka Suomi on tatuoitu maa ja meistä suomalaisista on tullut lyhyessä ajassa varsin kirjavaa sakkia. Jussilan mukaan 2010-luvulla tatuoinneista on tullut "samanlaisia kuin pitsasta: niitä näkee niin ostareilla kuin trendikuppiloissa".

Kuvien kirjo vaihtelee laidasta toiseen. Jotkut valitsevat kuvansa suoraan tatuointiliikkeen mallikansiosta, toiset suunnittelevat kuvat täysin itse ja joku saattaa antaa tatuoijalle vapaat kädet tehdä mitä haluaa. Aika-ajoin pintaan nousee joitakin tiettyjä kuvatyylejä, jotka ovat suosittumia kuin toiset. Esimerkiksi 1990-luvulla tribal-tatuoinnit olivat erittäin suosittuja. Ne ovat täysin mustia, yleensä abstrakteja kuvioita, joissa ei käytetä varjostuksia. Pian tribaalien jälkeen tulivat suosioon kiinalaiset merkit. Viime vuosina on puolestaan puhuttu paljon niin sanotuista old school -kuvista. Tyyli tunnetaan perinteisinä tatuointeina, toisin sanoen muun muassa ankkureista, laivoista, pinup-tyttöistä ja kotkan kuvista. Joskus old school -kuviin on liitettyä myös jokin teksti, joka kertoo jotain kantajastaan. (Korvola 2008, 34–36.)

Kysynnän ja kovan kilpailun myötä tatuointitekniikka on huomasti edistynyt ja tyylit ovat monipuolistuneet. On käynyt selväksi, että on oltava hyvä menestyäkseen. (Juntunen 2004, 200–201.) Virallista vaadittavaa koulutusta alalle ei kuitenkaan vielä ole. Helsingin Sanomien (26.3.2013) artikkelissa *Ihotaitelija ristiretkellä* kerrotaan hämeenlinnalaisesta Säde Sonckista, joka opettaa tatuointia Kiipulan ammattioppilaitoksessa. Kyseinen kurssi on ainoa virallinen tatuoijakoulutus Suomessa. Sonckin tavoitteena onkin parantaa tatuoinnin mainetta ja puhdistaa alaa. Hän haluaisi myös tatuoijille hygieniapassit ja kuvataidekouluihin tatuointipiirtämisen linjan.

Suomessa vallinneista sitkeistä ennakkoluuloista tatuointeja kohtaan kertoo jotain esimerkiksi se, että vielä muutama vuosikymmen sitten uimahalleissa uiminen oli kiellettyä henkilöiltä, joilla oli enemmän kuin yksi tatuointi (Ruotsalainen 2001, 103). Nyt vuosia myöhemmin tilanteen kuvittelisi jo olevan toinen. Ilmiön arkipäiväistymisestä huolimatta tatuointeihin ja tatuoituihin liitetään silti edelleen runsaasti stereotypioita ja tietyillä tahoilla niihin suhtaudutaan vieläkin varsin ennakkoluuloisesti (Ruotsalainen 2001, 96–103). Hyviä esimerkkejä tällaisista tatuointeihin liitettävistä negaatioista ovat mielestäni useiden instituutioiden ja ammattialojen piirissä vallitsevat käytännöt, joiden mukaan tatuointien näkyminen työaikana ei ole suotavaa tai edes sallittua. Tällaisia ovat muun muassa kirkko, oikeuslaitos tai virkavalta yleensä, terveydenhuolto ja koululaitos. (Ruotsalainen 2001,105–107.) Jotkut ihmiset voivat jopa pitää tatuointeja edelleen pahuuden ja synnin merkkeinä. Tämä tuli esiin esimerkiksi Radio Cityn aamuohjelmassa (25.9.2014), jossa saarnaaja Markku Veilo kertoi näkemyksestään, jonka mukaan tatuoinnit ovat saatanasta. Hänen mukaansa tatuoinnit ovat portteja, joiden kautta demoninen voima pääsee virtaamaan ihmiseen.

3 TATUOINNIT TUTKIMUKSEN KOHTEENA

Kuva 9

Tatuointitutkimuksen historiaa ei voi pitää kovin mairittelevana. Antropologista tutkimusta lukuun ottamatta tutkijoiden kiinnostus on herännyt lähinnä silloin, kun tatuointi on saanut länsimaissa tiettyjen väestöryhmien keskuudessa ”epidemian” omaiset mittasuhteet. Tatuoinnit on nähty joko poikkeavuutena tai vähemmän kehittyneiden ihmisten sekä alistettujen yhteiskuntaryhmien viihteenä. (Dinter 2005, 12–13; Fisher 2002, 91; Gilbert 2000, 157–164.) Tatuointien

motiiveina on pidetty muun muassa tukahdutettuja seksuaalisia haluja, erilaisia perversioita sekä psykiatrisia sairauksia. Tutkimukset ovat pahimmillaan onnistuneet juurruttamaan useita poikkeavuuden stereotypioita vallitseviin diskursseihin. (Gilbert 2000, 158–159; Hewitt 1997, 71.) Vasta 90-luvun lopulla, *ruumiinsosiologian* piirissä alettiin tatuointeja tarkastella muun muassa ruumiinpolitiikan ja itseilmaisun näkökulmasta. Tämä avasi tietä tatuoinnin positiiviseen määrittämiseen niin tieteellisessä kuin julkisessa keskustelussa. (Oksanen & Turtiainen 2005, 112.) Kansainvälisellä tutkimuskentällä on tämän myötä tatuointien tutkiminen jonkin verran vilkastunut ja aiheeseen liittyvää kirjallisuutta löytyy nyt helpommin kuin esimerkiksi vielä pari vuosikymmentä sitten (vrt. Ruotsalainen 2001). Suomessa tatuointitutkimus on kuitenkin edelleen vähäistä ja aiheetta käsittelevät tieteelliset kirjoitukset ovat laskettavissa kahden käden sormilla.

Seuraavaksi pyrin tarjoamaan monipuolisen kattauksen oman tutkimusongelmani kannalta mielenkiintoisista tatuointitutkimuksista. Aloitan esittelemällä vallitsevia akateemisia diskursseja tatuointikulttuurista. Tämän jälkeen siirryn tarkastelemaan tutkimuksia, jotka keskittyvät yksilöiden omiin kokemuksiin tatuoinneista ja niiden merkityksistä. Lopulta tarkastelen vielä kotimaista tatuointitutkimusta.

3.1 Vallitsevia näkökulmia tatuointikulttuurin olemuksesta

Tatuointeja käsittelevää kirjallisuutta lukeva ei voi välttyä *modernin primitivismin* käsitteeltä. Käsite on peräisin Body art -taiteilija Fakir Musafarilta, joka jo vuonna 1978 puhui modernista primitivismistä, joka yhdistää modernin yksilöllisyyden ja primitiivisen kehonmuokkauksen (Musafar 1996, 325–327). V. Vale ja Andrea Juno (1989, 4–5) kirjoittavat teoksessaan *Modern Primitives. An Investigation of Contemporary Adornment & Ritual*, että modernit primitiiviset kehonmuokkaustavat ovat nousseet esiin ihanteellisemman yhteiskunnan kaipuusta. Yksilöiden kokema universaali voimattomuuden tunne, joka juontuu kykenemättömydestä muuttaa maailmaa, saa ihmiset lopulta muuttamaan sitä, mitä he kykenevät – toisin sanoen omaa ruumistaan. Modernit primitiivit ovat jatkuvan kollektiivisen informaatiotulvan ahdistamia ihmisiä, jotka eivät voi enää olla varmoja omasta todellisesta identiteetistään, eivätkä pysty luomaan enää mitään aitoa. Nämä yksilöt haluavat paeta nyky-yhteiskunnan valmiiksi tarjoamia, kaavoihin kangistuneita vaihtoehtoja ja lähestyä omaa todellista minää primitiivisten kehonmuokkauskeinojen kautta. (Vale & Juno 1989, 4–5.) Aidon ja todellisen kokemuksen perässä he kääntyvät siis katsomaan ajassa taaksepäin ja toteuttamaan aiemmin käytössä olleita tapoja. Modernit primitiivit arvostavat ja ihailevat heimoyhteisöjä etenkin niiden henkisyiden, yhteisöllisyyden sekä ympäristöllisen sensitiivisyyden vuoksi. (Pitts 2003, 126.) Valen ja Junon (1989, 4–5) mukaan modernit primitiivit kehonmuokkauskeinot vapauttavat yksilön sosiaalisista kahleista ja herättävät heidät henkiin.

Moderni primitivismi on saanut paljon kritiikkiä osakseen ja moni kirjoittaja on kritisoinut sitä nimenomaan epäaitoudesta (Pitts 2003, 127). Esimerkiksi Margo DeMellon (2000, 182–183) mukaan modernit primitivistiset käytännöt eivät ole oikeasti tribaaleja eli heimoihin liittyviä. Sen sijaan modernit primitivistiset diskurssit hyödyntävät eksoottisuutta rehabilitoidakseen tatuoinnit niiden epämieluisista yhteyksistä alhaisiin yhteiskuntaluokkiin sekä luodakseen näin niille uuden ”luonnollisen” historian. Myös Aidan Campbell korostaa, etteivät modernit primitiivit sovelta todellisuudessa traditionaalisia elämäntapoja, koska he eivät hylkää omia länsimaisia käytäntöjään tai elämäntapojaan. Sen sijaan he muokkaavat primitiivisiä käytäntöjä sopimaan heidän omiin tarpeisiinsa sopiviksi. (Ks. Pitts 2003, 128.)

Myös brittiläinen sosiologi Bryan S. Turner (1999) edustaa kriittistä näkökulmaa modernia tatuointikulttuuria kohtaan. Artikkelissaan *The Possibility of Primitiveness: Towards a Sociology of Body Marks in Cool Societies* Turner asettaa traditionaalisen sekä modernin tatuointikulttuurin keskenään vastakkain. Hänen mukaansa primitiivisissä heimoissa tatuoinnit ja erilaiset kehon merkit olivat pysyviä, kollektiivisia ja usein pakollisia. Tatuointien merkitykset olivat luettavissa yksiselitteisesti, koska niiden merkitykset olivat yhteisön yhteisesti jakamia. Tatuoinnit olivat keskeinen osa yhteisöjen siirtymäriittejä ja ne toimivat esimerkiksi merkkeinä yksilön elämänvaiheista sekä sosiaalisesta asemasta. (Em. 39–40.)

Turnerin esittämän näkökulman mukaan postmodernissa yhteiskunnassa tatuoinneista on sen sijaan tullut tavanomainen osa kulutuskulttuuria, missä lisätään kulttuurista pääomaa ruumiin ulkokuorelle. Näin ollen tatuointikulttuuri on läheisemmässä suhteessa seksuaalisia teemoja hyväkseen käyttävää kaupallista populaarikulttuuria kuin elinkaaren siirtymiä. Kaiken lisäksi modernit tatuoinnit ovat kadottaneet kaikki autenttiset merkityksensä ja funktionsa. Turnerin mukaan ne ovat pelkästään kliseitä, jotka lainaavat ja imitoivat polynesianlaisia kuvioita, japanilaisia teemoja sekä kiinalaisia symboleita. Koska ne ovat luonteeltaan tyhjiä merkkejä, vaativat ne myös katsojaltaan viileää lukutapaa, joka ei rohkaise sitoutumista itse merkkiin. Lisäksi postmodernin yhteiskunnan kylmät ja ohuet ihmissuhteet ovat johtaneet siihen, että yksilöiden kehonmerkit ovat tyypillisesti narsistisia olemalla ironisia ja leikkisiä merkkejä itselle. Ne eivät ole enää pakollisia kollektiivisen muistin ominaisuuksia, vaan päinvastoin osa yksilöiden henkilökohtaista ja sisäistä elämäkertaa. Näin ollen ne ovat vain yksi nyky-yhteiskunnan kasvavan individualismin ilmenemismuoto. (Em. 40–49.)

Niin ikään englantilaisen sosiologin Paul Sweetmanin (1999a,) artikkelin *Anchoring the (Postmodern) Self? Body Modification, Fashion and Identity* lähtökohtana on ottaa osaa vallitsevaan keskusteluun nykyaikaisen kehonmuokkauksen olemuksesta. Keskustelun keskiössä on kaksi vastakkaista näkökulmaa, joita Sweetman tarkastelee oman tutkimusaineistonsa tarjoamassa valossa. Ensimmäisen näkökulman mukaan tatuointi- ja lävistyskulttuuri ovat yleistymisen, kaupallistumisen sekä julkisen kiinnostuksen myötä muuttuneet osaksi postmodernia kulutuskulttuuria (vrt. Turner 1999). Tämä kehonmuokkauksen ”uusi tuleminen” on saanut jotkut ohittamaan nykyisen tatuointi- ja lävistyskulttuurin pelkästään pinnallisena trendinä, yhtenä tapauksena monista, joissa sisällytetään ”eksoottisuus” osaksi *muotijärjestelmää* (ks. esim. Craik 1994, 25; Steele 1996, 160–161). Tämä näkökulma saakin tukea Sweetmanin haastatteluissa esiin nousseesta huomiosta, jonka mukaan monet tutkimukseen osallistuneista yksilöistä vaikuttivat tosiaankin pitävän tatuointejaan ja lävistyksiään lähinnä muodikkaina asusteina. Tämä huomio on näin ollen yhtenevä sen ajatuksen kanssa, että tatuoinnit ja lävistykset tulisi nähdä vain tyhjinä merkitsijöinä, jotka ovat liittyneet

lyhytikäisten tuotteiden rivistöön ”tyylien supermarketissa”. Huomionarvoista kuitenkin on, että lähestulkoon kaikki tatuointejaan ja lävistyksiään koristeellisiksi asusteiksi kuvailevat yksilöt kuitenkin kertoivat arvostavansa tatuoinneissaan ja/tai lävistyksissään sitä, että he pystyivät niiden avulla olemaan erilaisia ja erottautumaan muista ihmisistä. Näkökulman impulsiivisesta muoti-ilmiöstä haastaa myös vakavuus, jolla yksilöt lähestyivät päätöstä muokata omaa vartaloaan. Itse asiassa suurin osa vastaajista kertoi kuluttaneensa paljon aikaa suunnitteluun ja taustatutkimukseen. Lisäksi Sweetmanin tutkimuksessa korostuivat tatuointien pysyvyys sekä kivun kestämisen merkitys. Niiden takia yksilöt kokivat kehonmuokkauksen eroavan muista tilapäisistä itsensä sekä oman tyylin ilmaisutavoista. Näin ollen Sweetman tulee siihen tulokseen, että olisi erittäin harhaanjohtavaa leimata tatuointeja yksinkertaisesti pinnallisiksi ja merkityksettömiksi muotituotteiksi. (Sweetman 1999a, 52–62, 70–71.)

Toisen vallitsevan näkökulman mukaan kehonmuokkauksen pysyvyyden sekä siihen liittyvän kivun vuoksi tatuointeja ja lävistyksiä tulisi tarkastella nimenomaan *anti-muotina*. Toisin sanoen osallistuminen tatuointi- tai lävistyskulttuuriin nähdään pyrkimyksenä lainata ruumiillista vakautta yksilöllisyyden ilmaisemisessa ja näin ollen se edustaa reaktiota pinnallisuutta kohtaan. Tätä tulkintaa tukee se fakta, että muodissa keskeistä on nimenomaan jatkuva ja systemaattinen muutos. Anti-muodin tavoin tatuointien ja lävistysten katsotaankin ylläpitävän nimenomaan illuusiota sosiaalisesta ja kulttuurisesta pysyvyydestä. (Ks. esim. Polhemus 1994, 13; Polhemus & Proctor 1978, 14, 16, 25.) Sweetmanin tutkimuksessa haastateltavien kommentit tosiaankin viittasivat siihen, että tatuointeja käytettiin anti-muodin muodossa, tai ainakin niitä arvostettiin vastakohtana pinnallisemmille pukeutumisasusteille. Tässä mielessä näiden vartalonmuokkauksen muotojen voi väittää jakavan joitakin yhtäläisyyksiä 1960- ja 1970-lukujen alakulttuuristen univormujen kanssa. Yhteistä niille näyttäisi olevan esimerkiksi se, että molemmat voidaan nähdä reaktiona yhteiskunnassa vallitseviin kriiseihin ja epävarmuuteen. Vastakohtana kuitenkin esimerkiksi punkkareiden ja skinheadien tyylille, nykyaikainen ruumiinmuokkaus vaikuttaa palvelevan enemmän minuuden ilmaisua kuin toimivan ryhmäidentiteetin osoituksena. Sweetmanin tutkimuksessa useat haastateltavat nimenomaan painottivat tatuointiensa ja lävistyksiensä henkilökohtaista ja uniikkia luonnetta. (Sweetman 1999a, 52–53, 62–67, 70–71.)

Sweetman huomauttaakin, että nykypäivän kehonmuokkausta, joka toimii ennemminkin minuuden ilmaisijana kuin ryhmäidentifikaation merkitsijänä, voi kuvailla eräänlaisena *ekspressiivisenä individualismina* (ks. Muggleton 2000, 160). Tatuoinnit ja lävistykset voidaankin nähdä esimerkkeinä nykyajalle ominaisista ”kehoprojekteista”, joille on keskeistä pyrkimys rakentaa ja ylläpitää

yhtenäistä ja toimintakykyistä identiteettiä pitämällä huolta kehosta ja etenkin sen ulkokuoresta (ks. esim. Featherstone 1991b, 170–171, 187–194; Giddens 1991, 7–8, 99–102; Shilling 1993, 4–7). Tämä kehon ja identiteetin välillä oleva tiivis yhteys tuli voimakkaasti esille myös Sweetmanin tutkimuksessa. Sen lisäksi, että haastateltavat kokivat tatuointinsa ja/tai lävistyksensä hyvin henkilökohtaisina, monet pitivät niitä yksilöllisyyden merkkeinä. Jotkut olivat myös sitä mieltä, että kehonmuokkauksen voi nähdä eräänlaisena ”itsensä luomisena”. Huomionarvoista kuitenkin on, että pysyvän luonteensa vuoksi tatuoinnit eroavat muista postmoderneista identiteetti- ja kehoprojekteista siten, että niiden kohdalla mahdollisuus reflektiiviseen itsensä uudelleen arviointiin sekä muuttamiseen on rajoitetumpi. Sweetmanin mukaan jatkuvan muutoksen sijaan tatuointikulttuurille on itseasiassa ominaista nimenomaan yksilöiden pyrkimys ankkuroida oma minäkäsityksensä pysyvän kehonmuokkauksen avulla. (Sweetman 1999a, 67–72.)

3.2 Tatuointien merkitykset yksilöille

Vuonna 2005 julkaisemassaan artikkelissaan *A Life Told in Ink: Tattoo Narratives and Problem of the Self in Late Modern Society* Atte Oksanen ja Jussi Turtiainen analysoivat yhdysvaltalaisen *Tattoo*-lehden henkilökuvia *tatuointinarratiivin* näkökulmasta. Tutkimuksen keskeisenä kiinnostuksen kohteena on se, kuinka yksilöt kartoittavat elämäänsä tatuointiansa kautta. Oksanen ja Turtiaisen tutkimuksessa tulee selkeästi esille, että vaikka jotkut ihmiset sanovatkin tatuoivansa itseään puhtaasti esteettisistä syistä, useimmat tatuoinnit kuitenkin paikantuvat yksilöiden elämään tavalla tai toisella. (Em. 111–114.) Esimerkiksi useissa tutkimuksen tatuointinarratiiveissa ensimmäisen tatuoinnin hankkiminen oli merkittävä käännekohta, joka ilmeni osana itsenäiseksi tulemisen prosessia. Näissä tapauksissa tatuoinnit toimivat henkilökohtaisina siirtymäriitteinä lapsuudesta aikuisuuteen. (Em. 115.) Lisäksi monet tatuointinarratiivit tarkastelivat tatuointeja dramaattisten elämäkokemusten valossa. Merkittävät muistot, radikaalit elämän muutokset, rakkaiden menettäminen ja uuden elämänsuunnan etsiminen tulivat kaikki julki ruumiin merkitsemisen kautta. (Em. 120–121.) Henkilökuvat myös osoittavat, että yksilöt käyttivät tatuointeja kontrolloidakseen elämäänsä myöhäismodernin yhteiskunnan kaaoksessa. Oksanen ja Turtiaisen mukaan tatuointinarratiivit vahvistivat yksilöiden itsekontrollin tunnetta ja niiden avulla pyrittiin löytää tasapaino oman minuuden kanssa. Tatuoinnit toimivat myös oman subjektiivisuuden suojana silloin, kun kaikki muu vaikutti epävarmalta. Tatuointeihin liitettiin usein muun muassa läheisyyden, kodikkuuden sekä tuttuuden piirteitä. Ne muistuttavat niin elämän vastoin käynneistä kuin ihmissuhteiden

kestävyydestä. Näin tatuointien avulla yksilöt autoivat itseään kohtaamaan tulevaisuuden ennalta-arvaamattomuuden. (Oksanen & Turtiainen 2005, 112, 123–125, 127–128.)

Jung Mee Mun, Kristy A. Janigo ja Kim K.P. Johnson (2012) puolestaan tarkastelevat artikkelissaan *Tattoo and the Self* sitä, miten tatuoinnin ottaminen vaikuttaa nuorten naisten minäkäsitykseen sekä käyttäytymiseen. Heidän tekemässään tutkimuksessa tuli esille, että tatuointien hankkimisprosessi sekä niiden merkitykset olivat monimutkaisia ja monikerroksisia. Useimmille haastatteluun osallistuneille tatuoinnit olivat enemmän kuin pelkkiä kehon koristeita. Nämä yksilöt esittivät joukon harkiten rakennettuja merkityksiä tatuoinneilleen, jotka olivat yhteydessä minuuteen, elämän tapahtumiin, ihmissuhteisiin sekä henkisyteen. Osalle tutkimukseen osallistuneille tatuoinneilla ei kuitenkaan ollut mitään tarkkaa merkitystä, eikä heillä ollut aikomustakaan liittää sellaista niihin myöhemminkään. Nämä henkilöt olivat usein tyytymättömiä tatuointeihinsa ja viittasivat niiden ottamisen johtuneen impulsiivisesta käyttäytymisestä sekä pitivät niitä ylipäättään virheenä. (Em. 134, 139–140, 145.)

Munin ym. tutkimuksessa tuli lisäksi ilmi, että tatuointien merkitys saattoi muuttua ajan kuluessa elämäntilanteen, uusien sosiaalisten roolien tai identiteettien myötä. Sen sijaan, että yksilöt olisivat halunneet poistaa tatuointinsa, he olivat kiinnostuneita uudelleen tulkitsemaan tatuointiansa merkityksiä kyetäkseen sovittamaan uuden ja vanhan identiteetin välisiä eroja. Vastaavasti yksilöiden tyytymättömyys omaan tatuointiin ja halu poistaa se, oli yhteydessä sekä nykyisen minäkäsityksen kanssa ristiriidassa olevan identiteetin, että aikaisemman ei-toivotun identiteetin kanssa. Tatuoinnin hankkiminen muutti myös yksilöiden minäkäsitystä sekä käyttäytymistä. Esimerkiksi monien haastateltavien itseluottamus kasvoi tatuoinnin myötä. Käytyään läpi tuskallisen tatuoinninotto-prosessin, yksilöt huomasivat tuntevansa voimaantuneensa sekä kokivat ikään kuin suorittaneensa itse-luomisprosessin. Erityisen mielenkiintoista oli se, että joillekin tatuoinneista tuli konkreettinen kriteeri sille, miten he arvioivat omaa käyttäytymistään. Tämä viittasi siihen, että kerran tatuoinnin hankittuaan nämä yksilöt valvoivat itseään siten, että heidän käyttäytymisensä oli johdonmukaista heidän tatuointinsa merkityksen kanssa. (Em. 142–145.)

Yhdysvaltalainen Kim Hewitt (1997, vii–viii) on mielenkiintoinen esimerkki sellaisesta tutkijasta, joka on saanut innoituksen tutkimukseensa omasta henkilökohtaisesta elämästään. Hänen omakohtaiset kokemuksensa itsensä viiltelystä saivat hänet kiinnostumaan kehonmuokkaukseen liittyvistä erilaisista merkityksistä. Vuonna 1997 julkaistussa kirjassaan *Mutilating the Body: Identity in Blood and Ink* Hewitt pyrki analysoimaan erilaisia tapoja, joilla ihmiset käyttävät kehoaan itseilmaisun välineinä (em. 1–6). Analyysissään Hewitt tarkastelee erityisen mielenkiintoisesti sitä, miten eri kehonmuokkauksen muodot palvelevat niin yksilöllisiä kuin kulttuurisia tarpeita. Hänen

mukaansa oman kehon viilteleminen, nälkiinnyttäminen, tatuoiminen ja lävistäminen ovat tehokkaita kapinallisuuden ilmaisukeinoja. Niiden avulla yksilöt ilmaisevat muun muassa halunsa itsenäisyyteen ja henkisyysyteen. Ne ovat pyrkimyksiä toipua, toimia siirtymäriittinä ja symboloida minuutta. Kehonmuokkaus voi lisätä itseymmärrystä, herättää euforisia henkisiä tuntemuksia tai päättää yksilön elämässä käynnissä olevan siirtymävaiheen kulminoitumalla merkeiksi identiteetistä. (Hewitt 1997, 117.)

Toisinaan kehon muuttaminen on tietynlaista leikkiä sekä koristautumista, omaksua naamio ja esittää roolia. Toisinaan se on epätoivoinen yritys tuntea olevansa elossa ja kamppailla vieraantuneisuuden tunnetta sekä epäjärjestyttä vastaan. Hewitt korostaa, että kehonmuokkaaminen on minuuden rajojen tutkimista. Huomionarvoista on, että samalla kun yksilöt testaavat rajojaan, he testaavat ja muuttavat myös yhteiskunnan rajoja. Vaikka onkin kyseenalaista missä määrin nykyinen länsimainen yhteiskunta hyväksyy eri kehonmuokkauksen muodot, ovat ne tulossa yhä enenevässä määrin suosituiksi todellisina ja symbolisina itsensä luomisen keinoina. Kehon omaaman kielen valtaa ei siis voi kieltää. (Em. 118, 122.) Hewittin mukaan yksilöiden modifioidessa kehojaan tutkiakseen yksilöllistä identiteettiään, kulttuurit jotka koostuvat näistä yksilöistä ryhtyvät myös tutkimaan sitä, mitä tarkoittaa olla ihminen, ja mikä rooli keholla on sivilisaatiossa. Hewitt toteaa, että oivallus siitä, että kehon manipulointi on osa prosessia, joka sallii yksilöiden tuoda esiin valitsemansa identiteettinsä ja ylittää menneet tapahtumat, sosiaaliset standardit sekä jokapäiväisen tietoisuuden, herättää lopulta kysymyksen siitä, mitkä ovat yksilöiden itsensä luomisen rajat. (Em. 124.)

3.3 Kotimainen tatuointitutkimus

Suomalaista tatuointikulttuuria ovat tutkineet muun muassa Jari Ruotsalainen, Janina Wikström sekä Hanna Hirvonen. Heidän kaikkien tutkimuksissa on tullut esille, että niin tatuointien merkitykset kuin syyt niiden ottamiselle, ovat hyvin moninaisia. (Hirvonen 2011, 45–53, 68–72; Ruotsalainen 2001, 38–48, 53–58, 71–72; Wikström 2008, 55–57, 62–64, 81–82 78). Esimerkiksi kirjassaan *Kosmeettisia häiriöitä? Kertomuksia suomalaisesta tatuoinneista* (2001) Ruotsalainen kuvailee, että joillekin tatuointien ottaminen on tapa merkitä itsensä yksilönä sekä tehdä kehosta omanlainen kuvansa (em. 38–48). Toiset ovat puolestaan ottaneet tatuoinnin oman seksuaalisuutensa korostamiseksi tai merkiksi johonkin tiettyyn ryhmään kuulumisesta (em. 53–58, 78). Jotkut taas kokevat tatuoinnit taiteeksi, joka edustaa heidän omaa kädenjälkeään, kun taas toiset ovat lähinnä kiinnostuneita niiden koristeellisesta arvosta (emt. 71–72). Hirvosen (2011) pro gradu -tutkielmassa *Iholla. Tatuoinnit identiteetin ja ruumiillisuuden merkitsijöinä* tärkein tekijä tatuoinneissa haastateltaville oli se, että ne

kuvastivat heidän omia kiinnostuksen kohteitaan. Lisäksi haastateltavien puheissa toistui teemasta riippumatta maininnat tatuointien henkilökohtaisuudesta – niiden funktio muistona tai muistuttajina. (Em. 47–48, 68–70.) Wikströmin (2008) pro gradu -tutkielmassa *Estetik och symbolvärde – en undersökning av symbolers betydelse vid val av tatuering* tuli puolestaan esille, että yhteistä kaikille tutkimukseen osallistuneille yksilöille näytti olevan se, että he pitivät tatuointeja välineenä, jonka avulla voitiin olla oma itsensä sekä erottua muista ihmisistä (em. 82). Kaikissa tutkimuksissa tuli lisäksi esille se, että tatuointeja pidetään usein osoituksena oman kehon kontrolloimisesta sekä haltuun ottamisesta (Hirvonen 2011, 50; Ruotsalainen 2001, 38–43; Wikström 2008, 56).

Ruotsalaisen (2001, 41–43) mukaan tatuoinnit ovat varsin usein omistajilleen symbolisesti latautuneita. Tatuointia valitessa tai suunnitellessa halutaan tehdä julkiseksi henkilökohtainen kuva, joka kuvastaa muun muassa omia haluja ja tunteita. Ruotsalainen toteaa, että voidaan mahdollisesti puhua eräänlaisesta tarpeesta konkretisoida joku osa omasta elämästä. Hirvonen (2011, 72) puolestaan huomauttaa, että tatuoinnit näyttävät asettuvan jonkinlaiseen tiedostamisen ja tiedostamattomuuden sekä henkilökohtaisen ja sosiaalisen välimaastoon. Ne kietovat elettyä elämää osaksi kantajan identiteettiä sekä ruumista, ja ovat tässä roolissa yksityisiä, joskus jopa salaisia. Samalla ne kuitenkin viestittävät ulkomaailmalle yksilön rohkeudesta ja itsevarmuudesta.

Huomionarvoista on, ettei läheskään kaikkien tatuointien takana ole merkittäviä ja syvällisiä ajatuksia. Tatuointi on saatettu ottaa vain yhtenä tekona muiden tekojen joukossa. (Hirvonen 2011, 71–72; Ruotsalainen 2001, 8; Wikström 2008, 61–62.) Lisäksi tatuoinneista puhuttaessa jotkut ihmiset kiinnittävät huomiota ensisijaisesti niiden esteettisyyteen ja korostavat niiden funktiota koruina. (Hirvonen 2011, 70; Ruotsalainen 2001, 72–74; Wikström 2008, 61–62, 81–82). Hirvosen (2011, 70) tutkimuksessa yksilöt rinnastivat tatuointeja muun muassa kampauksiin, vaatteisiin ja sisustukseen. Jotkut saattoivat viitata tatuointien merkitykseen jopa väheksyvään sävyyn ja pitää sitä yliarvostettuna tekijänä tatuointikuvaa arvioitaessa. Tatuointeja pidettiin välineinä kehon muokkaamisessa haluttuun suuntaan ja niiden avulla voitiin tavoittaa sellaisia ulkonäöllisiä piirteitä, joita muuten ei voitaisi saada. Wikströmin (2008, 61–64, 78–79, 81) tutkimuksessa tuli sen sijaan esille, että yksilöiden ensimmäisen tatuoinnin sekä myöhäisempien tatuointien valintakriteerit näyttivät jossain määrin eroava toisistaan. Wikströmin mukaan ensimmäisen tatuointiaiheen valinnassa ratkaisevinta oli ollut ennen kaikkea kuvan ulkonäkö ja se, että siihen saattoi jollakin tasolla identifioitua. Ajan kuluessa ja tatuointien lisääntyessä esteettisten arvojen lisäksi myös kuva-aiheiden symboliset aspektit, niihin liitetyt merkitykset sekä tatuointien keskenään muodostamat kokonaisvaikutelmat nousivat yhä suurempaan rooliin kuvia valittaessa. Näin ollen yksilöillä oli ihossaan samanaikaisesti tatuointeja, jotka olivat symbolisesti merkityksellisiä sekä tatuointeja, jotka

olivat lähinnä vain kauniita kuvia. Sekä Hirvosen (2008, 69) että Wikströmin (2008, 61–62) tutkimuksissa tuli esille, että yksilöille tärkeää tatuointikuvassa on se, että se toimii osana kokonaisuutta. Haastateltavien mukaan pelkkä kuva ei vielä tee tatuointia hyväksi tai huonoksi, vaan sen tulee olla kantajansa mukaan suunniteltu ja tämän kehoon ja habitukseen sopiva.

Lisäksi sekä Hirvosen (2011, 53–56) että Ruotsalaisen (2001, 92, 96) tutkimuksissa tuli esille, että vaikka suurin osa tatuoiduista oli saanut pääsääntöisesti positiivista palautetta tatuoinneistaan, heitä yhdisti silti ajatus siitä, että tatuoinnit tulee pystyä peittämään vaatetuksellaan. Hirvosen (2011, 57) mukaan kukaan haastatelluista ei häpeillyt tatuointejaan eikä syy peittämistarpeeseen ollut itse tatuointikuvista johtuva. Syyt olivat pikemminkin sosiaalisiin tilanteisiin ja niiden oletettuun sopivuuteen ja sopimattomuuteen liittyviä. Vaikka tatuoidut olivat ylpeitä tatuoinneistaan, eivätkä kokeneet pakollisena niiden piilottamista vaatteiden alle, he kuitenkin kertoivat tekevänsä niin päästäkseen helpommalla vaikeaksi olettamistaan sosiaalisista tilanteista (em. 71). Yksilöt huomioivat ulkomaailman asenteet ja odotukset lähinnä tiettyjen perinteisten auktoriteettien tai tarkkasääntöisten yhteisöjen puitteissa. Tatuoinnit peitetään silloin kun tilanteen oletetaan olevan virallinen, auktoriteetin asemaa edellyttävä tai edustavaa laatua oleva. (Hirvonen 2011, 56–61,72; Ruotsalainen 2001, 105–108.) Ruotsalaisen (2001, 93) mukaan tatuoinnin piilotettavuus on myös merkki ihmisen ehkä osin tiedostamattomastakin pyrkimyksestä pitää kehonsa dualistisena, toisin sanoen fyysisenä ja sosiaalisena. Hän kuitenkin lisää vielä, että toki piilotettavuuteen liittyy myös tatuoinnin korunkaltaiset ominaisuudet – sen yksinkertaisesti halutaan välillä näkyvän ja välillä ei.

4 TEOREETTINEN TULKINTAKEHYS

Kahden viimeisen vuosikymmenen aikana *minuuden* ja *identiteetin* käsitteet ovat olleet hyvin suosittuja etenkin yhteiskuntatieteiden piirissä (Bauman 2001, 140; Hall 1999, 19; Rautio & Saastamoinen 2006, 9). Käsitteiden suosion voi katsoa suoraan heijastavan yksilönäkökulman merkityksen korostumista länsimaisessa kulttuurissamme. Niiden suosio viittaa myös yhteiskunnan sekä yhteisöjen muutoksiin ja monimuotoistumiseen. Perinteisessä yhteiskunnassa kenenkään ei tarvinnut pohtia erikseen identiteettiään, sillä jo syntymässä saatu sosiaalinen rooli määritti yksilön paikan ihmisten joukossa eikä todellisia valintamahdollisuuksia juuri ollut. Nykyään oman paikan löytäminen ja identiteetin työstäminen on puolestaan siirretty pitkälti yksilön omalle vastuulle. Ihmisten elämä on loputonta valintojen tekemistä ja heiltä edellytetään yksilöllisyyttä sekä kykyä jatkuvaan uudistumiseen ja muuttumiseen. Kyetäkseen määrittelemään, ymmärtämään ja hallitsemaan omaa identiteettiään, yksilöille on entistäkin tärkeämpää tietää, kuka minä olen ja mistä minä tulen. Näin ollen voi todeta, että minuuden ja identiteetin eri teemoille on ollut suorastaan yhteiskunnallinen tilaus, sillä kollektiivisten rakenteiden ongelmallistuesssa myös identiteetti muodostuu ongelmalliseksi. (Bauman 2001, 144–145; Rautio & Saastamoinen 2006, 9; Rautio 2006, 19–20; Saastamoinen 2006a, 141; Saastamoinen 2006b, 170.)

Oman tatuointitutkimukseni keskeisenä viitekehystenä toimii kulutusta ja yksilöiden aktiivista toimijuutta korostava postmoderni identiteettiteoria. Ennen kuin siirryn käsittelemään kyseistä teoriaa tarkemmin, haluan avata hieman minuus- ja identiteetikäsitteiden taustaa ja merkityksiä. Tarkoitukseni on tuoda esille näiden kahden käsitteen välisiä eroja sekä yhtäläisyyksiä, ja näin ollen myös perustella identiteetin käsitteen hyödyntämistä omassa tutkimuksessani. Tämän jälkeen siirryn kuvaamaan eri aikoina vallinneita identiteetikäsityksiä sekä niiden kytkeytymistä kulloinkin vallitsevaan yhteiskunnalliseen todellisuuteen. Syvennyn erityisesti nykyisin vallitsevaan länsimaiseen postmoderniin identiteettiteoriaan. Lopuksi käsitelen vielä yksityiskohtaisemmin postmodernille identiteetille ominaisia piirteitä, kuten kulutusta, yksilöllisyyttä sekä aktiivista identiteettityötä.

4.1 Minuus ja identiteetti

Psykologia- ja yhteiskuntatieteiden minäteorioiden historialliset juuret ulottuvat aina antiikin filosofiaan saakka. Esimerkiksi Antiikin Kreikan filosofit Platon ja Aristoteles esittivät joitakin huomautuksia minuuteen liittyen ja stoalaiset filosofit puolestaan käsitelivät minuuden kysymyksiä jo melko systemaattisesti. (Rautio 2006, 11.) Kuitenkin vasta 1600-luvulla René Descartes esitti uudenajan filosofian tunnetuimman ja seurauksellisimman väitteen, että ihminen on aineettoman sielun (*mielen*) sekä materiaalisen ruumiin yhteenliittymä, jossa molemmat voivat vaikuttaa toisiinsa. Lisäksi Descartesin mukaan ajattelu ja tietoisuus ajattelusta ovat olemassa olemisen todellinen perusta. Tämän *kartesiolaiseksi dualismiksi* nimetyn väitteen vaikutukset näkyvät nykypäivänkin käsityksissä ihmisestä ja ihmisen erityislaadusta suhteessa muihin eliöihin. Esimerkiksi sosiaalipsykologian kielellisellä kumouksella ja sosiaalisella konstruktionismilla on samankaltaisuutta klassisen kartesiolaisuuden kanssa. (Ks. Rautio 2006, 12–14.)

Siirtyminen minäfilosofiasta minäpsykologiaan tapahtui vasta 1800-luvun loppupuolella William Jamesin hahmottaessa kirjassaan *The Principles of Psychology* oman psykologisen minä käsitteensä. Jamesin näkemyksen mukaan *empiirisen minän (Me)* osatekijöitä ovat materiaalinen, sosiaalinen ja henkinen minä – toisin sanoen kaikki minkä ihminen voi ajatella omakseen. *Puhdas minä (I/The pure ego)* on puolestaan prosessi, joka luo yksilölle persoonallisen identiteetin kokemuksen. Uudenlaisesta, minäfilosofiasta poikkeavasta näkökulmastaan huolimatta Jamesin teoria ei synnyttänyt empiirisen psykologian ja filosofian piirissä selkeää tutkimuksen traditiota. Päinvastoin, 1900-luvun alkupuolella psykologian tutkimuskenttää hallitsivat behavioristit, joiden mielestä minä oli epätieteellinen käsite. (Ks. Rautio 2006, 16–17.) Behavioristien minä-pessimismistä huolimatta Sigmund Freud kehitti 1920-luvulla psykoanalyttistä teoriaansa, jossa minää koskevilla teorioilla on erittäin keskeinen asema. Minä on Freudin mukaan yksilössä olevien prosessien organisaatio, johon tietoisuus on kiinnittynyt. Se valvoo sekä ulkomaailmaan kohdistuvaa reagointia, että omia prosessejaan. Freudin minässä on sekä tietoisia että tiedostamattomia kerrostumia. Minässä *Se (id)* edustaa vietinomaista, välittömään tarpeentyydytykseen sekä mielihyvään pyrkivää osaa. *Yliminä (superego)* puolestaan ilmentää sosiaalisia normeja ja ympäristön vaatimuksia ja *minä (ego)* pyrkii pitämään kokonaisuuden tasapainossa. Toisin sanoen minällä on välittävä rooli sen, yliminän ja ulkoisen maailman välillä. Freudin minäteoria aiheutti aikoinaan vilkasta keskustelua ja myöhemmin hänen teoriaperintönsä on jakautunut moniin erilaisiin koulukuntiin ja suuntauksiin. (Ks. Rautio 2006, 18.)

Koska behavioristit pitivät minää lähes turhana teoreettisena käsitteenä, William James sai jatkajan minäteorialleen vasta 1930-luvulla sosiologisen sosiaalipsykologian isästä G.H.Meadista (Rautio 2006, 17). Hänen mukaan minä (*self*) on jotakin sellaista, jolla on kehityshistoria ja se ei ole olemassa syntymässä, vaan nousee sosiaalisen toiminnan ja kokemuksen prosessissa. Minuus on näin ollen vuorovaikutusprosessin tuotos ja se on alkuperältään ulkoiseen sosiaaliseen maailmaan liittyvää. Tätä sosiaalista maailmaa arvoineen ja odotuksineen edustaa *yleistynyt toinen*, joka antaa yksilölle yhtenäisen minän. Tässä minässä on kaksi eri puolta. *Objektiminä (me)* joka on toisten asenteiden järjestäytynyt kokonaisuus, jonka yksilö omaksuu itselleen sekä *subjektiminä (I)* joka puolestaan vastaa toisten asenteisiin ja edustaa minän spontaania, toimivaa puolta nykyhetkessä. (Mead 1934, 135–226.) Meadin esittämät ajatukset olivat aikanaan uraauurtavia siitäkin huolimatta, ettei hän julkaisut yhtään varsinaista teosta elinaikanaan. Vielä tänäkin päivänä hän on Sosiologian ja sosiaalipsykologian oppihistoriassa erittäin arvostettu suunnannäyttäjä. (Kuusela 2001, 61).

1950-luvun lopulla minän käsite sai vihdoin kilpailijakseen identiteetin käsitteen, kun Erik H. Erikson muotoili Freudin minäteorian pohjalta *egoidentiteetin* käsitteen. Freudin ja hänen seuraajiensa keskittyessä tarkastelemaan lähinnä lapsen ja nuoren kehitystä suhteessa perheeseen, Erikson laajensi oman näkökulmansa kattamaan koko suvun, yhteiskunnan ja kulttuurin. (Rautio 2006, 18–20.) Lyhyesti sanottuna egoidentiteetti on yksilön kokemusten ja suunnittelun keskus sekä sosiaalisen elämän perusta, joka muuttuu historiallisen ajan sekä sosiaalikulttuuristen tapahtumien ja ilmiöiden mukana (Erikson 1980, 19–22). Eriksonin egoidentiteetin käsite sai hyvin pian seuraajakseen joukon hieman eri tavoin määriteltyjä identiteetin käsitteitä. Niissä on vaihtelevilla tavoilla painotettu joko identiteetin jatkuvuutta tai erilaisia sosiaalisia kategorisointeja ja ryhmäjäsenyyksiä. (Rautio 2006, 19.)

Minuus ja identiteetti -käsitteiden välisessä "olemassaolon taistelussa" on käynyt niin, että Pohjois-Amerikassa on pitäydytty minässä (*Self*), kun taas Euroopassa identiteetin (*Identity*) käsitteestä on tullut hyvin suosittu. Tämä kahtiajako johtuu pitkälti siitä, että eurooppalainen sosiaalipsykologia on amerikkalaista sosiaalisempaa sekä kollektiivisempaa, ja identiteetti on näistä kahdesta käsitteestä selvemmin yhteiskuntatieteitä sekä psykologiaa yhdistävä. Amerikkalainen sosiaalipsykologia on puolestaan yksilökeskeisempää ja suosii tästä johtuen minuuden käsitettä. (Rautio 2006, 19; Simon & Trötschel 2008, 90.)

Yksinkertaistaen minuuden voi määritellä refleksiiviseksi tietoisuudeksi itsestään ja puolestaan identiteetin itsen ja muiden tekemiksi määritelmiksi sekä luokituksiksi siitä, "kuka minä olen" tai "keitä me olemme" (Bauman 2004, 68; Helkama, Myllyniemi & Liebkind 1998, 361; Saastamoinen

2006b, 170–171). Minuuden ja identiteetin käsitteiden yksiselitteinen määrittely on kuitenkin hyvin ongelmallista ja kirjallisuudessa törmää useisiin erilaisiin määritelmiin (Saastamoinen 2006b, 170–171). Lisäksi kulttuuriset tekijät vaikuttavat merkittävästi siihen, miten minuus ymmärretään. Länsimaissa yksilöllisyyttä korostavissa kulttuureissa minuus usein ymmärretään individualistiseksi eli yksilölähtöiseksi, kun taas yhteisöllisyyttä arvostavissa itämaisissa kulttuureissa minuus ymmärretään kollektiiviseksi eli yhteisölähtöiseksi. (Simon & Trötschel 2008, 108–109.) Identiteetin käsite puolestaan kietoutuu minuuden käsitteeseen. Kun minuus muuttuu kohteeksi, jota määritetään ja arvotetaan, puhutaan identiteetistä. (Saastamoinen 2006b, 172.)

Identiteetin käsite jaotellaan usein *persoonalliseen* ja *sosiaaliseen identiteettiin*, jotka molemmat ovat pohjimmiltaan sosiaalisia. Persoonallisella identiteetillä (usein myös henkilökohtaisella tai yksilöllisellä identiteetillä) tarkoitetaan monesti yksilön omaa käsitystä itsestään. Sillä viitataan myös niihin yksilön ominaisuuksiin, jotka erottavat hänet muista ja tekevät hänestä ainutlaatuisen. Sosiaalinen identiteetti (usein myös kollektiivinen) puolestaan merkitsee samastumista erilaisiin sosiaalisiin ryhmiin tai yhteisöihin sekä johdonmukaisuutta yksilön toimiessa erilaisissa sosiaalisissa rooleissa. Sosiaalisen identiteetin muodostumiseen vaikuttaa ratkaisevasti yksilön oma käsitys siitä, minkälainen näkemys muilla on hänestä. (Helkama ym. 1998, 364; Saastamoinen 2006b, 172; Simon 2004, 48–49; Thoits & Virshup 1997, 106–107.) Rajat persoonallisen ja sosiaalisen identiteetin ulottuvuuksien välillä eivät ole aina kuitenkaan selkeät tai tarkasti määritellyt (ks. esim. Kyykoski 2009, 12). Tästä syystä tutkimuksessani nämä kaksi identiteetin eri ulottuvuutta eivät ole toisiaan poissulkevia vaan ennemminkin toisiinsa lomittuvia ja toisiaan täydentäviä. Tarkoitin siis identiteetillä tapoja, joilla yksilöt määrittelevät ja ymmärtävät itsensä suhteessa sosiaaliseen ympäristöönsä, kulttuuriinsa ja itseensä (Saastamoinen 2006b, 172). Näin ollen identiteettinsä määrittelemisen avulla yksilö pystyy samaistumaan, mutta myös määrittämään sen, mitä hän ei ole (Hall 1999, 251–252).

Useista eri määritelmistä huolimatta minuuden ja identiteetin käsitteet ovat tiiviisti kietoutuneita toisiinsa ja monilla nykykirjoittajilla nämä käsitteet ovat käytössä analogisesti. Lisäksi käytössä on monia muita yhdenmukaisia käsitteitä, kuten *minäkäsitys*, *minätietoisuus* ja *minäkuva* (Saastamoinen 2006b, 170; Woodward 2002, 2). Usein myös eri tutkimuksissa identiteetin ja minän käsitteet voivat käsitellä samaa asiaa vain eri termein (Breakwell 1986, 10). Omassa tutkimuksessani käytän Bernd Simonin tavoin (2004, 2) identiteetin käsitettä melko laajassa merkityksessä kuvaamaan koko ilmiötä, joka kattaa myös minuus käsitteeseen usein liitetyt prosessit ja ilmiöt.

4.2 Premodernista identiteetistä postmoderniin identiteettiin

Eri aikoina vallinneet identiteetikäsitykset ovat aina vahvasti heijastaneet sen hetkistä yhteiskunnallista todellisuutta. Esimerkiksi traditionaalisissa yhteisöissä yksilöillä katsottiin olevan vakaat siteet vallitseviin perinteisiin, instituutioihin sekä sosiaalisiin yhteisöihin. Heidän ajatteluaan ja toimintaansa ohjasivat kussakin yhteisössä yhteisesti jaetut arvot, normit sekä uskomukset. Erilaisuutta pelättiin ja identiteetti nähtiin tuolloin ennalta määriteltyjen sosiaalisten roolien tuloksena, toisin sanoen syntymässä saatuna, vakaana ja muuttumattomana. (Hall 1999, 21, 30; Hautamäki 1996, 35; Kellner 1992, 141.) Näissä *premoderneissa* yhteiskunnissa identiteetti oli ongelmaton. Identiteetti ei ollut reflektoinnin alainen eikä siitä voinut neuvotella. Yksilöt eivät näin ollen myöskään läpikäyneet identiteetikriisejä tai radikaalisti muokanneet identiteettejään. (Kellner 1992, 141.)

Vasta modernisaatio synnytti yksilön – ”modernin ihmisen”. Modernisaation syntyminen voidaan ajoittaa 1700–1800-luvuille, jolloin tapahtui taloudellisten suhteiden monimutkaistuminen ja tavaranvaihdon laajeneminen. Sen vaikutukset näkyivät selvästi kuitenkin vasta 1900-luvulla. (Hautamäki 1996, 34.) Modernisaatiossa yhteiskunnan yhtenäisyys ja perinteinen yhteisöllisyys alkoivat murtua ja länsimaisesta individualistisesta ajattelutavasta tuli yksi sen keskeisimmistä tunnusmerkeistä. Yksilöidentiteetin kehittyminen on siis markkinatalouden syntyminen sekä yhteiskunnan työnjaon ja roolien eriytymisen seurausta. (Saastamoinen 2006a, 141.)

Modernina aikana identiteetistä tuli liikkuvampi, moninaisempi, persoonallisempi, itse-reflektiivisempi sekä muutoksen ja innovaation alainen. Tästä huolimatta identiteetti oli edelleen melko rajoitettujen sosiaalisten roolien ja normien alainen sekä riippuvainen toisten antamasta tunnustuksesta. Näin ollen modernin identiteetin muodot olivat edelleen verrattain rajoitettuja sekä pysyviä, joskin mahdollisten uusien identiteettien rajat laajenivat jatkuvasti. (Kellner 1992, 141.) Voikin todeta, että vaikka modernisaatio loikin mahdollisuuden yksilöllisyydelle, se ei välttämättä kuitenkaan tukenut sitä, sillä modernissa maailmassa vallitsi edelleen yhdenmukaisuuden paine (Hautamäki 1996, 35). Modernin ajan minuusihanne oli suhteellisen pysyvä, kehittyvä ja rationaalinen minuus, ja koska ihmisten elämänpiirit ja sosiaaliset roolit olivat edelleen melko pysyviä, oli tämän ihanteen saavuttaminen ja ylläpito mahdollista (Saastamoinen 2006a, 141). Modernina aikana identiteetin määrittely olikin vielä suhteellisen ongelmaton, koska sen saattoi edelleen kytkeä sellaisiin sosiaalisen tason määreisiin, kuten esimerkiksi sosioekonominen luokka, ammatti, etnisyys ja kansallisuus, joiden olemassaolo sekä määrittely olivat nekin vielä

ongelmattomia. Niin kauan, kun näiden ilmiöiden olemassaolo ja määrittely olivat ongelmattomia, oli myös identiteetin määrittely ongelmattonta. (Johansson 2000, 83; Saastamoinen 2006a, 141.)

Thomas Ziehen (1991, 252–253) mukaan myöhäiskapitalismia voidaan luonnehtia *eroosiokriisin* aikakaudeksi, jossa vanhat tavat, traditiot ja normit murenevät kiihtyvällä vauhdilla. Perinteinen auktoriteettihakuinen ja protestanttiselle työmoraalille rakentunut subjekti alkaa asteittain syrjäytyä. Tämä tilanne tuo mukanaan uudenlaista kulttuurista vapautumista, jossa ihmisten valinnanvapaus elämäntapaa ja identiteettiä koskevissa kysymyksissä kasvaa. Samalla kuitenkin kulttuuriteollisesti tuotetut kuvat ja symbolit hallitsevat ihmisten toiveita sekä unelmia, ja näin rajoittavat yksilöiden mahdollisuuksia omakohtaisiin, autenttisiin kokemuksiin. (Ks. Aittola, Jokinen, Laine & Sironen 1991, 252–253; Ziehe 1991, 16–33.) Tätä modernisaation kehityksen uutta vaihetta ovat monet tutkijat kutsuneet postmoderniksi¹.

Postmodernia voidaan tavallaan kuvata eräänlaiseksi sirpalekulttuuriksi, joka koostuu kaikesta vallitsevasta ja vallinneesta. Siitä voidaan rakentaa yhä uudempia ja erilaisempia kokonaisuuksia sekä näkemyksiä. (Karkama 1994, 305.) Zygmunt Bauman (1992, vii–viii, 189) kuvailee vallitsevaa postmodernia tilannetta määräytymättömäksi ja jatkuvaksi liikkeeksi – muutokseksi vailla selkeää kehityssuuntaa. Hänen mukaansa postmoderniin liittyy vahvasti itsekriittisyys ja refleksiivisyys, toisin sanoen omaan olemukseen kohdistuva arvio. Bauman kuitenkin korostaa, että postmoderni on maantieteellisesti rajallinen ilmiö. Se on nimenomaan maailman etuoikeutettujen maiden kulttuuria, jota luonnehtii runsas kulutus, suuri varallisuus ja hyvinvointi. (Cantell & Pedersen 1996, 297.)

Postmodernissa yhteiskunnassa yksilöiltä ei voi enää vaatia, että heidän kaikkien on elettävä samojen normien ja kaavojen mukaisesti. Päinvastoin, yksilöiden erilaisuus tunnustetaan ja hyväksytään. Ihmiset eroavat toisistaan radikaalisti esimerkiksi arvojensa, kokemustensa, kykyjensä, tietojensa sekä motivaationsa suhteen. Nykyaikaa luonnehtivatkin enemmän yksilöiden erot kuin yhtäläisyydet. Ihmisille on tärkeää heidän oma identiteettinsä. He etsivät itseään ja käyttävät tässä identiteettityössään välineinään kaikkia elämisen alueita. Tuloksena on elämisyhteiskunta, joka on lyhytjänteinen ja rakentuu yksilön omien kokemusten varaan. Postmodernina aikana korostuu yksilöllisyys, mutta myös uusi yhteisöllisyys. Ihmiset haluavat löytää yhteisöjä, joissa heidän omat arvostuksensa hyväksytään ja joissa he voivat ilmaista itseään. Tällaiset uudet yhteisöt ovat kevyitä ja impulsiivisia yhteenliittymiä, joissa nautitaan tilapäisestä yhteenkuuluvuudesta. (Hautamäki 1996,

¹ Analogisesti postmodernin käsitteen kanssa on käytetty myös termejä jälki- tai myöhäismoderni.

35–37.) Ziehen mukaan lisäksi perheen ja instituutioiden rinnalle on noussut uusia sosiaalistajia, kuten nuorten vertaisryhmät sekä kulttuuriteollisuuden tavara- ja idolituotanto (ks. Aittola ym. 1991, 251).

Nykyisin yhteiskunnat ovat nopeiden, laajojen ja jatkuvien muutosten alaisia (Hall 1999, 24). Suuret ja premodernit yhteiskunnalliset rakenteet ovat rapautuneet tai muuttuneet niin nopeasti, etteivät yksilöt pysty niitä enää hallitsemaan. Koska identiteetti rakentuu sosialisatiossa kulttuurin sisäistämisen kautta, kulttuurin epävakaus näkyy ihmisten identiteettien epävarmuutena ja ongelmallisuutena. Näin ollen maailman muuttuessa ongelmalliseksi myös identiteetti muodostuu ongelmalliseksi. Postmodernin myötä on alettu puhua minuuden ja identiteetin pirstoutumisesta. (Saastamoinen 2006a, 141–142.) Identiteetti ei enää koostu yhdestä vaan monista identiteeteistä, jotka saattavat olla ristiriidassa keskenään tai jopa yhteen sopimattomia toisiinsa nähden. Yksilöt ottavat eri identiteettejä eri aikoina, eivätkä nämä identiteetit ryhmy minkään yhtenäisen, loppuunsaatun ja johdonmukaisen identiteetin ympärille. (Hall 1999, 22–23.) Käytännössä tämä merkitsee sitä, että yksilöt joutuvat elämänsä aikana toimimaan ja elämään hyvinkin erilaisissa konteksteissa, usein jopa samanaikaisesti (Saastamoinen 2006a, 141).

4.3 Postmoderni kulutuskulttuuri sekä yksilöllisyyden vaatimus

Perinteisesti kulutus nähtiin vain välttämättömien ruoka- tai käyttötarvikkeiden hankkimisena. Toisen maailmansodan jälkeen yksilöiden kulutuskulttuurissa alkoi kuitenkin tapahtua merkittäviä muutoksia. Yleinen elintason nousu mahdollisti sen, että ihmiset pystyivät sijoittamaan rahaa muuhunkin kuin jokapäiväiseen leipäänsä. Pikkuhiljaa alettiin omaksi hankittujen kulutustavaroiden avulla ilmentää sosiaalista, ulospäin näkyvää asemaa ja edistymistä. (Ziehe 1991, 35–36.) 1980-luvulla korkeaksi kohonnut taloudellinen hyvinvointi sekä yhä laajenevat tuotevalikoimat edistivät yksilöiden asenteiden muuttumista yhä kulutuskeskeisemmiksi. Kulutuksen huomattiin tuovan mielihyvää ja se valloitti melko nopeasti keskeisen sijan ihmisten elämässä. (Wilska 1995, 15.)

Baumanin (2000, 76) mukaan postmoderni yhteiskunta ruokkii pikemmin jäsentensä kykyä kuluttaa kuin tuottaa. Tällä tavoin se eroaa ratkaisevasti modernista yhteiskunnasta. Nykyisin yleisesti tunnustetaankin kulutuksen olevan merkittävä yhteiskunnallista todellisuutta rakentava tekijä. Postmoderneissa teorioissa länsimaiset yhteiskunnat nähdään usein jopa markkinatalouden ja median hallitsemina *kulutusyhteiskuntina*, joissa kulutuskulttuuri on syrjäyttänyt perinteisten instituutioiden ja sosiaalisten suhteiden paikan ihmisten elämää ohjaavana tekijänä. (Ks. esim. Bauman 1990, 102–

103, 195–213; Bauman 2000, 59–77, 80–90; Featherstone 1991a, 13–27; Featherstone 1995, 75–78; Kellner 1992, 143–175.) Näissä kulutusyhteiskunnissa myös yksilöt nähdään kuluttajina, jotka saavuttavat yhteiskunnan täysvaltaisen jäsenyyden ja niin sanotun ”mallikansalaisuuden” nimenomaan kuluttamalla (Mackay 1997, 1–3). Kulutuksen ympärille organisoitua elämää ei myöskään enää säädellä yhteisesti jaettujen normien avulla, vaan sitä ohjaavat koko ajan kasvavat halut, pikaiset toiveet ja viettelykset (Bauman 2000, 76). Työ ei ole postmoderneille yksilöille enää elämän keskeinen sisältö ja arvojen lähde. Päinvastoin – yksilö näkee työn omien intressiensä ja vaikutelmien toteuttamisen kannalta. Työn on oltava joko mielekästä tai sitten mahdollistettava muu mielekäs tekeminen. (Hautamäki 1996, 40; Tomlinson 1990, 21.)

Postmoderni kulutuskulttuuri tulee mahdolliseksi nimenomaan kapitalistisen tavarantuotannon laajenemisen ja tehostumisen myötä (Featherstone 1991a, 13). Markkinoille tuotetuilla esineillä on ominaista irtaantua varsinaisesta käyttötarkoituksestaan elämään vaihdossa ja kulutuksessa aivan omaa elämäänsä. Näiltä merkityiltä tavaroilta katoaa usein alkuperäinen sisältö tai se esiintyy vain alistettuna symboliselle merkitykselle. Tätä ilmiötä voi myös kuvata merkkien ja tavaroiden yhteensulautumisena. (Featherstone 1991a, 14–15; Karkama 1994, 308–309.) Postmodernille ajalle onkin tunnusomaista, että tavaroita ei arvostella enää niiden käyttötarkoituksen, vaan niitä edustavan tuotemerkin eli *brändin* perusteella. Tässä esineellistyneessä maailmassa tavarat ja merkit tuntuvat pahimmillaan hallitsevan ihmisten käyttäytymistä. (Karkama 1994, 308–309.) Mainostajat eivät enää kauppaa meille tuotteita sen perusteella, että ne olisivat käytännöllisiä tai tarpeellisia, päinvastoin he tarjoavat niitä sen varjolla, että ostamalla niitä ostamme itsellemme tiettyjä identiteettejä (Lehtonen 1998, 18–19). Esimerkiksi Zygmunt Bauman (2000, 73–84) on puhunut kuluttamisen ympärille organisoidusta elämästä, jossa yksilöiden onnellisuus on pitkälti riippuvainen heidän kyvyistään shoppailla niin sosiaalisia taitoja kuin kulutustuotteitakin. Hänen mukaansa kulutusriippuvuus on myös edellytys yksilöiden identiteetin rakentamiselle sekä vapaudelle olla erilainen.

Jäsentensä sovittaminen yksilön rooliin on modernin ja postmodernin yhteiskunnan tavaramerkki. *Yksilöllistymisen* merkitys muuttuu kuitenkin jatkuvasti. Postmodernina aikana se tarkoittaa aivan muuta kuin esimerkiksi modernin aikakauden alkutaipaleella, jolloin ylistettiin ihmisten vapautumista yksilöllisestä riippuvuudesta, silmälläpidosta ja pakkovallasta. (Bauman 2000, 31.) Postmodernissa yhteiskunnassa yksilöllistymisellä viitataan lähinnä yksilöllisyyden ihanteeseen – siihen, että yksilöiden täytyy pyrkiä erottautumaan muista ihmisistä (ks. esim. Bauman 2000, 82–84; Beck & Beck-Gernsheim 2002, 26–28, 42–44; Featherstone 1991a, 86–87; Hautamäki 1996, 35–38). Keskeisessä asemassa yksilöllisyyden ilmentäjinä ovat muun muassa yksilöiden ulkonäkö, eleet ja ruumiillinen olemus. Kulutuskulttuurissa yksilöiden odotetaan muuttuvan roolipelaajiksi, jotka

itsetietoisesti tarkkailevat koko ajan omaa suoritustaan. (Featherstone 1991a, 86; Featherstone 1991b, 189.) Yksilöllistyminen takaa yhä useammalle yksilölle ennen kokemattoman kokeilemisen vapauden, mutta se tuo mukanaan myös pakon selviytyä kokeilujen seurauksista (Bauman 2000, 37–38; Bauman 2001, 144, 147, 151). Baumanin mukaan yksilön valinnanvapauden luvatussa maassa mahdollisuus välttää yksilöllistyminen ja kieltäytyä osallistumasta tähän yksilöllistymisen peliin ei missään nimessä kuulu asiaan (Bauman 2000, 34; Bauman 2001, 46–47). Markkinatalous on onnistunut luomaan kuluttajille tarpeen uudistua ja syntyä yhä uudelleen. Kulutuskulttuuria leimaakin jatkuva paine olla joku muu. (Bauman 2007, 98–100.) Hämällisyyttä saattaa lisätä vielä se seikka, että yksilöllisen ja ainutlaatuisen identiteetin voi usein rakentaa vain massoille suunnattujen kulutustuotteiden ja tyylien avulla (Bauman 2000, 84; Kellner 1998, 263).

4.4 Postmoderni identiteettityö

Kuten aikaisemmin tuli jo esille, identiteetti käsitetään nykyisin moninaiseksi, ristiriitaiseksi ja helposti särkyväksi. Sitä muokataan jatkuvasti ja se saattaa pirstoutua minä hetkenä hyvänsä. Tästä syystä monet tutkijat eivät enää pyri määrittelemään mikä identiteetti on, vaan päinvastoin he puhuvat mieluummin identifioitumisesta tai identiteetin rakentamisesta. Toisin sanoen identiteetistä verbinä, ei substantiivina. (Alasuutari 2007, 174.) Postmoderneissa teorioissa puhutaankin usein yksilöiden identiteettityöstä. Tällä termillä korostetaan nykyaikaista käsitystä identiteetistä nimenomaan itse työstettynä ja ylläpidettynä kokonaisuutena (Gubrium & Holstein 2001, 11–12; Saastamoinen 2006b, 170). Kyseinen käsite on alkuaan peräisin Stanley Cohenin sekä Laurie Taylorin vuonna 1976 ilmestyneestä teoksesta *Escape Attempts: The Theory and Practice of Resistance to Everyday Life* (Aittola ym. 1991, 254). Heidän näkemyksensä mukaan modernin maailman sirpaloituminen ja tilanteiden jatkuva vaihtuminen hävittävät valmiit ratkaisut identiteetin muodostumiseen. Tällöin yksilön ainoaksi mahdollisuudeksi jää identiteetin rakentaminen itse, sillä muutoin minuus saattaisi hajota osiin ympäröivän todellisuuden tavoin. Näin ollen ihmiset ovat pakotettuja psyykkiseen lisätyöhön oman identiteettinsä suhteen. (Ks. Aittola ym. 1991, 254.)

Tämä yksilön oma aktiivinen identiteettityö koostuu muun muassa identiteettien etsimisestä, kokeilemisesta, sommittelemisesta, muuttamisesta, hylkäämisestä sekä poistamisesta (Ziehe 1991, 27). Ihmisen katsotaan muokkaavan, rakentavan ja vaihtavan identiteettiään jatkuvasti eri tilanteissa ja elämänvaiheissa (Suurpää & Aaltojärvi 1996, 9). Yksilöillä on myös usein samanaikaisesti useita päällekkäisiä identiteettejä, joita he voivat sommitella sekä yhdistellä keskenään aina tarpeen mukaan

(Beck & Beck-Gernsheim 2002, 27). Tällainen jatkuvasti käynnissä oleva identiteettityö on raskasta ja kriisinomaista. Se on nimensä mukaisesti työtä ihmisen omassa elämänprojektissa ilman, että voisi tarttua mihinkään valmiisiin perinteisiin tarjouksiin. Valmiiden elämisen mallien puuttuessa tulkinnat omasta itsestä ja maailmasta ovat sekä yksilöllisiä mahdollisuuksia että yksilöllisiä riskejä. (Ziehe 1991, 27–28.) Yksilöllistyminen, jota identiteettityö tiettyssä mielessä heijastaa, johtaa itsensä löytämisen ja massasta erottautumisen pakkoon. Oma minuus yritetään kokea ainutlaatuisena, mihin pyritään erilaisin kulutuskulttuurin ja massamedian tarjoamin keinoin, kuten estetisoinnin, pukeutumisen ja tyylin avulla. (Aittola ym. 1991, 255; Johansson 2000, 84.)

Jokapäiväisestä elämästä onkin tullut eräänlainen vaihtoehtojen supermarketti, joka tarjoaa yhä uusia välineitä identiteetin rakentamiseen (Gubrium & Holstein 2001, 15). Cohenin ja Taylorin (1992, 46–49) mukaan elämän rutinoitumisesta on puolestaan muodostunut yksilöllisen identiteettityön ”vihollinen”. Mitä ennalta-arvattavammilta yksilöiden arkielämä ja elämänsuunnitelmat vaikuttavat, sitä vaikeampi heidän on kyetä kokemaan itsensä yksilöinä, joilla on ainutlaatuinen identiteetti. Tästä syystä yksilöiden on löydettävä tyydyttävä tasapaino rutinoituneen ja uuden vielä määrätymättömän olemassaolon välillä, muuten yksilöt eivät kykene saavuttamaan elämässään onnellisuutta. Yksilöllistymisen lisäksi postmodernilta yksilöltä odotetaan edelleen tiettyssä määrin identifikaatiota eli samaistumista. Esimerkiksi kulutuskulttuuriin perustuvissa sosiaalisissa suhteissa jäsenyys tiettyyn yhteisöön saadaan tietynlaisen tyylin kautta. Todistaakseen kuuluvansa ja sopivansa oman yhteisön jäseneksi, yksilöiden on oltava yhdenmukaisia tyyliltään muiden ryhmän jäsenten kanssa. (Bauman 1990, 206–207.) Postmoderni yksilö joutuukin usein käsittelemään identiteettityössään yksilöllisyyden ja yhdenmukaisuuden dilemmaa. Toisaalta halutaan olla yksilöllisiä, toisaalta muiden kanssa samanlaisia. (Karkama 1994, 20; Wilska 2005, 66.)

Niin ikään Zygmunt Bauman (1992, 191) puhuu minän rakentamisesta asteittaisena sekä loppuun asti keskeneräisenä prosessina, mutta identiteettityön sijaan hän käyttää termiä *minän² koostamisprosessi*. Baumanin näkemys on hyvin yhdenmukainen identiteettityön käsitteen kanssa³. Myös hänen mukaansa identiteetin rakentamisessa ei ole olemassa mitään säädettyä tai vedenpitävää rakentamismallia, vaan se koostuu peräkkäisistä yrityksistä ja erehdyksistä. Identiteetin rakentamisesta ei ole myöskään mielekästä puhua ”kehittymisenä”, sillä identiteetillä ei ole mitään kiintopistettä, josta sen kehittymistä voisi mitata. Yksilön identiteetti rakentuukin jatkuvasta, ei

² Huomionarvoista on, että Bauman käyttää teksteissään minää ja identiteettiä analogisesti, toistensa synonyymeina.

³ Identiteettityön ja Baumanin minän koostumisprosessin yhdenmukaisuuden vuoksi hyödynnän analyysissäni myös Baumanin esittämiä näkemyksiä identiteetin rakentamisesta, työstämisestä ja ylläpitämisestä.

kuitenkaan lineaarisesta, toiminnasta minän koostamiseksi. Minän koostamisella ei ole näkyvää tavoitetta eikä edes pysyvää suuntaa, vaan päämäärät jotka ohjaavat minän koostamista jollakin tietyllä hetkellä saattavat jo seuraavassa hetkessä menettää mielekkyytensä. Näin ollen yksilön minän koostaminen ei ole myöskään kumulatiivinen prosessi vaan siihen sisältyy niin purkamista kuin koostamista, oppimista ja unohtamista sekä uusien aineksien omaksumista ja vanhasta luopumista. (Bauman 1992, 192–194.) Bauman myös toteaa, että jatkuvasti muuttuvassa maailmassa sitoutuminen yhteen ainoaan identiteettiin pitkäksi aikaa (sanomattakaan koko elämän ajaksi) on hyvin riskialtista, sillä identiteetit ovat nimenomaan ”päällä pitämistä” ja esittelyä varten, ei varastoimista varten (Bauman 2004, 89). Uusien identiteettien shoppaillemisen viehätys piilee nimenomaan vapaudessa tulla miksi tahansa sekä mahdollisuuksissa syntyä niin sanotusti yhä uudelleen (Bauman 2007, 49). Toisaalta ongelmaksi muodostuu valinnan vaikeus ja jatkuva epävarmuus, silloin kun mahdollisuuksia on liikaa ei liian vähän (Bauman 2000, 63).

5 AINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄ

Kuva 10

Tutkimusaineistoni koostuu 53 laadullisesta kyselylomakkeesta sekä yhdestä vapaamuotoisesta kirjoitelmasta, jotka keräsin Internetissä täytettävillä verkkolomakkeilla vuoden 2010 huhtikuun ja marraskuun välisenä aikana. Tutkimusmetodikseni puolestaan valitsin *laadullisen teoriaohjaavan sisällönanalyysin*. Seuraavaksi kerron tarkemmin aineiston keruusta, laadullisesta verkkokyselylomakkeesta ja sen tekemisestä E-lomakeohjelmalla sekä kuvaan tarkemmin tutkimusaineistoani. Lopuksi siirryn kuvaamaan tarkemmin valitsemaani analyysimetodia sekä koko analyysiprosessia. Huomioitavaa on, etten kirjoittanut omaa kappaletta tutkimuksen eettisyydestä, vaan pohdin aineistoon ja tutkimukseeni liittyviä eettisiä teemoja sekä selvennän tekemiäni valintoja tässä kappaleessa aina asiakohtaisesti.

5.1 Aineiston keruu

Minulle oli heti tutkimusaiheen valinnan jälkeen melko selvää, etten halunnut sitoa aineistonkeruutani tiettyyn paikkakuntaan, kuten esimerkiksi Tampereelle, vaan halusin tutkimukseni osallistujiksi tatuoituja suomalaisia yksilöitä ilman maantieteellisiä rajoitteita. Näin ollen valitsin käytännöllisistä sekä kustannusteknisistä syistä aineistonkeruumenetelmäkseen Internetissä verkkolomakkeella tehtävän laadullisen kyselyn.

Ennen aineiston keräämistä jouduin pohtimaan, miten tavoittaisin parhaiten tutkimukseni kohderyhmään kuuluvia merkityksellisen tatuoinnin omaavia yksilöitä. Mietin esimerkiksi tutkimuspyyntöjen jättämistä eri tatuointiliikkeisiin, mutta tällöin tutkimus olisi väistämättä rajoittunut pelkästään Tampereelle. Lehti-ilmoitukset olisivat puolestaan tulleet kalliiksi ja epäilen, etteivät ne olisi muutenkaan olleet paras tapa tavoittaa mahdollisimman monipuolista osallistujajoukkoa. Päädynkin lopulta hyödyntämään Internetiä.

Muutamaa vuotta aikaisemmin tehdessäni kandidaatin tutkielmaani aktiivisesti shoppailevista yksilöistä, melko toimivaksi ideaksi osoittautui osallistujien etsiminen erilaisten muoti- ja shoppailublogien kirjoittajien piiristä. Näin ollen aloitin aineistoni keräämisen tälläkin kertaa etsimällä Internetistä suomalaisia blogeja eli nettipäiväkirjoja, joiden kirjoittajat olivat maininneet omaksi mielenkiinnon kohteekseen tatuoinnit. Myöhemmin laajensin hakuani vielä sellaisiin blogeihin, joiden kirjoitukset sisälsivät mainintoja tatuoinneista. Kyseisiä nettipäiväkirjoja löytyi useita satoja. Jouduin kuitenkin karsimaan niistä pois kaikki sellaiset, joiden sivuilta ei löytynyt kirjoittajan henkilökohtaista sähköpostiosoitetta. Lopulta lähetin sähköpostitse yhteensä 75 osallistumispyyntöä henkilöille, jotka olivat maininneet omistavansa tatuoinnin tai kertoivat harrastavansa niitä. Tämän lisäksi ystäväni laittoi pyynnöstäni viestin erään Facebookin tatuointiryhmän seinälle, koska itse en tuolloin kuulunut Facebookiin. Kyseinen ryhmä oli nimeltään, *Yksi miljoonasta suomalaisesta on tatuoitu (?)*. Oletko yksi heistä? Lähettämäni sähköpostit sekä tatuointiryhmän seinälle jätetty viesti kertoivat tutkimuksestani ja niissä oli linkki E-lomakkeen sivulle, jonne olin kirjoittanut tarkemman osallistumispyynnön sekä liittänyt linkit itse tutkimuslomakkeisiin. Sekä osallistumispyynnössä että verkkolomakkeissa informoin osallistujia tutkimukseni motiivista, aineiston käyttötarkoituksesta, vastausten anonymiteetistä sekä aineiston luottamuksellisesta käsittelystä. Säilytin vastauslomakkeita omalla henkilökohtaisella salasanan edellyttävällä E-lomake tililläni, jonne ei ollut käyttöoikeuksia kenelläkään muulla kuin minulla. Lisäksi säilytin vastauksia niin omalla henkilökohtaisella tietokoneellani kuin varmuuskopioina ulkoisella kovalevyllä. Olen pitänyt huolen siitä, ettei näitä dokumentteja ole nähnyt eikä käsitelty kukaan ulkopuolinen. Tutkielmani valmistuttua aion tuhota kaikki tallentamani tutkimuslomakkeet, sillä olen kerännyt ne ainoastaan tätä tutkimusta varten.

Aineiston keräämisessä hyödynsin kahta erilaista tapaa. Tutkimukseen osallistuneet saivat itse valita vastaavatko he avoimista kysymyksistä koostuvaan verkkokyselyyn vai kirjoittavatko he aiheesta vapaamuotoisen kirjoitelman. Molemmat osallistumisvaihtoehdot toteutin vuoden 2010 huhtikuun ja marraskuun välisenä aikana verkossa kerättävien E-lomakkeiden avulla. Yllättäen kysely oli ylivoimaisesti suosituimpi vaihtoehto kuin kirjoitelma, sillä onnistuin keräämään yhteensä 57 kyselylomaketta, mutta vain yhden ainoan kirjoitelman. Saamistani kyselylomakkeista jouduin hylkäämään yhteensä viisi lomaketta; vastaajista kaksi ei kuulunut kohderyhmään, yksi lomake oli vastausten osalta hyvin vajavainen ja kahdessa lomakkeessa vastaajat puolestaan olivat vielä 16-vuotiaita eli alaikäisiä. Analyysissäni hyödynnän myös yhtä saamaani vapaamuotoista kirjoitelmaa, koska sen sisältö on kyselylomakkeella keräämiäni vastausten kanssa yhteismitallinen. Kyseisessä kirjoitelmassa on hyödynnetty ohjeistukseen liittämiäni apukysymyksiä, joita vastaaja sai halutessaan

käyttää kirjoittamisen tukena. Apukysymykset olivat käytännöllisesti katsoen samat kuin kyselylomakkeessa. Näin ollen minulla on yhteensä 53 analyysikelpoista vastauslomaketta.

Vastausten lisäksi osallistujat lähettivät minulle melko kiitettävästi valokuvia omista tatuoinneistaan. Kuusitoista vastaajaa liitti verkkolomakkeen yhteyteen yhteensä 26 valokuvaa. Tarkoitukseni ei ole kuitenkaan hyödyntää niitä itse analyysissa, vaan käyttää tutkielmani kuvituksena siten, etteivät kuvat ole yhdistettävissä kehenkään tiettyyn vastaajaan. Mielestäni huomionarvoista on, että toin verkkolomakkeen ohjeistuksessa selvästi esille, että kuvien lähettäminen on vapaaehtoista. Lisäksi korostin tutkimukseen osallistuneille, että lähettämällä kuvan/kuvia he antavat samalla suostumuksen niiden julkaisuun tutkimusraportin yhteydessä.

5.1.1 Laadullinen verkkokyselylomake

Aineistonkeruumenetelmänä käytin Internetissä verkkolomakkeella tehtävää laadullista kyselyä sekä avointa kirjoitelmaa, jossa vastaaja sai vapaamuotoisesti kirjoittaa oman makunsa mukaan antamani tutkimusaiheen pohjalta. Halutessaan vastaaja saattoi käyttää apunaan kyselylomakkeessanikin käyttämiä kysymyksiä. Näistä aineistonkeruumenetelmistä valmis kyselylomake oli eittämättä suosituin, sillä vain yksi vastaaja käytti avointa kirjoitelmaa. Tämä saattoi johtua siitä, että valmista kyselylomaketta pidettiin vaivattomampana tapana osallistua tutkimukseen kuin kirjoitelmaa.

Kyselylomaketutkimuksessa vastaaja lukee itse kirjallisesti esitetyn kysymyksen ja vastaa siihen kirjallisesti. Posti- ja verkkokyselyssä lomakkeen voi täyttää rauhassa omaan tahtiin itse valitsemana ajankohtana. Tällainen aineistokeruumenetelmä soveltuu hyvin suurelle ja hajallaan olevalle joukolle ihmisiä. (Vilka 2005, 74.) Kyselylomakkeen etuna pidetäänkin sitä, että tutkimukseen voidaan saada paljon ihmisiä ja heiltä voi kysyä monia asioita (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195). Yhtenä tärkeänä etuna pidetään myös sitä, että kyselytutkimuksessa vastaaja jää aina anonymiksi (Vilka 2005, 74). Kysely on aineistonkeruumenetelmänä myös tehokas, koska se säästää tutkijan aikaa ja vaivannäköä (Hirsjärvi ym. 2009, 195). Etenkin verkkokyselylomakkeiden käyttö on lisääntynyt huomattavasti niiden käytännöllisyyden vuoksi. Lomake voidaan toimittaa sähköisesti sadoille vastaanottajille, jolloin säästyy paitsi aikaa myös rahaa, kun ei tarvitse maksaa postikuluja. Verkkolomakkeen etuihin kuuluu niin ikään se, että vastaukset saadaan usein nopeasti ja aineisto saadaan aina valmiiksi sähköisesti kirjallisessa muodossa. Lisäksi verkkolomaketutkimukset tuottavat yleensä suuremman vastausprosentin kuin perinteinen postilomake – edellyttäen sitä, että tutkimuksen vastaajajoukko on verkon kautta tavoitettavissa. (Kuula 2011, 174.)

Kyselylomaketutkimukseen liittyy myös heikkouksia. Aineistoa saatetaan pitää pinnallisena ja tutkimuksia teoreettisesti vaatimattomina. Haittoina pidetään myös muun muassa sitä, ettei ole mahdollista varmistua siitä, miten vakavasti vastaajat ovat osallistuneet tutkimukseen. Ovatko he siis pyrkineet vastaamaan rehellisesti ja huolellisesti. Aina ei ole myöskään selvää, miten onnistuneita kysymyksenasettelut ovat olleet vastaajien näkökulmasta. Näin ollen väärinymmärryksiä on mahdotonta kontrolloida, toisin kuin esimerkiksi kasvokkain tehtävässä haastattelussa. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.) Lisäksi avoinkin kyselylomake voi olla kasvokkain käytävää vuorovaikutusta vähemmän ilmaisuvoimaista, koska viestinnästä puuttuvat ilmeet, eleet ja äänenpainot (Savolainen 1999,13). Yksi ongelma on myös se, että lomake- ja verkkokyselyitä tehdään nykyisin niin paljon, ettei ole enää kovinkaan helppoa saada ihmisiä suostumaan tutkimushenkilöksi (Hirsjärvi ym. 2009, 198). Mikäli verkkolomaketta ei toimiteta kohdennetulle vastaanottajien ryhmälle, vaan se on vapaasti verkossa saatavilla, tutkimuksellisenä ongelmana on aineiston edustavuuden ja luotettavuuden arviointi (Kuula 2011, 174).

Kyselylomakkeessani käytin taustatietoja lukuun ottamatta avoimia kysymyksiä. Niissä esitetään vain kysymys ja jätetään tyhjä tila vastausta varten. Suosin kyselyssäni avoimia vastauksia, koska ne antavat vastaajalle mahdollisuuden sanoa, mitä hänellä on todella mielessään. Tämä oli tutkimuskysymysteni kannalta oleellista. Avoimet vastaukset toivatkin esiin sellaisia näkökulmia, joita en ollut etukäteen osannut ajatella. Monivalintatyypilliset kysymykset olisivat kahlinneet vastaajat valmiiksi rakennettuihin vaihtoehtoihin, mikä ei olisi ollut tutkimusaiheeni huomioon ottaen mielekäästä. Avoimet vastaukset osoittivat, mikä on keskeistä ja tärkeää vastaajien ajattelussa sekä heidän asiaan liittyvien tunteiden voimakkuuden. (Ks. Hirsjärvi ym. 2007, 198–201.) Jouni Tuomen ja Anneli Sarajärven (2013, 74) mukaan avoimissa kyselyissä usein ongelmallisiksi muodostuvat kysymyksiin vastaamattomuus tai vastausten jääminen niukkasanaiseksi. Nämä ongelmat eivät kuitenkaan vaivanneet omaa tutkimustani. Ensinnäkin kaikkiin kysymyksiini oli vastattu lähes 100 prosenttisesti. Lisäksi useimmissa kysymyksissä vastaukset olivat itseasiassa hyvin pitkiä ja ajatuksella kirjoitettuja. Vain muutamassa kysymyksessä jotkin vastauksista olivat lyhyitä yhden sanan vastauksia, mutta näissäkin tapauksissa kysymyksen asetteleminen mahdollisti ”kyllä”- ja ”ei”-tyyliset vastaukset.

5.1.2 E-lomakeohjelman ominaisuudet ja verkkolomakkeen teko

Aineistonkeruumenetelmää pohtiessani minulle sattumalta selvisi, että Tampereen yliopiston opiskelijoilla on mahdollisuus saada käyttöoikeus Eduix Oy:n tarjoamaan E-lomake ohjelmaan (<https://e-lomake.fi/web/ohjeet.html>), jolla voi tehdä erilaisia verkkolomakkeita. Asiaa jonkin aikaa pohdittuani tulin siihen tulokseen, että verkkokysely olisi itse asiassa tutkimusintressini kannalta helpoin ja edullisin aineistonkeruu tapa. E-lomakkeen avulla pystyin tavoittamaan mahdollisimman laajan joukon merkityksellisen tatuoinnin omaavia yksilöitä, eikä minun tarvinnut sitoa aineistoa käytännöllisistä ja kustannuksellisista syistä pelkästään Tampereelle, kuten olisin joutunut tekemään esimerkiksi haastattelujen kohdalla.

Verkkolomakekysely osoittautui kaiken kaikkiaan hyväksi aineistonkeruumenetelmäksi. E-lomakeohjelman avulla sain tehtyä kyselylomakkeeni melko nopeasti ja vaivattomasti. Ohjelman lomake-editorissa oli käytössä useita erilaisia kenttätyppejä lomakkeen rakentamiseen sekä monipuoliset lomakkeen muokkausmahdollisuudet. Kyselylomaketta tehdessäni sain esimerkiksi valita mihin kysymyksiin vastaajan oli pakko vastata lomakkeessa edetäkseen tai kuinka pitkiä avoimet vastaukset voivat maksimissaan olla. Iloinen yllätys oli myös se, että lomakkeelle oli mahdollista antaa liitetiedoston tallennusmahdollisuus lomaketäytön yhteydessä. Tällä tavoin sain kerättyä vastausten yhteydessä myös valokuvia erilaisista tatuoinneista tutkimukseni kuvitusta varten.

Lisäksi lomakkeen suunnittelua sekä testausta helpotti huomattavasti reaaliaikainen käyttöliittymä, jonka avulla näin heti miltä työn alla oleva lomake kulloinkin näytti ja miten sen täyttäminen käytännössä sujui. Valmiin kyselylomakkeen sain julkaistua välittömästi yhdellä napin painalluksella, jolloin E-ohjelma loi lomakkeelleni oman yksilöllisen Internet-osoitteen, jossa tutkimuksen osallistujat kävivät sen täyttämässä. Lomakkeelle tulleet vastaukset ja liitteet näkyivät E-lomakkeessa heti ja ne tallentuivat ohjelmiston raporttiin. Valmiit vastaukset sain kätevästi siirrettyä sekä arkistoitua suoraan Excel-taulukkoon myöhempää jatkokäsittelyä varten. Verkkolomake oli myös tutkimuksen osallistujille hyvin käyttäjäystävällinen. Verkossa olevat kyselylomakkeet toimivat www-selaimella ilman lisäohjelmia, joten ne oli helppo täyttää nopeasti ja täysin anonymisti. Näin ollen vastaaja saattoi osallistua kyselyyn missä ja milloin tahansa niin halusi. Lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus keskeyttää lomakkeen täyttäminen tarvittaessa ja jatkaa sitä myöhemmin, niin että kaikki aiemmin annetut tiedot säilyivät lomakkeella. (Ks. <https://e-lomake.fi/web/ohjeet.html>.)

5.1.3 Aineiston kuvaus

Kuva 11

Tutkimusaineistoni koostuu 53 laadullisesta kyselylomakkeesta sekä yhdestä vapaamuotoisesta kirjoitelmasta, jotka keräsin Internetissä täytettävällä verkkolomakkeella 27.4.–21.11.2010 välisenä aikana. Eskolan ja Suorannan (1998, 61–64) mukaan kvalitatiivisessa tutkimuksessa ei pyritä tilastollisiin yleistyksiin, vaan pyritään ymmärtämään, kuvaamaan sekä tulkitsemaan jotain tiettyä ilmiötä. Voikin sanoa, ettei laadullisessa tutkimuksessa aineiston koolla ole suoraa vaikutusta eikä merkitystä tutkimuksen onnistumiseen. Näin ollen aineiston koon määrittämisellä ei myöskään ole mitään mekaanisia sääntöjä, vaan se vaihtelee tapauskohtaisesti. Yksi aineiston riittävyyden mittaamisen tapa on puhua sen saturaatiosta eli kylläntymisestä. Sen mukaan aineiston kylläntymispiste on saavutettu silloin, kun aineistossa alkaa toistua sama peruslogiikka ja lisäaineiston kerääminen ei

tuota enää mitään tutkimusongelman kannalta uutta informaatiota. Itse koin keräämiäni vastauslomakkeiden määrän riittäväksi pro gradun kokoiseen tutkimukseen. Aineistossani toistuivat samat teemat, eikä lisäaineiston kerääminen ollut mielestäni enää tarpeen.

Molemmissa verkkolomakkeissa kysyin taustatietoina iän, sukupuolen, asuinpaikkakunnan sekä ammatin. Kyselylomake sisälsi 11 varsinaista tutkimuskysymystä sekä kahdententoista kohdan, jossa vastaaja sai vapaasti kirjoittaa, jos hänellä oli mielessään vielä jotain tutkimusaiheeseen liittyvää. Kirjoitelman sai puolestaan kirjoittaa vapaasti oman maun mukaan, mutta halutessaan kirjoittaja pystyi käyttämään apunaan antamiani apukysymyksiä, jotka olivat käytännössä samat kuin kyselylomakkeessa. Yleisesti ottaen vastauslomakkeet olivat huolella ja ajatuksella täytettyjä. En ollut rajoittanut vastausten pituutta mitenkään etukäteen. Ohjeistin osallistujia vastaamaan halutessaan joko parilla lauseella tai kirjoittamaan aiheesta pidemmänkin pohdinnan. Useimpien kysymysten kohdalla vastaukset olivat erittäin monipuolisia ja monet melko mittaviakin. Tosin muutamaan kysymykseen tuli pääasiassa hyvin lyhyitä, yhden sanan vastauksia.

Annoin jokaiselle vastaajalle oman koodinsa, T1–T53, jossa numero määräytyy vastauslomakkeiden saapumisjärjestyksen mukaan. Loppuun merkitsin vielä sukupuolta merkitsevän kirjaimen: M miehille ja N naisille. Koska rajasin tutkimusaineiston koskemaan vain merkityksellisen tatuoinnin

omaaviin yksilöihin, jouduin hylkäämään saamistani vastauslomakkeista kaksi, koska toisen vastaajan tatuoinneilla ei ollut minkäänlaisia merkityksiä ja toisella oli tatuointi vasta suunnitteilla. Yhden vastauslomakkeen hylkäsin sen takia, että se oli vastausten osalta hyvin vajavainen. Vastaaja oli vastannut vain kolmeen ensimmäiseen kysymykseen, joten minun oli mahdotonta analysoida kyseisen vastaajaan kohdalla tatuointien ja identiteettityön välistä suhdetta. Näin ollen katsoin, ettei lomake vastannut tutkimusaineistolle asettamiani kriteereitä. Lisäksi hylkäsin vielä kaksi vastauslomaketta, koska vastaajat olivat alaikäisiä. Lainsäädännöllisesti lapset ja psyykkisesti vajaakykyiset kuuluvat suojeltaviin erityisryhmiin, joilla ei ole täysivaltaista itsemääräämisoikeutta päättää tutkimukseen osallistumisesta. Kansainvälisesti ihmistieteisiin ei ole kuitenkaan luotu yhteneväisiä säännöksiä sille, missä tapauksissa edellytetään lapsen itsensä lisäksi myös vanhempien lupa alaikäisten tutkimukseen osallistumiselle ja missä tapauksissa taas ei. Käytäntö onkin lasten kohdalla hyvin häilyvä, sillä jossain tilanteissa edellytetään aina alle 18-vuotiaalta myös vanhempien tai huoltajien suostumusta ja joissain tilanteissa ei. (Kuula 2011, 147–148.) Säännösten ollessa näin epäselvät, päätin hylätä alaikäisten vastauslomakkeet välttääkseni rikkomasta mitään tutkimuseettisiä rajoja. Päätökseen vaikutti myös se, että vaikka Suomessa tatuoinneilla ei ole lain määräämää ikärajaa, yleensä tatuoiijat pitävät kiinni 18-vuoden ikärajusta. Alaikäisen tatuoimiseen tarvitaan vanhemmilta vähintään kirjallinen suostumus. (Juntunen 2004, 164.) Vastauslomakkeista kuitenkin kävi ilmi, että ainakin toinen alaikäisistä vastaajista oli ottanut tatuoinnin vanhemmiltaan salaa.

Tutkimukseen osallistuneiden ikärakenne oli selkeästi nuori, mikä saattoi johtua siitä, että verkossa tehtävä lomakekysely saattoi suosia nuorempia vastaajia. Toisaalta tatuoinneista on tullut sosiaalisesti hyväksyttävää Suomessa vasta parin viime vuosikymmenen kuluessa, mikä osaltaan saattaa selittää ikäjakaumaa. Vastaajien keski-ikä oli 27-vuotta ja mediaani-ikä 25-vuotta. 18–19-vuotiaita oli kahdeksan, 20–29-vuotiaita kaksikymmentäyhdeksän, 30–39-vuotiaita kolmetoista, 40–49-vuotiaita kaksi ja yli 50-vuotiaita yksi. Sukupuolijakauma oli selkeästi naispainotteinen, mikä rajoittaa tutkimuksen yleistettävyyttä. Miehiä oli kolme (6 %) ja naisia viisikymmentä (94 %). Ennen aineistonkeruun aloittamista osasin jo odottaa, että miesten osuus tutkimuksen osallistujista tulisi olemaan pienempi kuin naisten. Ensinnäkin valtaosa löytämistäni blogeista oli naisten kirjoittamia. Lisäksi aikaisemmat suomalaiset tatuointitutkimukset ovat olleet sukupuolijakaumaltaan naisvaltaisia (esim. Ruotsalainen 2001; Wikström 2008). Voi myös pohtia sitäkin mahdollisuutta, että tatuointien merkityksellisyys voisi mahdollisesti olla naisille miehiä tärkeämpää. Tästä huolimatta olin melko pettynyt, kun tutkimukseeni osallistui lopulta vain kolme miestä.

Tämän tyyppisessä tutkimuksessa ei kuitenkaan pyritäkään siihen, että aineiston voitaisiin sanoa edustavan koko ryhmää. En pyri tekemään kaikista tatuoiduista yksilöistä yleistettävissä olevia havaintoja, vaan hahmottamaan ilmiötä kuvaamalla yksittäisten merkityksellisen tatuoinnin omaavien yksilöiden ajatuksia ja kokemuksia. Huomionarvoista on toisaalta se, että muuten tutkimukseen osallistuneiden joukko vaikuttaa kuitenkin hyvin heterogeeniselta. Vastaajat asuvat ympäri Suomea, yksi jopa Suomen rajojen ulkopuolella Singaporessa. Myös tutkimukseen osallistuneiden ammattitaustat ovat hyvin erilaisia ja vaihtelevat tutkijasta maskeeraajaan ja maaseutuyrittäjään. Tatuointien määrät puolestaan jakoutuivat niin, että suurimmalla osalla vastaajista (60 %) oli enemmän kuin yksi tatuointi. Yksi tatuointi oli kahdellakymmenelläyhdeällä vastaajalla, 2–3 tatuointia seitsemällätoista, 4–5 tatuointia viidellä, 6–7 tatuointia viidellä ja kahdeksan tai enemmän viidellä tutkimukseen osallistuneella yksilöllä. Eniten tatuointeja oli 20–29-vuotiailla. Heillä oli noin 64 prosenttia kaikista tatuoinneista. Seuraavalla sivulla olevasta taulukosta näkyy, miten tatuointien määrät jakoutuivat eri ikäluokittain.

Tatuointien määrät eri ikäluokittain						
Tatuointien määrä	18-19-vuotiaat	20-29-vuotiaat	30-39-vuotiaat	40-49-vuotiaat	yli 50-vuotiaat	Yhteensä
1	50 % (4)	31 % (9)	46 % (6)	50 % (1)	100 % (1)	40 % (21)
2–3	38 % (3)	35 % (10)	23 % (3)	50 % (1)	0 % (0)	32 % (17)
4–5	0 % (0)	14 % (4)	8 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	9 % (5)
6–7	0 % (0)	10 % (3)	15 % (2)	0 % (0)	0 % (0)	9 % (5)
8 tai enemmän	(13 %) 1	10 % (3)	8 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	9 % (5)
Yhteensä	100 % (8)	100% (29)	100 % (13)	100 % (2)	100 % (1)	100 % (53)

Taulukko 1 Tatuointien määrien jakautuminen eri ikäluokittain

5.2 Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi

Aineiston analyysimenetelmän valinta on yksi tutkimusprosessin merkittävimmistä vaiheista. Se lopulta määrittelee koko tutkimuksen suunnan ja rakenteen. Usein tutkimusongelma ratkaisee sen, valitseeko tutkija määrällisen vai laadullisen suuntauksen, mutta tämän jälkeen on vielä lukematon määrä erilaisia menetelmiä, joilla tutkimuskysymykseen voi saada vastauksen. Valinta saattaa olla joskus haastava. Itse valitsin lopulta tutkimusmetodikseni laadullisen teoriaohjaavan sisällönanalyysin. Seuraavaksi kuvailen laadullista tutkimusta, sisällönanalyysia sekä omaa analyysiprosessiani.

5.2.1 Laadullinen tutkimus

Tutkimusaiheeni valitsemisesta lähtien minulle oli selvää, että halusin tarkastella tutkimaani ilmiötä laadullisen tutkimusmenetelmän kautta. Tämä ei johtunut siitä, etteikö aineistoni olisi soveltunut kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen tekemiseen. Itse asiassa verkkolomakkeella keräämäni tutkimusaineisto oli hyvin luokiteltavissa ja muutettavissa määrällisesti analysoitavaan taulukkomuotoon. Halusin kuitenkin tilastollisten säännönmukaisuuksien etsimisen sijaan tarkastella aineistoani kokonaisuutena ja kuvata tutkimaani ilmiötä mahdollisimman moninaisesti. Lisäksi halusin säilyttää tutkimukseen osallistuneiden yksilöiden inhimillisen äänen, mikä ei lukujen ja systemaattisten, tilastollisten yhteyksien avulla argumentoivassa määrällisessä tutkimuksessa ole mahdollista. (Alasuutari 2011, 34–39.) Näin ollen tutkimusintressini huomioiden aineistoni jäsentämiseen soveltui laadullinen analyysimenetelmä määrällistä paremmin. Huomionarvoista kuitenkin on, etteivät laadullinen ja määrällinen tutkimus suinkaan sulje toisiaan pois, päinvastoin niitä voi myös käyttää toisiaan täydentämään. Aineiston kvantifiointi ja erilaiset numeeriset esitystavat itse asiassa lisäävät laadullisen tutkimuksen validiutta sekä läpinäkyvyyttä. Tästä syystä hyödynsin paikoin omassakin tutkimuksessani esimerkiksi prosenttilukuja havainnollistamaan ja höystämään aineistoani sekä analyysiani. (Alasuutari 2011, 212–214; Metsämuuronen 2006, 253–254; Seale & Kelly 1998, 156.)

Laadullisessa tutkimuksessa tutkimusprosessia ei ole aina mahdollista pilkkoa toisiaan seuraaviin vaiheisiin, vaan aineistonkeruu, analyysi, tulkinta sekä raportointi usein kietoutuvat yhteen (Eskola & Suoranta 1998, 16; Wolcott 1994, 11). Huomasin tämän myös omassa tutkimuksessani, jossa tulkitsin jokaisen saamani kyselylomakkeen jälkeen vastauksia sekä suhteutin niitä kokonaisuuteen. En kuitenkaan kokenut, että siitä olisi ollut haittaa, sillä laadullisessa tutkimuksessa sallitaan

tietylainen hypoteesittomuus. Tällä tarkoitetaan sitä, ettei tutkimuskohteesta tai tutkimuksen tuloksista ole mitään lukkoon lyötyjä ennakko-olettamuksia, vaan tutkijan pitäisi ennemminkin yllättyä tai jopa oppia tutkimuksensa kuluessa. Tietenkin on otettava huomioon se, että kaikki havaintomme ovat aina latautuneet aiemmilla kokemuksilla, mutta näiden kokemusten ei kuitenkaan saa antaa rajata tutkimusta. (Eskola & Suoranta 1998, 19–20.) Itselläni oli ennakkokäsityksiä sekä niin sanottuja työhypoteeseja tutkimastani aiheesta, mutta tästä huolimatta aineisto onnistui yllättämään minut. Vastauslomakkeissa tuli ilmi sellaisia aiheita, joita en ollut osannut todellakaan odottaa ja jouduin aineistonkeruun aikana jopa tarkistamaan tutkimusongelmani asettelua. Tämä mielestäni kertoo siitä, etten pakottanut keräämääni aineistoa mihinkään ennakkokäsitysteni mukaiseen muotoon, vaan annoin tutkimukseen osallistuneiden äänen kuulua vapaasti analyysissäni.

Aineistoni analysoinnissa käytin laadullisen analyysin *teoriaohjaavaa* muotoa, jota toisinaan kutsutaan myös *teoriasidonnaiseksi*⁴. Tällöin analyysissä on teoreettisia kytkentöjä, mutta ne eivät suoraan pohjautu teoriaan, vaan niiden tehtävänä on toimia lähinnä tutkijan apuna analysoinnissa. Aikaisemman tiedon vaikutus on tunnistettavissa analyysissä, mutta teorian testaamisen sijaan halutaan ennemminkin avata uusia ajatusuria. (Eskola 2007, 162–164; Tuomi & Sarajärvi 2013, 96–97.) Valitsin tämän analyysimuodon, koska halusin hyödyntää tutkimuksessani postmodernin identiteettiteorian tarjoamaa tulkintakehystä. Lisäksi koin hyödylliseksi käyttää analyysini apuna aikaisempien tatuointitutkimuksien tarjoamia käsitteitä sekä teorioita. En lähtenyt kuitenkaan suoraan testaamaan postmodernia identiteettiteoriaa tai toistamaan aikaisempia tatuointitutkimuksia toisenlaisessa kontekstissa, vaan annoin niiden luontevasti sulautua yhteen oman aineistoni ja tulkintojen kanssa.

5.2.2 Sisällönanalyysi

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen piirissä on olemassa lukuisia eri metodeja aineiston käsittelemiseksi (ks. esim. Eskola & Suoranta 1998, 161; Metsämuuronen 2006, 210). Analyysitapojen runsaus on toki yksi laadullisen lähestymistavan rikkauksista, mutta navigointi moninaisen valikoiman keskellä muodostaa myös omat haasteensa. Itse aloitin tutkimukseeni sopivan menetelmän etsimisen tutustumalla mahdollisimman monipuolisesti laadullisen tutkimuksen tarjoamaan valikoimaan saadakseni edes jonkinlaisen käsityksen siitä, minkälaisia mahdollisuuksia analyysini tekemiseen on ylipäättään olemassa. Erilaisia tutkimusmetodeja kartoitettuani

⁴ Tuomi & Sarajärvi (2013, 96) käyttävät termiä teoriaohjaava, kun taas Eskola (2007, 162) puhuu teoriasidonnaisesta analyysistä. Termit viittaavat saman tapaiseen analyysimuotoon ja niitä voi käyttää yhdenmukaisesti.

varteenotettavimmaksi vaihtoehdoksi nousi lopulta kaksi analyysimenetelmää, *diskurssianalyysi* sekä sisällönanalyysi. Molemmat analyysimetodit tarkastelevat inhimillisiä merkityksiä, mutta sisällönanalyysissa etsitään tekstin sisältämiä merkityksiä, kun sen sijaan diskurssianalyysissa analysoidaan sitä, miten näitä merkityksiä erilaisissa selonteoissa tuotetaan (Tuomi & Sarajärvi 2013, 104).

Koska kiinnostukseni kohdistui nimenomaan tekstin merkityssisältöihin ja aineistostani tuntui löytyvän helposti tiettyjä toistuvia teemoja, analyysimetodikseni valikoitui lopulta sisällönanalyysi. Kyseisellä analyysimenetelmällä pyritään selkiyttämään ja tiivistämään tutkittavaa aineistoa menettämättä kuitenkaan sen sisältämää informaatiota. Itse asiassa informaatioarvo lisääntyy, sillä analyysin avulla hajanaisesta ja rönsyilevästä tekstimassasta muodostetaan selkeä ja yhtenäinen kokonaisuus. Sisällönanalyysissa loogisen päättelyn ja tulkinnan avulla aineisto aluksi hajotetaan osiin, sitten käsitteellistetään ja lopuksi kootaan takaisin uudella tavalla loogiseksi kokonaisuudeksi, jolloin voidaan tehdä selkeitä ja luotettavia johtopäätöksiä tutkittavasta ilmiöstä. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 108.)

Sisällönanalyysi pitää sisällään kaksi eri menetelmää: *kvantitatiivisen sisällönerittelyn*, jossa tekstien sisältö kuvataan määrällisesti sekä *kvalitatiivisen sisällönanalyysin*, jossa kuvaus tapahtuu sanallisesti (Tuomi & Sarajärvi 2013, 105–107). Sisällönanalyysilla on lisäksi kolme eri muotoa, jotka eroavat toisistaan siinä, millainen painotus teorialla niissä on. *Aineistolähtöisessä* analyysissa teoreettiset käsitteet luodaan suoraan aineistosta ja analyysin oletetaan olevan puhtaasti aineistolähtöistä ilman minkäänlaisia ennako-odotuksia. Toisessa analyysimuodossa eli *teorialähtöisessä* analyysissa aineiston luokittelu perustuu puolestaan aikaisempaan viitekehykseen. Näin ollen analyysia ohjaa joku jo tunnettu käsitejärjestelmä tai teoria. Kolmas eli *teoriaohjaava* analyysi etenee aineiston ehdoilla, mutta käsitteitä ei luoda aineistosta kuten aineistolähtöisessä analyysissa, vaan teoreettiset käsitteet ovat jo valmiina, ilmiöstä jo ennalta tiedettyjä. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 108–117.) Omassa tutkimuksessani hyödynnän jälkimmäistä eli laadullista teoriaohjaavaa sisällönanalyysia, jossa kunnioitan aineistoa ja sieltä löytyviä teemoja, mutta pidän silti mielessäni postmodernin identiteettiteorian sekä aikaisemmat tatuointitutkimukset.

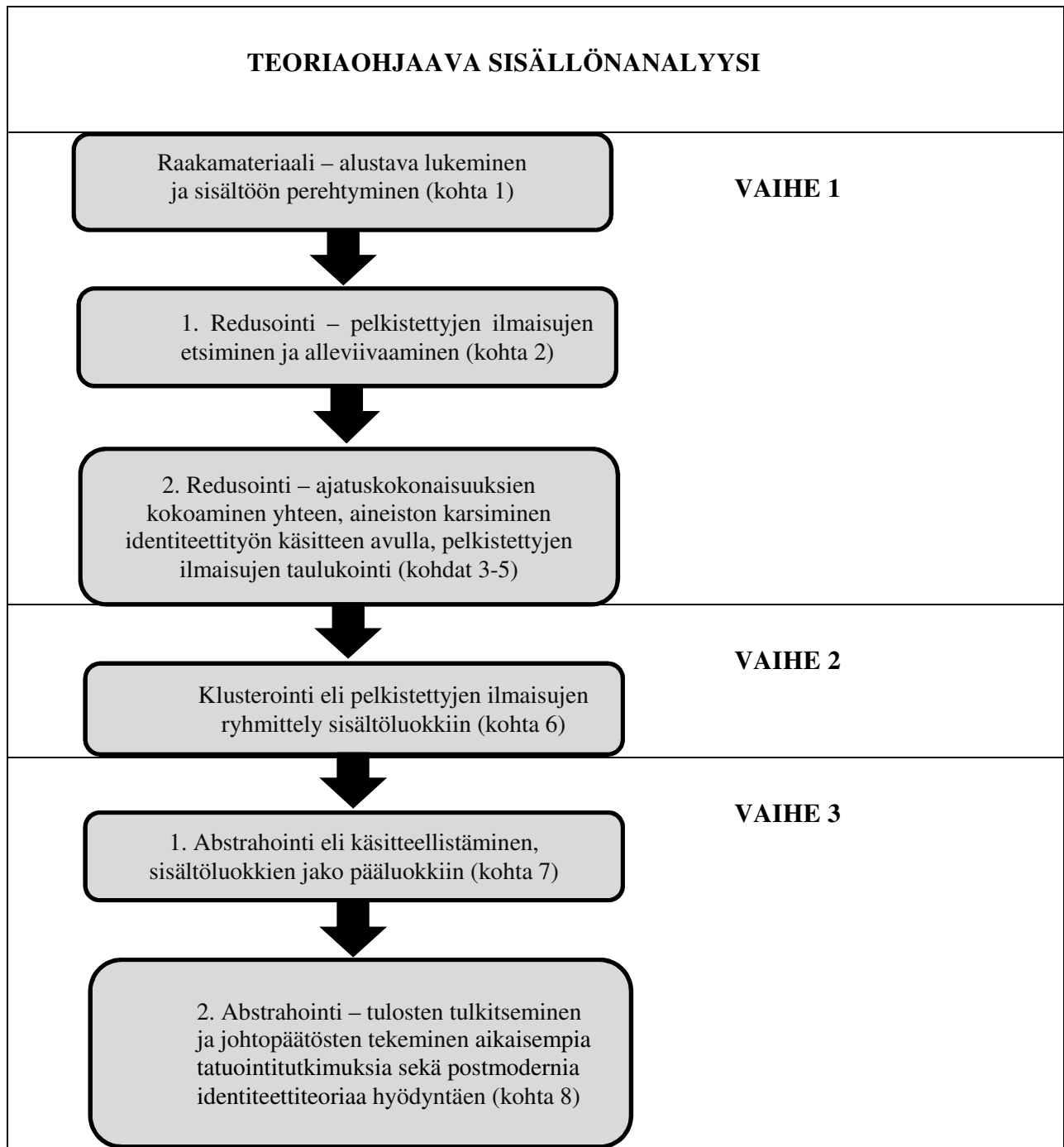
Sisällönanalyysia voi kuvailla karkeasti kolmivaiheiseksi prosessiksi. Ensin aineisto *reduoidaan* eli pelkistetään, sitten *klusteroidaan* eli ryhmitellään ja lopuksi *abstrahoidaan* eli käsitteellistetään. Ennen varsinaisen analyysin aloittamista on määriteltävä analyysiyksikkö, joka voi olla yksittäinen sana, kokonainen lause tai ajatuskokonaisuus, kuten omassa tutkimuksessani. Analyysiyksikön

valintaan vaikuttaa aineiston laatu sekä tutkimustehtävä. Tämän jälkeen voi siirtyä aineiston pelkistämiseen, jossa analysoitavasta informaatiosta karsitaan kaikki tutkimukselle epäolennainen materiaali pois. Tällöin informaatio voidaan esimerkiksi tiivistää tai pilkkoa osiin. Pelkistämisen prosessia seuraa ryhmittely, jolloin aineistosta etsitään samankaltaisuuksia, yhdistetään ne luokiksi sekä nimetään sisältöä kuvaavilla käsitteillä. Luokittelussa aineisto tiivistyy, kun yksittäisiä tekijöitä yhdistetään yleisimpiin käsitteisiin. Tässä vaiheessa luodaan pohja koko tutkimuksen perusrakenteelle. Analyysiprosessin viimeisessä vaiheessa eli abstrahoinnissa, käsitteellistäminen etenee alkuperäisilmauksista teoreettisiin käsitteisiin ja lopulta johtopäätöksiin. Tällöin empiirinen aineisto liitetään teoreettisiin käsitteisiin ja tuloksissa esitetään joko aineistosta muodostettu malli, käsitejärjestelmä, käsitteet tai aineiston sisältöä kuvaavat teemat. Lopullisia johtopäätöksiä tehdessään tutkija pyrkii ymmärtämään, mitä asiat tutkittaville merkitsevät. Tutkittavien omien näkökulmien ymmärtäminen ja kunnioittaminen ovat itse asiassa tärkeitä analyysin kaikissa vaiheissa. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 108–118.)

Sisällönanalyysi on saanut paljon kritiikkiä osakseen. Monia tutkimuksia on esimerkiksi syytetty keskeneräisyydestä, koska tutkija on saattanut esitellä pelkän järjestellyn aineiston tutkimustuloksina (Tuomi & Sarajärvi 2013, 103). Pelkkä luokittelu ei kuitenkaan sovellu pelkäksi analyysiksi, vaan tutkimuksessa tulisi tehdä selkeitä johtopäätöksiä. Voikin sanoa, että tällaisissa tapauksissa sisällönanalyysia on voitu käyttää nimenomaan analyysin ohuuden peittämiseksi. (Ruusuvuori, Nikander & Hyvärinen 2010, 19.) Jottei analyysi jäisi pelkäksi tutkimusaineiston tiivistämiseksi ja kuvailuksi, tutkijan on syytä pitää mielessä, että laadullinen tutkimus koostuu kahdesta vaiheesta: havaintojen pelkistämisestä sekä arvoituksen ratkaisemisesta (Alasuutari 2011, 39). Näin ollen tutkija ei saa piiloutua aineistonsa taakse tai jättää sitä puhumaan puolestaan, vaan analyysin tehtävänä on nimenomaan saada aineistosta irti jotain sellaista, joka ei ole havaittavissa suorissa lainauksissa (Ruusuvuori ym. 2010, 19). Moilanen ja Räihä (2007, 46) toteavatkin, että tutkimuksen kannalta on mielenkiintoista nimenomaan se, että merkitykset ovat osaksi tiedostettuja, mutta osittain myös piileviä. Huomionarvoista on lisäksi se, että merkitykset muodostavat merkitysrakenteita, joissa yksittäiset merkitykset saattavat olla tiedostettuja, mutta niiden välinen yhteys voi kuitenkin olla tiedostamaton. Näin ollen merkitysten tulkinta edellyttääkin tutkijalta herkkyyttä havaita vivahteita, sillä nimenomaan nämä piilossa olevat merkityssisällöt ovat juuri niitä, mitä analyysillä pitäisi onnistua erottelemaan.

5.3 Analyysin vaiheet

Seuraavaksi käyn analyysiprosessini läpi vaihe vaiheelta, aina raakamateriaalin läpikäynnistä, aineiston pelkistämiseen, sisältöluokkiin ryhmittelyyn ja lopulta aineiston abstrahointiin eli pääluokkiin jaotteluun sekä tulosten tulkintaan. Selventääkseni tutkimusprosessiani olen eritellyt oman analyysin vaiheet alla olevassa kuviossa (*Kuvio 1*).

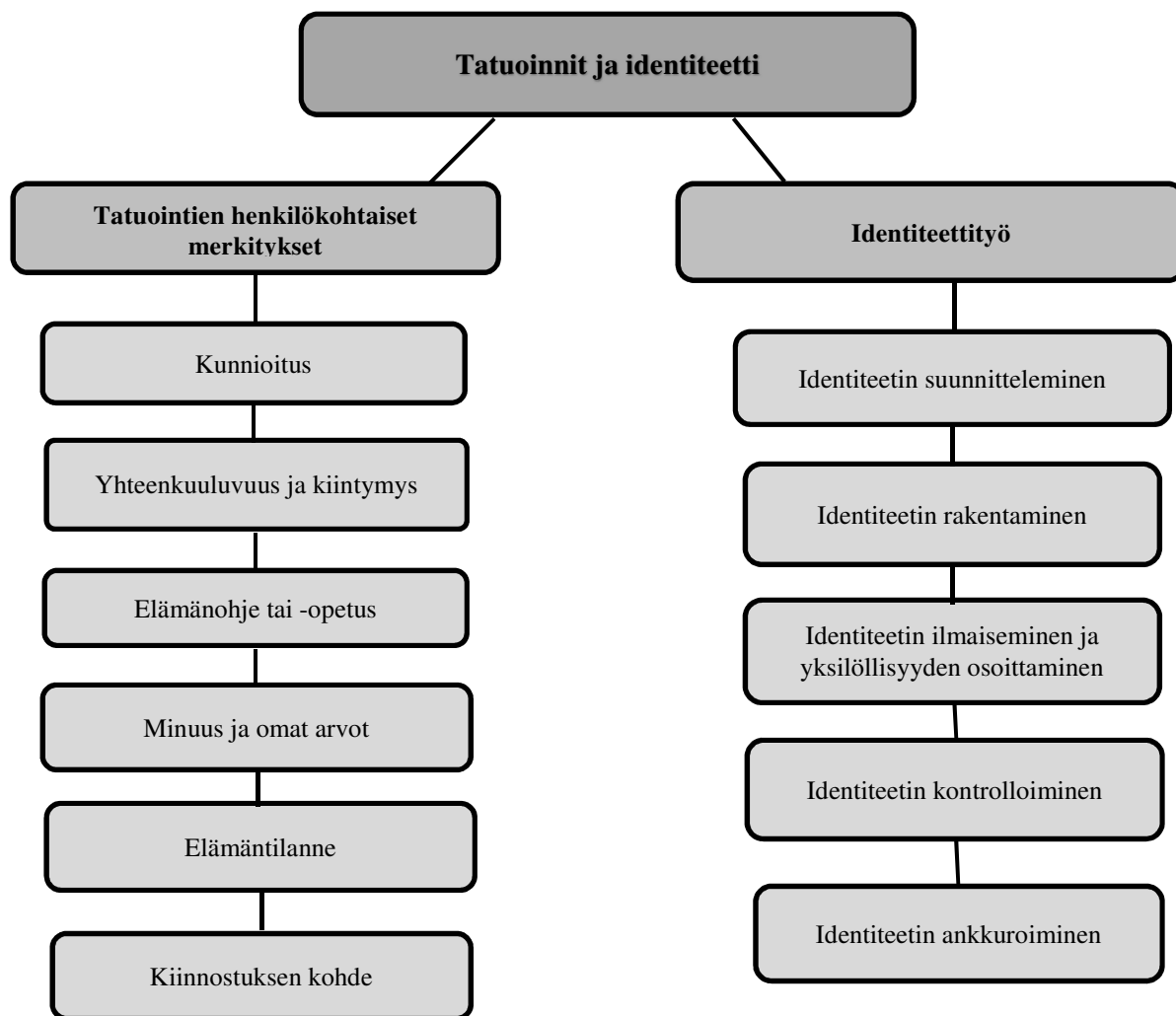

Kuvio 1: Teoriaohjaaavan sisällönanalyysin vaiheet

Aloitin analyysini siirtämällä Excel-muodossa olevan verkkomateriaalin Word-asiakirjaan helpottaakseni aineiston läpikäyntiä. Tämän jälkeen 1) luin niin sanotun raakamateriaalin läpi avoimin mielin useaan kertaan saadakseni jonkinlaisen kokonaiskuvan keräämästäni aineistosta. 2) Seuraavaksi jatkoin edelleen aineiston lukemista, mutta tällä kertaa ryhdyin redusoimaan eli pelkistämään sitä alleviivaamalla eri väreillä mielestäni mielenkiintoisia kohtia sekä kirjoittamalla tekemiäni huomioita marginaaleihin. Mielenkiintoni herätti etenkin sellaiset kohdat, joissa viitattiin jollain tavalla identiteettiin tai tatuointien merkityksiin. 3) Käytyäni aineiston mielestäni riittävän tarkasti läpi, keräsin lopulta yhteen ne ajatuskokonaisuudet, jotka olivat aineistoa karsiessani kiinnittäneet huomioni ja 4) aloin etsiä niistä merkityskokonaisuuksia. Tässä vaiheessa huomasin osan aineistosta sopivan erityisen hyvin postmoderniin näkemykseen identiteettityöstä, joten rajatakseni vielä lisää aineistoa aloin hyödyntää sitä tietynlaisena ohjenuorana aineistoa läpikäydessäni. 5) Lopulta kokosin alkuperäiset ilmaukset taulukkoon ja pelkistin ne lyhyesti niitä kuvaavain sanoin sekä 6) klusteroin eli ryhmittelin ne omiksi sisältöluokiksi löytämieni teemojen mukaisesti. 7) Lopulta abstrahoin eli käsitteellistin luokittelmani sisältöluokat kahdeksi pääluokaksi.

Loppujen lopuksi aineistostani muodostui kaksi pääluokkaa ja yksitoista sisältöluokkaa. On hyvä muistaa, että luokkien muodostaminen sisällönanalyysissä perustuu täysin tutkijan omaan tulkintaan. Näin ollen olen tutkijana päättänyt, millä tavalla eri ilmaisukokonaisuudet kuuluvat samaan tai eri luokkaan. Tutkimuksen validiutta ja läpinäkyvyyttä lisätäkseni olen liittänyt tutkimukseni loppuun analyysiini pohjautuvat luokittelutaulukot (ks. Liite 5, 121–147), jotta lukija voi niiden avulla kriittisesti arvioida tekemiäni valintojani.

8) Analyysiprosessini päätteeksi aloin vielä Pertti Alasuutarin sanoin (2011, 39, 44) ratkaista itse arvoitusta eli tulkitsemaan saamiani tuloksia. Molempien pääluokkien sisältämien sisältöluokkien tulkinnassa hyödynnän omien huomioitteni lisäksi aikaisempia tatuointitutkimuksia sekä postmodernia identiteettiteoriaa, etenkin sen tarjoamaa näkökulmaa yksilöiden identiteettityöstä. Seuraavalla sivulla olevassa kuviossa olen kuvannut koko analyysini rakenteen (*Kuvio 2*).

Kuvio 2. Analyysin rakenne

Yleisesti ottaen katsoisin, että koko analyysiprosessini rakentuu postmodernin identiteettiteorian, aikaisempien tatuointitutkimusten sekä oman aineistoni välisestä vuoropuhelusta, jossa kummatkin täydentävät toisiaan. Analyysini on kaksiosainen. Olen muodostanut tutkimuskohteestani eli yksilöille henkilökohtaisesti merkityksellisistä tatuoinneista sekä identiteetistä kaksi pääluokkaa ja näihin sisältyvät sisältöluokat. Analyysini alkaa itse tutkimuskohteen tarkemmasta kuvaamisesta eli yksilöiden tatuoinneilleen antamista henkilökohtaisista merkityksistä ja tarkoituksista. Analyysini ensimmäisen osion tarkoituksena on syventää ymmärrystä tutkittavana olevasta kohteesta. Koen, että ilman sitä olisi vaikea ymmärtää toisen pääluokan sisältöluokista tekemiäni tulkintoja. Näin ollen analyysin ensimmäinen osio toimii ikään kuin prologina analyysini toiselle osiolla, jossa siirryn tarkastelemaan sitä, miten yksilöt hyödyntävät näitä merkityksellisiä tatuointejaan omassa identiteettityössään.

6 TATUOINTIEN HENKILÖKOHTAISET MERKITYKSET

Ensimmäinen tutkimusaineistostani erittelemäni pääluokka on *tatuointien henkilökohtaiset merkitykset*. Siihen sisältyvät kaikki yksilöiden omiin tatuointeihinsa liittämät tunteet, arvot, kokemukset ja ajatuskokonaisuudet, jotka tekevät niistä jotakin enemmän kuin pelkästään esteettisesti kauniita kuvia tai koristeita. Pääluokka sisältää kuusi sisältöluokkaa; kunnianosoitus, yhteenkuuluvuus ja kiintymys, elämänohje tai -opetus, minuus ja omat arvot, elämäntilanne sekä kiinnostuksen kohde.

Huomionarvoista aineistossani oli, että usein yksittäinen tatuointi saattoi sisältää useita erilaisia henkilökohtaisia merkityksiä. Tästä syystä sama tatuointi voi olla sijoitettuna useampaan eri sisältöluokkaan. Alla oleva lainaus erään tutkimukseeni osallistuneen yksilön vastauksesta kuvaa hyvin, miten moninaisia merkityksiä yksikin kuva voi pitää sisällään.

Minulla on yksi tatuointi alaselässä. Se on n. 10 x 30 cm. Kuvassa on kuningattaren kruunu ja sivuilla barokkikoristelut. [...] Kruunun kuva kuvastaa sitä, että riippumatta siitä mitä elämä eteeni tuo, on minun ne vaikeudet tai ilot kohtattava samalla tavalla ja pystyttävä sulattamaan. Minun pitää olla oman elämäni kuningatar. Kruunussa on risti, koska uskon Jumalaan. Kruunussa on myös kolme lehteä, jotka symboloivat lapsiani. Olen myös aikamoinen rojalisti, vaikka Suomessa asutaan. Kruunu on myös vanhanmallinen, joka kertoo kiinnostuksestani historiaan. Ja barokkikoristeet kertovat mieltymyksistäni sisustuksessa mm. T50N38

Kyseinen barokkikoristeltu kuningattaren kruunutatuointi sijoittuu merkityksiltään neljään eri sisältöluokkaan: elämänohje tai -opetus, minuus ja omat arvot, yhteenkuuluvuus ja kiintymys sekä kiinnostuksen kohde. Tämä yksityiskohtainen kuvaus oman tatuoinnin sisältämistä merkityksistä tiivistää erinomaisesti sen, kuinka tarkoin niitä pohditaan jo ennen kuvan ottamista. Vastaaja kertoi halunneensa, että kuva on esteettisesti kaunis, mutta kertoo samalla myös tarinan. Näin ollen hän oli miettinyt etukäteen tatuointikuvan jokaisen yksityiskohdan sekä merkitykset hyvin tarkkaan. Tämä oli hyvin yleistä vastaajien keskuudessa.

6.1 Kunnianosoitus

Sisältöluokka *kunnianosoitus* pitää sisällään ilmauksia, joissa tatuoinnin henkilökohtaisen merkityksen kuvataan liittyvän jo kuolleiden ihmisten tai eläinten muistamiseen ja kunnioittamiseen.

Kuva 12

Tällaisia muistotatuointeja oli 21 prosentilla vastaajista. Tämänkaltainen tatuointikuva kuvastaa usein yleisten synnyin- ja kuolinpäivien lisäksi tälle jo edesmenneelle läheiselle, idolille tai lemmikille ominaisia luonteenpiirteitä tai häneen yleisesti yhdistettäviä asioita. Oksasen ja Turtiaisen (2005, 125) mukaan tällaisten muistotatuointien merkitys on pyrkimys luoda pelkkiä aineettomia mielikuvia vahvempi yhteys omiin menetettyihin rakkaisiin. Näin ollen muisto ankkuroidaan ihoon konkreettisina kuvina.

Jotkut vastaajat kertoivatkin, että pelkkä tatuoinnin katsominen tai koskettaminen sai heidät tuntemaan olevansa yhteydessä menetettyyn rakkaaseensa. Alla oleva tutkimukseeni osallistuneen henkilön kirjoitus kuvastaa mielestäni hienosti juuri tätä halua ikuistaa kehoonsa muistoja kuolleesta läheisestä, jonka merkitys yksilölle on suuri vielä tänä päivänäkin, vaikka läheisen kuolemasta on kulunut jo useita vuosia.

Tatuoinnissani on ankkuri, ruusu ja numerot 3999 ja se on muistotatuointi papalleni. Numerot 39 tarkoittavat syntymävuotta ja 99 kuolin vuotta. Ankkuri siksi, koska pappani oli aikoinaan merimies ja ruusu siksi, koska papallani oli kädessään iso ruusu tatuointi. Vaikka olinkin todella nuori pappani kuollessa, muistan silti paljon asioita, joita koin hänen kanssaan. Lapsuudestani en oikeastaan muuta muistakaan, kun pappani, hän oli ja on edelleenkin yksi elämäni tärkeimmistä ihmisistä. T6N18

Tällaiset muistotatuoinnit eivät ole mikään uusi ilmiö. Esimerkiksi Havaijilla tatuointikulttuurin yksi ominaispiirre oli niin sanotut surutatuoinnit. Yleensä miehet kaiversivat rintaansa kuolleen vaimonsa nimen. Surevat vaimot puolestaan tatuoivat aviomiehensä kuolinpäivän käsiinsä ja jalkapohjiinsa. Tämän lisäksi naiset tatuoivat vielä kielensä, ja tähän toimenpiteeseen liittyvä kipu nähtiin ikään kuin heidän surunsa ruumiillistumana. (Dinter 2005, 155.) Myös länsimaissa surua on yritetty helpottaa jo

pitkään kuolleiden omaisten tai ystävien kunniaksi tehdyillä kuvilla, joita kutsutaan ”in memoriam” tai ”memento mori” -tatuoinneiksi. Niiden ideana on, että kun poisnukkuneen kasvot, nimi tai kuolinpäivä on kaiverrettu ihoon, mieli voi vihdoinkin rauhoittua, sillä rakkaan muisto ei katoa koskaan. (Juntunen 2004, 13.) Tatuojana toimiva Juho K. Juntunen (2004, 13) tosin huomauttaa, että tällaisia muistotatuointeja tehdessään hän on usein pohtinut sitä, paljonko ne todellisuudessa lievittävät menettämisen tuskaa. Miten lohduttavaa on sittenkään katsoa joka päivä omaan ihoon ikuistettua kuolinpäivää? Helpottivat nämä tatuoinnit tai eivät, kuolleiden kunnioitustatuoinnit ovat olleet ja ovat edelleenkin hyvin suosittuja.

Sen sijaan muistotatuoinnit omille lemmikeille näyttäisivät kuitenkin olevan osa modernimpaa tatuointikulttuuria, sillä vastaavanlaisiin tapauksiin itse en ainakaan onnistunut törmäämään tatuointihistoriaa läpikäydessäni. Ainut maininta tällaisista lemmikkien muistotatuoinneista oli Hanna Hirvosen (2011, 48) pro gradu -työssä, jossa yhdellä tutkimukseen osallistuneella henkilöllä oli rotta-aiheiset kuvat muistona ensimmäisistä omista lemmikeistään. Yleensä ottaen eläintatuoinnit ovat olleet yleisiä läpi ihmiskunnan historian, mutta aivan toisenlaisista syistä. Niihin on liittynyt magiaa ja erilaisia uskomuksia: viisautta, rohkeutta, metsästysonnea tai kaipuuta päästä yhteyteen eläimen hengen kanssa. (Juntunen 2004, 23.) Eläimiä on siis aina tietyllä tavalla kunnioitettu, mutta ei ehkä rakastettu niin kuin tänä päivänä. Nykyisin joillekin ihmisille oma lemmikki voi olla jopa tärkeämpi kuin kukaan ihminen, kuten alla olevassa lainauksessa tulee esille.

Olen aina rakastanut eläimiä enemmän kuin ihmisiä. Omat kissani ovat minulle kuin omia lapsiani ja rakastan heitä enemmän kuin monet rakastavat omia lapsiaan. Kissantassut rinnassani kertovat, kuinka ensimmäinen kissani jätti jälkensä sydämeeni, niin rakkauden kuin menettämisen demonienkin muodossa. Tunnen olevani tavallaan yhteydessä kissaani tatuointia koskettamalla. Tassunjäljet ovat oikeat kissani jäljet, jotka otettiin tassuihin väriä laittamalla ja jälki paperiin painamalla. T40N31

Palvottuja sankareita, kuten esimerkiksi rakastettuja johtajia tai heimopäälliköitä, on kunnioitettu tatuoinnein jo aikaisemminkin tatuointikulttuurin historiassa. Esimerkiksi edellä mainitsemani havaijilaiset ottivat surutatuointeja rakastetun kuninkaan kuollessa ja tatuoivat hänen nimensä sekä kuolinpäivänsä käsivarteensa (Dinter 2005, 155). ”Idolitatuoinniksi” voisi mahdollisesti ajatella myös varhaisten kristinuskoisten Jeesuksen kunniaksi ottamat kreikkalaiset kirjaimet ”X” ja ”P”, jotka olivat sanan Kristus nimikirjaimet sekä latinalaiset kirjaimet ”JN”, jotka merkitsivät Jeesus Nasaretilaista (Dinter 2005, 37–38). Tällaisilla tatuoinneilla halutaan osoittaa kunnioitusta rakastettua idolia kohtaan, joka on vaikuttanut yksilön elämään usein hyvinkin voimakkaasti, joskus jopa

käänteeseen tekevästi. Esimerkiksi yksi vastaajistani kertoi, kuinka hänestä oli tullut vuosien myötä parempi ihminen seurattuaan idolinsa esimerkkiä. Näin ollen idolitatuointeihin ei siis missään nimessä pidä suhtautua alentuvasti, sillä ne usein ovat paljon monimerkityksellisempiä kuin päältä voisi kuvitella. Tämä tulee ilmi seuraavassa kirjoituksessa.

Olen ollut Michael Jacksonin fani jo n. 14 vuotta. [...] Olen säälinyt monet vuodet hänen kärsimiään vääryyksiä. Tiedän hänen elämästään enemmän kuin omien lähisukulaisten. Kukaan ei oikeasti ymmärrä, miten suuri merkitys hänellä oli elämääni. Kun kuulin kuolinuutisen radiosta, itkin lähes lakkaamatta kolme päivää, tuntui, ettei millään ole enää merkitystä. [...] Mikään ei koskaan muuta mielipidettäni hänestä ja tulen aina kaipaamaan ja rakastamaan häntä. Siksi otin tuon tatuoinninkin. [...]. Hänen ansiostaan opin ajattelemaan ja huolehtimaan enemmän luonnosta ja eläimistä. Olen oppinut kierrättämään ja lahjoittamaan keräyksiin rahaa, pyrin tekemään asioita ympäristön hyväksi ja ilmastonmuutoksen estämiseksi. Tatuointini merkitsee minulle kaikkea sitä, miten olen muuttunut vuosien kuluessa paremmaksi ihmiseksi. T22N26

6.2 Yhteenkuuluvuus ja kiintymys

Kuva 13

Sisältöluokka *yhteenkuuluvuus ja kiintymys* koostuu ilmauksista, joissa tatuoinnin henkilökohtaisen merkityksen kerrotaan liittyvän omiin lapsiin, perheeseen, ystäviin ja jopa lemmikkeihin. Tällaisiksi luokiteltuja tatuointeja oli 30 prosentilla tutkimukseen osallistuneista yksilöistä. Tämän kaltaisissa tatuointikuvissa käytettiin usein nimiä, nimikirjaimia, syntymäaikoja tai yhteenkuuluvuuteen liittyviä kirjoituksia. Suosituttuja olivat myös rakkaita jollakin tavalla symboloivat kuvat tai kuvat, jotka merkitsivät kaikille asianosaisille jotakin erityistä. Tällaisten tatuointien tarkoituksena on symboloida kuulumista johonkin ryhmään tai

halu osoittaa läheisille heidän todellinen merkityksensä. Alla oleva lainaus kuvaa hyvin juuri jälkimmäistä vaihtoehtoa, yksilön halutessa tatuointiensä kuvien ja merkitysten symboloivan nimenomaan omille perheenjäsenille tärkeitä asioita.

Eräänä isänpäivänä otin isälleni omistetun tatuoinnin sleeveeni jatkoksi. Isäni harrastaa aseita, joten tatuoin hänen lempirevolverinsa isä-tekstin kanssa. Hän piti siitä niin paljon, että osti minulle lahjakortin syntymäpäivälahjaksi samaan tatuointistudioon, jossa käytin sen vastaavaan tatuointiin äidille, hänen harrastuksiansa mukaan. T26N22

Tatuoinnit tiettyyn ryhmään kuulumisen symbolina on yksi tunnetuimmista konteksteista, johon tatuoinnit yleisesti liitetään (Ruotsalainen 2001, 53). Tatuointihistoriassa on useita esimerkkejä tatuointien käyttämisestä heimotunnuksina tai ryhmäidentifikaation merkkeinä, joiden tarkoituksena on ollut muun muassa vahvistaa heimon sisäistä sidettä, erottautua muista heimoista ja osoittaa lojaaliutta omaa ryhmää kohtaan (Dinter 2005, 32–33, 77–78, 255). Ruotsalaisen (2001, 53–55) mukaan myös tänä päivänä löytyy lukemattomia tatuoinneilla itsensä merkitseviä ryhmiä. Näille ihmisryhmille on tyypillistä niiden eksklusiivisuus, melko pienet jäsenmäärät ja sisäänpäin kääntyneisyys. Hyviä esimerkkejä tällaisista ryhmistä ovat erilaiset moottoripyöräjengit.

Omassa tutkimuksessani ei kuitenkaan tällaisia niin sanottuja ”ryhmätatuointeja” ilmennyt lainkaan. Ylipäätään aineistostani löytyi vain muutama niin sanottu heimotatuointi ja nekin olivat kaikki tietyn perheen sisäisiä, vieläpä sisarusten välisiä. Baumanin (1990, 206–207) mukaan nykyajan *uusheimot* eroavat täysin traditionaalisista heimoista, tai mistä tahansa ryhmästä, jotka perustuvat selkeästi määritellyyn jäsenyyteen, haluun valvoa heidän käyttäytymistään sekä painostaa jäseniä yhdenmukaisuuteen. Uusheimot eivät piittaa siitä, ketkä julistautuvat heidän jäsenikseen. Ne eivät myöskään tarkkaile jäseniään, eivätkä ota tehtäväkseen valvoa heidän yhdenmukaisuuttaan. Tästä syystä uusheimoihin voi liittyä ja erota mielensä mukaan. Baumanin mukaan näyttää siltä, että yhdestä uusheimosta voi vapaasti siirtyä toiseen yksinkertaisesti vain vaihtamalla asua ja viettämällä vapaa-aikaansa uusissa paikoissa. Onkin mahdollista, että tällaisten pinnallisten ja hetkellisten heimojäsenyyksien vuoksi tänä päivänä ei ole enää yleistä ottaa ”heimotunnukseksi” mitään niin pysyvää kuin tatuointi. Tässä suhteessa olen siis eri mieltä Ruotsalaisen kanssa. Tutkimuksestani päätellen nykyisin ei ole enää yleistä, ainakaan Suomessa, merkitä ryhmäjäsenyyttään tatuoinnein. En kiellä sitä, etteivätkö jotkin pienet ryhmät edelleen julistaisi yhteenkuuluvuuttaan tatuoinnein, mutta ainut suuri ryhmittymä, joka näyttäisi jatkaneen yhä tänä päivänä tätä perinnettä, ainakin median mukaan, näyttäisi olevan Ruotsalaisenkin mainitsemat moottoripyöräjengit. Tällaisten ”jengitatuointien” puuttuessa aineistostani esitänkin seuraavaksi esimerkin perheen sisäisestä heimotatuoinnista, joka sekin tosin oli harvinainen löytö keräämässäni aineistossani.

Kolmas [tatuointini on] nimikirjaimet oikeassa ranteessa, sisaruksilla ja itselläni meillä kaikilla on samat nimikirjaimet ja myös veljelläni on samanlainen tatuointi, toiselle veljelle ja siskolle ne ovat tulossa, eräänlainen heimomerkki siis :D T49N31

Myös Oksasen ja Turtiaisen (2005, 116) tutkimuksessa tuli esille se, että perhesiteitä vahvistetaan musteen avulla. Heidän mukaansa muste tuntuu toimivan eräänlaisena postmodernina verenperintönä. Näin tatuointi tarjoaa yhteenkuuluvaisuuden tunteen sekä säilyttää tietynlaisen yhteyden muihin. Baumanin (1996, 182, 186) mukaan postmodernille elämälle onkin ominaista, että kaikki on haurasta ja väliaikaista – jopa ihmissuhteet, avioliitot ja perhesiteet. Mikään ei näytä enää olevan elinikäistä, eikä yhtäkään asiaa elämässä vaalita, lähestyttyä ja hellittä niin, että se oletettaisiin ikuisiksi. Ehkäpä tämän elämän epävarmuus on yksi syy siihen miksi ihmiset tahtovat ikuistaa ihoonsa yhteenkuuluvuuden ja kiintymyksen osoituksia. Yksilöt haluavat osoittaa läheisilleen heidän todellisen merkityksensä ja näin tavallaan luvata, etteivät he koskaan unohda heitä, tapahtui mitä tahansa, tatuoinnin ollessa pysyvä merkki tästä rakkaudesta ja yhteenkuuluvuudesta. Aineistossani yleisimpiä kiintymyksen osoituksia olivat vanhempien ottamat tatuoinnit, jotka symboloivat omia lapsia. Niiden tehtävänä on eittämättä toimia rakkauden osoituksina omille lapsille, mutta samalla mahdollisesti olla muistutuksena niin ikään vanhemmalle itselleen tästä rikkoutumattomasta siteestä lapsen ja vanhemman välillä. Vaikeiden hetkien koittaessa tai lasten lähdettyä jo maailmalle, tatuointi toimii pysyvänä merkinä vanhemmuudesta sekä sen sisältämistä iloista ja suruista. Alla on kaksi tyypillistä esimerkkiä tatuoinneista, jotka äidit ovat ottaneet symboloimaan lapsiaan.

Olen ottanut kuvat keijujen muodossa lapsistani syntymäaikojen kera. Sitten on perheeni horoskooppi merkit. Ja kaiken kruunaa enkelivauvasta enkelin kuva. [...] Lasten keijukuvat ja enkeli ovat todella tärkeitä, lapseni kulkevat aina mukani. [...] Haluan myös niiden avulla kertoa kuinka paljon rakastan lapsia. T41N37

Yksi norsu-aiheinen [tatuointi] kuvastaa minua ja lapsiani. Rinnuksissa on sydämissä lasten syntymäajat [...] T31N35

6.3 Elämänohje tai -opetus

Kolmas sisältöluokka *elämänohje tai -opetus* pitää sisällään ilmaukset tatuoinneista, jotka toimivat ikään kuin muistutuksena itselle tärkeistä sloganeista sekä elämänohjeista, mutta myös oman elämän varrella saaduista opetuksista. Tällaiset tatuoinnit olivat usein itselle merkityksellisiä tekstejä tai omaa elämän asennetta tai tapahtumia symboloivia kuvia. Tähän luokkaan kuuluvia tatuointeja oli 43 prosentilla vastaajista. Tämä on sinänsä melko yllättävää, koska en ole muissa tutkimuksissa törmännyt vastaavanlaisiin merkityksiin. Selityksenä tähän on mitä ilmeisimmin se, että ne on luokiteltu tai määritelty jotenkin toisin, kuten

esimerkiksi ”elämänvaiheiksi”, ”uskomusjärjestelmiksi” tai ”muistoiksi”. Muistot taas jo itsessään ovat laaja kategoria, sillä suurin osa tatuoinneista ovat tavalla tai toisella muistoja. Näin ollen elämänohjeet sekä -opetukset ovat saattaneet niin sanotusti hukkuu muiden muistojen sekaan. Itse

Kuva 14

pidin kuitenkin näitä yksilöiden elämän ohjeita sekä -opetuksia sen verran erityislaatuina ja yksilöille itselleen merkittävänä, että annoin niille oman sisältöluokkansa. Tässä onkin seuraavaksi esimerkit sekä elämän ohjeesta että -opetuksesta, jotka yksilöt ovat ottaneet itselleen muistuttamaan samasta asiasta eli elämän ennalta-arvaamattomuudesta.

Muffinssi käsivarressani kuvaa minulle elämää, tatuoinnissa on kirkkaat värit, mutta ympärillä on hämähäkinseittä. Se kuvastaa minulle elämän 'makeutta' ja seitti sen ympärillä sitä, ettei aina ole niin helppoa, oli elämä miten makeaa tahansa. T34N18

Loco En El Coco-teksti on Cypress Hillin kappaleen nimi espanjaksi. Englanniksi sama teksti on 'Insane In The Brain'. Tämä teksti tuli otetuksi sen takia että sairastuin taannoin keskivaikeaan masennukseen ja minulla oli erittäin huono kausi elämässäni. Läheisistäni moni kärsi myös joistain mielenterveydellisistä sairauksista ja tämän takia sitten päätin ottaa jotain sellaista joka muistuttaa itseäni siitä vaiheesta ja myös siitä, ettei oma päänikään täysin terve ole. T27N19

Tatuointien määrittelyerojen puolesta puhuu Oksasen ja Turtiaisen (2005, 121) tutkimus, jossa he analysoivat Tattoo-lehden henkilökuvia tatuointinarratiiveina. Tutkimuksessa he kartoittavat erilaisia yksilöstrategioita, joissa tatuointeja käytetään muun muassa minuuden suojina ja kokemusten uudelleen järjestäjinä (em. 111). Heidän mukaansa tatuointinarratiiveille on ominaista se, että ne ovat usein henkilökohtaisia ja tunnustuksellisia. Esimerkiksi eräässä Tattoo-lehden henkilökuvassa yksilö oli ottanut vatsaansa tatuoinnin ”Drug free” eli ”huumevapaa” kuvatakseen sitoutumistaan päihtetömmään elämäntyyliin. Eräs vegetaristi oli puolestaan ottanut artisokan kuvan jalkaansa ja yksi uskovainen ristiriintaansa merkinä uskonnollisesta vakaumuksesta. (Em. 121.) Nämä henkilökohtaiset ja tunnustukselliset tatuoinnit vaikuttavat olevan ainakin osin juuri elämänohjeita ja -opetuksia yksilölle itselleen. Ne toimivat muistutuksina ja muistoina kantajansa historiasta, elämänarvoista ja -asenteesta. Niiden avulla yksilöt vaikuttavat pyrkivän myös järjestelemään kokemuksiaan ja ajatuksiaan uudelleen niin, että niistä muotoutuisi itselle mielekkäämpiä ja

inspiroivampia. Elämän ohjeet ja -opetukset ovat luonteeltaan yleensä positiivisia viestejä itselle ja niiden avulla pyritään kohottamaan yksilön omaa käsitystä itsestä ja elämästä yleensä. Vaikka ne ovatkin pääosin viestejä itselle, ne ovat usein myös pyrkimyksiä tuoda sisintään julkisesti esille muiden nähtäväksi. Seuraava lainaus on hyvä esimerkki tatuoinnista ja sen symboloimasta elämänohjeesta, jolla on positiivinen viesti niin itselle kuin muillekin ihmisille.

Karkkihammas on yhä muistutus elämän sokeripuolista ja sokerin auttamisesta kaikkeen. [...] Kaikkeen auttaa sokeri ja se saa koko elämän makeammaksi, ihmisten pitäisi muistaa se. T10N19

Elämänohje tai -opetus tatuoinneista 35 prosenttia oli erilaisia kirjoituksia. Olemme varmasti kaikki joskus inspiroituneet kauniisti kirjoitetuista sanoista. Tutkimukseen vastanneiden suosikkisanat olivat yleensä kirjoituksia, jotka resonoivat oman persoonallisuuden kanssa, jotka puhuttelivat syvästi jotain yksilön sisimmässä tai pohjautuivat yksilön omiin intiimeihin kokemuksiin ja tunteisiin. (Salz 2006, 15.) Ines Salz (2006, 15) on kirjoittanut kirjan *Body Type*, jossa hän on valokuvannut erilaisia typografisia tatuointeja ja kuvailee niiden sisältämiä erilaisia intiimejä viestejä. Hän toteaa, että vaikka joskus imitoinnin onkin sanottu olevan vilpittömin ihailun muoto, vielä merkittävämpi kunnianosoitus on tehdä näistä sanoista osa itseämme tatuoimalla ne ihoomme.

Monet typografiset tatuoinnit ilmentävät yksilöiden kiinni pitämiä uskomuksia, vakaumuksia, henkilökohtaisia filosofioita, uskomusjärjestelmiä sekä sääntöjä siitä kuinka tulee elää. Tällaisilla tatuoinneilla pyritään usein vahvistamaan yksilön persoonaa sekä kannustamaan pitämään kiinni tietystä tavasta ajatella ja elää. Nämä tatuoinnit ovat yleisesti ottaen luonteeltaan toiveikkaita tai inspiroivia, ja kuvaavat optimistisia odotuksia, jotka yksilö usein pyrkii kirjaimellisesti täyttämään. (Salz 2006, 15, 143.) Seuraava tutkimukseeni osallistuneen yksilön kirjoitus omasta tatuoinnistaan ja sen merkityksestä, on mielestäni lyhydessään ja ytimekkyydessään hyvä esimerkki tällaisesta typografisesta tatuoinnista, joka toimii eräänlaisena muistutuksena ja elämänohjeena, jonka mukaisesti yksilö mitä ilmeisimmin pyrkii elämään.

Nilkan sisäsyryssä latinankielinen teksti, jonka käännös kuuluu 'muista, että olet kuolevainen'. [...] Nilkan tatuointi muistuttaa, että meillä on vain yksi elämä eikä hukattua aikaa saa takaisin. T12N19

6.4 Minuus ja omat arvot

Sisältöluokka *minuus ja omat arvot* koostuu ilmaisuista, joissa yksilöt kuvailevat tatuointiensa

kertovan jotain itsestään, kuvastavan omaa luonnetta tai itsensä hyväksymistä. Lisäksi tähän sisältöluokkaan kuuluvat ilmaisut, joissa tatuointien kuvaillaan ilmaisevan omia aatteita, arvoja tai vakaumuksia. Tämän kaltaisia tatuointeja oli 55 prosentilla tutkimukseen osallistuneista yksilöistä. Toisin sanoen ne olivat kaikista suosituimpia tatuointeja. Tällaiset tatuoinnit olivat usein itseä ja omia arvoja kuvaavia symbolisia kuvia ja merkkejä, mutta myös konkreettisia kuvia itsestä ja omia nimiäkin oli leimattu omaan ihoon. Alla on esimerkki niin symbolisesta kuin konkreettisesta tatuoinnista, jotka molemmat kertovat jotain yksilöstä itsestään.

Kuva 15

Sukunimelläni ranteessa on selvä merkitys. Olen mikä olen ja olen ylpeä siitä mitä olen. [...] tatuoinnit kuvaavat minua sataprosenttisesti. Viestitän ihmisille, millainen olen. T38N21

Reidessäni oleva ase, jonka päältä menee sukkanauha, sai merkityksen myöhemmin. Ase kuvastaa miehistä puoltani ja sukkanauha naisellista puoltani. Olen aina ollut vähän jätkämäinen, mutta ajan myötä oppinut myös olemaan todella naisellinen, joten mikäs kuvastaisi paremmin sitä muutosta minussa. [...] Jollain tasolla ehkä kyllä [haluan viestittää tatuoinnillani jotain muille], mutta suurimmaksi osaksi tatuoinnit ovat minua itseäni varten, jotta tunnen oloni kokonaiseksi T27N19

Vaikka tällaisten tatuointien tarkoitus on nimenomaan kuvastaa itseä, yllättäen 31 prosenttia tähän sisältöluokkaan kuuluvista vastaajista kertoi niiden olevan henkilökohtaisia merkkejä ja muistoja nimenomaan itselle, eikä niillä haluttu viestittää mitään muille ihmisille (vrt. Turner 1999, 40–49; Hirvonen 2011, 68–70). Vastaajista 14 prosenttia puolestaan myönsi suoraan, ettei tatuoinneilla viestittäminen ollut ainakaan tietoisista. Lisäksi muutama vastaaja totesi, että vaikka tatuoinnin tarkoitus onkin kuvastaa itseään, sen symbolinen merkitys ei välttämättä kuitenkaan avaudu muille ihmisille. Esimerkiksi Hirvosen (2011, 69) tutkimuksessa tuli esille, että yksilöitä usein häiritsi väärintulkituksi tuleminen ja he toivoivatkin, ettei heidän persoonaansa arvioitaisi tatuointien kautta (vrt. Oksanen ja Turtiainen, 2005, 120). Tämä on melko mielenkiintoinen huomio, koska tatuointeja pidetään yleisesti nimenomaan itseilmaisun muotona. Ainakin Hewittin (1997, 122) mukaan aiempaa useammat yksilöt haluavat, että heidän tarinansa ja identiteettinsä kaiverretaan ihoon nimenomaan

koko yhteiskunnan todistettavaksi. Toki omassa tutkimuksessaanikin osa vastaajista kertoi viestittävänsä tatuoinnin avulla jotain itsestään myös muille ihmisille. Jotkut kertoivat esimerkiksi tahtovansa korostaa tatuointien avulla omaa persoonallisuuttaan ja sitä millainen ihminen on tai haluaisi olla. Itseä ja omia arvoja kuvaavia tatuointeja voi siis ajatella tapana konkretisoida jokin omaan minuuteen liittyvä henkilökohtainen asia – joko muiden ihmisten nähtäväksi tai vain pysyväksi merkiksi itselleen. Herää kuitenkin kysymys, miksi ottaa minuutta ja omia arvoja kuvaava tatuointi vain itseään varten? Eivätkö ne ole juuri sellaisia asioita, joita haluaisi jakaa muiden ihmisten kanssa? Oksasen ja Turtiaisen (2005, 111–112, 120) mukaan tatuointien perustavanlaatuisena paradoksina onkin, että henkilökohtaisiksi määritellyt asiat ovat todellisuudessa jaettuina. Tilanteen ongelmallisuus tulee ilmi siten, että vaikka yksilöt voivat muokata ja ”uudelleen kirjoittaa” ruumiinsa, he eivät kuitenkaan pysty kontrolloimaan niitä merkityksiä, joita muut ihmiset antavat heidän tatuoinneilleen. Näin ollen visualisoitunut ruumis saattaa muuttua ristiriitaisten merkitysten taistelukentäksi. Tähän seuraavaksi olen valinnut aineistostani kaksi esimerkkiä kummastakin ääripäästä. Toinen tutkimukseen osallistuneista yksilöistä haluaa nimenomaan viestittää muille ihmisille jotain perustavanlaatuisia itsestään, kun taas toinen puolestaan haluaa pitää tatuoinnit vain omana tietonaan.

Ristini symboloi minulle uskoani. [...] En ole tottunut pitämään ristikoruja tai muita kristillisiä symboleita, joten tatuointi on myös kertomassa muille omasta vakaumuksestani. [...] Tuo tatuointi on herättänyt monia keskusteluita, kun ihmiset ovat tulleet kysymään mitä tuo tatuointi tarkoittaa. T53N25

Minulla on yksi tatuointi nilkassa. Lähes koko nilkan kokoinen hyökkäävä panteri. [...] Jos olisin eläin, niin olisi ehdottomasti kissaeläin, löydän joitain yhtäläisyyksiä luoteesta => [Tatuoinnilla viestittäminen] ei ole tarkoitukseni. Ne ovat minua itseäni varten. Pidän tatuointeja kauniina. Tulevaisuudessa hankin tatuointini niin, että vain minä itse ja kumppanini saamme niistä nauttia. T43N2

Minuutta kuvastavilla tatuoinneilla on pitkät juuret myös historiassa. Esimerkiksi Polynesian alkuperäiskansoista etenkin Uuden-Seelannin maoreilla tatuoinnit olivat erittäin tärkeässä osassa heidän kulttuurissaan ja niillä oli monia eri merkityksiä. Maorimiehet olivat ennen kaikkea tunnettuja monimutkaisista ja koristeellisista spiraalin muotoisista kasvotatuoinneistaan, joita kutsutaan nimellä *moko*. Myös naisilla oli tatuointeja, mutta ne olivat paljon pienempiä. Moko-tatuoinnit olivat tarkoin suunniteltuja ja yksilöllisiä. Ensimmäisen tatuoinnin he saivat heti murrosiän jälkeen, mutta monimutkaisen kuvion valmistuminen vei usein useita vuosia. Valmis moko sisälsi useita yksilöllisiä elementtejä, jotka tatuointiin tietyssä järjestyksessä ja jokaisella kuvalla oli oma nimensä. Maorien tatuoinnit symboloivat yksilöiden koko identiteettiä, tämän lisäksi ne olivat muun muassa osoitus

heidän sosiaalisesta asemastaan. Moko-kuvioiden yksilöllisyyden vuoksi niiden piirroksia käytettiin myös nimikirjoituksina. Lisäksi moko-tatuointi takasi sen, että perhe pystyi tunnistamaan taistelussa kuolleen maorin. (Dinter 2005, 144; Gröning 2001, 96–98; Juntunen 2004, 26.) Tällaisessa yhteisössä ei todellakaan tarvinnut pohtia sitä, viestittävätkö tatuoinnit jotain muille ihmisille vai ei, koska oikeastaan koko yksilön elämä nojautui kasvoja koristaviin tatuointeihin. Toki maoriyhteisöissäkin sai kieltäytyä moko-tatuoinneista, mutta tällaista yksilöä pidettiin heimon häpeäpilkkuna (Dinter 2005, 144). Tatuointien merkityksestä maorien identiteetille kertoo paljon myös se, että orjilta kaikenlainen tatuointi oli kielletty (Gröning 2001, 96). Tämä oli melkoisen selvä tapa osoittaa orjille heidän paikkansa hierarkian pohjalla, ja näin heiltä myös tavallaan vietiin välineet oman yksilöllisen identiteetin muodostamiseen.

6.5 Elämäntilanne

Kuva 16

Viides sisältöluokka *elämäntilanne* pitää sisällään ilmauksia, joissa tatuoinnin merkityksen kuvaillaan liittyvän johonkin yksilön kokemaan tai vielä edessä olevaan henkilökohtaisesti tärkeään elämäntilanteeseen tai tietynlaisen siirtymäriitin läpikäymiseen. Tähän sisältöluokkaan kuuluvia tatuointeja oli 47 prosentilla vastaajista ja ne olivat toiseksi suosituin tatuointiaihe. Tällaiset tatuoinnit olivat useimmiten elämäntilannetta tai siirtymäriittiä symboloivia kuvia, mutta joukossa oli lisäksi muutama kirjain- ja tekstitatuointikin. Ne kuvasivat muun muassa kapinaa vanhempia vastaan, täysi-ikäiseksi tulemistä, ensimmäistä ulkomaanmatkaa, sairaudesta paranemista, eroa puolisosta sekä koulusta valmistumista. Tähän alle olen valinnut aineistostani kaksi tyypillistä esimerkkiä ilmaisuihin, joista toinen kuvaa yksilön kokemaa elämäntilannetta ja toinen läpikäytyjä siirtymäriittejä.

Molemmissa ranteissa pienellä tekstiä. Muistutus itselleni, otettu masennuksen voitettua.
T16N23

Ensimmäisen ison tatuoinnin otin, kun valmistuin lukiosta hyvin arvosanoin, ja toinen koulun inspiroima tatuointini (salamoivat aivot) liittyy yliopistoon pääsyyni. Nousuasennossa oleva avaruusraketti taas kertoo urani noususuunnasta, eli kaikki merkitykset liittyvät joko tärkeisiin ihmisiin/ asioihin ja elämäntilanteisiin. T26N22

Elämän aikana joutuu lähestymään sekä ylittämään monia rajoja. Näitä ovat joko biologiset siirtymät, kuten ikääntyminen tai kulttuurisesti rakennetut siirtymät, joita ovat muun muassa koulusta valmistuminen ja naimisiinmeno. Meidän muinaiset esi-isämme oivalsivat, että etenkin jotkin yksilöiden biologiset muutokset tarvitsivat erityistä huomiota tai sosiaalista apua, toisin sanoen siirtymäriittejä. (Rush 2005, 49–50.) Tatuointeja on puolestaan hyödynnetty jo vuosisatoja osana heimojen siirtymärituaaleja ympäri maailmaa, kuten esimerkiksi Polynesian saaristossa ja arktisella napapiirillä symboloimaan muun muassa poikien siirtymistä miehisyyteen sekä tyttöjen sukukypsyyden saavuttamista (Dinter 2005, 263–273; Gröning 2001, 93–94; Lahti & Pettinen 1985, 3). Seuraava lainaus kuvastaa juuri tällaista tatuoinnein vahvistettua siirtymäriittiä, tosin traditionaalisista kollektiivisesti suoritetuista siirtymäriiteistä poiketen, itsenäisesti suoritettuna.

Ensimmäinen tatuointi oli ikään kuin merkkipaalu naiseuteen ja oman elämän aloittamiseen 16-vuotiaana juuri ennen kotoa pois muuttamista. Seuraavan tatuoinnin otin täysi-ikäisyyden johdosta. T52N25

John A. Rushin (2005, 55, 59, 61) mukaan tänä päivänä länsimaissa tatuoinnit sekä muut kehonmuokkaustavat ovat tavalla tai toisella muutosten ja siirtymien kannanottoja. Hän toteaa, että siitä huolimatta, vaikka tatuointi otettaisiin esteettisistä tai taiteellisista syistä, se on silti tiedonanto koko maailmalle; olen nyt erilainen, olen tehnyt siirtymän, ja ”x” on merkinä tästä paikasta. Näin ollen tatuoinnit ovat suurimmaksi osaksi yksilöllinen kokemus, joka edustaa muutoskohtaa yksilön elämässä. Koska siirtymärituaalit ovat länsimaissa lähes kokonaan poistuneet, yksilöille on jäänyt tehtäväksi kehittää itselleen uudelleen sellaisia. Esimerkiksi perhonen on yleinen symboli, jota käytetään lesboyhteisöissä julistuksena *metamorfoosista* tai vanhasta ”elämänvankilasta” vapautumisesta. Toisen tyylisiä metamorfooseja ovat puolestaan uuden elämän aloittaminen rakkaan läheisen kuoleman jälkeen, avioero tai traumat, jotka on parasta jättää historiaan. Myös omassa tutkimuksessani ero vaikeasta suhteesta oli yksi vallitsevista teemoista. Tatuointi oli usein otettu ikään kuin lopullisena sinettinä erolle ja symboloimaan edessä olevaa vapautta ja voimaantumista. Lisäksi tatuointi haluttiin usein muistutukseksi itselle siitä, ettei tee enää samoja virheitä uudelleen. Alla oleva lainaus kuvaa osuvasti juuri edellä kuvattua avioeron jälkeistä metamorfoosia, jonka symbolina tatuointi toimii.

Halusin sellaisen tatuoinnin, joka kuvasi elämäntilannettani. [...] Olin eronnut hallitsevasta puoliosistani. Koin sen hyvin vapauttavana, olin kuin varsa kesälaitumella. Huomasin, että voin tehdä asioita ja toteuttaa haaveistani keneltäkään kysymättä. Joten otin tatuoinnin, jonka olisin halunnut jo aikaisemmin. Merkitsi minulle vapautta, ja edelleen merkitys on sama. T33N54

Baumanin (1996, 185) mukaan nykyiseen elämänmenoon on rakennettu sisäinen tarve olla koko ajan liikkeessä, mikä estää meitä kiintymästä yhteenkään paikkaan. Paikat, joissa kulloinkin olemme, ovat vain väliaikaisia asemia. Tämä voi olla yksi syy siihen, että siirtymäriittien lisäksi tatuointien avulla yksilöt myös dokumentoivat omaa elämänsä historiaansa iholle, jolloin ne toimivat ikään kuin päiväkirjoina tai muistokarttoina, joiden avulla jäsenetään omaa elämää (vrt. Oksanen & Turtiainen 2005, 118–119). Omassa tutkimuksessa tuli myös esille, että ihmiset halusivat mukavien elämäkokemusten, kuten lapsuuden muistojen sekä ensimmäisten ulkomaan matkojen lisäksi tatuoida muistoja vaikeammista elämäntilanteista. Esimerkiksi vakavasta sairaudesta, syömishäiriöstä tai masennuksesta selviytymisestä haluttiin pysyvä muisto itselle muistutukseksi mahdollisten tulevien vastoinkäymisten varalle. Tällaisten tatuointien avulla yksilöt ikään kuin halusivat julistaa niin itselle kuin muillekin, että MINÄ PYSTYN! Muistutus vaikeuksista selviytymisestä näytti myös kohottavan yksilöiden itseluottamusta sekä lisäävän kontrollintunnetta omasta elämästä. (Vrt. Oksanen & Turtiainen 2005: 123–124; Sweetman 1999b, 174.) Seuraava tutkimukseeni osallistuneen henkilön kirjoitus on loistava esimerkki tällaisesta tatuoinnista.

24-vuotiaana jouduin isoon selkäleikkaukseen ja siitä toivuttuani muistoksi otin tuon aaltokuvion. Se muistuttaa minua itsestäni, kun aallonlailla voitin sairauden. Se muistuttaa myös siitä, että vaikka luulisi kaiken olevan jo valmiina, maailma saattaa heittää eteen tsunamin, josta ei kuvittele selviävänsä. T36N29

6.6 Kiinnostuksen kohde

Viimeinen sisältöluokka *kiinnostuksen kohde* pitää sisällään ilmauksia, joissa tatuointien merkityksen kerrotaan liittyvän omiin harrastuksiin tai mielenkiinnon kohteisiin. Tällaisia tatuointeja oli 36 prosentilla tutkimukseen osallistuneista. Tämän sisältöluokan tatuoinnit olivat useimmiten kiinnostuksen kohdetta konkreettisesti kuvaavia kuvia, mutta myös symbolisia kuvia, kirjoituksia ja kirjainmerkkejä oli jonkin verran. Ne kuvastivat muun muassa lempitaiteilijan taideteosta, keräilykohdetta, elokuvamaailman hahmoja, moottoriurheilua, lukuharrastusta sekä eläimiä ja luontoa. Seuraavalla sivulla on kaksi esimerkkiä kiinnostuksen kohdetta kuvaavista tatuoinneista.

Kuva 17

Tatuointi on tosiaan Taru sormusten herrasta -kirjasta, josta pidän paljon. Teksti lukee kirjassa sormuksessa ja tarkoittaa suomeksi: yksi sormus löytää heidät, se yksi heitä hallitsee, se yksi heidät yöhön syöksee ja pimeyteen kahlitsee. Ehkä tatuointi kertoo myös siitä, että luen paljon fantasiakirjallisuutta.

Eläinharrastukseni vie huomattavan osan ajastani elämässäni ja on hyvin tärkeä minulle. [...] Molemmista nilkoista pienet japanilaiset merkit, joissa toisen ja kolmannen koirani etunimien alkukirjaimet. [...] Selässä keskellä kissatribaali. Otettu sen jälkeen, kun sain kasvattajanimen norjalaisille metsäkissoille. T16N23

Ei varmaankaan ole yllätys, että tatuointien varhaishistoriaa läpikäydessäni omia kiinnostuksen kohteita kuvaavia tatuointeja ei tullut vastaan. Alkukantaisissa heimoissa tatuoinnit ja erilaiset kehon merkit olivat kollektiivisia ja tatuointien merkitykset olivat luettavissa yksiselitteisesti, koska niiden merkitykset olivat yhteisön yhteisesti jakamia (Turner 1999, 39–40). Traditionaalisissa yhteisöissä yksilön elämässä oli keskeistä lähinnä selviytyä jokapäiväisestä elämästä, eikä omille harrastuksille ollut juuri tilaa. Lisäksi tatuoinneilla oli lähes aina jokin hyötytarkoitus, esimerkiksi olla merkinä heimon jäsenyydestä, kertoa yksilön elämän vaiheista ja sosiaalisesta asemasta, pelottaa vastustajia tai toimia yksilöä suojaavina sekä parantavina kuvina (esim. Dinter 2005, 26, 32–33; Gröning 2001, 121; Juntunen 2004, 25; Turner 1999, 39–40).

Ensimmäisiä merkkejä siitä, että yksilöt tatuoivat ihoonsa omia mielenkiintonsa kohteita, on nähtävissä 1960-luvun jälkipuoliskolla, kun nuoriso ryhtyi kapinoimaan järjestelmää vastaan. Tällöin tatuoinneista tuli jälleen muotia pitkän tauon jälkeen. Näihin aikoihin Yhdysvalloissa moottoripyöräjengiläiset olivat aktiivisimpia tatuointien ottajia ja tatuoinnit liittyivät lähes poikkeuksetta heidän harrastukseen ja elämäntyyliinsä. Euroopassa puolestaan nuorison ihoon tatuointiin sen sijaan tekstejä tyyliin Honda, LSD ja Yamaha, mutta myös marihuanan lehdet ja sarjakuvahahmot, kuten esimerkiksi Nakke Nakuttaja olivat yleisiä. (Juntunen 2004, 52, 54.)

1990-luvulta lähtien ilmestyneissä tatuointikatalogeissa ja tatuointiaiheisissa kirjoissa omat kiinnostuksen kohteet ovat jo yleisiä. Niissä on kuvattu, niin suosikinäyttelijöitä, -laulajia ja -bändejä kuin lempielokuvahahmoja ja -sarjakuvahahmoja. (ks. esim. Cohen 1994; 223–229; McCabe 2001, 94, 97; Minguet 2009, 40–47, 140–145). Kuuluisa tatuointitaiteilija Tony Cohen (1994, 223–229) toteaaakin, että on hyvin yleistä ihastua erilaisiin julkkiksiin, elokuvaan tai sarjakuviin, mutta ihmiset, jotka koristavat itseään tatuoinnein ovat taipuvaisia ilmaisemaan tunteensa konkreettisesti. Cohenin mukaan jotkut tatuointikuvista ovat erikoislaatuisen vaikuttavia muotokuvia ja ovat onnistuneet vangitsemaan kohteen olemuksen hämmästyttävällä tavalla.

Vaikuttavia tai ei, itselläni heräsi kysymys tällaisia tatuointeja kuvaavia ilmauksia lukiessani, että kuinka pysyviä näiden tatuointien henkilökohtaiset merkitykset ovat luonteeltaan? Useinhan elämässä mielenkiinnonkohteita tulee ja menee. Jos olisin itse nuorena tatuoinut palavan rakkauteni kohteen, New Kids on the Blockin kuvan itseeni, katuisin sitä tänä päivänä rankasti. Näin ollen voisi ajatella, että tällaisten tatuointien ottaminen on tavallaan aika riskaabelia. Toisaalta tällaiset kuvat saattavat pitää sisällään useampia merkityskerroksia. Itse asiassa omassa tutkimuksessani 57 prosentilla tähän sisältöluokkaan kuuluvista tatuoinneista oli useampi kuin yksi merkitys. Seuraava lainaus on sellaisesta hyvä esimerkki.

Halusin itseeni pysyvän jäljen siitä mikä on minulle tosi tärkeää. Ajoitin tatuoinnin oton 40-vuotissyntäreideni ajankohtaan, jolloin se on samalla 'muistomerkki' pyöreiden vuosien täyttämistä. [...] Kuvassani on kelttiaakkosena tyylitelty J-kirjain, josta lähtee liekit. J-kirjaimen liittyy paljon: oma nimeni, vaimoni nimi ja kaikkien kolmen lapseni nimet. Kaikkien nimet alkavat siis J-kirjaimella. Kelttiaakkonen siksi, että tein aikoinaan hommia irlantilaisten kanssa ja pidin irkkumeiningistä. Samalla kelttiaakkonen on kauniimpi kuin jokin tolppakirjain tai vastaava. Tykkään moottoriurheilusta ja vauhdista. Sitä kuvastaa liekit. Toisaalta minulla on hyvin monta rautaa tulella yhtä aikaa - olen 'liekeissä'. T17M40

Kuten edellä olevassa kuvauksessa tulee esille, tatuointi ei kuvaa pelkästään kiinnostusta moottoriurheilua kohtaan. Se osoittaa myös yhteenkuuluvuutta ja kiintymystä perhettä kohtaan, kuvastaa itseä sekä tietynlaista elämäntilannetta ja toimii lisäksi siirtymäriittinä keski-ikäisyyteen. Mikäli kiinnostuksen kohdetta kuvaavilla tatuoinneilla ei ole muita merkityksiä niitä otettaessa, on mahdollista, että juuri tällaisten kuvien merkitys muuttuu ajan kuluessa (vrt. Mun ym. 2012, 140–141; Oksanen & Turtiainen 2005, 121–122). Ehkäpä ne alkavat muistuttaa esimerkiksi tietystä elämäntilanteesta ja pysyvät näin edelleen itselle ajankohtaisina ja merkityksellisinä. Esimerkiksi Hirvosen (2011, 47–48) tutkimuksessa tärkein tekijä tatuointeja otettaessa oli haastateltaville ollut se, että ne kuvastivat heidän omia kiinnostuksen kohteitaan, kuten esimerkiksi japanilaistyyllisiä piirroksia ja tähtitiedettä. Niinpä nämä mielenkiinnonkohteet olivat päätyneet pysyviksi kuviksi iholle, jossa ne sitten olivat ajan kuluessa latautuneet erilaisilla merkityksillä ja saaneet tehtäväkseen toimia aikansa kuvastajina ja muistoina.

7 TATUOINNIT OSANA YKSILÖIDEN IDENTITEETTITYÖTÄ

Toinen tutkimusaineistosta erottamani pääluokka on *identiteettityö*. Tässä pääluokassa käsitellään teemoja, jotka sisältyvät yksilöiden tapoihin hyödyntää henkilökohtaisesti merkityksellisiä tatuointejaan identiteetin rakentamisen, ilmaisemisen ja ylläpitämisen eri osa-alueissa. Se pitää sisällään viisi sisältöluokkaa; identiteetin suunnitteleminen, identiteetin rakentaminen, identiteetin ilmaiseminen ja yksilöllisyyden osoittaminen, identiteetin kontrolloiminen sekä identiteetin ankkuroiminen.

7.1 Identiteetin suunnitteleminen

Kuva 18

Ensimmäinen sisältöluokka *identiteetin suunnitteleminen* koostuu niistä ilmauksista, joissa yksilöt kertoivat tatuointiansa ottamiseen liittyvistä erilaisista pohdinnoista, suunnitelmista ja visioista, joita he olivat läpikäyneet joko ennen tatuoinnin ottamista tai kävivät juuri vastaamishetkellä suunnitellessaan uusia tatuointeja. Tähän sisältöluokkaan kuuluvia ilmaisuja oli 68 prosentilla vastaajista. Näissä ilmauksissa tatuoinnin merkityksellisyydellä oli keskeinen asema (vrt. Hirvonen 2011, 47–48, 51–52, 68–70). Monille tatuoinnin tuli olla nimenomaan merkityksellinen ja eikä sitä otettu ennen kuin tarpeeksi merkityksellinen tatuointiaihe löytyi. Toisaalta monella oli jo useita valmiiksi suunniteltuja erilaisilla merkityksillä latautuneita tatuointiaiheita, jotka odottivat tatuoimistaan sopivan ajankohdan löytyessä tai kyseisen aiheen tullessa ajankohtaiseksi yksilön elämässä. Nimenomaan tatuointien merkityksellisyyden katsottiin myös takaavan sen, ettei siihen myöhemmin kyllästyisi ja sitä saattoi kantaa ylpeänä läpi elämän. Tästä tatuointiprosesseissa korostuvasta suunnitelmallisuudesta sekä merkityksellisyydestä kuvastuu hyvin se, kuinka yksilöt kokivat jo ennen tatuointien ottamista niiden muodostuvan tärkeäksi osaksi heidän identiteettiään. Tästä syystä tatuoinnin ottamiseen ei suhtauduttu kevyesti. Seuraavissa lainauksissa tulee esille tämä tatuointien henkilökohtaisten merkitysten keskeinen asema koko tatuointiprosessissa.

Ollessani 15v. 16-vuotias ystäväni otatti tatuoinnin äitinsä luvalla ja olin hänen mukanaan henkisenä tukena. [...] Päätin tuolloin kokemuksen lumoamana, että minäkin haluaisin tatuoinnin. Halu ei koskaan laantunut, mutta ensimmäisen tatuoinnin teetätin vasta viitisen vuotta myöhemmin, koska halusin olla aivan varma, että tatuointini on minulle aina tärkeä, enkä häpeile sitä 80-vuotiaanakaan. Toisenkin tatuoinnin otin pari vuotta myöhemmin ja kolmannenkin haluaisin, mutten vielä ole keksinyt, että mikä olisi tatuoimisen arvoinen. T40N31

Suunnitelmissa on ainakin vielä kolme leimaa. [...] Kylkeen on suunnitelmissa nuottiviivastoa erään biisin nuoteista. Tämä on ensinnäkin kunnianosoitus ainoalle 'kunnan' idolilleni sekä isälleni, jonka kautta kyseisen herran alun perin löysin. Lisäksi kappaleen sanat muistuttavat tärkeistä asioista. Rinnan alle otan muiston masennuksesta selviytymisestä, kun pääsen vaikeuksien yli. Ranteeseen haluan muistion kuvastamaan persoonaani ja hajamielisyyttäni. T12N19

Bauman (2000, 87–90) huomauttaa, että vaikka yksilöillä onkin valinnanvapaus shoppaillessaan kulutustuotteita identiteettinsä rakennusaineiksi, kaikki valinnat eivät suinkaan ole oikeita. Featherstone (1991b, 173) korostaakin, että kulutuskulttuurissa kulutustuotteiden hankkiminen vie aikaa ja vaatii organisoitumista, jotta tuotteen standardit ja ulkonäkö katsotaan mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi. Tämä pitää paikkansa erityisesti tatuointien kohdalla, sillä niiden suunnittelemisessa pysyvyydellä on merkittävä asema. Juuri pysyvyyden takia kuvien ottamista harkittiin hartaasti ja vakavasti, joskus jopa useiden vuosien ajan. Tatuointien merkityksien lisäksi pohdittiin myös tatuointien visuaalista ulkonäköä. Ne, joilla oli useampia tatuointeja, miettivät tarkkaan, että tatuointien tyylit ja teemat sopivat hyvin yhteen ja muodostivat kauniin kokonaisuuden. (Vrt. Hirvonen 2008, 69; Wikström 2008, 61–62.) Alla olevissa kirjoituksissa tulee selkeästi esiin tatuointien pysyvyyden ja suunnitelmallisuuden välinen suhde. Impulsiivisuus ei selkeästi kuulunut henkilökohtaisesti merkityksellisen tatuoinnin omaavien yksilöiden sanastoon.

Mielestäni tatuoinnin laittamista pitää harkita pitkään ja huolella ennen sen laittamista, vaikka kuvan myöhemmin saakin pois jää siitä ikävä arpi muistoksi. [...] Ensimmäisen tatuointini otin 16-vuotiaana ja seuraavalle on aika varattuna parin viikon päähän. Minulla on ollut monta vuotta jo mielessä tulevia tatuointeja, mutten vielä tiedä toteutanko ideoitani. T39N18

Kaikki tatuointini ovat isoja ja nitoutuvat toisiinsa saman sävyisinä. Sama teema siis säilyy, vaikka kuvissa on jonkin verran tyylillisiä ja mm. genrellisiä eroja. [...] Nykyään otan kuvan visuaalisen ilmeensä tai tyylisuuntansa vuoksi. Tatuointi on kuitenkin elinikäinen, sitä ei pitäisi joutua koko tätä aikaa miettimään, mutta siltikin suunnitella huolellisemmin kuin esim. normaalia asuvalintaa tai muuta ulkonäköön vaikuttavaa seikkaa... T1N25

Sweetmanin (1999a, 52–62, 70–71) mukaan juuri tämänkaltainen suunnitelmallisuus tatuointeja hankittaessa kyseenalaistaa näkökulman tatuoinneista impulsiivisena ja pinnallisena muoti-ilmiönä. Pysyvyyden ja sen hankintaprosessiin liittyvän kivun takia tatuoinnit eroavatkin muista

postmodernille kulutuskulttuurille ominaisista tilapäisistä identiteetin sekä oman tyylin ilmaisutavoista, kuten vaatteista tai muista asusteista, joita saatetaan hankkia hyvinkin impulsiivisesti (vrt. Bauman 2000, 76; Bauman 2004; Woodward 2002, xii). Vaikka tatuoinnitkin ovat tänä päivänä kulutustuotteita siinä missä vaatteetkin, niitä ei hylätä kovinkaan kevytkenkäisesti. Huomionarvoista on, että tutkimuksessani ainoastaan yksi ihminen oli suunnitellut tatuoinnin poistamista ja hänkin epäili, ettei tulisi sitä koskaan tekemään. Kyseinen tatuointi oli loppujen lopuksi merkityksellisesti latautunut ja muistutti häntä yhdestä tärkeästä elämänvaiheesta.

Vaikkakin tatuointien ottamiseen suhtauduttiin vakavasti, lähes poikkeuksetta yksilöt työstivät jatkuvasti uusia ideoita ja suunnittelivat uusia mahdollisia tatuointikuvia ja -aiheita. Vanhoista kuvista ei tahdottu kokonaan luopua, mutta muutama suunnitteli niiden muokkaamista uutta elämän vaihetta tai nykyistä identiteettiä paremmin kuvaavaksi. Oksasen ja Turtiaisen (2005, 120–122, 128) mukaan yksilöiden elämän muuttuessa jatkuvasti, ei myöskään tatuoitu keho voi pysyä staattisena. Uusia tatuointeja otetaan, vanhoja muokataan ja poistetaan. Näin ollen vartalo on jatkuvan uudelleentyöstämisen alaisena ja sitä viritetään suhteessa senhetkiseen elämään. Oksasen sekä Turtiaisen tatuointinarratiiveissa tuli esille, että keho onkin aina samanaikaisesti jotain pysyvää ja jotain muutettavaa. Tästä syystä postmodernien yksilöiden identiteettityö onkin jatkuvassa liikkeessä. Ehkä hetkeksi saatetaan pysähtyä jonkin uuden tai uudelleen muokatun identiteetin kohdalle, mutta ei kestä aikaakaan, kun aletaan jo suunnitella uutta siirtoa identiteetin suhteen uusien elämän tuulien puhaltaessa. Tämä tulee esille alla olevistakin lainauksista.

Otan varmasti vielä lisää kuvia. Minulla on ominaista alkaa suunnitella tatskan ottamista, jos elämä on muutosvaiheessa. T8N24

Selvittyäni parista elämäni järkyttäneestä asiasta, otin ne muistoksi omasta vahvuudestani ja elämän yllättävyydestä. Ja kyllä. Juuri päättyi rankka suhde johon, liittyi myös väkivaltaa, suunnittelen juuri uutta kuvaa tarkoitukseen. T36N29

7.2 Identiteetin rakentaminen

Sisältöluokka *identiteetin rakentaminen* koostuu ilmauksista, jotka pitivät sisällään yksilöiden aktiivista identiteetin rakentamista sekä muokkaamista kuvaavia ilmauksia. Tähän sisältöluokkaan kuuluvia ilmauksia oli 83 prosentilla vastaajista. Pääosa ilmauksista tuki ajatusta tatuointien hyödyntämisestä identiteettityössä, mutta aineistossani oli myös muutama ilmaus, jossa suoraan

kiellettiin tatuointien hyödyntäminen identiteetin rakentamisessa. Tällaiset ilmaukset olivat kuitenkin usein luonteeltaan ristiriitaisia. Yksilö saattoi todeta, ettei hän hyödynnä tatuointeja identiteetin rakentamisessa, mutta seuraava lause antoi toisaalta ymmärtää aivan muuta. Usein yksilöiden identiteetin rakentaminen onkin ainakin osittain tiedostamatonta, mutta etenkin tällaisissa ristiriitaisissa lausunnoissa identiteetin rakentamisen tiedostamaton luonne tuli selkeästi esille. Eri teorioissa onkin tuotu esille, että johdonmukainen identiteetti on illuusio, ja yksilöiden antamat kontekstisidonnaiset reportaasit ovat usein sisäisesti ristiriitaisia (Alasuutari 2007, 174–175). Tämä tulee esille alla olevista sisällöltään ristiriitaisista ilmaisuista.

En tunne rakentavani itselleni identiteettiä tatuointien pohjalta, olen rakentanut tatuoinnit itseni pohjalta, en itseäni tatuointien pohjalta. [...] Tatuoinnit tuovat minulle vapauden tunnetta ja kuvastavat minulle henkilökohtaista vapautta ja tunnen olevani oma itseni ja sellainen kuin juuri haluan. [...] Ilman tatuointejani en ehkä olisi sellainen ihminen joka nyt olen. T34N18

[Tatuointi] on osa ulkonäköäni ja tyyliäni, muttei varsinaisesti identiteettiäni. Identiteettiäni määrittelee, millaisen tatuoinnin otan, ei toisinpäin. [...] Kyllä tatuointi on ehdottomasti otettu muita ihmisiä varten ja se on osa tyyliäni ja sitä miltä haluan ulospäin näyttää. [...] Tatuoinnin kautta voi korostaa itselleen tärkeitä asioita ja kiinnittää toisten huomiota. T37N31

Kuva 19

Kulutuskulttuurissa käsitystä vartalosta hallitsee suunnaton määrä olemassa olevia visuaalisia mielikuvia. Niinpä kulutuskulttuurissa kontrollin saavuttaminen omasta elämästä on alkanut olla riippuvainen *visuaalisuuden ruumiillistumisesta*. (Featherstone 1991b, 178, 192–193.) Tänä päivänä ihmiset eivät ole vain visuaalisesti orientoituneita – me olemme suorastaan visuaalisesti pakkomielteisiä. Vaikka me emme haluaisi sitä myöntää, niin muodostamistamme ensivaikutelmista keskeisimmässä roolissa on nimenomaan ihmisen ulkonäkö, joka luo viitekehyksen sekä ohjaa

meidän vuorovaikutustamme tulevissa kohtaamisissamme ihmisten kanssa, usein jopa tietoisesti. (Jablonski 2006, 142.)

Aikana, jolloin ihmisten ulkonäöllä on ylikorostunut merkitys, ei ole yllättävää, että myös yksilöiden identiteetin rakentamiseen ja esittämiseen vaikuttaa ratkaisevasti se, mitä yksilöt haluavat näyttää itsestään ulospäin (Bauman 2004, 84; Mackay 1997, 1–3). Markkinatalous on puolestaan ymmärtänyt käyttää tätä hyväkseen ja on onnistunut luomaan kuluttajille tarpeen uudistua ja syntyä yhä uudelleen. Postmodernia kulutuskulttuuria leimaakin jatkuva paine olla joku muu. (Bauman 2007, 98–100.) Yksilöiden hämillisyyttä saattaa lisätä vielä se seikka, että yksilöllisen ja ainutlaatuisen identiteetin voi usein rakentaa vain massoille suunnattujen kulutustuotteiden ja tyylien avulla (Bauman 2000, 84; Kellner 1992, 263). Tatuoidut yksilöt ovat puolestaan halunneet ohittaa tyypillisimmät identiteettien supermarketit ja ovat päättäneet hyödyntää identiteetin rakentamisessaan massatuotteiden sijaan lähes varmasti uniikkeja kulutustuotteita. Kaikista ilmeisimpien vaihtoehtojen eli vaatteiden ja asusteiden lisäksi yksilöt ovat näin ollen päättäneet hyödyntää ihoaan oman identiteettinsä, yksilöllisyytensä sekä seksuaalisen ja sosiaalisen haluttavuutensa ilmaisemisessa (Jablonski 2006, 142). Seuraavissa lainauksissa tulee selkeästi esille tatuointien henkilökohtainen ja uniikki luonne identiteetin rakentajina.

Omat tatuointini kertovat minulle tärkeistä asioista. Sellaisista asioista joita haluan muistaa päivittäin ja jotka ovat vaikuttaneet elämääni. [...] Tahdon korostaa [tatuoinneillani] persoonallisuuttani ja sitä millainen ihminen olen tai haluaisin olla. [...] Aion ottaa vielä lisää
T15N20

[Tatuoinnit merkitsevät] henkilökohtaisia muistoja ja kokemuksia. Inspiraatioita ja esteettisiä iloja. [...] Tatuoinnit muokkaavat identiteettiä. Se millaisia tatuointeja sinussa on vaikuttaa siihen, millainen ihminen olet. Tähän pätee myös se, että makuasia on makuasia. Itse otan kuvia jotka ovat originaaleja minulle minuun tehtyjä, en voisi kuvitella valitsevani jostain kansista tai lehdestä kivan näköistä kuvaa. [...] Tulen ottamaan lisää kuvia ja jatkamaan jo olemassa olevia
T28N29

Kim Hewitt (1997, 83–84) käyttää identiteetin rakentamisesta ja sen esittämisestä Peter Gollwitzerin (1986, 145–149) alkuperäisesti esittämää termiä *minuuden symbolointi*. Se perustuu ajatukseen yksilöiden halusta rakentaa identiteettiä muiden ihmisten sitä samanaikaisesti todistaessa. Yksilöt ryhtyvät tällaiseen minuuden symbolointiin todennäköisemmin sellaisina aikoina, jolloin he kärsivät identiteettiin liittyvästä ahdistuksesta. Tämä tukee ajatusta kehonmuokkauksesta itse ylläpidetyn identiteetin vahvistajana ja antaa vihjeitä kehontaiteen leviämisestä meidän nykyaikaisessa kulttuurissa, jossa yksilöt jatkuvasti etsivät uusia tapoja julistaa itsenäisyyttään sekä yksilöllisyyttään.

Hewittin mukaan tatuoinnit sekä muut identiteetin symbolit voivat vakuuttaa kantajansa hänen muuten hatarasta minäkäsityksestä tai vahvistaa jo olemassa olevaa minäkuva. Tatuoinnit tuovat yksilölle kontrollin tunteen, sillä sen sijaan, että yksilö omaisi yhteisön yleisesti määrittämiä initiaatiomerkkejä, itsensä merkinnyt yksilö päättää omasta identiteetin rakentamisestaan. Vaikka jotkut aikanaan kokevatkin jossain vaiheessa olevansa ”valmiita”, toiset kokevat kehonmuokkauksen elinikäiseksi prosessiksi ”tulla joksikin”. (Hewitt 1997, 83–84, 121.)

Myös omassa tutkimuksessani tuli esille yksilöiden pyrkimys vahvistaa identiteettiään tatuointien avulla. Yksilöt olivat saattaneet tuntea itsensä heikoiksi tai keskeneräisiksi ennen kuin olivat päätyneet ottamaan tatuointeja. Tatuoinnin kautta he kokivat, että olivat itse voineet vaikuttaa ulkonäköönsä ja identiteetin rakentamisprosessiin. Lisäksi jotkut vastaajista kokivat, että tatuointien kautta he olivat saavuttaneet kontrollin omasta vartalostaan. Tämä antoi heille itsevarmuutta ja tatuoinnit saivat heidät kokemaan olevansa vihdoin kokonaisia. Muutama yksilö kertoi myös, ettei nykyinen tatuointi kuvastanut enää nykyistä identiteettiä, joten he olivat päättäneet korjauttaa sen nykyisen identiteetin mukaiseksi. Tällä tavoin yksilö virittää kehoaan lähemmäs senhetkistä ihanneminää tarkoituksenaan saada takaisin vääränlaisen tatuoinnin takia menetetty harmonia (Oksanen & Turtiainen 2005, 122).

Tatuointeja voikin katsoa eräänlaisina *refleksiivisinä kehoprojekteina* (vrt. Giddens 1991, 7–8, 99–102; Shilling 1993, 4–7; Sweetman 1999a, 67–72). Yksilöt työstävät ja uudelleen muokkaavat kehoaan jatkuvasti kulloinkin vallitsevan elämäntilanteen mukaiseksi. Kun dramaattisia muutoksia tapahtuu elämässä, yksilöt joko ottavat uusia tatuointeja tai muokkaavat vanhoja tatuointejaan. Keho on ikään kuin kone, jota jatkuvasti kehitetään ja mukautetaan. (Oksanen & Turtiainen 2005, 122–123.) Tämä näyttää pitävän paikkansa etenkin henkilökohtaisesti merkitsevien tatuointien kohdalla. Tutkimukseni yksilöille oli ominaista alkaa suunnitella uutta merkityksellistä tatuointia etenkin elämän muutoskohdissa. Tämä saattaa johtua siitä, että tatuoinneilla vaikutti olevan terapeuttinen vaikutus yksilöille. Tatuointien kautta he pystyvät käsittelemään itselleen vaikeita asioita tai varautumaan edessä oleviin uusiin kokemuksiin. (Vrt. Oksanen & Turtiainen 2005, 112, 123–125, 127–128.) Tatuointiprosessi saattaakin joskus johtaa merkittäviin muutoksiin itsensä ymmärtämisessä ja kokemisessa, kuten seuraavissa lainauksissa tulee esille (Sweetman 1999b, 174).

En tuntenut itseäni koskaan sellaiseksi joka olen, tuntui että jotain miusta puuttuu. Jostain syystä ne olivat tatskat, niiden tullessa miun itsetunto kasvoi pohjamudista ja löysin itseni ja oli helpompi näyttää muillekin, millainen oikeasti olen. [...] en ole ilman tatskoja ulkokuoreltani se miltä miusta tuntuu T5N27

Kehoni on tuntunut ns. tyhjältä ilman tatuointeja, koen olevani keskeneräinen ilman niitä. Aion ottaa lisää. [...] minulla on mielessäni kuva itsestäni niin sanotusti 'valmiina'. T27N19

Baumanin (2007, 50) mukaan kulutusyhteiskuntaa kuvaa yksilöiden tarve saada asioita aina vaan lisää eikä mikään ole tarpeeksi. Tutkimuksessa tulikin esille, että tatuointeihin usein jäädytään niin sanotusti koukkuun (vrt. Ruotsalainen 2001, 84–87). Kun kerran on ylittänyt tietyn rajan ja uskaltanut ottamaan tatuoinnin, yksilöt helposti omaksuvat sen omaksi identiteetin muokkaus- ja rakennustavaksi. Tämä tulee esille siitä, että sen lisäksi, että 60 prosentilla vastaajista oli jo ennestään enemmän kuin yksi tatuointi, niin jopa 85 prosenttia yksilöistä kertoi aikovansa ottaa niitä vielä lisää. Jotkut jopa kertoivat ottavansa uuden tatuoinnin noin vuosittain, toiset taas mainostivat ottavansa tulevaisuudessa niitä mahdollisimman paljon lisää. Tämä kuvastaa hyvin identiteetin rakentamista koko elämän kestäväenä projektina. Seuraava ote tutkimukseeni osallistuneen yksilön vastauksesta on osuva esimerkki tatuointien koukuttavuudesta.

Ensimmäisen [tatuoinnin] otin 12 vuotta sitten koska vain 'halusin sellaisen'. Sittenmin nälkä on kasvanut syödessä, aina tulee uusi idea mitä haluaa ihoon [...] En käytä koruja, pidän enemmän tatskojen ulkonäöstä, joten ne koristavat minua ja kertovat muille minusta sekä muistuttavat minua jostain elämäkohdasta. T3N36

Postmoderneissa kulutuskulttuureissa tuotteita edustavien tuotemerkkien eli brändien merkitys on korostunut yksilöiden elämässä ja jopa identiteettityössä. Tuotemerkkien kautta yksilöt lataavat tuotteeseen tiettyjä merkityksiä ja mielikuvia. Yksilön käyttäessä tiettyä tuotemerkkiä, nämä assosiaatiot ja merkitykset siirtyvät tavallaan häneen itseensä. Näin ollen yksilöt voivat käyttää näitä brändien tarjoamia mielikuvia identiteettityössään hyväkseen ja valita niiden avulla itselleen haluamiansa identiteetin aineksia. (Putkinen 2002, 11.) Karkaman (1994, 308–309) mukaan tässä esineellistyneessä maailmassa tavarat ja merkit tuntuvat pahimmillaan hallitsevan ihmisten käyttäytymistä.

Danny Miller (1997, 19) puolestaan korostaa, ettei kulutus ole pelkästään tavaroiden ja merkkien ostamista. Muiden postmodernien näkökulmien alleviivatessa kulutuksen ja identiteetin työstämisen pakonomaisuutta ja yksilöiden kulutusriippuvaisuutta (ks. esim. Aittola ym. 1991, 255; Bauman 2000, 173–184; Johansson 2000, 84) Miller puolestaan näkee kulutusprosessin ja identiteetin rakentamisen luovana toimintana. Hänen mukaansa se mitä ostamme ja kulutamme edesauttaa meidän ymmärtämme sitä, keitä me olemme. Tämä prosessi on kokonaisuudessaan aktiivinen ja luova. Identiteettimme tehdään sekä esitetään ostamillamme kulutustavaroilla. Näin ollen kulutus on

paljon enemmän kuin markkinatalouden ja tuotannon aiheuttama reaktio. Toisin sanoen kulutus ja identiteetin rakentaminen eivät passiivisesti määräydy sen mukaan, mitä kulloinkin tuotetaan ja markkinoidaan, vaan yksilöillä on aktiivinen rooli tässä koko prosessissa. (Miller 1997, 19–20, 26.)

Tatuointejakin voi tavallaan ajatella tuotemerkkeinä, joihin on ladattu tietynlaisia mielikuvia ja merkityksiä. Valitessaan itselleen identiteetin rakennuskeinoksi tatuoinnit, yksilö on ollut todennäköisesti tietoinen näistä mielikuvista. Tatuoinnin ottaessaan yksilöhän tietoisesti kuuluu myös tatuoitujen ihmisten ryhmään. Kuten kaikissa brändeissä yleensäkin, kaikki tatuointeihin yleisesti liitettävät mielikuvat eivät ole positiivisia. Esimerkiksi jonkun luksusmerkin, kuten Louis Vuittonin käyttäjä saatetaan leimata tärkeileväksi snobiksi, kun taas tatuoinnit voivat tietyllä tavalla olla edelleen stigmatisoivia. Tutkimukseeni osallistuneet olivat esimerkiksi joutuneet kuuntelemaan huorittelua. Mutta toki positiivisiakin mielikuvia löytyy, tuskin tatuoinnit muuten olisivat niin suosittuja tänä päivänä. Näistä mainittakoon rohkeus, itsenäisyys ja yksilöllisyys. Brändätessään itsensä tatuoinnilla, yksilö on päättänyt hyödyntää niiden tarjoamia mielikuvia identiteettityössään sekä valinnut niiden avulla itselleen haluamiansa identiteetin aineksia. Alla olevassa lainauksessa tulee ilmi tämä yksilöiden tietoinen valinta olla tatuoitu yksilö, johon liitetään tiettyjä mielikuvia.

Olen taiteilija, joten jokainen on yleisesti ottaen oman itsensä herra. [...] Kun tatuointini näkyvät olen tietoisesti ihminen, joka on tatuoitu. Eli silloin kuulun tähän ryhmään ihmisiä. Haluaisin että ihmiset näkisivät ne kiinnostavina aiheina. T28N29

Tatuoidut yksilöt eivät ole postmodernin markkinatalouden ja median passiivisia orjia, vaan nimenomaan Millerin kuvaamia luovia ja aktiivisia toimijoita. Kyllä, he hyödyntävät identiteettityössään kulutustuotteita, joihin tatuoinnit tänä päivänä kuuluvat. He eivät kuitenkaan osta automaattisesti sitä, mitä markkinoilla kulloinkin tuotetaan, vaan osallistuvat itse aktiivisesti koko merkityksenanto- sekä tuotantoprosessiin. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista yksilöistä korostikin sitä, että halusivat itselleen nimenomaan uniikkeja tatuointeja, joita ei kellään muulla ollut ja osallistuivat tästä syystä aktiivisesti kuvan suunnitteluun. Suurin osa postmodernia kulutuskulttuuria kuvaavista teorioista näyttävät ohittavan tämän yksilön luovan ja aktiivisen roolin kuluttajana. Olisikin tärkeää huomioida myös se tosiasia, että vaikka yksilö ostaisikin massatuotetun kulutustuotteen, niin hän voi muokata tuotteesta kokonaan omanlaisensa. Tällöin hän tavallaan irtisanoutuu markkinatalouden ja median tuottamista ja valmiiksi paketoituista identiteettimalleista. Seuraavassa ilmaisussa tulee hyvin esille tämä tatuoitujen yksilöiden luova ja aktiivinen rooli postmodernissa kulutusyhteiskunnassa.

Olen itse aika räväkkä persoona, en ole koskaan halunnut taipua yhteiskunnan kaavoihin. Tatuointini ovat osa sitä, olen kai halunnut kapinoida ns. 'yhdyskunnan konetta' vastaan ja olen sitä mieltä, että ihmisen kuuluu olla sellainen kuin haluaa, eikä kellään ole siihen mitään sanottavaa. Ilman tatuointejani en ehkä olisi sellainen ihminen joka nyt olen. T34N18

7.3 Identiteetin ilmaiseminen ja yksilöllisyyden osoittaminen

Kuva 20

Kolmanteen sisältöluokkaan *identiteetin ilmaiseminen ja yksilöllisyyden osoittaminen* sisältyvät sellaiset ilmaukset, joissa yksilöt kertovat tatuointinsa avulla joko ilmaisevan itseään ja omia arvojaan tai kertovat pyrkivänsä tatuointinsa avulla erottautumaan muista ihmisistä sekä olemaan yksilöllisiä. Tällaisia ilmauksia oli 85 prosentilla vastaajista.

Oksasen ja Turtiaisen (2005, 112–115, 128) mukaan vartalo toimii yksilön ja sosiaalisen maailman välillä. Yksilöt hyödyntävät eri tavoin visuaalisia tatuoituja vartaloitaan kertoakseen elämästään. Toisin sanoen yksilöt eivät suinkaan käytä tatuointeja identiteetin peittämiseen, vaan sen julistamiseen, vaikkakin heidän tapansa ilmaista itseään onkin tänä päivänä kaupallisen yhteiskunnan ytimessä. Kulutuksella usein katsotaankin olevan keskeinen rooli nimenomaan sosiaalisen identiteetin rakentamisessa (esim. Falk 1994, 127). Näiden teorioiden mukaan yksilöt haluavat ostovalinnoillaan ja ulkonäöllään tietoisesti vaikuttaa muiden ihmisten käsitykseen itsestään (ks. esim. Bauman 2004, 84; Featherstone 1991b, 189; Mackay 1997, 1–3). Suurin osa tutkimuksen vastaajista kertoikin hyödyntävänsä tatuointejaan itsensä kuvastamisessa ja ilmaisemisessa (vrt. Hirvonen 2011, 72; Ruotsalainen 2001, 41–43). Tatuointeja kuvailtiin ikään kuin koruina tai taiteena, joita ei käytetty vain itsensä koristamiseen, vaan niillä nimenomaan haluttiin kertoa jotain itsestä, tuoda ikään kuin julkiseksi jotain, mikä koettiin henkilökohtaisena. Tatuoinnit kuvastivat esimerkiksi omaa luonnetta ja persoonaa, mielipiteitä ja arvoja, mielenkiinnonkohteita sekä erilaisia elämäkokemuksia. Tämän lisäksi niillä haluttiin viestittää muille ihmisille muun muassa tietynlaista rohkeutta ja vahvuutta, koska yksilö oli uskaltanut ottaa tatuointeja, ja oli näin itse päättänyt, mitä kehollaan tekee (vrt. Hirvonen 2011, 50; Ruotsalainen 2001, 38–43; Wikström 2008, 56). Tatuoinnit ikään kuin vahvistavat itsekontrollin tunnetta, joka ei osoittaudu liian rajoittavaksi (Oksanen & Turtiainen 2005, 127). Niillä haluttiin myös ilmaista, että erilaisuus on kaunista. Lisäksi haluttiin

osoittaa muille ihmisille, että negatiiviset mielleyhtymät, joita tatuointeihin usein liitetään, eivät pidä paikkaansa. Seuraavissa lainauksissa tulee esille se, miten yksilöt hyödyntävät tatuointejaan sekä itsensä että oman rohkeutensa ja itsenäisyytensä ilmaisemiseen.

[Tatuoinnit merkitsevät] ennen kaikkea esteettisyyttä ja myös tietyllä tapaa oman kehon 'haltuun ottamista': voin ottaa tatuoinnin, koska se näyttää minusta hyvältä, enkä aina mieli mitä muut ihmiset siitä ajattelevat. [...] Koen että ne ovat myös tapa ilmaista ja kaunistaa itseäni. Ehkä [viestitän] osittain sitä, että olen itse päättänyt mitä teen kehollani ja uskaltanut ottaa tatuointeja.
T13N21

Iho on yksinään kuin tyhjä kangas, siihen voi lisätä väriä ja muotoja. Itse otin tatuointeja koska niillä on merkitystä ja ne piristävät ihoani, ne kuvaavat minun elämäni ja luonnettani ulkopuolelle. [...] Minä olen kaunis mutta olen kauniimpi, kun minulla on tatuointeja. [...] En yritä peitellä itseäni tatuointeihin ja minua inhottaa se, kun jotkut ihmiset ajattelevat, että huono itsetuntoiset ihmiset ottavat tatuointeja koska koittavat piiloutua niihin. Se on mielestäni täysin väärin. Olen ylpeä itsestäni ja kaunis mutta tahdon tuoda mieltäni ja luonnettani ulospäin.
T10N19

Postmodernin kulutusyhteiskunnan keskeinen ominaispiirre on yksilöllisyyden ihanne – toisin sanoen yksilöiltä edellytetään kykyä erottumaan muista ihmisistä (ks. esim. Bauman 2000, 82–84; Featherstone 1991a, 86–87; Hautamäki 1996, 35–38). Keskeisessä asemassa yksilöllisyyden ilmentäjänä on yksilöiden ulkonäkö, ja yksilöiden odotetaan olevan jatkuvasti tietoisia omasta itsestään ja ulkoisesta olemuksestaan (Featherstone 1991b, 189). Yksilöllistyminen takaa yhä useammalle yksilölle ennen kokemattoman kokeilemisen vapauden, mutta se tuo mukanaan myös pakon selviytyä kokeilujen seurauksista. Vaikka yksilöillä on vapaus valita, kaikki valinnat eivät ole aina oikeita. (Aittola ym. 1991, 255; Bauman 2001, 144, 147, 151; Bauman 2000, 37–38.) Kulutuskulttuurin taipumukseen erilaistaa ja rohkaista leikkimään erilaisuudella tuleekin suhtautua kohtuudella, sillä tulee huomioida se, että erilaisuus pitää olla sosiaalisesti tunnustettua ja oikeutettua: totaalisisessa toiseudessa, kuten täydellisessä yksilöllisyydessä, on hylkäämisen ja ulkopuolisuuden vaara (Featherstone 1991a, 87). Baumanin (2000, 84) ja Kellnerin (1992, 263) mukaan yksilöiden hämillisyyttä saattaa lisätä vielä se seikka, että yksilöllisen ja ainutlaatuisen identiteetin voi usein rakentaa vain massoille suunnattujen kulutustuotteiden ja tyylien avulla. Hautamäki (1996, 39) puolestaan toteaa, että markkinatalous ja yksilöllisyyden tavoittelu eivät ole periaatteessa ristiriidassa keskenään. Markkinat laajentavat koko ajan valintojen määrää. Mitä globaalimmat markkinat ovat kyseessä, sitä enemmän siellä on tarjolla mahdollisuuksia erikoisuudelle ja erilaistumiselle. Jotta tuottaja ei määräisi markkinoita, kuluttajien tulee olla arvotietoisia ja valistuneita. Näin ollen vastuu kulutuskulttuurissa siirtyy yhä enemmän ostajalle ja kuluttajalle. Markkinoiden laajentumisen lisäksi tulisi myös huomioida se, että vaikka yksilöt ostaisivat massatuotettuja kulutustuotteita, he voivat

myös muuttaa ja modifioida niitä omien toiveiden mukaisiksi (Feathestone 1995, 20). Näin yksilöt osoittavat, etteivät he avuttomasti mene vain virran mukana, vaan ovat itsenäisiä toimijoita.

Tutkimuksessani korostui yksilöiden pyrkimys erottautua muista ihmisistä ja osoittaa omaa yksilöllisyytensä tatuointiansa kautta (vrt. Hewitt 1997, 121; Ruotsalainen 2001, 71–72). Heille oli erityisen tärkeää tatuointien uniikki luonne. Joko tatuoinnit oli itse ideoitu tai kokonaan suunniteltu aina kuvan piirtämistä myöten. Näin ei ollut vaaraa, että jollain toisella ihmisellä olisi samanlainen. Tällä tavoin yksilöt varmistuivat tatuointinsa yksilöllisyydestä, vaikka tatuoinnit ovatkin tänä päivänä kulutustuotteita siinä missä vaatteet. Tatuointeja pidettiin erilaisina, harmaasta massasta erottuvina toisin, kuin esimerkiksi lävistyksiä. Yksilöllisyyttä pyrittiin rakentamaan tatuointien lisäksi muun muassa tyyliin sopivilla kampauksilla, vaatteilla ja koruilla. Yksilöt korostivat olevansa kokonaisuutena räväkkiä ja vahvoja persoonia, jotka eivät muiden mielipiteistä juuri välitä. Tämä on puolestaan ristiriidassa sen näkemyksen kanssa, että yksilöllisyyttä rakennetaan ja pyritään osoittamaan nimenomaan sosiaalisessa ympäristössä. Yksilöthän juuri haluavat erottua muista ihmisistä ja tulla näin huomatuiksi. Ewan Stuartin (1991, 43) mukaan yksilöiden tyylistä on tullut äärimmäisen tärkeä tekijä minuuden määrittelemisessä. Tyyli on tapa tuoda julki, kuka yksilö todellisuudessa on. Se on yhdenmukaisuuden tai erilaisuuden väline. Lisäksi se on väline, jonka avulla me arvioimme muita tai tulemme itse arvioituiksi. Tatuoinnit eivät ole kaikista turvallisista tyyliä oman tyylin ja yksilöllisyyden ilmaisemiseen. Vaikka erilaisuutta ihannoitaneen, niin yhä tänä päivänä tatuointeihin liitetään negaatioita eivätkä ne ole aina yleisesti hyväksytyjä. Näin ollen yksilöt ovat ottaneet tietoisesti riskin tulla leimatuiksi ja joutua ulkopuolisiksi. Stigmatisoinnin sijaan yksilöiden puhuessa tatuoinneista ja yksilöllisyydestä, korostui ajatus vapaudesta olla juuri sellainen, millaiseksi hän näkee ja kokee itsensä. Vapauden ihastelu on läheisessä yhteydessä autenttisuuden kanssa. Autenttisuus on jo itsessään käsitys vapaudesta ja vapautteen kuuluu, että ihminen löytää itse oman elämänsä rakenteen, eikä alistu ulkoiseen yhdenmukaisuuden paineeseen, kuten seuraavissa lainauksissa tulee ilmi (Taylor 1998, 96).

Kuvat erottavat minut joukosta, korostavat minua itseäni ja ovat minulle merkintöjä tärkeimmistä asioista elämässäni, [...] Ne ovat kasvaneet osaksi minua. Minut tunnustetaan tatuoinneistani, joten jos ne yhtäkkiä lakkaisivat olemasta, en olisi enää sama ihminen. Ne lisäävät katukokovuuuttani enkä häpeile niitä missään tilanteessa. [...] Vaikka 'rankka mimmi' -mielleyhtymiä varmasti ihmisille tulee, se ei ole tarkoitukseni. Haluan korkeintaan erottua harmaimmasta massasta T26N22

Olen halunnut nuoresta asti olla erikoisen näköinen, tatuoitu ja lävistetty, tukka shokkivärjätty tai rastoilla. Olen aina pitänyt erikoisen näköisiä ihmisiä vahvoina persoonina, jotka eivät välitä muiden mielipiteistä ja ovat sellaisia kuin haluavat. [...] Haluan että minut muistetaan, vaikka vain tyyppinä jolla on tähtiä pitkin kroppaa :D [...] Haluan olla näkyvä persoona ja tulla joskus kuuluisaksi valitsemallani uralla. [...] Tahdon näyttää, että lävistetty ja tatuoitu henkilö ei välttämättä ole sellainen raggari ja yhteiskunnan ulkopuolinen kapinallinen, joksi sellaiset vielä nykyäänkin usein mielletään. T44N24

7.4 Identiteetin kontrolloiminen

Kuva 21

Sisältöluokka *identiteetin kontrolloiminen* on koostettu ilmauksista, joissa tulee esille tatuoidun identiteetin stigmatisoinnille altis luonne sekä negatiivisen identiteetin välttäminen. Tällaisia ilmauksia oli 77 prosentilla vastaajista. Kuten edellä on tullut esille, yksilön identiteetti, elämä ja ongelmat ovat ihoon kaiverrettuja. Oksanen ja Turtiainen (2005, 111–112, 120) toteavatkin tatuointien ollessa näkyviä, ovat ne myös muiden ihmisten nähtävissä. Tämän seurauksena myös yksilön subjektiviteetti tulee näkyväksi. Tatuointien perustavanlaatuisena paradoksina onkin, että henkilökohtaisiksi määritellyt asiat ovatkin todellisuudessa jaettuja. Tilanteen ongelmallisuus tulee ilmi siten, että vaikka yksilöt voivat muokata ja niin sanotusti uudelleen kirjoittaa

ruumiinsa, he eivät kuitenkaan pysty kontrolloimaan merkityksiä, joita muut ihmiset antavat heidän tatuoinneilleen. Itselle hyvinkin merkityksellinen tatuointi voikin saada joltakin toiselta ihmiseltä hyvinkin negatiivisen merkityksen. Näin ollen visualisoitunut ruumis saattaa muuttua erilaisten ristiriitaisten merkitysten taistelukentäksi. (Oksanen & Turtiainen 2005, 111–112, 120.) Esimerkiksi Hirvosen (2011, 68–70) tutkimuksessa tuli esille, että tatuoidut yksilöt eivät tatuointien silmäänpistävydestä ja näkyvyydestä huolimatta katsoneet niiden olevan julkisia. Tatuoinneista saatu palaute saattoi ärsyttää tai tuntua kiusalliselta, sillä kuvia pidettiin henkilökohtaisina ja jopa intiimeinä asioina, joihin puuttuminen ei tuntunut sopivalta. Haastateltavia häiritsi myös väärintulkituksi tuleminen, ja he toivoivat, ettei heitä ja heidän persoonaansa arvioitaisi heidän tatuointiensa kautta.

Hewittin (1997, 118) mukaan julkinen ja yksityinen sekä yksilöllinen ja sosiaalinen alue, missä kehonmuokkaus on merkityksellistä, kietoutuvat yhteen. Näin ollen kehonmuokkausta ei voi erottaa kulttuurista, missä sitä ilmenee. Omassa tutkimuksessani tulikin esille, että tatuointien yleistymisestä sekä kaupallistumisesta huolimatta vielä tänäkin päivänä niihin kohdistuu edelleenkin ennakkoluuloja (vrt. Oksanen & Turtiainen 2005, 115–116, Ruotsalainen 2001, 96–104). Ääriesimerkkinä tällaisista ennakkoluuloista voi pitää Henry Laasanen (28.8.2012) blogikirjoitusta *Markkina-arvon sabotointi tatuoinneilla*. Blogissaan Laasanen viittaa avoimeksi jäävään ”tutkimukseen”, jonka mukaan 37 prosenttia miehistä ajattelee, että ruminta naisessa ovat tatuoinnit. Laasanen myös toteaa, että tatuoinnit laskevat naisen markkina-arvoa ja niiden olevan lähes sama asia kuin heittäisi happoa heidän naamalleen. Näin ollen Laasanen pohtiikin, miksi naiset haluavat näyttää prostituoiduilta ja vammaisilta.

Tutkimukseeni osallistuneista 34 prosenttia kertoi saaneensa kielteistä huomiota osakseen tatuointiansa takia. Muutama vastaaja lisäksi kertoi tiedostavansa joidenkin ihmisten vanhoilliset näkemykset tatuoinneista, mutta he eivät olleet itse varsinaisesti kohdanneet ennakkoluuloja. Jotkut vastaajista olivat saaneet osakseen paheksuvia katseita, toiset päivittelyä ihon pilaamisesta ja jotkut jopa suoranaista huutelua sekä huorittelua. Eniten negatiivista palautetta oli tullut omilta vanhemmilta ja työpaikoilta, mutta aivan tuntemattomienkaan ihmisten tylyt kommentit eivät olleet ennenkuulumattomia. Muutama tutkimukseen osallistunut oli sen sijaan joutunut tekemään melko radikaalejakin ratkaisuja oman elämänsä suhteen tatuointihaaveiden takia, esimerkiksi vaihtamalla koulua tai ammattia. Mielenkiintoinen huomio puolestaan oli se, että tatuoidut yksilöt saattoivat olla itse ennakkoluuloisia toisia tatuoituja kohtaan ja heidän puheistaan sai sellaisen kuvan, että tatuointien ottamiseen sisältyi tiettyjä ryhmän sisällä jaettuja sääntöjä, joita tuli noudattaa (vrt. Hirvonen 2011, 64–65; Ruotsalainen 2001, 75–76). Liian isoja, näkyviä, rumia ja huonosti tehtyjä tatuointeja saatettiin paheksua. Lisäksi sellaisia ihmisiä halveksuttiin, jotka ottavat vallitsevan muoti-ilmiön vuoksi merkityksettömiä tatuointeja liiemmin asiaa miettimättä. Voikin todeta, etteivät tatuoinnit todellakaan ole kaikista helpoin identiteettityön väline sen stigmaattisen luonteen sekä siihen liittyvien ristiriitaisten merkitysten ja edellytysten takia, kuten seuraavissa ilmaisuissa tulee esille.

Suomalainen jäykkä konservatiivisuus asian suhteen on tuonut jo kymmenisen vuotta ongelmia tielleni. [...] Joka paikassa ollaan vähintään sitä mieltä, että olen entinen nisti, mulla on veriteitse tarttuvat taudit tai että olen istunut. Saatan olla myös muuten vaarallinen ja huonoa esimerkkiä nuorille sekä vanhoille. T1N25

Nykyään joka toinen ihminen on tatuoitu, siihen on jo totuttu, monesti tästä syystä huomaa itse olevansa ennakkoluuloinen...tulee niin sanottu tatuoitujen ihmisten kastijako. T28N29

Postmodernin individualismin aikanakin ihminen on edelleen sosiaalinen olento ja siksi hyvin riippuvainen muista ihmisistä. Vaikka yksilöt ovatkin nykyisin niin sanotusti vapaita valitsemaan, huoli omasta ulkonäöstä ja elämässä pärjäämisestä ylipäättänsä ovat esimerkkejä, joissa yksilöiden hyväksyttävyyden, aseman ja statusin ovat riippuvaisia muista ihmisistä, heidän huomiostaan, arvostuksesta, kiinnostumisesta ja ”valituksi” tulemisesta. Tämä kaikki tekee meistä vaikutelmanluojia ja johtaa sosiaaliseen vertailuun, toisin sanoen tarpeeseen arvioida ja selvittää, mitä muut ajattelevat meistä. Yleensä yksilö yrittää mukautua niihin standardeihin, jotka pikemmin lisäävät kuin vähentävät hänen sosiaalista viehättävyyttään ehkäistäkseen leimautumista. (Gilbert 2002, 8–9.) Santorin ja Walkerin mukaan erityisesti ne ominaisuudet, joita yksilö ajattelee olevan muille tärkeitä, ovat keskeisesti yhteydessä kokemukseen itsestä. Toisin sanoen se, mitä yksilö ajattelee muiden arvostavan, on yleensä identiteetin kannalta avainasemassa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että yksilöt olisivat pelkästään riippuvaisia vuorovaikutuskokemuksistaan, vaan minuus on seurausta myös siitä, miten yksilö suhtautuu näihin kokemuksiin. (Ks. Valtari 2005, 83.)

Tutkimuksessani jotkut tatuoidut yksilöt korostivat sitä, etteivät välittäneet muiden mielipiteistä lainkaan. Tämän kaltaiset ilmaukset olivat usein kuitenkin luonteeltaan ristiriitaisia, sillä seuraavassa lauseessa yksilöt lähes poikkeuksetta totesivat, että kaikki tatuoinnit ovat kuitenkin sellaisissa paikoissa, että tarvittaessa ne saadaan piiloon. Näin ollen voikin todeta, että yksilöt näyttävät olevan muiden ihmisten mielipiteistä riippuvaisia, vaikka eivät itse sitä täysin tiedostaisikaan. Tämä tulee osuvasti esille alla olevasta esimerkistä.

Olen vahva persoona. En kumartele ketään, enkä tarvitse muiden hyväksyntää. Minua ei voi pakottaa mihinkään vasten tahtoani. Tatuointi on tietyllä tavalla yhtä vahva ja siten sidoksissa identiteettiini. [...] tiedän etten voi näyttää tatuointejani julkisesti myynti- ja asiakaspalvelutyössäni. Joten jo ennen tatuointien ottamista olen huomionut myös niiden paikan työn kannalta. T40N31

Puolet vastaajista (51 %) kertoi joka tapauksessa valinneensa tietoisesti tatuointiansa paikan siten, että ne on helppo peittää (vrt. Hirvonen 2011, 56–61, 71–72; Ruotsalainen 2001, 92–95). Tatuointeja haluttiin piilotella muun muassa vanhemmilta ja isovanhemmilta sekä kouluissa ja työpaikoilla. Etenkin myynti-, asiakaspalvelu- ja sosiaalialat olivat sellaisia, joissa yksilöt kokivat, että tatuointien ei ollut hyväksyttävää näkyä. Tämä saattoi johtua aikaisemmin saadusta kielteisestä palautteesta tai

ylipäättään sisäistetyistä normeista siitä, mikä on soveliasta ja mikä ei. Toisaalta oli myös aloja, joissa tatuointien näkyminen katsottiin yleisesti hyväksyttävänä, kuten esimerkiksi media-ala. Jotkut vastaajista taas kertoivat peittävänsä tatuointinsa oman viihtyvyyden vuoksi. Jatkuviin kyselyihin tatuoinneista ja niiden huomioimisesta oli kyllästytty. Muutamit vastaajista olivat sen sijaan sitä mieltä, että tatuointien tulee olla paikassa, jonka saa peitettyä pelkästään siitäkin syystä, ettei voi olettaa kaikkien ihmisten pitävän niistä ja heidän mielipidettään tuli kunnioittaa. Seuraavaksi olen valinnut aineistostani muutaman esimerkin tästä yksilöiden tarpeesta peittää omat tatuointinsa, joko tilanteen niin edellyttäessä tai vain omasta halusta.

Sen merkitystä en ole kenellekään kertonut [...] Tatuointini on aina piilossa, ja sen näkee vain harvat ja valitut :P tietysti kesällä rannalla se vilahtelee.. T42N21

Opiskelumaailmassa en ole edes vaivautunut asiaa miettimään, siellä voin olla täysin oma itseni. Tämä pätee myös tietynlaisiin työpaikkoihin, missä ei tarvitse olla edustava. Myynti-, asiakaspalvelu- ja sosiaalialoilla jonne olen päätenyt (mikä siis ei ollut nuorempana suunnitelmassa) olen kohdannut ennakkoluuloja ja olen huomannut helpommaksi keinoksi peittää tatuoinnin. Sosiaalialalla, varsinkin lasten kanssa työskennellessä täytyy olla esimerkillinen. Osa vanhemmista paheksuu tatuointeja ja ovat niin pikkusieluisia, että se johtaa myös ammattitaidon väheksyntään! T43N23

Tarkasteltaessa tatuoitujen yksilöiden harjoittamaa identiteetin kontrollointia ja negatiivisen identiteetin välttämistä, voidaan myös pohtia persoonallisen ja sosiaalisen identiteetin roolia yksilöiden identiteettityössä. Dan P. McAdamsin (1997, 51–52) mukaan sosiaaliset identiteetit ovat linkitetty tiettyihin ulkoisten roolien vaatimuksiin sekä eri tilanteiden vaatimiin edellytyksiin. Tällaisten edellytysten muuttuessa niin ikään niitä vastaavat identiteetit muuttuvat. Näin ollen identiteetit reflektivat sosiaalista maailmaa, ja maailman tullessa yhä kompleksisemmaksi myös minäkäsityksen yhtenäisyys sekä johdonmukaisuus muuttuvat harvinaisemmaksi. Nykyinen sosiaalinen maailma, joka edellyttää yksilön minän esittämiseltä joustavuutta tai roolipelaamista, kaikista mukautuvimmaksi minuuden muodoksi voi muodostua useiden minäkäsitysten löyhä yhdistyminen. Identiteetin moninaisuutta painottava *sosiaalisen identiteetin teoria* käsittää minäkäsityksen kokoelmana minäkuvia, jotka muodostavat jatkumon kaikista henkilökohtaisimmasta sosiaalisimpaan. Tässä minäkäsitysten muodostamassa kokoelmassa jotkut minäkäsitykset sijaitsevat lähempänä yksilöllisyyden ydintä toisten ollessa sen reunoilla. Näin ollen voisi kuvitella, että tatuoitujen yksilöiden joutuessa piilottamaan tatuointinsa ja antamaan mahdollisimman miellyttävän vaikutelman jonkun sosiaalisen tilanteen edellyttämänä, heidän sosiaalinen identiteettinsä sijaitsisi yksilöllisyyden ytimen reunamilla. Tatuointien esillä olo sen

sijaan edustaa ytimen lähellä olevaa henkilökohtaista identiteettiä. Huomionarvoista onkin, että useimmat tutkimukseen osallistuneet korostivat, että tatuoinnit on otettu vain heitä itseään varten. Tästä kuitenkin enemmän seuraavassa kappaleessa.

7.5 Identiteetin ankkuroiminen

Viimeiseen sisältöluokkaan *identiteetin ankkuroiminen* sisältyy sellaiset ilmaisut, missä viitataan yksilöiden tavoittelevan identiteettityössään tatuoinneilla jatkuvan muutoksen sijaan pysyvyyttä. Näissä ilmauksissa keskeiseen asemaan nousee merkityksellisten tatuointien henkilökohtainen luonne. Tähän sisältöluokkaan kuuluvia ilmauksia oli 81 prosentilla vastaajista.

Kuva 22

Oksasen ja Turtiaisen (2005, 112) mukaan yksilöt käyttävät tatuointeja kontrollikeinona joutuessaan kohtamaan modernin elämän kaaoksen. Ihoon kaiverrettu tatuointi merkitsee niin linkkiä henkilökohtaiseen elämänhistoriaan kuin mahdollisuutta subjektiiviseen turvallisuuteen. Susan Benson (2000, 246–252) puolestaan toteaa, että tatuoinnit voivat toimia yksilöiden henkilökohtaisena päiväkirjana, jolloin yksilön muisti on ikään kuin ulkoistettu tiettyjen muistojen osalta ja asetettu näkyvälle paikalle iholle. Bensonin mukaan tatuoinnit voivat joko muistuttaa tai vahvistaa; ne joko toimivat muistojen visuaalisena jäljennöksenä tai vahvistavat yksilön identiteettiä ja minuuden historiaa. Identiteetin kaivertaminen ihoon voi muistuttaa minuuden menneisyydestä, mutta toisaalta se on olemassa myös uhmatakseen aikaa – mitään itseän merkittyä ei voi koskaan hylätä tai kieltää. Tämä ajatus on vastoin postmodernin kulttuurin ideaa, joka on sitoutunut jatkuvaan muutokseen ja uudistumiseen. (Em. 2000, 246–252.)

Myös omassa tutkimuksessani tuli vahvasti esille idea tatuoinneista pysyvinä muistuttajina sekä identiteetin vahvistajina. Bensonin (2000, 246) tavoin monet vastaajat kuvasivat tatuointeja mukanaan kulkevinä päiväkirjoina. Yksilöillä oli erilaisia tavoitteita, joita he pyrkivät saavuttamaan tatuointiensä kautta. Yksilöt halusivat henkilökohtaisesti merkityksellisillä tatuoinneilla esimerkiksi luoda pelkkiä aineettomia mielikuvia vahvemman yhteyden itselle tärkeisiin ihmisiin tai jopa eläimiin. Myös yksilön omaa persoonaa pyrittiin vahvistamaan, mutta myös kannustamaan itseään pitämään kiinni tietynlaisesta tavasta ajatella ja elää. Lisäksi tatuoinneilla haluttiin pysyviä muistoja itselle siitä, mikä milloinkin on elämässä kiinnostanut, kaivertaa ihoon pysyviä elämän merkkipaaluja

tai käsitellä elämässä vastaan tulleita ongelmia ja löytää uusia tapoja itsensä ymmärtämisessä. Kaikista edellä mainituista huokuu esille halu ankkuroida omaan identiteettinsä jotain pysyvää itsestä ja omasta elämästä. Jotain, joka pysyy elämän ja identiteetinkin muutoksissa aina matkassa, kuten alla olevissa lainauksissa tulee ilmi.

Tatuoinnit kertovat ihmisestä sen mikä on hänelle henkilökohtaisesti tärkeää ja merkityksellistä tai sitten valittu kuva on muuten vaan 'kiva', jonka henkilö on halunnut itselleen koristukseksi. Itse kuulun tuohon ensimmäiseen kategoriaan eli haluan, että tatuointini kuvastaa minusta itsestäni sellaista, jonka haluan 'lukita' loppuelämäkseni - eihän tatuointia oikein poiskaan saa eli se kulkee koko eliniän mukana. T17M40

Tatuoinneillani on merkitystä, koska ne sisältävät muistoja ja oman elämän kokemuksia. [...] Omissa kuvissani on piiloviestejä itselleni joita muut eivät varmaankaan ymmärrä, ne muistuttavat minua menneistä ja auttavat jaksamaan eteenpäin. T34N18

Baumanin (1992, 193–194) mukaan ainoa näkyvä todiste minän koostamispyrkimysten jatkuvuudesta ja kumuloituvista vaikutuksista on yksilön ruumis, jota pidetään ainoana pysyvänä tekijänä muotoaan muuttavien identiteettien joukossa. Näin ollen ruumis on se konkreettinen, materiaallinen perusta, joka ylläpitää, kantaa ja toteuttaa kaikkia menneitä, nykyisiä ja tulevia identiteettejä. Minän koostamispyrkimykset keskittyvät pitämään yllä ja vahvistamaan kehon kykyä omaksua aistivaikutelmia ja lakkaamatta tuottaa yleisesti hyväksyttäviä määritelmiä minästä. (Em. 193–194.) Tämän päivän tatuoinneille sen sijaan on tunnusomaista liittää pysyvyyden ihanne ideaan vartalosta omaisuutena. Tällöin tatuoinnit ovat ainoa minuuden osa, jonka voi omistaa ja jota voi hallita maailmassa, jolle on tunnusomaista kiihtyvä kaupallistuminen sekä ennalta-arvaamattomuus. (Benson 2000, 251–252.) Näin ollen tatuoinneissa voimme nähdä yksilöiden yritykset rakentaa jotain mitä Benson (2000, 251–252) kutsuu *sinetöidyiksi identiteeteiksi*: yksilöiksi joita olemme, oman itsensä omistajiksi, jotka eivät ole riippuvaisia mistään ulkopuolisesta voimasta. Tässä valossa meidän tulisikin tulkita tatuoitujen yksilöiden lausuntoja siitä, että tatuointien ottaminen on jotain itseään varten, jotain jota voi hallita, ei katsomista varten. Samantha Holland (2004, 104–105) toteaaakin, että tatuoinneilla on kaksi eri tarkoitusta. Ensimmäinen on ottaa tatuointi esitelläkseen sitä; se on esillä kertomassa tarinaa, kenelle tahansa sen näkee. Toinen tarkoitus on ottaa se yksityisistä syistä; tatuoinnin merkitys on henkilökohtainen omistajalleen sekä niille harvoille, joille yksilö haluaa sen paljastaa. Holland huomauttaa, että etenkin naisilla on tapana ottaa tatuointi henkilökohtaiseksi nautinnoksi ennemmin kuin julkisesti näyteltäväksi.

Omassa tutkimuksessani 30 prosenttia vastaajista kertoi ottaneensa tatuoinnin vain itseään varten (vrt. Hirvonen 2011, 52–53, 68–70). Tatuointi oli otettu henkilökohtaiseksi muistoksi, muistuttajaksi tai voimaannuttajaksi, jonka merkitystä ei välttämättä haluttu paljastaa muille ihmisille. Se, että se oli otettu vain itseä varten ei kuitenkaan tarkoittanut sitä, etteikö niitä olisi pidetty esillä ja esitelty muille ihmisille. Monilla oli useitakin esillä olevia tatuointeja, mutta muiden ihmisten katseet tai mielipiteet eivät olleet heille tärkeitä, vaan ennemmin tatuointien henkilökohtainen merkitys itselle. Seuraava lainaus aineistostani on hyvä esimerkki siitä tietynlaisesta ristiriitaisuudesta sen välillä, että tatuointi on otettu viestittämään muille jotain perustavanlaatuista yksilöstä ja hänen arvomaailmastaan, mutta tästä huolimatta tatuointi on otettu kuitenkin lähinnä itseä varten.

Otin ristin yläselkääni, koska kuulun kirkkoon ja halusin tuoda näkökulmani tietyllä tavalla esille. Myös risti rauhoittaa jollain tavalla elämäni ja tuo turvallisuutta - tieto siitä, että kannan eräänlaista voimaa itsessäni. Olin jo kauan miettinyt, minkä lukuisista tatuoinneista ottaisin ensimmäisenä, ja päädyin ristiin, koska se merkitsee itselleni niin paljon. Se on osa minua. [...] [Siitä huolimatta tatuointi on] ennemminkin vain omaksi 'iloksi'. T23N19

Kaikista pessimistisempien teorioiden mukaan postmoderneilla yksilöillä ei uskota olevan lainkaan kiinteää, olemuksellista tai pysyvää identiteettiä (Alasuutari 2007, 174). Esimerkiksi Stuart Hallin (1999, 23) mukaan yksilöt ottavat eri identiteettejä eri aikoina, eivätkä nämä identiteetit ryhmiy minkään yhtenäisen, loppuunsaatetun ja johdonmukaisen identiteetin ympärille. Nämä identiteetit ovat ristiriitaisia ja eri suuntaan tempoilevia, minkä vuoksi yksilöiden identifikaatiot vaihtelevat jatkuvasti. Bauman (1992, 193–194) puolestaan kuvaa postmodernin identiteetin rakentumista jatkuvaksi toiminnaksi, jolla ei ole selkeää kiintopistettä tai päämäärää. Hänen mukaansa identiteetit näyttävät pysyviltä ja kiinteiltä vain välähdyksen omaisesti nähtynä, todellisuudessa ne paljastuvat hauraiksi ja haavoittuvaisiksi (Bauman 2000, 83).

Yksilöiden tarkoitus ottaa tatuoinnit vain itseään varten tai niiden tehtävä pysyvinä muistuttajina sekä identiteetin vahvistajina, eivät vastaa postmodernia näkemystä kulutuskeskeisestä identiteetistä, joka on jatkuvan kriisinalaisen muutoksen alaisena, jota ohjaavat koko ajan kasvavat halut, pikaiset toiveet ja viettelykset. Päinvastoin, se mikä vaikuttaa olevan keskeistä, on tietynlainen pirstoutumisen pelko (vrt. Benson 2000, 252; Alasuutari 2007, 174). Tämä johtaa tarpeeseen ottaa henkilökohtaisesti merkityksellisiä tatuointeja pysyviksi muistoiksi, jotka ikään kuin ankkuroivat ainakin jonkun osan identiteetistä paikoilleen, muun identiteetin tai muiden identiteettien muuttuessa ja uudistuessa. Näin vaikka identiteetti onkin jatkuvan muutoksen alainen, sen mukana kulkee kuitenkin joitakin palasia ihmisen menneisyydestä. Identiteetin ankkuroinnilla myös pystytään estämään identiteetin

pirstoutuminen liittämällä siihen jotain vakaata ja pysyvää. Vaikka identiteetti särkyisikin, on edelleen jotain josta ottaa kiinni. Tämä seuraava ote erään yksilön vastauksesta kuvaa mielestäni kauniisti tätä ajatusta.

Olen ottanut kuvat itseäni varten ja ne ovat hyvin henkilökohtaisia. [...] Minun tatuointini kertovat tarinaa eletystä elämästä, ne ovat nahkaani ikuistettuja ajatuksia, mitä milloinkin koen ja mitä silloinkin olin ajatellut. [...] Nykypäivä muuttuu historiaksi, se on kuvien pysyvyyden hienous. T28N29

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä viimeisessä luvussa esittelen yhteenvedon analyysini tuloksista sekä tutkimuksestani tekemäni johtopäätökset. Tämän jälkeen tarkastelen tutkimukseni kulkua ja arvioin sen toteutumista. Tässä viimeisessä osiossa käsittelen aineistoani ja sen keruuta, minkä jälkeen siirryn pohtimaan omaa rooliani tutkijana. Tämän lisäksi arvioin sisällönanalyysia tutkimukseni analyysimetodina sekä tutkimukseni luotettavuutta.

7.1 Yhteenveto ja pohdinta

Tutkimusprosessini lähtökohtana oli tarkastella yksilöiden tatuoinneilleen antamia henkilökohtaisia merkityksiä sekä niiden kytkeytymistä yksilöiden identiteettiin. Postmoderni identiteettiteoria ohjasi työtäni tutkimuksen alusta alkaen, mutta vasta alettuani tekemään keräämästäni aineistosta sisällönanalyysia huomasin pian, että tutkimukseni tarkoitukseen istui todella hyvin postmoderni teoria yksilöiden tekemästä identiteettityöstä. Aikaisempien tatuointitutkimuksien sekä identiteettityön teorian avulla jäsensin aineistostani kokonaisuuden, joka jakautui kahteen pääluokkaan: tatuointien henkilökohtaisiin merkityksiin sekä identiteettityöhön.

Kuva 23

Pääluokassa *tatuointien henkilökohtaiset merkitykset* halusin kuvata kaikkia yksilöiden omiin tatuointeihinsa liittämiä tunteita, ajatuksia, arvoja ja kokemuksia, jotka tekivät niistä jotakin enemmän kuin kauniita kuvia. Tässä pääluokassa pyrin myös syventämään ymmärrystä tutkittavana olevasta kohteesta, mikä muodostuikin ensiarvoisen tärkeäksi toisen pääluokan tulkintoja tehdessäni. Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon (*Taulukko 2*) olen koonnut ensimmäisestä pääluokasta muodostamani kuusi sisältöluokkaa, niiden tärkeimmät ominaispiirteet sekä prosentuaaliset määrät tällaisiksi luokitelluista tatuoinneista.

TATUOINTIEN HENKILÖKOHTAISET MERKITYKSET		
Sisältöluokka	Henkilökohtainen merkitys	%
Kunnianosoitus	- Kuolleiden ihmisten ja eläinten muistaminen - Halu osoittaa kunnioitusta rakastettua idolia kohtaan - Pyrkimys luoda tietynlainen konkreettinen yhteys omiin jo menetettyihin rakkaisiin	21
Yhteenkuuluvuus ja kiintymys	- Halu osoittaa läheisille heidän todellinen merkityksensä - Pysyvä merkki rakkaudesta - Perhesiteiden vahvistaminen	30
Elämänohje tai -opetus	- Muisto tai muistutus omasta historiasta, elämänarvoista ja elämänasenteesta - Positiivisia, toiveikkaita tai inspiroivia viestejä itselle - Pyrkimys kohottaa yksilön omaa käsitystä itsestään ja elämästä yleensä	43
Minuus ja omat arvot	- Kertoo itsestä, kuvastaa omaa luonnetta tai itsensä hyväksymistä - Ilmaisee omia aatteita, arvoja tai vakaumuksia - Korostaa omaa persoonallisuutta, sitä millainen ihminen on tai haluaisi olla. - Joko täysin henkilökohtainen tai viesti muille ihmisille	55
Elämäntilanne	- Yksilön kokemus tai vielä edessä oleva henkilökohtaisesti tärkeä elämäntilanne tai -tapahtuma - Siirtymäriitti - Elämänhistorian dokumentointi iholle - Muistutus vaikeuksista selviytymisestä tulevien vastoinkäymisten varalle	47
Kiinnostuksen kohde	- Omat harrastukset tai mielenkiinnon kohteet - Sisältävät usein useampia merkityskerroksia - Aikansa kuvastajia ja muistoja	36

Taulukko 2 Analyysin ensimmäinen pääluokka ”tatuointien henkilökohtaiset merkitykset”

Kuten yllä olevasta taulukosta käy ilmi, henkilökohtaisesti merkityksellisten tatuointien merkityskirjo on laaja, niin laaja kuin inhimillinen ihmiselämä yleensäkin. Tatuoinneilla haluttiin muun muassa kunnioittaa sekä luoda aineettomia mielikuvia konkreettisempi ja vahvempi yhteys jo menetettyihin rakkaisiin (vrt. Oksanen & Turtiainen 2005, 125). Näin ikään kuin varmistettiin, ettei rakkaita koskaan unohdettaisi, vaikka he ovatkin jo poissa. Lisäksi merkityksellisillä tatuoinneilla haluttiin julistaa yhteenkuuluvuutta ja kiintymystä omia lapsia, perhettä, ystäviä ja jopa lemmikkejä kohtaan. Postmodernille elämälle on ominaista, että mikään ei ole elinikäistä, vaan kaikki on haurasta ja

väliaikaista, jopa ihmissuhteet (Bauman 1996, 182, 186). Ehkäpä tämän jatkuvan epävarmuuden vuoksi tatuoinneilla haluttiin osoittaa sekä vahvistaa läheisten todellinen merkitys yksilöille. Samalla ne olivat pysyviä rakkaudenosoituksia niin itselle kuin muille. Näiden tatuointien avulla haluttiin vahvistaa perhesiteitä ja säilyttää pysyvä yhteys muihin ihmisiin (Oksanen & Turtiainen 2005, 116). Perheenjäsenet saattoivat myös ottaa samanlaiset tatuoinnit eräänlaiseksi heimotunnukseksi ja yhteenkuuluvuuden symboliksi. Omassa tutkimuksessani ei kuitenkaan tullut esille erilaisten ryhmittymien välisiä heimotunnuksia, jotka vielä lähihistoriassa olivat melko yleisiä (vrt. Ruotsalainen 2001, 53–55). Voidaan siis olettaa, etteivät ne enää ole niin ajankohtaisia kuin ennen. Tämä voi johtua siitä, että postmoderniin uusyhteisöllisyyteen kuuluu nimenomaan nauttiminen tilapäisestä yhteenkuuluvuudesta. Yhteenkuuluvuus ei enää ole uskollisuutta jollekin tietylle aatteelle, vaan kokoontumista jonkun ajankohtaisen tai kiihottavan teeman ympärille. Nykyisin vältetään sitoutumista, eikä enää uhrauduta yhteisöllisyyden eteen. (Hautamäki 1996, 37.) Näin ollen ryhmäjäsennydet ovat nykyisin vain väliaikaisia pysäkkejä, eikä niitä julisteta entiseen tapaan pysyvin tatuoinnein.

Erityisen mielenkiintoinen merkityksellisten tatuointien muoto oli ihoon tatuoidut erilaiset elämänohjeet ja opetukset. Niillä muistutettiin itseä omasta historiasta, elämänarvoista ja asenteista. Niiden avulla yksilöt pyrkivät järjestelemään uudelleen ikäviäkin kokemuksiaan ja ajatuksiaan niin, että niistä muodostui itselle mielekkäämpiä ja inspiroivampia. Esimerkiksi masennuksesta toipumista symboloiva tatuointi toimi yksilölle ikään kuin muistutuksena ja opetuksena vaikeuksista selviytymisestä, ja näin helpotti kohtaamaan elämässä vastaan tulevia uusia haasteita. Elämänohjeena toimiva lause puolestaan kannusti usein yksilöä pitämään kiinni tietynlaisesta tavasta ajatella ja elää (vrt. Salz 2006, 143). Elämänohjeet ja -opetukset olivatkin usein nimenomaan positiivisia sekä toiveikkaita viestejä itselle ja niiden avulla pyrittiin kohottamaan yksilön omaa itsetuntoa ja käsitystä elämästä yleensä.

Kaikista suosituimpia tatuointeja olivat puolestaan sellaiset, jotka konkretisoivat minuuteen liittyviä henkilökohtaisia asioita, kuten omaa luonnetta, arvoja ja vakaumuksia. Lisäksi haluttiin korostaa omaa persoonallisuutta ja sitä, millainen yksilö on, tai tahtoisi olla. Keskeistä näille tatuoinneille oli kuitenkin korostaa itsensä hyväksymistä sellaisena kuin on. Yllätyksenä tuli kuitenkin se, että näistä tatuoinneista noin kolmasosa oli vastaajien mukaan henkilökohtaisia merkkejä ja muistoja nimenomaan itselle, eikä niillä haluttu viestittää mitään muille ihmisille (vrt. Turner 1999, 40–49; Hirvonen 2011, 68–70). Tämä on melko mielenkiintoinen huomio, koska tällaisia tatuointeja voisi pitää nimenomaan itseilmaisun muotona, jonka kuvittelisi olevan suunnattu myös muille ihmisille. Ainakin Oksasen ja Turtiaisen (2005, 111–112, 120, 127–128) mukaan yksilöt julistavat tatuoitujen

ruumiidensa kautta sitä, keitä he ovat. Näin vartalo toimii yksilön ja sosiaalisen maailman välisenä välittäjänä. Samalla he huomauttavat, että ongelmana kuitenkin on, etteivät yksilöt pysty kontrolloimaan merkityksiä, joita muut ihmiset antavat heidän tatuoinneilleen. Hirvonen (2011, 72) puolestaan toteaa, että tatuoinnit näyttävät asettuvan jonkinlaiseen henkilökohtaisen ja sosiaalisen sekä tiedostamisen ja tiedostamattomuuden välimaastoon. Näin ollen voikin olla, että nämä yksilöt haluaisivat tulla huomatuiksi ja ymmärretyiksi, mutta pelkäävät että heidät tulkitaan väärin, jolloin heidät pakotetaan itselle epämieluisiin tai stereotyyppisiin rooleihin. Tämä saattaakin olla syy, miksi yksilöt ottavat minuutta ja omia arvoja kuvaavia tatuointeja vain itseään varten. Muistoiksi ja muistutuksiksi itselle, ei muille.

Henkilökohtaisesti merkityksellisillä tatuoinneilla haluttiin myös kuvailla joko yksilön jo kokemaa tai vielä edessä olevaa tärkeätä elämäntilannetta, toisin sanoen tietynlaista postmodernia siirtymäriittä. Tällaisia metamorfooseja olivat muun muassa täysi-ikäiseksi tuleminen, yliopistoon pääseminen, avioero tai erilaiset traumaattiset kokemukset (vrt. Rush 2005, 61). Näiden erilaisten tapahtumien läpikäymisessä tatuoinnit toimivat joko vanhojen elämäntilanteiden konkreettisina pisteinä tai huutomerkkeinä uuden elämän alkamiselle. Tatuoinnit olivat ikään kuin vaikeiden elämäntilanteiden taakse jättämisen sinettejä tai edessä olevan vapauden ja voimaantumisen symboleja. Sweetmanin (1999b, 174) mukaan tärkeä yhteys tatuointien ja elämän eri vaiheiden välillä korostuu siten, että tatuointiprosessi usein helpottaa ongelmien käsittelemistä sekä saattaa johtaa merkittäviin muutoksiin itsensä ymmärtämisessä ja kokemisessa. Muistutus vaikeuksista selviytymisestä näytti lisäksi kohottavan yksilöiden itseluottamusta sekä lisäävän kontrollin tunnetta omasta elämästään. Nykyistä postmodernia elämää leimaa niin ikään jatkuva tarve olla liikkeessä ja tietynlainen irrallisuus kaikesta (Bauman 1996, 185). Tämä voi olla myös yksi syy siihen, että ihmiset kokevat tarpeelliseksi dokumentoida menneitä elämäntapahtumia ja historiaansa tatuointeina ihoonsa. Yksilöiden ollessa jatkuvassa liikkeessä halutaan kuitenkin pitää ainakin joistain menneisyyden rippeistä kiinni.

Viimeisimmäksi, muttei kuitenkaan merkityksiltään yhtään vähäisemmäksi, yksilöt halusivat tatuoinneillaan kuvata omia harrastuksiaan ja muita mielenkiinnonkohteitaan. Kiinnostuksenkohteiden tatuointi iholle on melko uusi trendi tatuointien historiassa. Traditionaalisissa yhteisöissä niille ei ollut sijaa ja ensimmäisiä merkkejä niistä on nähtävissä vasta 1960-luvun jälkipuolella (Juntunen 2004, 52, 54). 1990-luvulta lähtien ne olivat puolestaan jo hyvin yleisiä erilaisine filmitähtineen sekä sarjakuva- ja elokuvahahmoineen (ks. esim. Cohen 1994, 223–229). En missään nimessä arvostele tällaisten tatuointien henkilökohtaista merkitystä yksilöille, mutta hieman kyseenalaistan tällaisten tatuointien merkitysten pysyvyyden. Mielenkiinnonkohteet kun ovat

taipuvaisia muutoksille, jopa totaalille takinkääntämisille. Huomionarvoista onkin, että yli puolet tällaisista tatuoinneista pitivät sisällään useampia merkityskerroksia. Sama tatuointi saattoi esimerkiksi mielenkiinnonkohteen lisäksi kuvata omaa persoonallisuutta tai siirtymäriittä. Lisäksi Hirvosen (2011, 47–48) mukaan ne toimivat usein myöhemmin aikansa kuvastajina ja muistoina. Ilmeisesti tällä tavoin tämän kaltaiset tatuoinnit kykenevät säilyttämään ajankohtaisuutensa elämän muutoksissa.

Huomionarvoista on, että aineistosta tuli myös esille, että yksilöillä oli usein samanaikaisesti sekä henkilökohtaisesti merkityksellisiä tatuointeja että tatuointeja, jotka olivat lähinnä kauniita kuvia (vrt. Wikström 2008, 61–64, 78–79, 81). Osa tatuoinneista oli sen sijaan otettu ensin vain kuvan perusteella, mutta sille oli ajan myötä muodostunut hyvinkin henkilökohtainen merkitys. Mielenkiintoista oli puolestaan se, että vain muutaman jo valmiiksi merkityksellisen tatuoinnin merkitys oli muuttunut ajan kuluessa. Näin ollen tatuointien henkilökohtaiset merkitykset voi katsoa melko pysyviksi. Tämä on sinänsä mielenkiintoinen huomio, sillä esimerkiksi Munin ym. (2012, 140–141) sekä Oksasen ja Turtiaisen (2005, 121–122) tutkimuksissa tuli esille, että tatuoinnit usein muuttivat merkitystä uusien elämäkokemusten myötä.

Tatuoinnin esteettisyys oli ymmärrettävästi lähes kaikille vastaajille tärkeä asia, mutta vain jotkin yksilöt kertoivat valinneensa kuvansa ensisijaisesti visuaalisen ilmeen tai tyyliuunnan vuoksi. Mielenkiintoista oli myös se, että kysyttäessä mitä tatuoinnit yleisesti vastaajalle merkitsivät, monet vastasivat taidetta, koristeita tai itsensä ehostamista. (Vrt. Hirvonen 2011, 70; Ruotsalainen 2001, 72–74; Sweetman 1999a, 55–56; Wikström 2008, 61–62, 81–82.) Tästä huolimatta useimmat vastaajista korostivat, että tatuoinnilla tulisi olla itselle jokin merkitys jo pelkästään sen pysyvän luonteen vuoksi. Monet jopa kertoivat halveksivansa sellaisia ihmisiä, jotka ottivat tatuoinnin vain kauniin kuvan vuoksi. Muutama vastaaja itse asiassa tunnusti keksineensä tatuoinnillensa myöhemmin jonkin merkityksen, koska niin moni ihminen oli sitä häneltä kysynyt. Sweetman (1999a, 70–71) toteaaakin, että jos tatuoinnit nähtäisiin vain muodikkaina asusteina, olisi vaikea ylipäättään ymmärtää, miksi kukaan ottaisi tatuointeja tai lävistyksiä. Mikäli niillä olisi vain visuaalinen vartaloa koristava merkitys, niin siirtokuvat tai nipistimellä varustetut lävistykset ajaisivat saman asian. Tästä olen täysin samaa mieltä Sweetmanin kanssa. Pysyvyys on tatuoinneissa avainasemassa. Oli tatuointi vain kaunis kuva tai omistajalleen henkilökohtaisesti merkityksellinen, sen ottamiseen suhtauduttiin lähes poikkeuksetta vakavasti, eikä niitä otettu hetken mielijohteista, kuten muita muotituotteita. Tätä näkökulmaa alleviivaa sosiologi George Simmelin luonnehdinta muodista. Sen mukaan muoti on vain pyrkimys, sitä ei koskaan ole. Se on ohimenevää ja käsistä karkaavaa. Muoti on tulossa koko ajan,

mutta tuloksena sitä ei enää ole. (Ks. Noro 1993, 49.) Epäilemättä näin ei voi sanoa luonteeltaan ”ikuisista” tatuoinneista.

Kuten tatuointien merkityshistoriakin kertoo, tatuoinnit ovat jo pitkään olleet tärkeä osa yksilöiden identiteettiä, ja ne ovat sitä yhä tänä päivänäkin (ks. esim. Dinter 2005, 144, 263–273; Gröning 2001, 93–94, 96–98; Hewitt 1997, 117–118, 122, 124; Hirvonen 2011, 74; Mun ym. 2012, 137–145; Oksanen & Turtiainen 2005, 111, 120–122, 126–128; Ruotsalainen 2001, 22, 44–45, 64). Tosin traditionaalisissa yhteisöissä identiteetti nähtiin ennalta määriteltyjen sosiaalisten roolien tuloksena. Lisäksi yksilöiden ajattelua ja toimintaa ohjasivat kussakin yhteisössä yhteisesti jaetut arvot, normit ja uskomukset. (Hall 1999, 21, 30; Hautamäki 1996, 35; Kellner 1992, 141.) Tämä heijastui myös silloiseen tatuointikulttuuriin siten, että tatuoinnit eivät suinkaan olleet yksilön itsensä suunnittelempia tai valitsemia, vaan ne olivat kuvineen ja merkityksineen kollektiivisia ja yhteisön yhteisesti jakamia (Ruotsalainen 2001, 22; Turner 1999, 39–40).

Nyt postmodernina aikana yksilöiden itse työstämästä ja ylläpitämästä identiteettityöstä on puolestaan tullut keskeinen osa länsimaisten yksilöiden jokapäiväistä elämää (Gubrium & Holstein 2001, 11–12; Saastamoinen 2006b, 170). Näin ollen tatuoinneistakin on tullut yksilöllisiä – niin kuvien kuin merkitystenkin suhteen. Hewittin (1997, 122) mukaan tänä päivänä länsimaissa useammat yksilöt kuin koskaan ennen haluavat, että heidän tarinansa ja identiteettinsä kaiverretaan ihoon koko yhteiskunnan todistettavaksi. Näin ollen ei siis ole yllättävää, että jopa 89 prosenttia tutkimukseeni osallistuneista yksilöistä koki omat tatuointinsa tärkeäksi osaksi omaa identiteettiään.

Toisessa pääluokassani *identiteettityö* käsittelin teemoja, jotka sisältyvät yksilöiden tapoihin hyödyntää edellä kuvaamani henkilökohtaisesti merkityksellisiä tatuointejaan identiteetin rakentamisen, ylläpitämisen ja ilmaisemisen eri osa-alueilla. Esiin nousi täysin odottamattomia, mutta loppujen lopuksi täysin loogisia identiteettityön osa-alueita, kuten esimerkiksi identiteetin suunnitteleminen, kontrolloiminen ja ankkuroiminen. Näillä kaikilla oli selkeä osansa yksilöiden identiteettityössä ja ne nousivat sisällöltään mielenkiintoisimmiksi alueiksi analyysissäni. Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa (*Taulukko 3*) on nähtävissä pääluokan viisi sisältöluokkaa, niiden keskeisimmät sisällöt sekä prosentuaaliset määrät yksilöiden esittämistä ilmaisuista kussakin sisältöluokassa.

TATUOINNIT OSANA YKSILÖIDEN IDENTITEETTITYÖTÄ

Sisältöluokka	Identiteettityö	%
Identiteetin suunnitteleminen	<ul style="list-style-type: none"> - Tatuoinnin suunnittelutyö on tarkkaa, vakavaa ja jatkuvaa - Tatuoinnin henkilökohtaisella merkityksellä ja pysyvyydellä on keskeinen asema - Merkitysten katsotaan takaavan, että tatuointi kestäisi aikaa 	68
Identiteetin rakentaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Yksilöt haluavat hyödyntää tatuointejaan uniikkeina identiteetin rakennusvälineinä - Tatuoinneilla pyritään vahvistamaan identiteettiä ja saamaan kontrolli omasta vartalosta - Tatuoinnit saavat yksilöt tuntemaan itsensä kokonaisiksi ja itsevarmoiksi - Tatuointeja on tyypillistä haluta koko ajan lisää 	83
Identiteetin ilmaiseminen ja yksilöllisyyden osoittaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Tatuoinneilla halutaan tuoda julki jotain sellaista, joka oli henkilökohtaista - Keskeistä halu erottautua muista ihmisistä ja olla yksilöllisiä - Halu viestittää tietynlaista rohkeutta, vahvuutta sekä oman kehon haltuunottoa - Tatuointien uniikki luonne tärkeää - Keskeistä kokemus vapaudesta olla oma itsensä 	85
Identiteetin kontrolloiminen	<ul style="list-style-type: none"> - Yksilöt ovat sosiaalisia olentoja ja riippuvaisia muista ihmisistä ja heidän hyväksynnästään - Pelko tatuoidun identiteetin leimaamisesta - Keskeistä negatiivisen identiteetin välttäminen - Tatuointien peittäminen 	77
Identiteetin ankkuroiminen	<ul style="list-style-type: none"> - Identiteetin jatkuvan muutoksen sijaan tatuoinneilla tavoitellaan pysyvyyttä - Keskeistä tatuointien henkilökohtainen merkitys - Tatuoinnit toimivat yksilöiden päiväkirjoina - Tatuoinnit joko muistuttavat minuuden historiasta tai vahvistavat identiteettiä 	81

Taulukko 3 Analyysin toinen pääluokka ”identiteettityö”

Identiteettityön ensimmäinen vaihe on luonnollisesti identiteetin suunnitteleminen. Tämä vaihe tosin haastaa postmodernin näkemyksen niin identiteetin rakentamisesta kuin tatuointien ottamisesta hyvinkin impulsiivisena toimintana (vrt. Bauman 2000, 76; Bauman 2004, 91; Sweetman 1999a, 52–62, 70–71). Tutkimuksessani kävi kuitenkin ilmi, että yksilöt suunnittelivat hyvin tarkoin ja vakavasti tatuoinnin ottamista, oli kyseessä sitten ensimmäinen tai vaikkapa kymmenes tatuointi. Tässä prosessissa tatuoinnin pysyvyydellä ja henkilökohtaisella merkityksellä oli keskeinen asema. Monille

tatuoinnin tuli nimenomaan olla merkityksellinen, eikä tatuointia otettu ennen kuin tarpeeksi merkityksellinen tatuointiaihe oli löytynyt. Näin ollen tatuointien merkitykset olivat ensisijaisia itse tatuointikuvan suunnittelemiseen nähden. Toki tatuointien visuaalinen ulkonäkökin oli yksilöille tärkeää, mutta keskeistä joka tapauksessa oli se, että nimenomaan tatuointien merkitysten katsottiin takaavan niiden kestävän aikaa ja elämän muutoksia. Tässä tatuointiprosessin suunnitelmallisuudessa ja merkityksellisyydessä kuvastuu hyvin se, kuinka yksilöt kokivat jo ennen tatuoinnin ottamista sen muodostuvan tärkeäksi osaksi heidän identiteettiään, pysyväksi sellaiseksi. Tästä syystä tatuoinnin ottamiseen ei suhtauduttu kevyesti. Nykyiselle postmodernille kulutuskulttuurille on usein ominaista, että identiteettejä kokeillaan hetken, jonka jälkeen ne heitetään pois ja hankitaan taas jotain uutta tilalle (Bauman 2004, 91). Tatuoidut identiteetit ovat sen sijaan juuri päinvastaisia. Vaikka tatuoinnit ovat tänä päivänä kulutustuotteita siinä missä vaatteetkin ja myös niistä pääsee eroon niin halutessaan, niitä ei kuitenkaan hylätä kovinkaan kevytkenkäisesti. Vaikka tatuointien ottamiseen suhtauduttiinkin vakavasti, identiteetin suunnittelutyö oli kuitenkin jatkuvaa, ja lähes poikkeuksetta yksilöt työstivät uusia tatuointi-ideoita tai suunnittelivat vanhojen tatuointiensa tuunaamista tämän hetkistä identiteettiä paremmin kuvaaviksi. Metaforisessa mielessä tatuoitua vartaloa voisi kuvaillakin eräänlaisena instrumenttina, jota elämä soittaa. Kun se menee epäviireeseen, se täytyy virittää uudelleen (Oksanen & Turtiainen 2005, 121).

Kulutuskulttuurissa käsitystä kehosta hallitsee suunnaton määrä olemassa olevia visuaalisia mielikuvia. Elämme valitettavasti tällä hetkellä aikaa, jolloin yksilöiden ulkonäöllä on ylikorostunut merkitys ja ihmiset ovat suorastaan visuaalisesti pakkomielteisiä (vrt. Bauman 2004, 84; Featherstone 1991b, 178, 192–193; Jablonski 2006, 142). Tämä puolestaan vaikuttaa suoraan yksilöiden identiteettityöhön. On todettu, että yksilöiden ulkonäössä on tuskin mitään sellaista, joka ei vaikuttaisi siihen, miten muut näkevät hänet (Hamachek 1987, 195). Postmodernia identiteettiä rakennetaankin pitkälti sen mukaan, minkälaisia vaikutelmia halutaan antaa muille ihmisille (Bauman 2004, 84; Mackay 1997, 1–3). Markkinatalous on sen sijaan ymmärtänyt käyttää tätä hyväkseen ja onnistunut luomaan massatuotettujen identiteettien supermarketteja, joista yksilöt voivat käydä kätevästi valitsemassa itselleen sopivia rakennuspalikoita omalle identiteetilleen, yhä uudestaan ja uudestaan (Bauman 2007, 98–100; Gubrium & Holstein 2001, 15). Tatuoidut yksilöt olivat kuitenkin halunneet ohittaa nämä massatuotantolinjat ja olivat sen sijaan päättäneet hyödyntää lähes varmasti uniikkeja kulutustuotteita. Näin ollen he hyödynsivät identiteetin rakentamisessa omaa mielikuvitustaan ja ihoaan. Tatuointien avulla oli myös pyritty vahvistamaan omaa identiteettiä. Yksilöt olivat saattaneet tuntea itsensä aikaisemmin heikoiksi ja keskeneräisiksi. Tatuointiensa kautta he kuitenkin kokivat, että he olivat voineet itse vaikuttaa omaan ulkonäköönsä sekä identiteetinrakentamisprosessiin ja

saavuttaneensa kontrollin omasta vartalostaan. Tatuoinnit antoivat heille itsevarmuutta ja ne saivat heidät kokemaan olevansa vihdoinkin kokonaisia. Sweetmanin (1999b, 172) mukaan tatuoinnit parantavat itseluottamusta, koska ne ovat jotain sellaista, jota yksilö on itse valinnut tekevänsä. Tällöin yksilö kokee niin sanotusti luovansa itsensä. Tatuoinnin ottamishetki tai koko prosessi itsessään voivat olla keskeisiä yksilön itsenäisyyden sekä riippumattomuuden julistamisessa.

Baumanin (2007, 50) mukaan postmodernia kulutusyhteiskuntaa kuvaa hyvin myös yksilöiden tarve saada asioita aina vaan lisää, eikä mikään ole tarpeeksi. Tutkimuksessani tulikin esille, että kuten muihinkin kulutustuotteisiin, myös tatuointeihin usein jäädyään niin sanotusti koukkuun. Kun kerran on ylittänyt tietyn rajan ja uskaltanut ottamaan tatuoinnin, yksilöt helposti omaksuvat sen omaksi identiteetin rakennustavaksi. Tatuointeja voikin katsoa eräänlaisina refleksiivisinä kehoprojekteina (vrt. Giddens 1991, 7–8, 99–102; Shilling 1993, 4–7; Sweetman 1999a, 67–72). Yksilöt työstävät ja uudelleen muokkaavat kehoaan jatkuvasti kulloinkin vallitsevan elämän tilanteen mukaiseksi. Tämä kuvastaakin hyvin postmodernin identiteetin rakentamista alati jatkuvana projektina.

Tatuoinneilla oli myös identiteettiä ja yksilöllisyyttä ilmaiseva funktio. Identiteettityössään yksilöt hyödynsivät eri tavoin visuaalisia, tatuoituja vartaloitaan osoittaakseen omaa yksilöllisyyttään sekä kertoakseen itsestään ja elämästään (vrt. Oksanen & Turtiainen 2005, 112–115). Tatuoinneilla haluttiin tuoda julkiseksi jotain, mitä koettiin henkilökohtaisena, kuten omaa luonnetta, mielipiteitä, arvoja sekä erilaisia elämäkokemuksia. Lisäksi niillä haluttiin viestittää muille ihmisille tietynlaista rohkeutta ja vahvuutta ottamalla oma keho haltuunsa ja tekemällä sille mitä itse haluaa. Tatuoinneilla haluttiin myös rikkoa konventionaalisen kauneuskäsityksen rajoja ja ilmaista, että erilaisuus on kaunista. Featherstone (1991a, 66–67) puhuikin *elämän estetisoitumisesta*. Tällä viitataan muun muassa projektiin muuttaa oma elämä ikään kuin taiteeksi. Tällaiselle elämänprojektille on ominaista halveksua massakäyttämistä, ja jopa tietynlainen herooinen suhtautuminen toteuttaa jotain originaalia ja muita parempaa muun muassa omalla keholla, käyttäytymisellä ja vaatteilla. Tatuoitujen yksilöiden voidaankin katsoa valinneen massakulutuksen sijaan nimenomaan oman elämänsä estetisoinnin. He muuttavat ihonsa kanvaasiksi, jota koristavat erilaisilla ja uniikeilla taideteoksilla, joita ei jokaisella vastaantulijalla näe. Huomionarvoista on, ettei tatuointien valitseminen oman yksilöllisyyden ja tyylin välineeksi ole kuitenkaan kaikista ”turvallisista” valinta niihin liittyvien ennakkoluulojen vuoksi. Bauman (2000, 37–38; Bauman 2001, 144, 147, 151) onkin osuvasti todennut, että yksilöllistyminen takaa yhä useammalle yksilölle ennen kokemattoman kokeilemisen vapauden, mutta se tuo mukanaan myös pakon selviytyä kokeilujen seurauksista.

Tatuoitujen yksilöiden puheissa ei kuitenkaan korostunut leimatuksi tulemisen pelko, vaan itse asiassa ajatus vapaudesta olla täysin oma itsensä.

Vaikka tatuointien stigmaattinen luonne ei ollutkaan keskeinen huolenaihe yksilöiden puheissa, niin tatuointien kaupallistumisesta ja yleistymisestä huolimatta noin kolmasosa vastaajista kertoi kuitenkin saaneensa kielteistä huomiota osakseen tatuoinneista. Eniten negatiivista palautetta oli tullut omilta vanhemmilta ja työpaikoilta, mutta myös tuntemattomien ihmisten tyllyt kommentit olivat vastaajille tuttuja. Yllätyksenä puolestaan tuli se, että tatuoidut yksilöt saattoivat itse olla hyvinkin ennakkoluuloisia toisia tatuoituja kohtaan. Vaikutti siltä, että on olemassa tietynlainen sanaton tatuointikoodi, jota yksilöiden odotettiin noudattavan.

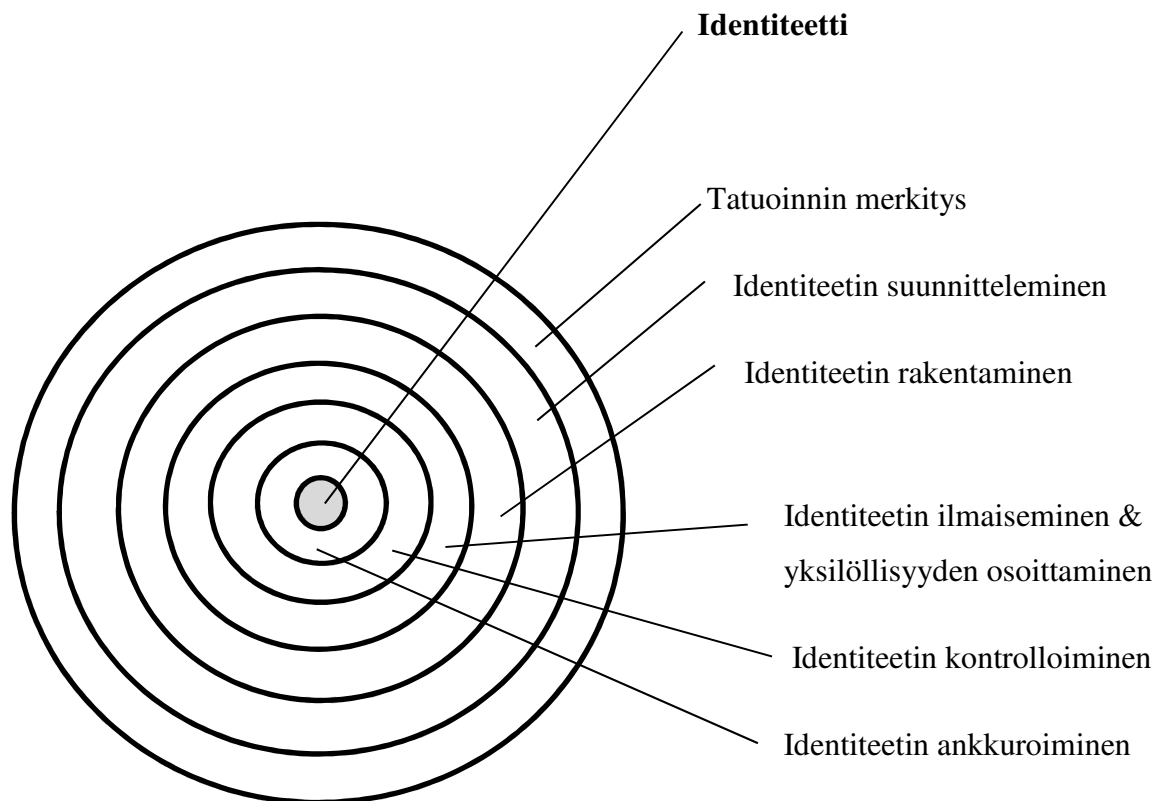
Tästä päästäänkin siihen, että vaikka jotkut yksilöt sanoivat, etteivät välitä muiden ihmisten mielipiteistä, totuus kuitenkin on, että postmodernin individualismin aikaanakin yksilöt ovat edelleen sosiaalisia olentoja. Näin ollen he ovat riippuvaisia muiden ihmisten huomiosta, arvostuksesta sekä niin sanotusti ”valituksi” tulemisesta. Tämä puolestaan tekee meistä kaikista vaikutelman luoja. (Gilbert 2002, 8–9.) Mike Featherstonen (1991b, 189) mukaan postmodernissa kulutuskulttuurissa yksilöitä suorastaan vaaditaan muuttumaan eräänlaisiksi roolipelaajiksi, joiden täytyy kyetä itsetietoisesti valvomaan omaa esillepanoaan ja kiinnittämään huomiota siihen, mitä heidän ulkomuotonsa ja tyyliinsä viestittävät muille ihmisille. Täten onkin ymmärrettävää, että tatuoidut yksilöt pyrkivät joko tietoisesti tai tiedostamattaan kontrolloimaan omaa identiteettiään ja välttämään negatiivisen identiteetin leimaa. Vaikka kaikki yksilöt eivät varsinaisesti olleet kohdanneet ennakkoluuloja, jopa puolet vastaajista kertoi valinneensa tietoisesti tatuointinsa paikan siten, että ne ovat tarvittaessa helppo peittää. Tatuointien stigmaattinen luonne tiedostettiin ja niitä haluttiin piilotella perheeltä ja sukulaisilta sekä kouluissa ja työpaikoilla. Etenkin asiakaspalvelu- ja sosiaalialat koettiin sellaisiksi, ettei tatuointien ollut soveliasta näkyä. Voisi sanoa, että tatuointinsa tietyissä tilanteissa peittävät yksilöt harjoittavat sosiaalisissa tilanteissa jatkuvaa *itsensä tarkkailua* (*self-monitoring*) ja kontrolloivat itsestään antamia vaikutelmia muille ihmisille. Tatuointinsa esillä pitävien yksilöiden voi puolestaan katsoa harjoittavan niin sanottua vaimeampaa itsetarkkailua. Heille on ominaista arvostaa yhdenmukaisuutta sen välillä keitä he ovat ja mitä he tekevät. Toisin kuin itseään tarkemmin tarkkailevat yksilöt, he eivät ole kovinkaan huolissaan heitä ympäröivän sosiaalisen ilmapiirin arvioinnista. Heidän käyttäytymisensä on myös johdonmukaista: he yleensä ilmaisevat, mitä he todella ajattelevat ja tuntevat, vaikka sen tekeminen merkitsisi vallitsevien sosiaalisten odotusten rikkomista. (Snyder 1987, 4–5.)

Piilottamalla tatuointinsa tatuoidut yksilöt toimivat joko tietoisesti tai tiedostamattaan postmodernissa yhteiskunnassa vallitsevien arvojen ja normien pohjalta. Näin he kontrolloivat omaa identiteettiään ja pyrkivät välttämään negatiivisen identiteetin leimaa sekä antamaan itsestään mahdollisimman miellyttävän vaikutelman. Näin ollen sosiaalisesti hyväksytyksi tuleminen näyttää olevan todellakin avainasemassa näiden yksilöiden omassa identiteettityössä. Tämä on ymmärrettävää, koska elämme yhteiskunnassa, jossa on tiettyjä odotuksia yksilöitä kohtaan ja halutessaan itselleen hyvän elämän, yksilöiden tulee toimia näiden odotusten mukaisesti. Esimerkiksi Bonnie Berryn (2008, vii) mukaan konventionaalisesti viehättävät ihmiset etenevät muita ihmisiä huomattavasti varmemmin niin sanotuilla sosiaalisilla tikkailla, mitkä johtavat sosioekonomiseen stabiiliuteen. Siihen asti, että yhteiskunta edistyy siihen pisteeseen, ettei meitä enää arvostella eikä lokeroida ulkonäkömme perusteella, vain rohkeimmat meistä ovat sellaisia kuin haluavat, eivätkä ”kunnosta” itsestään mahdollisimman haluttavaa (Berry 2008, 63). Huomionarvoista onkin, että osa tatuoiduista oli tällaisia. He kantoivat kuvansa rohkeudella sekä ylpeydellä ja uskalsivat paljastaa todellisen identiteettinsä tilanteessa kuin tilanteessa pelkäämättä seurauksia. Heitä onkin syytä ihaila, koska monikaan meistä ei sitä uskalla tehdä.

Tutkimuksen mielenkiintoisin ja yllättävin huomio oli se, että postmodernille identiteetille ominaisen jatkuvan muutoksen sijaan tatuoidut yksilöt tavoittelivat identiteettityössään nimenomaan pysyvyyttä. Tässä ilmiössä keskeisessä asemassa oli tatuointien henkilökohtaisesti merkityksellinen luonne. Tatuoinnit toimivat joko muistojen konkreettisena jäljennöksenä tai vahvistivat yksilön identiteettiä ja minuuden historiaa (Benson 2000, 246–251). Monet vastaajista kuvasivat tatuointejaan mukana kulkevinä päiväkirjoina, muistoina ja muistuttajina. Yksilöiden vastauksista korostui halu ankkuroida omaan identiteettiinsä jotain pysyvää itsestään ja omasta elämästään. Jotain, joka pysyy elämän ja identiteetinkin muutoksissa matkassa. Monet vastaajista kertoikin ottaneensa tatuoinnin vain itseään varten, eikä sen merkitystä välttämättä haluttu paljastaa muille ihmisille. Benson (2000, 252) toteakin osuvasti, että tatuoinnit voivat olla arpia, jotka ”puhuvat”, mutta ne eivät vaadi vastausta, toisin sanoen ne eivät kutsu kommunikoimaan.

Yleisesti ottaen tatuoitujen yksilöiden identiteettityö osoittautui monikerroksiseksi prosessiksi, joka käynnistyi yksilölle henkilökohtaisesti tärkeästä muistosta tai oman identiteetin kannalta keskeisestä asiasta, joka haluttiin tatuoida pysyväksi muistoksi tai muistutukseksi ihoon. Tämä tatuoinnin merkityksellisyys oli myös keskeisessä asemassa jokaisessa identiteettityön vaiheessa. Merkityksellisiä tatuointeja käytettiin uniikkeina identiteetin rakennusvälineinä, ja niillä haluttiin ilmaista itseään sekä erottautua harmaasta massasta. Tatuoinneilla ankkuroitiin identiteettiä itselle

merkityksellisiä asioita ja muistoja, joista ei haluttu luopua jatkuvasti muuttuvassa ja liikkeessä olevassa postmodernissa elämässä. Näin ollen tatuoinnit muistuttivat minuuden historiasta tai vahvistivat muuten niin haurasta identiteettiä. Huomionarvoista on, että identiteettityön vaiheet eivät olleet kuitenkaan selkeästi erillisiä osa-alueita, vaan ne olivat usein päällekkäisiä ja toiminnassa samanaikaisesti. Analyysissa tuli selkeästi esille, että identiteettityö oli jatkuvaa ja välillä myös kriisinomaista, kuten identiteetin kontrollointi ja tatuointien peittäminen osoittivat. Vaikka tatuoinnit eivät olekaan kaikista turvallisista identiteettityön välineistä ja yksilöt joutuivat kantamaan vastuun omista valinnoistaan, tästä huolimatta yksilöiden puheissa korostui merkityksellisten tatuointien positiiviset puolet. Yksilöt kokivat merkityksellisten tatuointiensa kautta olevansa vihdoinkin kokonaisia, itsenäisiä ja yksilöllisiä. Alla oleva kuvio (*Kuvio 3*) kuvastaa tätä yksilöiden monikerroksista identiteettityötä, jonka osana ovat heidän henkilökohtaisesti merkitykselliset tatuointinsa.

Kuvio 3 Henkilökohtaisesti merkitykselliset tatuoinnit osana yksilön identiteettityötä

Mielestäni on tärkeää vielä korostaa, että identiteettityö on monikerroksinen prosessi eikä analyysissäni tullut esille suinkaan kaikkia identiteettityön osa-alueita, kuten esimerkiksi identiteetin hylkäämistä, purkamista sekä etsimistä. Se, etteivät ne tulleet esiin tutkimuksessani ei kuitenkaan

tarkoita, etteivätkö kyseiset prosessit olisivat olleet samanaikaisesti aktiivisesti toiminnassa. Onkin tärkeää huomioida, että identiteettityö koostuu kokonaisuudessaan useista elämän osa-alueista, joista tatuoinnit ovat vain yksi esimerkki.

Kaiken kaikkiaan voi todeta, että postmoderni identiteettiteoria tarjosi mielenkiintoiset puitteet tutkimukselleni. Tatuoitujen yksilöiden kirjoituksissa tuli esille postmodernille identiteetille ominaisia piirteitä, kuten identiteetin jatkuvan rakentaminen ja esittäminen kulutustuotteilla sekä tarve olla saman aikaisesti yksilöllisiä, mutta kuitenkin sosiaalisesti hyväksytyjä. Yksilöt eivät kuitenkaan tyytyneet pakonomaisesti ja passiivisesti ostamaan markkinoiden valmiiksi tuottamia identiteettipaketteja, kuten esimerkiksi erilaisia merkkituotteita. Sen sijaan yksilöiden identiteetin rakennusprosessi oli kokonaisuudessaan aktiivinen ja luova. He eivät ostaneet automaattisesti sitä, mitä markkinoilla kulloinkin tuotettiin, vaan osallistuivat itse aktiivisesti koko merkityksenanto- sekä tuotantoprosessiin. Näin ollen yksilöiden kulutus oli paljon enemmän kuin markkinatalouden ja tuotannon aiheuttama reaktio. (Vrt. Miller 1997, 19–20, 26.) Huomionarvoista on myös se, että tatuoidut yksilöt eivät kokeneet yksilöllisyyttä, itsensä löytämistä sekä massasta erottautumista pakkona, kuten joissakin postmoderneissa teorioissa esitetään (ks. Aittola ym. 1991, 255; Bauman 2000, 34; Bauman 2001, 46–47; Johansson 2000, 84). Päinvastoin, yksilöiden kirjoituksissa korostui yksilöllisyyden pyrkimyksen rinnalla vapaus olla vihdoin oma itsensä.

Tämän lisäksi tutkimuksessani tuli esille, että vaikka postmoderni identiteetti onkin jatkuvan muutoksen alainen, sen mukana kulkee kuitenkin joitakin palasia ihmisen menneisyydestä. Identiteetin ankkuroinnilla tatuoidut yksilöt pystyvät estämään identiteetin pirstoutumisen liittämällä siihen jotain vakaata ja pysyvää. Vaikka identiteetti särkyisikin, on edelleen jotain josta ottaa kiinni. Niinpä uskon Anthony Giddensin (1991, 100) tavoin, että vaikka identiteetti täytyykin rakentaa postmodernina aikana itse, ja vaikka ihmisten ulkonäkö sekä käyttäytyminen ovat jatkuvan refleksiivisen arvioinnin kohteena, ja juuri tästä syystä yksilöt muuttavat niitä eri tilanteiden asettamien edellytysten mukaisesti, tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei olemassa olisi lainkaan jonkinlaista *ydinidentiteettiä*. Uskon kuitenkin, että postmoderniin kulutuskulttuuriin liittyvän pinnallisuuden ja sosiaalisen paineen ottaessa elämästä ylivallan, ydinidentiteetti on altis pirstaloitumaan, mikäli siitä ei pyri pitämään kiinni. Ja juuri tätä tatuoidut yksilöt tekevät henkilökohtaisesti merkityksellisillä tatuoinneillaan. He juhlistavat yksilöllisyyttään ja vahvistavat identiteettiään ankkuroimalla ihoonsa muistojensa visuaaliset jäljennökset sekä minuuden historiansa.

Näin ollen olen täysin eri mieltä Bryan Turnerin (1999, 40–41, 49) esittämän väitteen kanssa siitä, että postmodernit tatuoinnit ovat kadottaneet kaikki autenttiset merkityksensä ja funktionsa. Lisäksi olen eri mieltä siitä, että tatuoinnit ovat pelkästään kliseitä, jotka lainaavat ja imitoivat traditionaalisia kuvioita sekä symboleja, jotka ovat luonteeltaan pelkästään tyhjiä ja narsistisia merkkejä itselle. Mielestäni tutkimukseni osoittaa, että ainakin henkilökohtaisesti merkitykselliset tatuoinnit ovat itse asiassa tämän luonnehdinnan vastakohtia. Traditionaalisilla ja postmoderneilla tatuoinneilla on edelleen yllättävän paljon yhteistä. Vaikka tatuointien merkitykset eivät olekaan enää samalla tavalla pakollisia ja sosiaalisesti jaettuja kuten ennen, ovat ne edelleen tärkeässä asemassa yksilöiden identiteetin määrittäjinä ja oman paikan löytämisessä yhteiskunnassa. Vaikka tatuoinnit olisivatkin henkilökohtaisesti merkityksellisiä, niin useimmiten ne ovat nimenomaan sosiaalisesti jaettuja muistoja, asioita tai tapahtumia, joita halutaan ankkuroida iholle. Niillä ei myöskään tähdätä niinkään postmodernille ominaiseen jatkuvaan muutokseen, vaan traditionaaliselle yhteiskunnalle ominaiseen vakauteen ja pysyvyyteen. Vaikka tutkimukseni yksilöt ovatkin tietyllä tapaa kääntyneet ajassa taaksepäin pitääkseen kiinni yhtenäisestä identiteetistä, heitä ei voi mielestäni myöskään kutsua moderneiksi primitiiveiksi. Yksinkertaisesti en näe heitä ihmisinä, jotka eivät voi enää olla varmoja omasta todellisesta identiteetistään eivätkä pysty luomaan enää mitään aitoa. (Vrt. Vale & Juno 1989, 4–5.) Itse asiassa näen asian juuri päinvastoin. Autenttisuus ja aitous ovat avainasioita heidän identiteettityössään. Tatuoidut yksilöt ovat erittäin tietoisia todellisesta identiteetistään ja säilyttääkseen sen, he luovat uniikein taideteoksia pysyviä linkkejä menneisyyden ja tulevaisuuden välille. Sen lisäksi, että tatuoinnit tuovat yksilössä esille sen, kuka hän oikeastaan on, ne myös osoittavat sen, millaiseksi hän on muuttumassa (Benson 2000, 246–251).

7.2 Tutkimuksen arviointia

Kuva 24

Työni lähti halusta tutkia suomalaisten yksilöiden tatuoinneilleen antamia erilaisia merkityksiä ja niiden suhdetta yksilöiden identiteettiin. Koska halusin tutkimukseni osallistujiksi mahdollisimman laajan ja monipuolisen kattauksen suomalaisia tatuoituja yksilöitä, aineistonkeruumenetelmäksi valikoituivat Internetissä verkkolomakkeella tehtävä laadullinen kysely sekä kirjoitelma. Tällä tavoin sain kerättyä yhteensä 53 analyysikelpoista vastauslomaketta. Laadullisessa tutkimuksessa ei pyritä tilastollisiin yleistyksiin, vaan pyritään ymmärtämään, kuvaamaan sekä tulkitsemaan jotain tiettyä ilmiötä. Näin ollen voi sanoa, ettei laadullisessa tutkimuksessa

aineiston koolla ole suoraa vaikutusta eikä merkitystä tutkimuksen onnistumiseen. (Eskola & Suoranta 1998,61–64.) Itse kuitenkin koin keräämiäni vastauslomakkeiden määrän riittäväksi pro gradu -tutkielman kokoiseen tutkimukseen. Aineistossani toistuivat samat teemat, eikä lisäaineiston kerääminen ollut mielestäni enää tarpeen. Huomionarvoista on, että vaikka tutkimukseen osallistuneiden joukko oli muuten varsin heterogeeninen, niin aineistoni sukupuolijakauma oli selkeästi naispainotteinen. Tällä ei kuitenkaan ollut suurta merkitystä, koska en pyrkinyt tutkimuksessani tekemään kaikista tatuoiduista yksilöistä yleistettävissä olevia havaintoja, vaan hahmottamaan ilmiötä kuvaamalla yksittäisten merkityksellisen tatuoinnin omaavien yksilöiden ajatuksia ja kokemuksia.

Kyselylomakkeessani käytin taustatietoja lukuun ottamatta vain avoimia kysymyksiä, koska niiden kautta pystyin saamaan selville, mikä on keskeistä ja tärkeää vastaajien ajattelussa (ks. Hirsjärvi ym. 2007, 198–201). Tämä oli tutkimuskysymyksen kannalta oleellista. Avoimet vastaukset toivatkin esiin sellaisia näkökulmia, joita en ollut etukäteen osannut ajatellakaan. Avoimissa kyselyissä usein ongelmallisiksi muodostuvat kysymyksiin vastaamattomuus tai vastausten jääminen niukkasanaiseksi, ei juurikaan vaivannut minun tutkimustani (vrt. Tuomi & Sarajärvi 2013, 74). Kaikkiin kysymyksiin oli vastattu lähes 100 prosenttisesti ja useimmissa kysymyksissä vastaukset olivat pitkiä ja ajatuksella kirjoitettuja. Tästä huolimatta, mikäli aloittaisin tutkimuksen teon nyt alusta uudelleen, hioisin muutamia kysymyksenasetteluja siten, etteivät ne esimerkiksi mahdollistaisi helposti pelkkiä ”kyllä”- ja ”ei” -vastauksia. Lisäksi analyysia tehdessäni kävi selväksi, että niinkin abstrakteista aiheista, kuten identiteetin rakentamisesta ja ihannekuvan omaamisesta, ei välttämättä kannata kysyä vastaajilta suoraan. Ihmisille on tyypillistä yhä ajatella, että on yksi todellinen pysyvä identiteetti, jota ei suinkaan räätälöidä ja rakenneta erilaisin identiteettityön keinoin – ei varsinkaan tatuoinnin (vrt. Alasuutari 2007, 174–175). Onneksi Alasuutarin (2011, 39) ja Ruusuvuoren ym. (2010, 39) neuvo lukea vastauksia rivien välistä osoittautui toimivaksi, ja koen tavoittaneeni tutkimuksessani myös yksilöiden tiedostamattomat merkityssisällöt. Lisäksi huomionarvoista on se, että mikäli yksilöiden identiteetin rakentaminen olisi täysin tietoisista ja rationaalista toimintaa, sen tutkiminen ei myöskään herättäisi niin paljon mielenkiintoa tutkijoiden keskuudessa (Alasuutari 2007, 177).

Analyysemetodikseni valitsin laadullisen teoriaohjaavan sisällönanalyysin, jossa kunnioitin aineistoa ja sieltä löytyviä teemoja, mutta pidin silti mielessäni postmodernin identiteettiteorian sekä aikaisemmat tatuointitutkimukset. Onkin sanottu, että täysin puhdas aineistolähtöisyys on käytännössä mahdotonta, sillä kaikki tutkijan tekemät tulkinnat ja kuvaukset ovat väistämättä saaneet

vaikutteita muun muassa tutkimusasetelmasta, omista kokemuksista, aikaisemmista tutkimuksista ja teoreettisista käsitteistä (Ruusuvuori ym. 2010, 19; Wolcott 1994, 49). Pohdinkin jonkun verran sitä, vaikuttiko esimerkiksi omat tatuointini ja aikaisempi historiani postmodernin identiteettiteorian parissa liikaa tutkimukseen ja sen toteuttamiseen. En kuitenkaan koe näin tapahtuneen, sillä tulokset eivät loppujen lopuksi olleet sellaisia kuin odotin. Toki kokemukseni ja ajatukseni omista tatuoinneistani ja postmodernista teoriasta vaikuttivat kysymyksenasetteluihin sekä siihen, kuinka ylipäättään lähdin tätä aihetta lähestymään. Mutta kuten sanottua, täysin tutkijan esioletuksista vapaata tutkimusta tuskin onkaan. Pidän sitä jopa etuna, että olen tietyllä tavalla jo sisällä aiheessa valmiiksi. Uskoisin sen antaneen minulle tietynlaista etulyöntiasemaa ja perspektiiviä tutkimusaiheeseen, jota minulla ei olisi ollut, mikäli olisin lähtenyt tekemään tutkimusta ilman, että minulla olisi siitä minkäänlaista kokemusta. Eskola ja Suoranta (1998, 17) toteavatkin mielestäni osuvasti, että tutkijan objektiivisuus syntyy nimenomaan oman subjektiivisuutensa tunnistamisesta.

Analyysimetodina sisällönanalyysi on saanut paljon kritiikkiä osakseen siitä, että tutkija vain järjestää aineistonsa sen avulla, mutta ei kykene tekemään siitä päteviä johtopäätöksiä (Tuomi & Sarajärvi 2013, 103; Ruusuvuori ym. 2010, 19). Miten tutkimuksessani on sitten käynyt? Koen, että olen onnistunut analyysissäni tekemään muutakin kuin tiivistämään tutkimusaineistoni kahteen pääluokkaan sekä yhteentoista sisältöluokkaan ja kuvailemaan niiden sisältämiä ajatuskokonaisuuksia. Mielestäni olen kyennyt sukeltamaan aineistossani piilevien merkityssisältöjen maailmaan ja saanut aineistostani irti muutakin kuin mitä suorissa lainauksissa sanotaan (vrt. Moilanen & Räihä 2007, 46; Ruusuvuori ym. 2010, 19). Tässä suurena apuna ovat olleet aikaisemmat tatuointitutkimukset sekä postmoderni identiteettiteoria. En ole kuitenkaan tyytynyt seuraamaan pelkästään niiden valmiiksi viitoittamaa tietä, vaan olen uskaltanut ennalta-arvaamattomille poluille, jolle aineistoni on minut vienyt. Näin ollen koen, että teoriaohjaava sisällönanalyysi on toiminut arvokkaana työvälineenä tutkimuksessani, jonka avulla olen pystynyt tekemään mielekkäitä johtopäätöksiä tutkimusaineistostani.

Tästä puolestaan päästään kysymykseen tutkimuksen luotettavuudesta, johon koko laadullisen tutkimuksen arviointi kiteytyy. Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on tutkijan avoimen subjektiviteetin lisäksi se, että tutkija myöntää olevansa tutkimuksensa keskeinen tutkimusväline. Näin ollen laadullisessa tutkimuksessa pääasiallinen luotettavuuden kriteeri onkin tutkija eli minä itse ja näin ollen luotettavuuden arviointi koskee koko tutkimusprosessia. Arvioinnin perustana on puolestaan tutkimusraportti tekstinä. Se on kudoksenomainen monien säikeiden, kuten havaitun, luetun, koetun, kuvitellun, luullun ja pohditun yhteenliittymä (Eskola & Suoranta 1998, 211, 220).

Eskolan ja Suorannan (1998, 221) mukaan tutkimuksen teksti ei ainoastaan heijasta tutkimuksen kohteena olevaa todellisuutta, vaan on itse todellisuus, joka luo merkityksiä ja jolla on voimaa osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Gradun kokoisen tutkimuksen mittakaavassa tämä yhteiskunnallinen keskustelu tosin jää useimmiten hyvin pienen piirin keskeiseksi.

Vaikka on selvää, etten pysty tutkimusraporttiin täysin rekonstruoimaan tutkimuksessa käyttämäni logiikkaa sekä käytännössä tapahtunutta toimintaa, olen pyrkinyt toimimaan mahdollisimman läpinäkyvästi koko tutkimusprosessin ajan (vrt. Eskola & Suoranta 1998, 222). Tästä ovat esimerkkeinä aineistonkeruun ja analyysiprosessini tarkka kuvaaminen sekä tutkimukseni liitteenä olevat luokittelutaulukot (ks. Liite: 5, 121–147), joita läpikäymällä lukija voi itse arvioida tekemieni päätelmien paikkansapitävyyttä. Mutta, kuten Grönfors (1982, 39) osuvasti toteaa, tutkimusraportissa pyritään tietoisesti tai usein tiedostamattakin antamaan ihanteellinen kuva käsillä olevasta tutkimuksesta. Tämä on ilmeistä jo siitä yksioikoisesta syystä, että epäonnistuneita tutkimuksia ei palkita (Eskola & Suoranta 1998, 222). Näin on voinut siis käydä minunkin tapauksessani, mutta se ei ole kuitenkaan ollut mitenkään tarkoituksenmukaista. Olen vain yksinkertaisesti halunnut tehdä parhaani.

Sanotaan, että mikäli laadullinen tutkimus johtaa uusien ongelmien jäljille, sitä voi tietyn varauksin pitää osoituksena tehdyn analyysin onnistumisesta (Eskola & Suoranta 1998, 223). Mielestäni suuren kysymysmerkin jättää ainakin se, minkälainen asema tatuoinneilla olisi yksilöiden identiteettityössä, ja miten yksilöiden postmoderni identiteetti esittäytyisi, mikäli yksilöiden tatuoinnit olisivatkin olleet merkityksettömiä – vain kauniita kuvia. Uskallan epäillä, että sitä tutkittaessa päästäisiin aivan uusien, ennalta odottamattomien asioiden äärelle, joissa välttämättä identiteetin ankkuroimisella ei olisi enää keskeistä sijaa. Olisiko jopa mahdollista, että Turnerin (1999, 40) luonnehdinta tatuointikulttuurista, joka on läheisessä suhteessa seksuaalisia teemoja hyväkseen käyttävää kaupallista populaarikulttuuria, tällöin osuva? Vai onko niin, ettei täysin merkityksetöntä tatuointia olekaan, vaan jokaisella on oma tarinansa kerrottavana? Se jääköön vielä nähtäväksi.

“Show me a man with a tattoo and I'll show you a man with an interesting past.”

~ Jack London (1876-1916)

LÄHTEET

- Aittola, Tapio & Jokinen, Kimmo & Laine, Kaarlo & Sironen, Esa (1991) Jälkisanat. Teoksessa Thomas Ziehe. Uusi Nuoriso: epätavanomaisen oppimisen puolustus. Suomentanut Raija Sironen & Jussi Tuormaa. Tampere: Vastapaino, 247–265. Saksankielinen alkuteos 1982.
- Alasuutari, Pertti (2007) Yhteiskuntateoria ja inhimillinen todellisuus. Suomentanut Tampereen yliopiston kääntäjäryhmä Kaisa Koskisen johdolla. Helsinki: Gaudeamus. Englanninkielinen alkuteos 2004.
- Alasuutari, Pertti (2011) Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino.
- Bauman, Zygmunt (1990) Thinking Sociologically. Oxford & Cambridge: Blackwell.
- Bauman, Zygmunt (1992) Intimations of Postmodernity. London: Routledge.
- Bauman, Zygmunt (1996) Maaperä, veri ja identiteetti. Teoksessa Pirkkoliisa Ahponen & Timo Cantell (toim.) Postmodernin lumo. Suomentanut Jyrki Vainonen. Tampere: Vastapaino, 157–190. Englanninkielinen alkuteos 1992.
- Bauman, Zygmunt (2000) Liquid Modernity. Cambridge: Polity press.
- Bauman, Zygmunt (2001) The Individualized Society. Cambridge: Polity press.
- Bauman, Zygmunt (2004) Identity. Conversations with Benedetto Vecchi. Cambridge: Polity Press.
- Bauman, Zygmunt (2007) Consuming Life. Cambridge: Polity Press.
- Beck, Ulrich & Beck-Gernsheim, Elisabeth (2002) Individualization. Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences. London: Sage.
- Benson, Susan (2000) Inscription of the Self. Reflections on Tattooing and Piercing in Contemporary Euro-America. Teoksessa Jane Caplan (toim.) Written on the Body. The Tattoo in European and American History. London: Reaktion Books, 234–254.
- Berry, Bonnie (2008) The Power of Looks. Social Stratification of Physical Appearance. Hampshire: Ashgate.
- Breakwell, Glynis M. (1986) Coping with Threatened Identities. London: Methuen & Co. Ltd.
- Cantell, Timo & Pedersen, Paul Poder (1996) Postmoderni moderni – Zygmunt Baumanin haastattelu. Teoksessa Zygmunt Bauman. Pirkko-Liisa Ahponen & Timo Cantell (toim.) Postmodernin Lumo. Suomentanut Jyrki Vainonen. Tampere: Vastapaino, 283–299.
- Cohen, Stanley & Taylor, Laurie (1992) Escape Attempts. The Theory and Practice of Resistance to Everyday Life. London: Routledge.
- Cohen, Tony (1994) The Tattoo. Sydney: Savvas.
- Craik, Jennifer (1994) The Face of Fashion. Cultural Studies in Fashion. London: Routledge.

DeMello, Margo (2000) *Bodies of Inscription. A Cultural History of the Modern Tattoo Community*. Durham & London: Duke University Press.

Dinter, Maarten Hesselt van (2005) *The World of Tattoo. An Illustrated History*. Amsterdam: KIT Publishers.

Erikson, E. H (1980) *Identity and the Life Cycle*. New York: W.W. Morton & Company.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha (1998) *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino.

Eskola, Jari (2007) *Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat. Laadullisen aineiston analyysi vaihe vaiheelta*. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin*. Jyväskylä: PS-kustannus, 159–183.

Falk, Pasi (1994) *The Consuming Body*. London: Sage.

Featherstone, Mike (1991a) *Consumer Culture and Postmodernism*. London: Sage.

Featherstone, Mike (1991b) *The Body in Consumer Culture*. Teoksessa Mike Featherstone & Mike Hepworth & Bryan Turner (toim.) *The Body. Social Process and Cultural Theory*. London: Sage, 170–196.

Featherstone, Mike (1995) *Undoing Culture. Globalization, Postmodernism and Identity*. London: Sage.

Giddens, Anthony (1991) *Modernity and Self-identity. Self and Society in the Late Modern Age*. Cambridge: Polity Press.

Gilbert, Paul (2002) *Body Shame. A Biopsychosocial Conceptualisation and Overview with Treatment Implications*. Teoksessa Paul Gilbert & Jeremy Miles (toim.) *Body Shame. Conceptualisation, Research and Treatment*. Hove: Brunner-Routledge, 3–54.

Gilbert, Steve (2000) *Tattoo History. A Source Book. An Anthology of Historical Records of Tattooing Throughout the World*. New York: Juno Books.

Gollwitzer, Peter M. (1986) *Striving for Specific Identities. The Social Reality of Self-Symbolizing*. Teoksessa Roy F. Baumeister (toim.) *Public Self and Private Self*. New York: Springer Verlag, 145–149.

Grognard, Catherine (1994) *The Tattoo. Graffiti for the Soul*. London: Sunburst Books.

Grönfors, Martti (1982) *Kvalitatiiviset kenttätutkimusmenetelmät*. Juva: WSOY.

Gröning, Karl (toim.) (2001) *Decorated Skin. A World Survey of Body Art*. New York: Thames & Hudson.

- Gubrium, Jaber F. & Holstein, James A. (2001) Introduction. Teoksessa Jaber F. Gubrium & James A. Holstein (toim.) *Institutional Selves. Troubled Identities in a Postmodern World*. Oxford: University Press, 1–20.
- Hall, Stuart (1999) *Identiteetti. Suomentanut ja toimittanut Mikko Lehtonen & Juha Herkman*. Tampere: Vastapaino.
- Hamachek, Don E. (1987) *Encounters with the Self*. New York: Rinehart and Winston.
- Hautamäki, Antti (1996) Individualismi on humanismia. Teoksessa Antti Hautamäki & Erik Lagerspetz & Juha Sihvola & Juha Siltala & Jarmo Tarkki. *Yksilö modernissa murroksessa*. Helsinki: Gaudeamus, 13–44.
- Helkama, Klaus, Myllyniemi, Rauni & Liebkind, Karmela (1998) *Johdatus sosiaalipsykologiaan*. Helsinki: Edita.
- Hewitt, Kim (1997) *Mutilating the Body. Identity in Blood and Ink*. Bowling Green: Bowling Green State University Popular Press.
- Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula (2009) *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- Hirvonen, Hanna (2011) *Iholla. Tatuoinnit identiteetin ja ruumiillisuuden merkitsijöinä*. Pro gradu -tutkielma. Historian ja etnologian laitos. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Holland, Samantha (2004) *Alternative Feminities. Body, Age and Identity*. Oxford: Berg.
- Jablonski, Nina G. (2006) *Skin. A Natural History*. Berkeley: University of California Press.
- Johansson, Thomas (2000) *Social Psychology and Modernity*. Buckingham: Open University Press.
- Juntunen, Juho (2004) *Tatuoitu*. Helsinki: WSOY.
- Karkama, Pertti (1994) *Kirjallisuus ja nykyaika. Suomalaisen sanataiteen teemoja ja tendenssejä*. Helsinki: SKS.
- Kellner, Douglas (1992) Popular Culture and the Construction of Postmodern Identities. Teoksessa Scott Lash & Jonathan Friedman (toim.) *Modernity and Identity*. Oxford: Blackwell, 141–177.
- Korvola, Eeva (2008) *Tatuoinnit ammattina. Turkulainen kuvantekijä 2000-luvun alussa*. Julkaisematon pro gradu -tutkielma. Kulttuurien tutkimuksen laitos. Humanistinen tiedekunta. Turku: Turun yliopisto.
- Kuula, Arja (2011) *Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta käyttö ja säilytys*. Tampere: Vastapaino.
- Kuusela, Pekka (2001) George Herbert Mead. Pragmatismi ja sosiaalipsykologia. Teoksessa Vilma Hänninen, Jukka Partanen & Oili-Helena Ylijoki (toim.) *Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjät*. Tampere: Vastapaino, 61–78.

- Kyykoski, Anna-Kaisa (2009) Nuorten identiteetti kirjoitetussa aineistossa. Pro gradu -tutkielma. Sosiaalitutkimuksen laitos. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Lahti, Pirkko & Pettinen, Aira (1985) Kävelevä kuvakirja. Tutkimus vankien tatuoinneista. Helsinki: Vankeinhoidon koulutuskeskus, julkaisut 1985:3.
- Lautman, Victoria (1994) *The New Tattoo*. New York: Albertville Press.
- Lehtonen, Mikko (1998) *Merkitysten maailma*. Tampere: Vastapaino.
- Mackay, Hugh (1997) Introduction. Teoksessa Hugh Mackay (toim.) *Consumption and Everyday Life*. London: Sage, 1–12.
- McAdams, Dan P. (1997) The Case for Unity in the (Post)modern Self. A Modest Proposal. Teoksessa Richard D. Ashmore & Lee Jussim (toim.) *Self and Identity. Fundamental Issues*. New York: Oxford University Press, 46–78.
- McCabe, Michael (2001) *Tattooing New York City. Style and Continuity in a Changing Art Form*. Atglen: Schiffer Publishing Ltd.
- Mead, George, Herbert (1934) *Mind, Self and Society. From the Standpoint of Social Behaviorist*. Toimittanut Charles W. Morris. Chicago & London: University of Chicago Press.
- Metsämuuronen, Jari (2006) Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Opiskelijalaitos. Helsinki: International Methelp.
- Miller, Danny (1997) Consumption and its Consequences. Teoksessa Hugh Mackay (toim.) *Consumption and Everyday Life*. London: Sage, 13-65.
- Minguet, Eva (2009) *Tattoo Delirium*. New York: Collins design.
- Moilanen, Pentti & Rähä, Pekka (2007) Merkitysrakenteiden tulkinta. Teoksessa Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Jyväskylä: PS-kustannus, 46–69.
- Muggleton, David (2000) *Inside Subculture. The Postmodern Meaning of Style*. Oxford & New York: Berg.
- Mun, Jung Mee, Janigo, Kristy A. & Johnson, Kim K.P. (2012) *Tattoo and the Self. Clothing and Textiles Research Journal* 30:2, 134–148.
- Musafar, Fakir (1996) Body play. State of Grace or Sickness? Teoksessa Armando R. Favazza (Toim.) *Bodies Under Siege. Self-Mutilation and Body Modification in Culture and Psychiatry*. Baltimore & London: The Johns Hopkins University Press, 325–334.
- Noro, Arto (1993) *Postfranzösa*. Helsinki: Tutkijaliitto.
- Oettermann, Stephan (2000) On Display. Tattooed Entertainers in America and Germany. Teoksessa Jane Caplan (toim.) *Written on the Body. The Tattoo in European and American History*. London: Reaktion Books, 193–211.

Oksanen, Atte & Turtiainen, Jussi (2004) Kirjailtu elämä. Tatuoinnit ruumiillistuvan yhteiskunnan minuusproblematiikkana. *Sociologia* 2004:1, 28–41.

Oksanen, Atte & Turtiainen, Jussi (2005) A Life Told in Ink. Tattoo Narratives and the Problem of the Self in Late Modern Society. *Auto/Biography* 2005:13, 111–130.

Pitts, Victoria (1999) Body Modification, Self-Mutilation and Agency in Media Accounts of a Subculture. *Body & Society* 1999:5(2-3), 291–303.

Pitts, Victoria (2003) *In the Flesh. The Cultural Politics of Body Modification*. New York: Palgrave Macmillan.

Polhemus, Ted (1994) *Streetstyle. From Sidewalk to Catwalk*. London: Thames and Hudson.

Polhemus, Ted & Procter, Lynn (1978) *Fashion & Anti-Fashion. An Anthropology of Clothing and Adornment*. London: Thames and Hudson.

Putkinen, Pekka (2002) Pro Logo. Tuotemerkki ei ole brandi. Pro gradu -tutkielma. Sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Tampere: Tampereen yliopisto.

Rautio, Pertti & Saastamoinen, Mikko (2006) Esipuhe. Teoksessa Pertti Rautio & Mikko Saastamoinen (toim.) *Minuus ja identiteetti. Sosiaalipsykologinen ja sosiologinen näkökulma*. Tampere: Tampere University Press, 9–10.

Ruotsalainen, Jari (2001) *Kosmeettisia häiriöitä? Kertomuksia suomalaisesta tatuoinnista*. Joensuu: Ilias Oy.

Rush, John A. (2005) *Spiritual Tattoo. A Cultural History of Tattooing, Piercing, Scarification, Branding, and Implants*. California: Frog.

Ruusuvuori, Johanna, Nikander, Pirjo & Hyvärinen, Matti (2010) Haastattelun analyysin vaiheet. Teoksessa Johanna Ruusuvuori, Pirjo Nikander & Matti Hyvärinen (toim.) *Haastattelun analyysi*. Tampere: Vastapaino, 9–38.

Saastamoinen, Mikko (2006a) Yksilö, riskitietoisuus ja psykokulttuuri. Teoksessa Pertti Rautio & Mikko Saastamoinen (toim.) *Minuus ja identiteetti. Sosiaalipsykologinen ja psykologinen näkökulma*. Tampere: Tampere University Press, 136–167.

Saastamoinen, Mikko (2006b) Minuus ja identiteetti tutkimuksen haasteina. Teoksessa Pertti Rautio & Mikko Saastamoinen (toim.) *Minuus ja identiteetti. Sosiaalipsykologinen ja psykologinen näkökulma*. Tampere: Tampere University Press, 168–178.

Savolainen, Reijo (1999) Kokemuksia keskusteluryhmästä. Internetin keskusteluryhmät arkipäivän viestinnän ja tiedonhankinnan foorumeina. *Informaatiotutkimus* 18 (I), 12–22.

- Seale, Clive & Kelly, Moira (1998) *Coding and Analyzing Data*. Teoksessa Clive Seale (toim.) *Researching Society and Culture*. London: Sage, 146–163.
- Salz, Ina (2006) *Body Type. Intimate Messages Etched in Flesh*. New York: Abrams Image.
- Shciffmacher, Henk (1996) *1000 Tattoos*. Köln: Benedikt Taschen.
- Shilling, Chris (1993) *The Body and Social Theory*. London: Sage.
- Simon, Bernd (2004) *Identity in Modern Society. A Social Psychological Perspective*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Simon, Brend & Trötschel, Roman (2008) *Self and Social Identity*. Teoksessa Miles Hewstone, Wolfgang Stroebe & Klaus Jonas (toim.) *Introduction to Social Psychology. European Perspective*. Oxford: Blackwell Publishing, 88–111.
- Snyder, Mark (1987) *Public Appearances/Private Realities. The Psychology of Self-Monitoring*. New York: W.H.Freeman and Company.
- Steele, Valerie (1996) *Fetish: Fashion, Sex & Power*. New York and Oxford: Oxford University Press.
- Stuart, Ewan (1991) *Marketing Dreams. The Political Elements of Style*. Teoksessa Alan Tomlinson (toim.) *Consumption, Identity & Style. Marketing, Meanings, and the Packaging of Pleasure*. London & New York: Routledge, 41–56.
- Suurpää; Leena & Aaltojärvi, Pia (1996) *Näinkö nuoret?* Teoksessa Leena Suurpää & Pia Aaltojärvi (toim.) *Näin nuoret. Näkökulmia nuoruuden kulttuureihin*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 7–20.
- Sweetman, Paul (1999a) *Anchoring the (Postmodern) self? Body Modification, Fashion and Identity*. *Body & Society* 1999:5(2-3), 51–76.
- Sweetman, Paul (1999b) *Only Skin Deep? Tattooing, Piercing and the Transgressive Body*. Teoksessa Michele Aaron (toim.) *The Body's Perilous Pleasures. Dangerous Desires and Contemporary Culture*. Edinburgh, University Press, 165–187.
- Taylor, Charles (1998) *Autenttisuuden etiikka*. Suomentanut Timo Soukola. Helsinki: Gaudeamus. Englanninkielinen alkuteos 1991.
- Thoits, Peggy A. & Virshup, Lauren K. (1997) *Me's and We's. Forms and Funktions of Social Identities*. Teoksessa Richard D. Ashmore & Lee Jussim (toim.) *Self and Identity. Fundamental Issues*. New York: Oxford University Press, 106–133.

Tomlinson, Alan (1990) Introduction. Consumer Culture and the Aura of Commodity. Teoksessa Alan Tomlinson (toim.) Consumption, Identity, and Style. Marketing, Meanings, and the Packaging of Pleasure. London & New York: Routledge, 1–38.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2013) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Turner, Bryan S. (1999) The Possibility of Primitiveness. Towards a Sociology of Body Marks in Cool Societies. *Body & Society* 1999:5(2–3), 39–50.

Turunen, Ari (1997) Pahan merkit. Eli taikauskoisten tapojen tarina. Jyväskylä: Atena.

Vale, J. & Juno, Andrea (1989) Modern Primitives. An Investigation of Contemporary Adornment & Ritual. San Francisco: Re/Search Publications.

Valtari, Maarit (2005) Ulkonäön merkitys, elämän tavoitteet ja niiden yhteydet kulutukseen. Teoksessa Wilska, Terhi-Anna (toim.) Erilaiset ja samanlaiset. Helsinki: Nuorisoasiain neuvottelukunta, 82–97.

Varto, Juhani (1992) Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä.

Vilkkä, Hanna (2007) Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Wolcott, Harry F. (1994) Transforming Qualitative Data. Description, Analysis and Interpretation. Thousand Oaks: Sage.

Wikström, Janina (2008) Estetik och symbolvärde. En undersökning av symbolers betydelse vid val av tatuering. Avhandling pro gradu i ämnet religionsvetenskap. Humanistiska fakulteten. Åbo: Åbo Akademi.

Wilska, Terhi-Anna (1995) Kulutusjuhla kaikenikäisille? Tutkimus 1980-luvun nuorten kulutuksesta muihin ikäryhmiin verrattuna. Keskusteluja ja raportteja 1995:1, Turun kauppakorkean julkaisuja.

Wilska, Terhi-Anna (2005) Nuoret kuluttajat – samanlaisia vai erilaisia? Teoksessa Wilska, Terhi-Anna (toim.) Erilaiset ja samanlaiset. Helsinki: Nuorisoasiain neuvottelukunta, 66–81.

Woodward, Kath (2002) Understanding Identity. London: Arnold.

Ziehe, Thomas (1991) Uusi nuoriso. Epätavanomaisen oppimisen puolustus. Suomentanut Raija Sironen & Jussi Tuormaa. Tampere: Vastapaino. Saksankielinen alkuteos 1982.

MUUT LÄHTEET

Aamulehti. 1.8.2013. Jokainen kuva sisältää tarinansa. Kotimaa A9.

E-lomake. Tieto haltuun tehokkaasti (2015) Tampere: Eduix Oy. <https://e-lomake.fi/web/ohjeet.html>. Viitattu 11.8.2016.

Helsingin Sanomat. 29.3.2010. Tatuoinneista tuli keski-ikäisiä, Kaupunki A12.

Helsingin Sanomat. 26.3.2013. Ihotaiteilija ristiretkellä. Kulttuuri C12.

Holmberg, Pulmu (2013) Tarinoita iholla. Elle 2013:01, 56–57.

Jussila Veera (2013) Merkillisiä ihmisiä. Kuukausiliite – Helsingin Sanomat. 2013:05, 52–58.

Laasanen, Henry (28.8.2012) Markkina-arvon sabotointi tatuoinneilla. Blogissa Kirjoituksia miesten tasa-arvosta ja pariutumisesta. <http://henrylaasanen.puheenvuoro.uusisuomi.fi/115300-markkina-arvon-sabotointi-tatuoinneilla>. Viitattu 30.8.2012.

Radio City aamuohjelma (25.9.2014) Kohusaarnaaja: Tatuointien idea lähtöisin saatanalta. <http://www.radiocity.fi/radio/aamu/kohusaarnaaja-tatuointien-idea-lahtoisin-saatanalta-12992>. Viitattu 10.9.2016.

LAINAUKSET

Darwin, Charles (1998) The descent of man. Amherst (N.Y.): Prometheus Books.

London, Jack (2016) Jack London - Quotes. Goodreaders inc. http://www.goodreads.com/author/quotes/1240.Jack_London. Viitattu 14.12.2016.

Plath, Sylvia (1979) Johnny Panic and the Bible of Dreams: Short Stories, Prose, and Diary Excerpts. London: Faber and Faber.

KUVAT

Kuvat 1–3 sekä 5–24 ovat tutkimukseen osallistuneiden yksilöiden lähettämiä kuvia.

Kuva 4 on Rudi Purificaton USA:n ilmavoimissa ottama kuva Auschwitzista selviytyneen Sam Sosenzweigin identifikaatio tatuoinnista. Kuva on asetettu vapaasti yleiseen käyttöön. Kuva löytyy osoitteesta: [://commons.wikimedia.org/wiki/File:Auschwitz_survivor_displays_tattoo_detail.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Auschwitz_survivor_displays_tattoo_detail.jpg)

LIITTEET

Liite 1: Sähköpostitse lähetetty tutkimuksen osallistumispyyntö

Hei!

Opiskelen viidettä vuotta sosiaalipsykologiaa Tampereen yliopistossa ja teen tällä hetkellä pro gradu -tutkielmaa tatuoinneista. Olen kiinnostunut selvittämään minkälaisia merkityksiä ihmiset liittävät omiin tatuointeihinsa ja minkälainen vaikutus niillä on heidän käsitykseen itsestään. Osallistujiksi tutkimukseeni haluaisin henkilöitä, joilla on ainakin yksi henkilökohtaisesti merkityksellinen tatuointi. Toisin sanoen se ei ole pelkästään kaunis kuva, vaan jotain enemmän.

Mikäli tunnistat kuvauksesta itsesi, olisi hienoa, jos osallistuisit tutkimukseeni. Voit valita osallistumistavan kahdesta vaihtoehdosta. Mikäli haluat vastata valmiiksi muotoiltuihin kysymyksiin, voit käydä täyttämässä verkossa avoimen kyselylomakkeen. Lomake sisältää yhteensä 12 kysymystä, joihin voit vastata avoimesti omin sanoin. Kyselylomakkeeseen pääset tästä linkistä: <https://elomake3.uta.fi/lomakkeet/3305/lomake.html>. Jos taas haluat mieluummin kirjoittaa aiheesta vapaamuotoisen kirjoitelman, se puolestaan onnistuu klikkaamalla tätä linkkiä: <https://elomake3.uta.fi/lomakkeet/3274/lomake.html>. Molemmissa vaihtoehdoissa vastauksen pituus sekä kirjoitustyyli ovat vapaat.

Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden vastaukset välittyvät minulle nimettöminä ja ne käsitellään luottamuksellisesti. Saamiani vastauksia ei myöskään tulla käyttämään missään muussa kuin tutkimustarkoituksessa. Mikäli sinulla herää tutkimuksesta jotain lisäkysymyksiä tai haluat antaa siitä palautetta, voit lähettää minulle sähköpostia osoitteeseen: johanna.h.korhonen@uta.fi.

Olen todella kiitollinen kaikille, jotka innostuvat osallistumaan tutkimukseeni!

Ystävällisin terveisin,

Johanna Korhonen

Liite 2: Facebookin tatuointiryhmän seinälle jätetty tutkimuksen osallistumispyyntö

Hei! Ystäväni tekee pro gradu-tutkielmaa merkityksellisistä tatuoinneista. Jos olet kiinnostunut osallistumaan, löydät lisä infoa täältä <https://elomake3.uta.fi/lomakkeet/3346/lomake.html>

Liite 3: Verkkokyselylomake

Tatuointitutkimus

Olen kiinnostunut tutkimaan Suomessa nykyisin vallitsevaa tatuointikulttuuria. Erityisesti haluaisin selvittää minkälaisia henkilökohtaisia merkityksiä ihmiset liittävät omiin tatuointeihinsa sekä minkälainen vaikutus niillä on heidän käsitykseen itsestään.

Lomakkeen kysymyksiin on tarkoitus vastata vapaamuotoisesti omin sanoin. Vastausten pituutta ei ole rajoitettu mitenkään etukäteen. Voit vastata halutessasi joko parilla lauseella tai kirjoittaa aiheesta pidemmänkin pohdinnan. Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden vastaukset välittyvät minulle nimettöminä ja ne käsitellään luottamuksellisesti. Kiitos etukäteen vaivannäöstäsi!

Taustatiedot

Ikä

Sukupuoli

Asuinpaikkakunta

Ammatti

Yleistä tatuoinneista

Mitä tatuoinnit yleisesti sinulle merkitsevät?

Kerro lyhyesti miksi itse olet halunnut ottaa tatuoinnin/tatuointeja? Aiotko ottaa niitä vielä mahdollisesti lisää?

Montako tatuointia sinulla on, minkälaisia ne ovat ja missä ne sijaitsevat?

Tatuointien merkitys

Kerro tarkemmin sinulle henkilökohtaisesti merkityksellisen tatuoinnin/tatuointien taustasta sekä merkityksestä.

Onko tatuoinnillasi (tai tatuoinneillasi) ollut jo valmiiksi tietty merkitys, kun olet päättänyt ottaa sen, vai onko siitä tullut merkityksellinen sinulle vasta myöhemmin?

Onko tatuointisi/tatuointiesi merkitys muuttunut jotenkin ajan kuluessa? Jos on, miten?

Tatuoinnit ja identiteetti

Koetko tatuointisi/tatuointiesi olevan tärkeä osa itseäsi tai identiteettiäsi? Kerro tarkemmin millä tavoin?

Pyritkö tietoisesti rakentamaan tietynlaista kuvaa itsestäsi tatuointien avulla? Onko mielessäsi esimerkiksi jonkinlainen ihannekuva itsestäsi, jota pyrit niiden avulla tavoittelemaan?

Haluatko tietoisesti viestittää tatuoinnillasi/tatuoinneillasi itsestäsi jotain muille ihmisille?

Yleinen suhtautuminen tatuointeihin

Miten muut ihmiset ovat suhtautuneet tatuointiisi/tatuointeihisi?

Oletko kohdannut koskaan ennakkoluuloja tatuointiasi/tatuointejesi kohtaan esimerkiksi työ- tai opiskelumaailmassa?

Sana on vapaa

Onko sinulla mielessäsi vielä jotain muuta mitä haluaisit kertoa aihealueeseen liittyen?

Huom!

Olisin kiinnostunut liittämään valmiiseen tutkimusraporttiini myös valokuvia tutkimukseeni osallistuneiden henkilöiden tatuoinneista. Halutessasi voitkin lähettää kyselylomakkeen mukana yhden tai useamman kuvan omista tatuoinneistasi. Tämä onnistuu helposti tallentamalla valitut kuvat liitetiedostoina valmiiksi täytettyjen vastausten perään. Muista vain rastittaa ennen lomakkeen tallennusta kohta, *Haluan lähettää liitetiedoston/liitetiedostoja*. Kuvien lähettäminen ei ole välttämätöntä, mutta otan niitä todella mielelläni vastaan! Huomioithan, että lähettämällä kuvan/kuvia annat samalla suostumuksen niiden julkaisuun tutkimusraportin yhteydessä.

Kiitos vastauksistasi!

Liite 4: Vapaamuotoinen kirjoitelma

Vapaamuotoinen kirjoitelma tatuointien merkityksestä

Olen kiinnostunut tutkimaan Suomessa nykyisin vallitsevaa tatuointikulttuuria. Erityisesti haluaisin selvittää, minkälaisia henkilökohtaisia merkityksiä ihmiset liittävät omiin tatuointeihinsa sekä minkälainen vaikutus niillä on heidän käsitykseen itsestään. Pyytäisinkin sinua kirjoittamaan aiheesta vapaamuotoisen kirjoitelman. Tyyli on täysin vapaa, eikä vähimmäismittaa kirjoitukselle ole. Voit kirjoittaa aiheesta avoimesti oman mielesi mukaan, mutta halutessasi voit myös käyttää apuna seuraavia kysymyksiä:

- Miksi olet halunnut ottaa tatuoinnin/tatuointeja? Aiotko ottaa niitä vielä lisää?
- Kuvaile yleisesti tatuointiasi/tatuointejasi
- Mitä tatuointisi sinulle merkitsee?
- Oliko tatuoinnillasi/tatuoinneillasi jo valmiiksi otettaessa tietty merkitys, vai onko se tullut vasta myöhemmin?
- Onko merkitys muuttunut jotenkin ajan kuluessa?
- Koetko tatuoinnin/tatuointien olevan tärkeä osa itseäsi tai identiteettiäsi?
- Pyritkö tietoisesti rakentamaan tietynlaista kuvaa itsestäsi tatuointien avulla?
- Haluatko viestittää tatuoinnillasi/tatuoinneillasi itsestäsi jotain muille ihmisille?
- Miten muut ihmiset ovat suhtautuneet tatuointiisi/tatuointeihisi?

Kirjoitelman aluksi kysytään muutamia taustatietoja, jotka ovat keskeisiä vastausten analysoinnin kannalta. Huomionarvoista on kuitenkin se, että kirjoitukset lähetetään nimettöminä, eikä näin ollen tutkimukseen osallistuneiden henkilöllisyys ole tunnistettavissa vastauksia käsiteltäessä.

Kiitos etukäteen vaivannäöstäsi!

Taustatiedot

Ikä
Sukupuoli
Asuinpaikkakunta
Ammatti

Kirjoitelma

Verkkolomakkeen täyttämislle ei ole asetettu mitään aikarajaa. Näin ollen voit kirjoittaa kirjoitelmasi rauhassa suoraan alla olevaan kenttään. Halutessasi voit myös kirjoittaa kirjoitelman ensin esimerkiksi Word-dokumenttiin ja vasta lopuksi kopioida valmiin tekstin verkkolomakkeen kirjoituskenttään. Tämä on hyödyllistä esimerkiksi silloin, jos olet huolissasi nettiyhteytesi katkeamisesta kesken kaiken tai jos haluat kirjoittaa kirjoitelmaasi useammassa erässä. Tekstialueelle mahtuu 32 000 merkkiä, joka tarkoittaa käytännössä noin 20 A4-arkille mahtuvaa tekstimäärää. Kirjoitustilan loppumisesta ei siis tarvitse huolehtia!

Huom! Olisin kiinnostunut liittämään valmiiseen tutkimusraporttiini myös valokuvia tutkimukseeni osallistuneiden henkilöiden tatuoinneista. Halutessasi voitkin lähettää kirjoituksesi mukana yhden tai useamman kuvan omista tatuoinneistasi. Tämä onnistuu helposti tallentamalla valitut kuvat liitetiedostoina valmiin kirjoitelman perään. Muista vain rastittaa ennen verkkolomakkeen tallennusta kohta, **Haluan lähettää liitetiedoston/liitetiedostoja**. Kuvien lähettäminen ei ole välttämätöntä, mutta otan niitä todella mielelläni vastaan! Huomioithan, että lähettämällä kuvan/kuvia annat samalla suostumuksen niiden julkaisuun tutkimusraportin yhteydessä.

Kiitos osallistumisestasi!

Liite 5: Luokittelutaulukot

PÄÄLUOKKA: TATUOINTIEN HENKILÖKOHTAINEN MERKITYS

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Kehyksen reunalla on ensimmäisen tatuointiliikkeeni pomon minulle tekemä muistotatuointi parhaan ystäväni menetyksen muistoksi. [...] Ystäväni muistotatuointi on Amy Brownin suunnittelema keiju, jonka hän tulosti minulle alunperin jotain vastaavaa tarkoitusta varten. Vuosi kuolemansa jälkeen tämä tuloste lennähti jonkun vihkosen välistä ja putosi lattialle, idea oli jo kytynyt mutta sai täten varmistuksen. T1N25	Muisto kuolleesta ystävästä.	Kunnianosoitus
Ja vasemmassa kädessä oleva isäni kuva on muisto tatuointi, isäni on kuollut. T2N23	Muisto kuolleesta isästä.	
Tatuoinnissani on ankkuri, ruusu ja numerot 3999 ja se on muistotatuointi papalleni. Numerot 39 tarkoittavat syntymävuotta ja 99 kuolin vuotta. Ankkuri siksi, koska pappani oli aikoinaan merimies ja ruusu siksi koska papallani oli kädessään iso ruusu tatuointi. Vaikka olinkin todella nuori pappani kuollessa, muistan silti paljon asioita, joita koin hänen kanssaan. Lapsuudestani en oikeastaan muuta muistakaan, kun pappani, hän oli ja on edelleenkin yksi elämäni tärkeimmistä ihmisistä. T6N18	Muisto kuolleesta papasta.	
Otin ranteessani olevan tatuoinnin mummini kuoleman jälkeen muistoksi hänelle. T7N23	Muisto kuolleesta mummista.	
Ensimmäinen on oikean olkapään kohdalla selässä, Z-merkki, joka on muisto ensimmäisestä koirastani Zorrosta. T16N23	Muisto ensimmäisestä koirasta.	
Olen aina rakastanut eläimiä enemmän kuin ihmisiä. Omat kissani ovat minulle kuin omia lapsiani ja rakastan heitä enemmän kuin monet rakastavat omia lapsiaan. Kissantassut rinnassani kertovat, kuinka ensimmäinen kissani jätti jälkensä sydämeeni, niin rakkauden kuin menettämisen demonienkin muodossa. Tunnen olevani tavallaan yhteydessä kissaani tatuointia koskettamalla. Tassunjäljet ovat oikeat kissani jäljet, jotka otettiin tassuihin väriä laittamalla ja jälki paperiin painamalla. T40N31	Muistotatuointi. Tatuointi kertoo, kuinka ensimmäinen kissa jätti jäljen sydämeen.	
Toinen henk.kohtainen tatska on susi joka näyttää täysin toiselta koiraltani; [...]. Pidän sitä myös tulevana 'muistotatuointina' koirastani, jahka siitä aika jättää. T3N36	Tuleva muistotatuointi omalle koiralle.	

[...] kun oma yksi parhaista siitosoreistani kuoli, totesin ettei siitä jäänyt oikein mitään muistoa joka eläisi arjessani edelleen, niinpä päätin tatuoida suomenhevosen pääkuvan itseeni, näin nämä rakkaat hevoset kulkevat aina mukanani. T35N44	Muisto kuolleelle hevoselle	
Olen ollut Michael Jacksonin fani jo n. 14 vuotta. [...] Olen säälinyt monet vuodet hänen kärsimään vääryyksiä. Tiedän hänen elämästään enemmän kuin omien lähisukulaisten. Kukaan ei oikeasti ymmärrä, miten suuri merkitys hänellä oli elämäni. Kun kuulin kuolinuutisen radiosta, itkin lähes lakkaamatta kolme päivää, tuntui, ettei millään ole enää merkitystä. [...] Mikään ei koskaan muuta mielipidettäni hänestä ja tulen aina kaipaamaan ja rakastamaan häntä. Siksi otin tuon tatuoinninkin. [...]. Hänen ansiostaan opin ajattelemaan ja huolehtimaan enemmän luonnosta ja eläimistä. Olen oppinut kierrättämään ja lahjoittamaan keräyksiin rahaa, pyrin tekemään asioita ympäristön hyväksi ja ilmastonmuutoksen estämiseksi. Tatuointini merkitsee minulle kaikkea sitä, miten olen muuttunut vuosien kuluessa paremmaksi ihmiseksi. T22N26	Tatuointi kuolleen idolin muistoksi. Muuttunut vuosien varrella paremmaksi ihmiseksi idolin esimerkkiä seuraten.	
eräs tatuointini on kunnianosoitus taitelijalle josta pidän T20N25	Kunnianosoitus taiteilijalle	
Suurin tarkoitus tatuoinnillani on symboloida menetettyä lastani (keskenmeno). Pienen pieni kolibri- ajattelen että lapsi lensi sen lailla pois. Kolibrihan on maailman pienin lintu :). Minulle melko rankka kokemus (lapsen isälle myöskin). Näin tulen sen aina muistamaan ja se kulkee mukanani. :) T42N21	Tatuointi keskenmenossa kuolleen lapsen muistoksi.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Kuvassani on keltiaakkosena tyylitelty J-kirjain, josta lähtee liekit. J-kirjaimen liittyy paljon: oma nimeni, vaimoni nimi ja kaikkien kolmen lapseni nimi. Kaikkien nimet alkavat siis J-kirjaimella. T17M40	J-kirjain edustaa kaikkien perheenjäsenten nimien ensimmäistä kirjainta.	Yhteenkuuluvuus ja kiintymys
Taskukellossa on poikani syntymäaika ja tähden sakarassa syntymäpäivä. T44N24	Ikuistan lapsen syntymäajan ja -päivän.	
Eräänä isänpäivänä otin isälleni omistetun tatuoinnin sleeveeni jatkoksi. Isäni harrastaa aseita, joten tatuoin hänen lempirevolverinsa isä-tekstin kanssa. Hän piti siitä niin paljon, että osti minulle lahjakortin syntymäpäivälahjaksi samaan tatuointistudioon, jossa käytin sen vastaavaan tatuointiin äidille, hänen harrastuksiensa mukaan. T26N22	Omistan tatuoinnit isälle ja äidille.	
Selän keijumetsään asettuvat asumaan elämäni tärkeimmät ihmiset keijuina ja menninkäisinä. T31N35	Ikuistan elämän tärkeimmät ihmiset.	
[...] yksi norsu-aiheinen [tatuointi] kuvastaa minua ja lapsiani. Rinnuksissa on sydämissä lasten syntymäajat [...] T31N35	Tatuoinnit kuvastavat itseä ja lapsia.	
Sydän niskassani kuvaa suhdettani isääni. Kuvassa on yhteen parsittu sydän, jolla on toisella puolella enkelin siipi ja toisella puolella paholaisen/lepakon siipi. Isäni on aina onnistunut solmimaan kaksi minun puoltani (hyvän ja pahan) yhteen olemalla täydellinen isä minulle ja kolmelle sisarukselleni. T38N21	Tatuointi kuvaa suhdetta omaan isään.	
Oikeassa olkavarressa japanilainen merkki, joka tarkoittaa sanaa isosisko (kolmesta sanakirjasta itse tarkastettu ja kopioitu) [...] Minulla on lapsuuden jälkeen ollut erittäin läheiset välit pikkuveljeeni, joten halusin julkistaa tuota ikuista siskollista rakkautta tatuoinnilla. T40N31	Tatuointi julkistaa ikuista siskollista rakkautta pikkuveljeen.	
Olen ottanut kuvat keijujen muodossa lapsistani syntymäaikojen kera. Sitten on perheeni horoskooppi merkit. Ja kaiken kruunaa enkelivauvasta enkelin kuva. [...] Lasten keiju kuvat ja enkeli ovat todella tärkeitä lapseni kulkevat aina mukanani. [...] Haluan myös niiden avulla kertoa kuinka paljon rakastan lapsia. T41N37	Lasten keiju ja enkeli kuvat kulkevat aina mukana ja kertovat kuinka paljon heitä rakastaa. Lisäksi on koko perheen horoskooppimerkit.	
Jupiter on horoskooppimerkkini jousimiehen hallitseva planeetta ja se symboloi mm. voimaa ja rohkeutta. Isosiskollani on samanlainen, olemme molemmat samaa horoskooppimerkkiä ja syntyneet joulukuussa. Samanlaiset kuvat vahvistavat yhteenkuuluvuuttamme. T44N24	Siskon kanssa samanlaiset tatuoinnit vahvistavat heidän yhteenkuuluvuuttaan.	

Päätin jo vuosia sitten, että otan tatuoinnin, kun tätini raskaus onnistuu ja kummilapseni syntyy. Tätini, joka on minulle koko maailman tärkein ihminen kummityttöni lisäksi, sai muistaakseni kolme keskenmenoä ennen tämän tytön syntymää. Oli hyvin epätodennäköistä, että tämäkään raskaus onnistuisi, mutta hyvin kävi. Kummityttöni syntyi keskiviikkona, ja jos sunnuntaina istuin tatuoitavana. [...] Kuvassa on siivet sekä niiden sisällä kummityttöni syntymäpäivä. T45N20	Tatuointi on otettu rakkaan tädin onnistuneen synnytyksen ja oman kummitytön kunniaksi.	
Koirani pään otin koska se on elämäni rakkain otus ja halusin ikuistaa kiintymykseni. Koiranpää taas viestittää vapautta ja rakkautta ja sitoumusta. T24N39	Ikuistanut kiintymyksensä koiraansa	
Ensimmäinen tatuointini oli esikoistyttäreni nimi alaselässä, toinen kuopuksen nimi vasemmassa käsi(kyynär)varressa. T49N31	Lasten nimet ovat ikuistettuna ihoon.	
Kolmas [tatuointini on] nimikirjaimet oikeassa ranteessa, sisaruksilla ja itselläni meillä kaikilla on samat nimikirjaimet ja myös veljelläni on samanlainen tatuointi, toiselle veljelle ja siskolle ne ovat tulossa, eräänlainen heimomerkki siis :D T49N31	Heimomerkkinä nimikirjaimet, samat itsellä sekä kaikilla sisaruksilla	
kädessäni on niskasta kyynärpäähän ulottuva kukka köynnös ja perhonen, köynnös jatkaa vielä kasvuaan alas käsivarteen. kukkia on nyt 8 (ehkä joskus vielä enemmän): armas edesmennyt mummoni, vanhempani ja 3 sisarustani sekä kaksi tyttärtäni on saaneet jokainen oman kukkasensa. perhonen taas on minun omani, vapaa siivekäs :) T49N31	Kaikki rakkaat lähimmäiset ihmiset ovat saaneet oman kukkansa köynnökseen, perhonen edustaa itseä.	
Kuvassa on kuningattaren kruunu ja sivuilla barokkikoristelut. [...] Kruunussa om myös kolme lehteä, jotka symboloivat lapsiani. T50N38	Kruunutatuoinnin kolme lehteä symboloivat lapsia.	
[...] ja oikeassa pohkeessa kelttiläinen sisaruutta kuvastava triquetra. [...] tatuointi kuvastaa suhdettani kaksoissisareeni. T52N25	Tatuointi kuvastaa suhdetta kaksoissisareeni.	
Otin niskaani viisisakaraisen tähden. [...] Tuolla tatuoinnilla on minulle monia eri merkityksiä. Tärkeimmät ovat perheeni jossa on viisi jäsentä, sekä paras ystäväni, jonka tavaramerkki on se, että hän piirtelee aina tähtikuvioita paperiin. T53N25	Viisi sakarainen tähti kuvastaa omaa perhettä sekä parasta ystävää.	
Käteeni otin siskoni piirtämän kuvan ja nuotit isäni lempikappaleesta. T8N24	Ikuistanut siskon piirtämän kuvan ja nuotit isä lempikappaleesta.	
Päädyin keijuun, sillä eräs kappale on koskettanut minua ja perhettäni syvästi ja siinä mainitaan onnen keijut, joten päätin ottaa itselleni onnen keijun sen merkiksi. Se muistuttaa minua aina perheestäni ja toimii ikäänkuin suojelusenkelin roolissa. T39N18	Keiju muistuttaa perheestä sekä heitä koskettaneesta laulusta, toimii myös suojelusenkelinä.	
Siskoni on piirtänyt kummatkin tatuointini ja piirtää kaikki muutkin, koska minulle on tärkeää, että minulle tärkeä ihminen on piirtänyt ne. Sisareni valmistuu pian kuvataiteilijaksi ja tahdon kunnioittaa hänen kädentaitojaan, mikäs sen parempi tapa kuin kantaa niitä ihollani. T10N19	Kunnioittaa siskonsa kädentaitoja kantamalla ihollaan hänen piirtämiään tatuointeja.	
[...] oikean jalan ulkosyrjässä on ystäväni minulle hakkaamat tatuoinnit, jotka on tatuoitu ystäväni suunnittelemaan KEHYKSEEN, ikuinen ystäväkirja, siis. T1N25	Ystävien ihoon tatuoima ystäväkirja.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Henkilökohtaisin lienee niskassani oleva symboli. Otin sen yhtä aikaa parhaan ystäväni kanssa, molemmat olimme eronneet vähän aikaa sitten pitkäaikaisista poikaystävistämme. Molemmilla on sama symboli ja se muistuttaa meitä siitä ajasta, miesten tyhmyydestä ja symboli itsessään meidän ihannemiehestämme. [...] T3N36	Yhdessä ystäväni kanssa otettu symboli muistuttaa tietystä elämäntilanteesta sekä miesten tyhmyydestä.	Elämänohje tai -opetus
teksti kädessäni on pieni elämän ohje norjaksi. ohje kuvaa tämänhetkistä elämäntilannettani ja kieleksi valitsin norjan, koska olen siellä asunut vuoden ja kyseinen paikka on minulle hyvin tärkeä. T4N22	Elämänohje norjaksi kuvaa nykyistä elämäntilannetta sekä itselle tärkeää paikkaa.	
Otin ranteessani olevan tatuoinnin mummini kuoleman jälkeen muistoksi hänelle. Tatuointi myös viestittää minulle joka päivä, että täytyy olla vahva, vaikka eteen tulisi mitä. T7N23	Tatuointi muistuttaa vahvana pysymisestä.	

Ranteessa minulla on latinankielinen teksti Ad astra, joka on lyhennys lauseesta joka tarkoittaa 'vaikeuksien kautta voittoon'. [...] Ad astra -tatskan otin, sillä olen kokenut rankkoja asioita elämässäni. Halusin ranteeseen tekstin, joka muistuttaa että kaikki järjestyy, vaikka olisi vaikeaa. T8N24	Teksti ranteessa muistuttaa kaiken järjestyvän, vaikka olisikin vaikeaa.
Rankan elämänvaiheen päätyttyä halusin muistutuksen siitä, että jalkoja ei koskaan kannata pitää täysin maassa ja lapsellisuutta unohtaa. Siksi halusin juuri ilmaan ponnahtavan keijukaisen kuvan. T9N31	Muistutus, että elämä tulisi ottaa rennommin ja lapsellisuutta ei saa unohtaa.
Karkkihammas on yhä muistutus elämän sokeripuolista ja sokerin auttamisesta kaikkeen. [...] Kaikkeen auttaa sokeri ja se saa koko elämän makeammaksi, ihmisten pitäisi muistaa se. T10N19	Tatuointi muistuttaa elämän sokeripuolista ja sen auttamisesta kaikkeen.
Nilkan sisäsyryssä latinankielinen teksti, jonka käännös kuuluu 'muista, että olet kuolevainen. [...] Nilkan tatuointi muistuttaa, että meillä on vain yksi elämä eikä hukattua aikaa saa takaisin. T12N19	Teksti nilkassa muistuttaa elämän rajallisuudesta.
[...] oikeassa ranteessa oleva perhonen muistuttaa elämäni lyhydestä mutta silti sen kauneudesta [...] T15N20	Tatuointi muistuttaa elämän lyhydestä ja kauneudesta.
Molemmissa ranteissa pienellä tekstiä. Muistutus itselleni, otettu masennuksen voitettuani. T16N23	Tatuoinnit muistuttavat masennuksen voittamisesta.
käsivarsissani olevat tekstit, No human ja no divine käännettiin japaniksi. Koen ne erittäin henkilökohtaiseksi. No human merkitsee elämässäni sitä etten koskaan ole kuulunut joukkoon, olen poikkeava. Ja No divine on muistutus siitä että vaikken kuuluisi joukkoon en ole muiden yläpuolella. T19N25	Käsivarsien tekstit ovat itselle henkilökohtaisia elämänohjeita.
Teksti kertoo minulle elämän kannalta tärkeän neuvon. T21N19	Teksti kertoo elämänohjeen.
True Love - Real Pain tekstin otin koska yksinkertaisesti sanoma on vain totta ja osunut kohdalleni. Aito rakkaus tekee myös kipeää, mutta jos jaksaa taistella suhteen eteen niin kipu helpottuu. T27N19	Elämänohje on osoittautunut todeksi omalla kohdalla.
Loco En El Coco-teksti on Cypress Hillin kappaleen nimi espanjaksi. Englanniksi sama teksti on 'Insane In The Brain'. Tämä teksti tuli otetuksi sen takia että sairastuin taannoin keskivaikeaan masennukseen ja minulla oli erittäin huono kausi elämässäni. Läheisistäni moni kärsi myös joistain mielenterveydellisistä sairauksista ja tämän takia sitten päätin ottaa jotain sellaista joka muistuttaa itseäni siitä vaiheesta ja myös siitä, ettei oma päänikään täysin terve ole. T27N19	Espanjaksi kirjoitettu kappaleen nimi muistuttaa masennuksesta ja huonosta kaudesta elämässä.
Vasemman käsivarteni tatuoinnin halusin old school tyylisesti tehtynä, kuvat muodostavat hedelmäpelin yhden ei voittoa riveistä, halusin sen muistutukseksi itselleni siitä että elämä on eräänlaista peliä, ihminen on kuin pelinappula jota ohjaa monet eri asiat. Ei voittoa, on muistutus siitä että kovin harvoin täällä mitään voittaa silti on vain porskutettava eteenpäin. T28N29	Elämän opetus. Hedelmäpelin ei voittoa – rivillä on useita merkityksiä, otettu muistutukseksi siitä, että elämä on eräänlaista peliä.
Tähti merkitsee minulle avaruutta joka tuo mieleeni vapauden ja avaruuden ja sen ettei kukaan voi vaikuttaa siihen mitä tapahtuu ja mitä teen. T34N18	Tatuointi tuo mieleen elämäntotuuden.
Muffinssi käsivarressani kuvaa minulle elämää, tatuoinnissa on kirkkaat värit, mutta ympärillä on hämähäkinseittä. Se kuvastaa minulle elämän 'makeutta' ja seitti sen ympärillä sitä, ettei aina ole niin helppoa, oli elämä miten makeaa tahansa. T34N18	Tatuointi kuvaa elämän kahta puolta, makeutta ja vaikeutta.
24-vuotiaana jouduin isoon selkäleikkaukseen ja siitä toivuttuani muistoksi otin tuon aaltokuvion. Se muistuttaa minua itsestäni, kun aallonlailla voitin sairauden. Se muistuttaa myös siitä, että vaikka luulisi kaiken olevan jo valmiina, maailma saattaa heittää eteen tsunamin, josta ei kuvittele selviävänsä. T36N29	Tatuointi on muistutus leikkauksesta ja sairauden voittamisesta, lisäksi se muistuttaa elämän arvaamattomuudesta.
Perhonen kuvastaa kauneutta ja vapautta sekä jatkuvaa muutosta. Toisaalta se kuvasta myös sitä että elämä on hauras kuin päiväperhosen siipi. T37N31	Perhonen kuvastaa elämän haurautta, kauneutta, muutosta ja vapautta
Aurinko ja Kuu symboleina. Elämän valoisa ja pimeä puoli, kumpikin tulee väistämättä ja häipyynkin väistämättä. Elämän kiertokulku ja luonnon tärkeys. Auringon ja kuun voima maapalloon. Jos niitä ei olisi, ei olisi meitäkään.. T30N38	Aurinko ja kuu symboloivat monia elämään ja sen kiertokulkuun liittyviä asioita.

Kuvassa on kuningattaren kruunu ja sivuilla barokkikoristelut. [...] Kruunun kuva kuvastaa sitä, että riippumatta mitä elämä eteeni tuo on minun ne vaikeudet tai ilot kohdattava samalla tavalla ja pystyttävä sulattamaan. Minun pitää olla oman elämäni kuningatar. T50N38	Kuva kuvaa itselle tärkeää elämänohjetta.	
Hyvin pelkistetty teksti jalassa ja koristeellinen eläinhahmo pään alueella [...] muistutukseksi itselle tärkeästä asiasta sekä symboloimaan tiettyä asiaa [...] en kerro niistä kenellekään, merkitykset ovat henkilökohtaisia. T51N33	On ottanut tatuoinnit muistutukseksi itselle sekä symboloimaan tiettyä asiaa.	
vasemmassa ranteessa on pääskyneen [...] muistuttamassa siitä, että vaikka asiat olisivat huonosti, niin jossain vaiheessa aurinkokin paistaa T52N25	Muistutus, että joskus se aurinkokin paistaa.	
Risti muistuttaa minua Jumalasta, joka ei jätä minua, vaikka itse tekisin mitä. Se on jotain mikä pysyy ja kantaa läpi elämän. T53N25	Risti muistuttaa Jumalasta, joka ei koskaan jätä.	
Otin niskaani viisisakaraisen tähden. [...] Tuolla tatuoinnilla on minulle monia eri merkityksiä. [...] Tuo tähti muistuttaa minua myös tuosta matkasta ja yleensä unelmista. T53N25	Tähti muistuttaa mm. unelmista.	
kädessäni on niskasta kyynärpäähän ulottuva kukka köynnös ja perhonen [...] kukkien symbolinenkin merkitys on ollut ajatuksissa, elinvoimaa ja kauneutta, nuoruuttakin ne kuvaavat, ja tavallaan myös kaiken hetkellisyyttä. T49N31	Tatuointi symboloi elinvoimaa, kauneutta, nuoruutta ja hetkellisyyttä.	
Enkeli ja piru - tatuoinnit on otettu nimenomaan kuvaamaan sitä sisäistä hyvän ja pahan taistelua, jota tulee toisinaan käytyä. T48N25	Tatuointi kuvastaa sisäistä hyvän ja pahan taistelua.	
Otin ristin yläselkääni, koska kuulun kirkkoon ja halusin tuoda näkökulmani tietyllä tavalla esille. Myös risti rauhoittaa jollain tavalla elämäni ja tuo turvallisuutta - tieto siitä, että kannan eräänlaista voimaa itsessäni. T23N19	Ristitatuointi rauhoittaa ja tuo turvallisuutta.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
[...] tatuointini selässä lapaluun päällä, Helinä Keiju kuvastaa luonnettani ja toista nimeäni. [...] En. en ainakaan tietäkseni [halua viestittää tatuoinnillani itsestäni muille ihmisille] T2N23	Tatuointi kuvaa luonnetta ja toista nimeä. Ei tietoisesti viestitä tatuoinnilla muille ihmisille.	Minuus ja omat arvot
Karkkihammas on merkki minusta, minun luonnettani. Olen pienestä pitäen ollut kova sokerihiiri ja olen siitä ylpeä. Kaikkeen auttaa sokeri ja se saa koko elämän makeammaksi, ihmisten pitäisi muistaa se. [...] [Viestitän] Karkki-hampaalla ehkä mutta eiväthän ihmiset sitä siitä kuvasta yksinään tajua. T10N19	Tatuointi on merkki itsestä ja kuvastaa omaa luonnetta. Viestittää muille tatuoinnilla, mutta muut tuskin tajuavat sitä.	
No tuo kuu kuvaa minua ainakin kuvaukseltaan. T11M22	Kuvaukseltaan tatuointi kuvastaa itseä.	
Ensimmäinen tatuointini on oma kuvani selässä, ystävän piirtämä. [...] Selässäni oleva minun kuvani puoltaa nuoruuden kuvaa minusta [...] Kyllä [haluan viestittää jotain tatuoinnillani muille ihmisille] T15N20	Oma kuva selässä kuvastaa nuoruuden kuvaa itsestä. Halua viestittää muille.	
Kuvassani on keltiaakkosena tyylitelty J -kirjain, josta lähtee liekit. [...] minulla on hyvin monta rautaa tulossa yhtä aikaa - olen "liekeissä". [...] En oikeastaan [halua viestittää tatuoinneilla mitään muille ihmisille]. Ensisijaisesti tatuointini on minua varten, mutta kyllä minä sitä mielelläni esittelen ja kerron mitä se kuvastaa. Joten ehkä sittenkin haluan jotain viestittää muille ihmisille - en ole asiaa pahemmin miettinyt aiemmin. T17M40	Liekit kuvastavat omaa luonteenpiirrettä. Ei ainakaan tietoisesti pyri viestittämään mitään muille.	
[...] nickaava kissanpää jossa korvalla luut poikittain, kuin rusetina. No tuota :D se kuvastaa mua ja mun kissaani [...] eli pieni söpö mutta silti 'raju'. [...] En [halua viestittää mitään muille ihmisille] T18N20	Tatuointi kuvastaa itseä. Ei halua viestittää mitään muille ihmisille.	
Reidessäni oleva ase, jonka päältä menee sukkanauha, sai merkityksen myöhemmin. Ase kuvastaa miehistä puoltani ja sukkanauha naisellista puoltani. Olen aina ollut vähän jätkämäinen mutta ajan myötä oppinut myös olemaan todella naisellinen, joten mikäs kuvastaisi paremmin sitä muutosta minussa. [...] Jollain tasolla ehkä kyllä [haluan viestittää jotain muille ihmisille], mutta suurimmaksi osaksi tatuoinnit ovat minua itseäni varten, jotta tunnen oloni kokonaiseksi. T27N19	Tatuointi kuvastaa omaa miehistä ja naisellista puolta. Jollain tasolla haluaa viestittää jotain muille ihmisille.	

[...] kiinalaisina merkkeinä tärkeimmät luonteenpiirteeni. [...] Eipä näillä juuri viestinnällistä merkitystä ole. T31N35	Tärkeimmät luonteenpiirteet. Ei viestitä.
Sukunimelläni ranteessa on selvä merkitys. Olen mikä olen ja olen ylpeä siitä mitä olen. [...] tatuoinnit kuvaavat minua sataprosenttisesti. viestitän ihmisille, millainen olen. T38N21	Tatuointi kertoo, että hyväksyy ja on ylpeä itsestä. Viestittää millainen on.
Minulla on yksi tatuointi nilkassa. Lähes koko nilkan kokoinen hyökkäävä panteri. [...] Jos olisin eläin, niin olisi ehdottomasti kissaeläin, löydän joitain yhtäläisyyksiä luoteesta => [Tatuoinnilla viestittäminen] ei ole tarkoitukseni. Ne ovat minua itseäni varten. Pidän tatuointeja kauniina. Tulevaisuudessa hankin tatuointini niin että vain minä itse ja kumppanini saamme niistä nauttia. T43N23	Kissaeläimillä yhtäläisyyksiä oman luonteen kanssa. Ei viestitä tatuoinnilla.
Steampunk-henkinen tähti, jonka päällä on taskukello, sisältää monia merkityksiä. Steampunk on tyylinä itseäni kiinnostava ja tähti liittyy sukunimeeni. [...] Haluan että minut muistetaan, vaikka vain tyyppinä jolla on tähtiä pitkin kroppaa :D T44N24	Steampunk- tatuointi kiinnostaa tyylinä ja liittyy omaan sukunimeen. Haluaa tulla muistetuksi.
Omat tatuoinnit ovat persoonallisia jotka kertovat itsestäni ja luonteestani. [...] Enkeli kuvaa luonteeni hyviä puolia ja piru kuvastaa luonteeni temperamenttisuutta ja luonteen muita huonoja puolia.[...] [Haluan viestittää muille] Ainoastaan persoonaani ja persoonallisuuttani. T47N21	Enkeli ja piru kuvaavat luonteen hyviä ja huonoja puolia. Haluaa viestittää muille tatuoinneillaan.
Enkeli ja piru - tatuoinnit on otettu nimenomaan kuvaamaan sitä sisäistä hyvän ja pahan taistelua, jota tulee toisinaan käytyä. Enkelini on kääntänyt selkänsä, joka kuvaa sitä ilkkurista pilkettä, joka mulla toisinaan on silmäkulmassa. [...] En [halua viestittää tatuoinnilla mitään muille] T48N25	Tatuoinnit kuvaavat sisäistä hyvän ja pahan taistelua sekä itselle ominaista ilkkurisuutta. Ei viestitä.
Ristini symboloi minulle uskoani. [...] En ole tottunut pitämään ristikoruja tai muita kristillisiä symboleita, joten tatuointi on myös kertomassa muille omasta vakaumuksestani. [...] Tuo tatuointi on herättänyt monia keskusteluita, kun ihmiset ovat tulleet kysymään mitä tuo tatuointi tarkoittaa. T53N25	Risti symboloi omaa uskoa ja kertoo omasta vakaumuksesta muille. Herättänyt useita keskusteluita.
Ylipäättään kaikki kuvani jollain lailla kertovat minusta tai aatteistani jotakin; niitä on vain kertynyt niin paljon, että varsinaista mielipidettä on vaikeaa lähteä enää tältä kantilta etsimään. [...] Osa [ihmisistä] ymmärtää ilman tatuointejakin, että minä PYSTYN, ehkä ne ovat muistutuksena omalle itselleni, ennen kaikkea. T1N25	Kaikki kuvat kertovat itsestä ja aatteista jotakin. Tatuoinnit muistutuksena ennen kaikkea itselle.
[...] vasemmassa kädessä oleva orvokki kukka on siksi koska toinen nimeni on Orvokki ja tahdoin kunnioitusta nimelleni. [...] Kyllä [haluan viestittää muille] Tahdon korostaa persoonallisuuttani ja sitä millainen ihminen olen tai haluaisin olla. T15N20	Haluaa kunnioittaa omaa nimeään. Haluaa viestittää muille omaa persoonallisuuttaan.
[...] perhonen taas on minun omani, vapaa siivekäs :) [...] en [halua viestittää mitään]. ne on minua itseäni varten T49N31	Perhonen kuvaa itseä. Ei halua viestittää mitään.
Jalkapöydän tatuointi on saanut merkityksensä ajan kuluessa ja sen on alkanut symbolisoida minulle vapautta, rauhaa, kesän odotusta yms. [...] en [halua viestittää mitään], kuvat ovat puhtaasti itseäni varten otettuja. T4N22	Tatuointi symboloi itselle tärkeitä asioita. Ei halua viestittää mitään.
Vasemman käsivarteni tatuoinnin halusin old school tyylistä tehtynä, kuviot muodostavat hedelmäpelin yhden ei voittoa riveistä [...] Kolmella kuviolla on myös erikseen omat merkityksensä, Tähti 1 = Pohjan tähti jotta muistaisin aina mistä olen kotoisin, Tähti 2 = etunimeni historiaa joka on persiaksi tähti, Kirsikka = elämän tietty makeus ja nautinto hedonismien symboli minulle. [...] Kun tatuointini näkyvät olen tietoisesti ihminen, joka on tatuoitu. Eli silloin kuulun tähän ryhmään ihmisiä. Haluaisin että ihmiset näkisivät ne kiinnostavina aiheina. T28N29	Kolme kuviota kertovat itsestä ja arvoista. Viestittää kuuluvansa tatuoitujen ihmisten ryhmään.
Se kaikista rakkain taitaa olla tulossa mutta tällä hetkellä ihollani olevasta henkilökohtaisiin on rintakehässä oleva sydänlukko, se kertoo siitä, että raskaan menneisyyden takia sydämeeni ei pääse helposti. [...] Kuvat kertovat miun elämästä ja tyylistä. T5N27	Tatuointi kertoo, ettei menneisyyden takia sydämeen pääse helposti. Kuvat kertovat muille elämästä ja tyylistä.

Oikeassa olkavarressa japanilainen merkki, joka tarkoittaa sanaa isosisko (kolmesta sanakirjasta itse tarkastettu ja kopioitu) [...]. Kieleksi valitsin japanin, koska se on esteettisesti kaunis ja arvoituksellinen. Sekä minulle se tuo mieleen samurait ja heidän kunniansa ja arvonsa, joita itekin arvostan.[...] tatuoinnit omalta osaltaan viestittävät vahvasta persoonastani. T40N31	Japaninkielinen merkki tuo mieleen samurait, joiden kunniaa ja arvoja itekin arvostaa. Tatuoinnit viestittävät persoonasta.	
[...] siinä on harley-davidsonin logo jolla on hämähäkin jalat ja leuat. [...] Halusin tuoda esille omaa kuvaani ja sitä mitä kunnioitan. [...] Jos ne ovat näkyvillä niin kyllä tuo hämähäkki viestittää [muille ihmisille]. T11M22	Tuo tatuoinnilla omaa kuvaa ja sitä mitä kunnioittaa esille. Viestittää muille.	
Koiranpää taas viestittää vapautta ja rakkautta ja sitoumusta. [...] en [halua viestittää mitään muille] T24N39	Kuvastaa omia arvoja. Ei viestitä muille.	
Minusta tatuoinnit ovat tapa ilmaista itseään. [...] Otin ristin yläselkääni, koska kuulun kirkkoon ja halusin tuoda näkökulmani tietyllä tavalla esille. Myös risti rauhoittaa jollain tavalla elämäni ja tuo turvallisuutta - tieto siitä, että kannan eräänlaista voimaa itsessäni. T23N19	Ilmaisee ristitatuoinnilla kuuluvansa kirkkoon, on osa itseä, rauhoittaa ja tuo turvaa.	
[...] halusin tatuoinnin, joka samalla toimii minulle symbolisena suojeleuskonkuvana olkapäälläni - valitsemallani tiellä, mutta myös Kubidona, joka ehkä joskus ampui nuolen mieheen, joka minuun rakastuisi. [...] En tietoisesti [viestitä mitään muille], mutta kenties alitajuisesti T32N32	Kuva toimii symbolisena suojeleuskonkuvana sekä rakkauden Kubidona. Ei tietoisesti viestitä.	
Pääskyses symboloivat minulle tärkeitä asioita esim. vapautta ja luotettavuutta. [...] Minulle ei ole tärkeää, että muut ymmärtäisivät tatuointieni merkitystä vaan se on enemmän oma asiani. T21N19	Pääskynen symboloi itselle tärkeitä asioita. Ei viestitä muille mitään.	
Syreeni kuvastaa ihmisyyttä ja luottamusta, koen että suhteessa itseen ja toisiin... [...] En [viestitä mitään muille]. Kuva on hyvin huomaamaton, en esittele sitä koska se on vain minua varten. T46N31	Syreeni kuvastaa omia arvoja. Ei viestitä kuvalla mitään.	
Kuvassa on kuningattaren kruunu ja sivuilla barokkikoristelut [...] Kruunussa on risti, koska uskon Jumalaan. [...] [Haluan viestittää] Että olen vahva ihminen ja sellaisena pysyn, tapahtui sitten mitä tahansa. T50N38	Risti kuvastaa uskoa jumalaan. Haluaa viestittää muille, että on vahva.	
Tatuointini merkitsee minulle kaikkea sitä, miten olen muuttunut vuosien kuluessa paremmaksi ihmiseksi. [...] Ehkä niiden viesti on se mitä rakastan. T22N26	Merkitsee sitä, miten on muuttunut ajan kuluessa paremmaksi. Viestittää.	
Toinen henk.kohtainn tatska on susi joka näyttää täysin toiselta koiraltani; pidän sutta henkieläimenäni ja sen ottaminen oli minulle tärkeä asia. [...] [Viestittää muille] Ehkä sen etten nakkaa paskaakaan mitä muut ajattelevat. T3N36	Susi kuvastaa omaa henkieläintä. Viestittää muille, ettei välitä muiden mielipiteistä.	
Käsivarren puutarha kuvaa luonnonläheisyyttä. [...] Eipä näillä juuri viestinnällistä merkitystä ole.T31N35	Luonnonläheisyys tärkeää. Ei viestitä mitään.	
Tatuoinnissa Tiibetin kielellä aurinko ja kuu symbolin lisäksi. Merkinä siitä, jos harjoittaisin jotain uskontoa se olisi Buddhalaisuus. [...] Jos minulla on tatuointi, haluan sen olevan siinä rohkeasti ja ylpeydellä. Se ehkä kuvastaa minua sillä tavalla. T30N38	Tatuointi kuvastaa omia arvoja. Haluaa viestittää, että on rohkea ja ylpeä tatuoinnistaan.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Otin selkään kirsikankukan oksan, sillä se symboloi naiseutta, otin tatskan eron jälkeen. [...] Minulle on ominaista alkaa suunnitella tatskan ottamista, jos elämä on muutosvaiheessa. T8N24	Ottanut eron jälkeen kuvan, joka symboloi naiseutta.	Elämäntilanne
Lintu oli merkki irtautumisesta vanhemmistani ja pääasiassa syömishäiriöstäni paranemisesta, vaikka myöhemmin selvisi, ettei se ihan siihen päättynyt [...] Lintuni on alkanut entistä enemmän muistuttaa minua teini-iän vaikeudesta ja kapinoinnista aikuisia kohtaan, koska otin sen silloin salaa ja ilman lupaa. Silloin kun otin sen, en ajatellut sen merkkäavan kapinaa tai teini-iän angstin muistoja mutta myöhemmin se on alkanut olla muisto niistä. T10N19	Tatuointi on merkki vanhemmista irtautumisesta ja syömishäiriöstä paranemisesta. Alkanut muistuttaa myös teini-iän vaikeudesta ja kapinasta.	
Ajoitin tatuoinnin oton 40-vuotissynttäreideni ajankohtaan, jolloin se on samalla 'muistomerkki' pyöreiden vuosien täyttämistä. T17M40	Tatuointi muistomerkki 40-vuoden täyttämistä.	

Liskon otin ensimmäisen kerran erotessani tavallaan siirtymäriittinä vapauteen. [...] on ollut todella siirtymäriitti ulos huonosta ihmissuhteesta, ex vihasi tatuointeja. T24N39	Tatuointi on siirtymäriitti huonosta suhteesta vapauteen.
Ensimmäisen ison tatuoinnin otin, kun valmistuin lukioista hyvin arvosanoin, ja toinen koulun inspiroima tatuointini (salamoivat aivot) liittyy yliopistoon pääsyyni. Nousuasennossa oleva avaruusraketti taas kertoo urani noususuunnasta, eli kaikki merkitykset liittyvät joko tärkeisiin ihmisiin/asioihin ja elämäntilanteisiin. T26N22	Tatuoinnit liittyvät tärkeisiin elämäntilanteisiin, kuten lukioista valmistumiseen, yliopistoon pääsemiseen ja uran kehitykseen.
[...] olkapääni yhdeksän rengasta ovat kuin puun vuosirenkaat, eri mallisina ja värisinä ne symboloivat minua vuosista 2000-2009, pääsääntöiset opiskeluvuoteni jolloin on sattunut ja tapahtunut. Tämä tatuointi tulee jatkumaan todennäköisesti kaulasta kyynärpäähän asti, täydennän sitä menneiden ja tulevien vuosien mukaan. T28N29	Eriväriset ja muotoiset renkaat symboloivat elämän eri vaiheita, ikään kuin puun vuosirenkaat.
Halusin sellaisen tatuoinnin, joka kuvasi elämäntilannettani. [...] Olin eronnut hallitsevasta puoliosistani. Koin sen hyvin vapauttavana, olin kuin varsa kesälaitumella. Huomasin, että voin tehdä asioita ja toteuttaa haaveistani keneltäkään kysymättä. Joten otin tatuoinnin, jonka olisin halunnut jo aikaisemmin. Merkitsi minulle vapautta, ja edelleen merkitys on sama. T33N54	Tatuointi on otettu hallitsevasta puoliosista eroamisen jälkeen ja merkitsee vapautta.
Minulla on yksi tatuointi nilkassa. Lähes koko nilkan kokoinen hyökkäävä panteri. [...] Otin tatuointini nuorena (alle 18-vuotiaana), olin sitä halunnut useita vuosia. Se liittyi jollain tapaa kapinointi-vaiheeseen ja oli siistiä. [...] Harkitsin tatuointia vuosia, joku "söpö" kukka tai perhonen ei silloin tullut kyseeseen, kun olin "kovis". T43N23	Hyökkäävä panteri liittyi nuoruuden kapinointi-vaiheeseen.
Kuva joka mulla on ns. voimakuva. [...] tatuointi oli vahvistus lähteä 10vuotta kestäneestä paskasta parisuhteesta. Tatuoin päätöksen iholle niin sanotusti. T46N31	Tatuointi oli vahvistus lähteä huonosta ihmissuhteesta
Menninkäistatuointini otin päästyäni ylioppilaaksi ja se kuvasi sen hetkistä olotilaa ja hämmennystä, kun ei tiennyt mitä seuraavaksi haluaa tehdä. T48N25	Tatuointi kuvastaa hämmennystä jonka tunsii päästyään ylioppilaaksi.
Ensimmäinen tatuointi oli ikään kuin merkkipaalu naiseuteen ja oman elämän aloittamiseen 16-vuotiaana juuri ennen kotoa pois muuttamista. Seuraavan tatuoinnin otin täysi-ikäisyyden johdosta. T52N25	Tatuoinnit symboloivat naiseuteen, omaan elämään sekä täysi-ikäisyyteen astumista.
teksti kädessäni on pieni elämän ohje norjaksi. ohje kuvaa tämänhetkistä elämäntilannettani ja kieleksi valitsin norjan, koska olen siellä asunut vuoden ja kyseinen paikka on minulle hyvin tärkeä. [...] Jalkapöydässä on pääskynen [...] tatuointi on saanut merkityksensä ajan kuluessa ja sen on alkanut symbolisoida minulle vapautta, rauhaa, kesän odotusta yms. [...] mielestäni ne myös ovat merkkejä ajasta jolloin ne on otettu, ja tuovat mieleen sen hetkiset elämän tilanteet. T4N22	Tatuoinnit ovat merkkejä ajasta jolloin ne on otettu.
Susisymboli on muistutus tästä hetkestä ja tällä hetkellä tärkeistä asioista. T48N25	Tatuointi on muistutus tästä hetkestä ja tärkeistä asioista.
Aurinko ja Kuu symboli ja Tiibetti sekä Buddhalaisuus ovat olleet myös lapsuuteni muistoihin voimakkaasti liittyviä asioita. T30N38	Tatuoinnit liittyvät muistoihin lapsuudesta.
Tatuointini ottamisen aikoihin olin juuri lopettanut yläasteen, olin nuori ja erittäin hukassa itseni kanssa. Koin, että minua oli kohdeltu väärin erityisesti koulussa, joka heijastui myös vapaa-aikaani. Yritin hahmottaa rankalla tavalla rajaa hyvän ja pahan välillä - olin kiltti ja hyvä, mutta kaipasin kosketusta johonkin alamaailmassa olevaan. Uteliaisuuttani kait. Toiseksi, kaipasin kovasti rakkautta - ihmisten mielestä en ollut kaunis ja rakastettava. Nämä heijastuivat haluuni tatuoida itseni [...] T32N32	Tatuointi liittyy nuoruuden elämäntilanteeseen, jossa etsi omia rajoja ja rakkautta.
Useimmilla elokuvamaailman hahmoilla, joita kannan, on keskenään varsin erilaiset lähtökohdat, mutta ovat joissain elämäni vaiheissa vaikuttaneet minuun varsin vahvasti, nimenomaan yksilöllisyyteni etsinnän kynnyksellä. T1N25	Tatuoidut elokuvahahmot ovat vaikuttaneet elämän eri vaiheissa, etenkin yksilöllisyyden etsinnässä.

Henkilökohtaisin lienee niskassani oleva symboli. Otin sen yhtä aikaa parhaan ystäväni kanssa, molemmat olimme eronneet vähän aikaa sitten pitkäaikaisista poikaystävistämme. Molemmilla on sama symboli ja se muistuttaa meitä siitä ajasta, miesten tyhmyydestä ja symboli itsessään meidän ihannemiehestämme. [...] T3N36	Ystävän kanssa otettu samanlainen symboli muistuttaa tietystä elämäntilanteesta.	
Vaikka olinkin todella nuori pappani kuollessa, muistan silti paljon asioita joita koin hänen kanssaan. Lapsuudestani en oikeastaan muuta muistakaan kun pappani, hän oli ja on edelleenkin yksi elämäni tärkeimmistä ihmisistä. T6N18	Tatuointi on muisto papasta ja muistuttaa lapsuudesta	
Halusin muiston tietystä elämänvaiheestani. [...] Rankan elämänvaiheen päätyttyä halusin muistutuksen siitä, että jalkoja ei koskaan kannata pitää täysin maassa ja lapsellisuutta unohtaa. Siksi halusin juuri ilmaan ponnahtavan keijukaisen kuvan. T9N31	Muisto tietystä elämänvaiheesta	
Olen ottanut kolme tassun jälkeä selkääni, ne merkitsevät minulle kolmea koiraani, jotka ovat tällä hetkellä elämäni ilo. [...] Tatuoinnilla oli tarkoitus muistaa nyt ja tulevaisuudessa tästä hetkestä koirieni kanssa. T25N29	Tatuointi muistuttaa tämän hetkisestä elämästä koirien kanssa.	
Selässäni oleva minun kuvani puoltaa nuoruuden kuvaa minusta [...] T15N20	Tatuointi kuvastaa nuoruuden kuvaa itsestä	
Muut ovat kuvia jotka olen halunnut pitkään ottaa ja olen halunnut ottaa ne ikäänkuin päiväkirjaksi, muistaakseni myöhemmin mistä tykkäsin aikoinaan, mikä kolahti tai teki vaikutuksen. T3N36	Tatuointikuvat ovat kuin päiväkirja.	
Molemmissa ranteissa pienellä tekstiä. Muistutus itselleni, otettu masennuksen voitettua. T16N23	Muistutus masennuksen voittamisesta.	
Keltiaakkonen siksi, että tein aikoinaan hommia irlantilaisien kanssa ja pidin irkkumeiningistä. T17M40	Tatuointi kuvastaa elämänvaihetta Irlannissa.	
Toisen tatuointini otin 24-vuotiaana Bangkokin Khao San Roadilla. Olin ensimmäisellä yksin tehdyllä ulkomaanreissullani. Otin niskaani viisisakaraisen tähden. [...] Tuolla tatuoinnilla on minulle monia eri merkityksiä. [...] Tuo tähti muistuttaa minua myös tuosta matkasta ja yleensä unelmista. T53N25	Tatuointi muistuttaa ensimmäisestä yksintehdyistä ulkomaanmatkasta.	
Rinnassa ja toisessa nilkassa pantterit hurjasta nuoruudesta. T41N27	Merkit nuoruudenajasta.	
Loco En El Coco-teksti on Cypress Hillin kappaleen nimi espanjaksi. Englanniksi sama teksti on 'Insane In The Brain'. Tämä teksti tuli otetuksi sen takia että sairastuin taannoin keskivaikeaan masennukseen ja minulla oli erittäin huono kausi elämässäni. Läheisistäni moni kärsi myös joistain mielenterveydellisistä sairauksista ja tämän takia sitten päätin ottaa jotain sellaista joka muistuttaa itseäni siitä vaiheesta ja myös siitä, ettei oma päänikään täysin terve ole. T27N19	Tatuointi muistuttaa huonosta elämäkautesta.	
24-vuotiaana jouduin isoon selkäleikkaukseen ja siitä toivuttuani muistoksi otin tuon aaltokuvion. T36N29	Muisto selkäleikkauksesta selviämisestä.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Toinen on oikeassa kyynänpäässä ja siinä on harley-davidsonin logo jolla on hämähäkin jalat ja leuat, siinä on tietenkin seitit ympärillä. Hämähäkillä on kyseisen harrastuksen merkitys minulle. T11M22	Tatuointi ilmaisee harrastuksen merkitystä.	Kiinnostuksen kohde
Pääkallo on puolestaan puhdas taideteos. Pääkallolla ei ollut [merkitystä] ennen kuin näin sen valmiina ja se oli kuin olisi ollut katsomassa mona lisaa ensimmäistä kertaa upea. T11M22	Tatuointi on puhdas taideteos.	
Tatuointi on tosiaan Taru sormusten herrasta -kirjasta, josta pidän paljon. Teksti lukee kirjassa sormuksessa ja tarkoittaa suomeksi: yksi sormus löytää heidät, se yksi heitä hallitsee, se yksi heidät yöhön syöksee ja pimeyteen kahlitsee. Ehkä tatuointi kertoo myös siitä, että luen paljon fantasiakirjallisuutta. T13N21	Tatuointi on lainaus tärkeästä kirjasta, lisäksi se kuvaa kiinnostusta fantasiakirjallisuuteen.	
olen pitkään kuunnellut erästä bändiä ja löysin kuvan jota hekin käyttävät joten, halusin sen ihooni. T14M27	Ikuisti suosikki bändin käyttämän kuvan ihoonsa.	

Eläinharrastukseni vie huomattavan osan ajastani elämässäni ja on hyvin tärkeä minulle. [...] Molemmissa nilkoissa pienet japanilaiset merkit, joissa toisen ja kolmannen koirani etunimien alkukirjaimet. [...] Selässä keskellä kissatribaali. Otettu sen jälkeen, kun sain kasvattajanimen norjalaisille metsäkissoille. T16N23	Tatuoinnit kertovat eläinharrastuksen tärkeydestä.
Kuvassani on keltiaakkosena tyylitelty J-kirjain, josta lähtee liekit. [...] Tykkään moottoriurheilusta ja vauhdista. Sitä kuvastaa liekit. [...] T17M40	Liekit kuvastavat vauhtia ja moottoriurheilua.
eräs tatuointini on kunnianosoitus taitelijalle, josta pidän. muuten tatuointini kuvaavat aiheita, jotka koen mielenkiintoisina. T20N25	Kunnianosoitus & mielenkiinnon kohteita.
Olen aina pitänyt perhosista ja siksi otin itselleni sen. Aina olin suunnitellut perhosta ja siksi pysyin myös päätöksessäni. T29N24	On aina pitänyt perhosista ja halusi tatuoida sellaisen.
Jalkojen meri-aiheiset tatuoinnit tulee ihan vaan siitä, että olen aina tykännyt merielämästä. T31N35	Tatuoinnit kertovat merielämästä pitämisestä.
Norsu-aiheiset tatuoinnit liittyvät norsujen keräilyyni [...] T31N35	Tatuoinnit liittyvät norsujen keräilyharrastukseen.
Käsivarren puutarha kuvaa luonnonläheisyyttä. T31N35	Puutarhatatuointi kuvaa luonnonläheisyyttä.
Olen koko ikäni elänyt ja kasvanut hevosten ja koirien parissa, työskentelen niiden kanssa, ne ovat osa elämäni. Etenkin suomenhevosekset, ja niiden kasvatus on lähinnä sydäntäni, ja kun oma yksi parhaista siitosoreistani kuoli, totesin ettei siitä jäänyt oikein mitään muistoa joka eläisi arjessani edelleen, niinpä päätin tatuoida suomenhevosen pääkuvan itseäni, näin nämä rakkaat hevoset kulkevat aina mukana. T35N44	Tatuointi kertoo rakkaudesta hevosiin ja niiden kasvattamiseen.
Minulla on yksi tatuointi nilkassa. Lähes koko nilkan kokoinen hyökkäävä pantteri. [...] Oikeastaan olen löytänyt uusia ulottuvuuksia tatuoinnistani ajan myötä. Pidän erittäin paljon kissoista, joten omalla tavallaan se kuvastaa tätä. T43N23	Pantteri tatuointi on alkanut myöhemmin kuvastamaan mm. kiinnostusta kissoihin.
Steampunk-henkinen tähti, jonka päällä on taskukello, sisältää monia merkityksiä. Steampunk on tyylinä itseäni kiinnostava ja tähti liittyy sukunimeeni. T44N24	Steampunk -tatuointi kuvastaa kiinnostusta kyseiseen tyyliin.
Kuvassa on kuningattaren kruunu ja sivuilla barokkikoristelut. [...] Olen myös aikamoinen rojalisti, vaikka Suomessa asutaan. Kruunu on myös vanhanmallinen, joka kertoo kiinnostuksestani historiaan. Ja barokkikoristeet kertovat mieltymyksistäni sisustuksessa mm. T50N38	Barokkikruunu kertoo kiinnostuksesta historiaan, sisustusmieltymyksistä sekä siitä, että on rojalisti.
[...] vasemmassa pohkeessa sarjakuvamainen hai [...] tatuointi on merkki rakkaudesta ja mielenkiinnosta merta ja merenelämää kohtaan. T52N25	Hai kertoo kiinnostuksesta merenelämään.
Olen ottanut kolme tassun jälkeä selkääni, ne merkitsevät minulle kolmea koiraani, jotka ovat tällä hetkellä elämäni ilo. T25N29	Koirat ovat elämän ilo.
Useimmilla elokuvamaailman hahmoilla, joita kannan, on keskenään varsin erilaiset lähtökohdat, mutta ovat joissain elämäni vaiheissa vaikuttaneet minuun varsin vahvasti, nimenomaan yksilöllisyyteni etsinnän kynnyksellä. T1N25	Tatuoidut elokuvahahmot vaikuttaneet vahvasti itseen jossain elämän vaiheessa.
Tatuoinnissa Tiibetin kielellä aurinko ja kuu symbolin lisäksi. Merkinä siitä, jos harjoittaisiin jotain uskontoa se olisi Buddhalaisuus. T30N38	Tatuointi kuvastaa kiinnostusta Buddhalaisuuteen.
Lohikäärme kuvastaa minulle voimaa ja salaperäisyyttä. Haluan uskoa lohikäärmeisiin, koska ne edustavat myyttisyyttä. T47N21	Kiinnostunut lohikäärmeistä ja myyttisyydestä.
Toinen henk.kohtainen tatska on susi joka näyttää täysin toiselta koiraltani; pidän sutta henkieläimenäni ja sen ottaminen oli minulle tärkeä asia. T3N36	Susi kuvastaa omaa henkieläintä.
Olen ollut Michael Jacksonin fani jo n. 14 vuotta. [...] Kasvoin Michaelin musiikkia kuunnellen lapsesta aikuiseksi ja seurannut kaikkia hänen elämänsä vaiheita. T22N26	Logo kuvastaa Michael Jacksonin fanittamista.
Selkään tulevaa Back pieceä ollaan aloitettu tekemään alaselkään. Sinne tulee kaikkien aikojen lempimaalarini, zdizlaw beksinskin, huomiota herättävä maalaus. T1N25	Tatuointi on lempimaalarin maalaus.

PÄÄLUOKKA: IDENTITEETTITYÖ

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Kaikki tatuointini ovat isoja ja nitoutuvat toisiinsa saman sävyisinä. Sama teema siis säilyy, vaikka kuvissa on jonkin verran tyyllisiä ja mm. genrellisiä eroja. [...] Nykyään otan kuvan visuaalisen ilmeensä tai tyyliisuutansa vuoksi. Tatuointi on kuitenkin elinikäinen, sitä ei pitäisi joutua koko tätä aikaa miettimään, mutta siltikin suunnitella huolellisemmin kuin esim. normaalia asuvalintaa tai muuta ulkonäköön vaikuttavaa seikkaa... T1N25	Tatuoinnit nivoutuvat toisiinsa, sama teema säilyy, vaikka kuvissa on tyylieroja. Kuvan visuaalinen ilme tai tyyliisuuta ratkaisevia, suunnittelu tärkeää pysyvyyden vuoksi	Identiteetin suunnitteleminen
Molemmat pohkeeni tulevat täyteen, säärien sisäsyrrät ovat jo tatuoitu. Pohkeisiin tulevat elokuvista tutut Donnie Darko ja pupupukuun sonnustautunut Frank, toiseen pohkeeseen olen suunnitellut YODAA :D T1N25	Päättänyt, että molemmat pohkeet tulevat täyteen tatuointeja, ideoinut jo muutaman kuvan valmiiksi.	
Tatuoinneillani on aina jokin tarkoitus, mietin aina pitkään mitä haluan ennen kun otan tatuoinnin. T2N23	Mietti aina pitkään ennen tatuoinnin ottamista.	
Ensimmäisen [tatuoinnin] otin 12 vuotta sitten koska vain 'halusin sellaisen'. Sittemmin nälkä on kasvanut syödessä, aina tulee uusi idea mitä haluaa ihoon, pienemmät alkuaikojen tatskat ärsyttivät pienuudellaan. Aion ottaa tulevaisuudessa vielä lisää, sillä ideoita piisaa. T3N36	Nälkä kasvaa syödessä, aikoo ottaa lisää tatuointeja, aina tulee uusia ideoita.	
Rintakehässä on viisi [tatuointia], joita kyllä parantelen ja yhdistelen jotta niistä tulee yksi iso tai kolme erillistä kuvaa. [...] Kyllä otan vielä lisää. Se kaikista rakkain taitaa olla tulossa [...] T5N27	Suunnittelee parantelevansa ja yhdistelevänsä jo olemassa olevia kuvia. Aikoo ottaa lisää tatuointeja.	
Halusin tatuointeja 15vuotiaasta lähtien mutta 25vuotiaana otin vasta ensimmäiseni, eli kuvia on tarkkaan mietitty :) T5N27	Tatuointeja on tarkkaan mietitty.	
Otan varmasti vielä lisää kuvia. Minulla on ominaista alkaa suunnitella tatskan ottamista, jos elämä on muutosvaiheessa. T8N24	Aikoo ottaa lisää kuvia. Yleistä muutosvaiheessa.	
Aion ehdottomasti ottaa lisää. Lähes kaikki tatuoinnin ottaneet ottavat lisää ja se onkin aina hyvä keskustelun aloitus: mitä otat seuraavaksi? Yleensä lähes kaikilla on pitkä selitys, että on ajatellut vähän semmoista ja tämmöistä. Minäkin. T10N19	Aikoo ehdottomasti ottaa lisää tatuointeja, tatuointisuunnitelmat hyvä keskustelun aloitus.	
Halusin tuoda esille omaa kuvaani ja sitä mitä kunnioitan. Tulen ottamaan lisää saman oloisia tatuointeja.[...] minull on kyllä tavoite tatuointien suhteen T11M22	Aikoo ottaa saman oloisia tatuointeja lisää ja on tavoite niiden suhteen.	
Suunnitelmissa on ainakin vielä kolme leimaa. [...] Kylkeen on suunnitelmissa nuottiviivastoa erään biisin nuoteista. Tämä on ensinnäkin kunnianosoitus ainoalle 'kunnon' idolilleni sekä isälleni, jonka kautta kyseisen herran alunperin löysin. Lisäksi kappaleen sanat muistuttavat tärkeistä asioista. Rinnan alle otan muiston masennuksesta selviytymisestä, kun pääsen vaikeuksien yli. Ranteeseen haluan muiston kuvastamaan persoonaani ja hajamielisyttäni. T12N19	Suunnitellut valmiiksi jo kolme uutta tatuointia, jotka aikoo ottaa. Kunnianosoitus idolille ja isälle, muisto masennuksesta selviämisestä sekä tatuointi kuvastamaan persoonaa.	
Aioin ottaa PALJON lisää tatuointeja. Mietin pitkään ensimmäistä tatuointia (lähes kymmenen vuotta) ja kun kerran ylitin tatuoinnin ottamisen rajan niin nyt niitä tulee ehkä helpommin lisää, koska ei enää niin tule mietittyä että uskallanko/haluanko ylipäätään ottaa tatuointia. Seuraavalle koko säären tatuoinnille on jo varattu aika kesälle ja suunnitelmia on mm. 3/4 hihoilille ja selkäkuvallekin... T13N21	Aikoo ottaa paljon lisää tatuointeja, seuraava aika jo varattu ja monta suunnitelmaa mielessä.	
itselläni kesti 9vuotta ottaa se, ei ollut pelkoa mutta se että se sitten pysyy lopun elämäni iholla, että hätiköiden en ole ottanut vaan pitkän harkinnan jälkeen. T14M27	Harkitsi tatuoinnin ottoa 9vuotta, ei ole hätiköity päätös.	
Mahdollisesti otan lisääkin tatuointeja, kunhan ensin kaikessa rauhassa kehittelen teeman ja sen mukaisesti kuvan luonnoksen. Aikaa voi mennä vuosiakin siihen tai sitten vähemmän aikaa. T17M40	Ottaa mahdollisesti lisää, mutta haluaa ensin rauhassa suunnitella.	

Etukäteen pelkäsi hieman sitä, että entä jos ei pidäkään tatuoinnistaan. Kun kuva oli valmis paperilla, oli aikaa kypsyttellä asiaa vielä muutama kuukausi pitkästä jonosta johtuen. Tuona jonotusaikana asia kuitenkin kypsyi mielessä ja oma tatuointi tuntui 'omalta' alusta saakka. Tatuointini on osa identiteettiäni ja olen siitä tosi iloinen - sen merkitys on ehkä jopa kasvanut tänä noin vuoden aikana mikä se on minulla ollut. T17M40	Kypsytteli tatuointikuvaa mielessään pitkään, koska pelkäsi ettei pidäkään tatuoinnista. Nyt se on osa identiteettiä ja merkitys kasvanut.
Itse olen aina ihailnut tatuoituja ihmisiä. [...] Tällä tatuoinnilla on ollut merkitys jo monia vuosia, vaikka otinkin sen vasta pari kuukautta sitten. [...] Kyllä aion ottaa useammankin tatuoinnin, aiheita on jo suunnitteilla. T22N26	Tatuoinnilla oli merkitys jo ennen kuvaa. Uusia tatuointi aiheita jo suunnitteilla.
Olin pitkään miettinyt tatuointia ja sen paikkaa. Aihe oli minulle aivan selvä. T30N38	Oli pitkään miettinyt tatuointia ja sen paikkaa.
Minulla on tällä hetkellä vasta yksi tatuointi, ja muut lukuisat ovat suunnitteilla. T23N19	Lukuisat tatuoinnit suunnitteilla.
Aion ottaa lisää, mielessä on muutama vaihtoehto. Haluaisin kunnioittaa kahta isoisääni ja mielessä on sen takia ollut enkelin siivet (kumpikin jo edesmenneitä ja minulle hyvin rakkaita). T25N29	Aikoo ottaa lisää, mielessä muutama vaihtoehto.
Aion ottaa lisää, kunhan rahatilanne sallii ja saan jonkun todella hyvän idean. [...] Mielestäni isot ja värikkäät tatuoinnit ovat kauniita ihmisellä kuin ihmisellä. Tulen ottamaan molemmat kädet niitä täyteen, sillä keskeneräisyys ei ole yhtä kaunista. Tatuoinneissakin harmonia on mielestäni tärkeää. T26N22	Aikoo ottaa molemmat kädet täyteen kuvia, kun on rahaa ja hyvä idea. Keskeneräisyys ei ole kaunista.
Olin halunnut 15 vuotta ottaa tatuointia siksi, että pidän tatuoinneista ja olen aina halunnut saada sellaisen. Tällä hetkellä on yksi ja toista suunnitteilla. T29N24	Oli halunnut 15 vuotta tatuointia, nyt on yksi ja toinen suunnitteilla.
Kehoni on tuntunut ns. tyhjältä ilman tatuointeja, koen olevani keskeneräinen ilman niitä. Aion ottaa lisää. [...] minulla on mielessäni kuva itsestäni niin sanotusti 'valmiina' T27N19	Mielessä valmis kuva ns. valmiina, nyt keskeneräinen.
Räpellys joka selässäni nyt on ehkä hieman nolo ja heiveröinen. Ehkä se ei vastaa minäkuvaani enää ja tuntuu ja sitä kautta näyttääkin huonolta [...] Siksi olen nyt menossa parantamaan sitä. T30N38	Vanha tatuointi ei vastaa enää minäkuvaani, siksi menossa uusimaan sitä.
Ensimmäisen tatuoinnin otin ihan vaan siksi, että halusin. Ei mitään ihmeempää syytä, mää vaan halusin. Kolmannen tatuoinnin jälkeen homma 'lipsahti lapasesta' ja suunnitteilla on koko ajan lisää. T31N35	Homma lähtenyt lapasesta, suunnitteilla koko ajan lisää tatuointeja.
Olen harkinnut ottaa vielä aineskin yhden tatuoinnin. Olen miettinyt jotain kaunista kuvaa, kuten kukkaa, merihevosta tai perhosta, mutta ne ovat vain juuri niitä yllä olevassa sarakkeessa mainituista kauniista kuvista. Halua, että ottamallani kuvalla on merkitys - oli se kaunis tai ei. T32N32	On harkinnut vielä ainakin yhden tatuoinnin ottamista. Haluaa, että kuvalla on merkitys.
Olen halunnut tatuoinnin jo ajat sitten, elämäntilanteeni ei sitä sallinut. Mutta kun mahdollisuus tuli, toteutin haaveeni heti. Olen ajatellut ottaa vielä yhden. T33N54	Otti tatuoinnin, kun elämäntilanne vihdoinkin salli. Ajatellut ottaa vielä yhden.
Minulle tatuoinnit ovat taidetta. Olen itse hyvin kiinnostunut taiteesta, ja haluan että sitä on myös ihollani. Omat tatuointini olen suunnitellut itse, lisää on myös tulossa. T34N18	Tatuoinnit taidetta. Suunnitellut kuvat itse. Lisää on tulossa.
toiseen käsivarteen otan vielä joskus kuvan jossa on kasvattamieni koirarotujen (laika ja mäyräkoira) kuvat jollakin lailla sommiteltuna samaan. T35N44	Aikoo ottaa vielä kuvan, jonka aiheen jo päättänyt.
Selvittyäni parista elämäni järkyttäneestä asiasta, otin ne muistoksi omasta vahvuudestani ja elämän yllättävyydestä. Ja kyllä. Juuri päättyi rankka suhde johon, liittyi myös väkivaltaa, suunnittelen juuri uutta kuvaa tarkoitukseen. T36N29	Suunnittelee uutta kuvaa juuri väkivaltaisen suhteen päätyttyä.
Halusin koristella ihoni kauniilla kuvalla. Kuvastaa sitä että kaipaen kauniita asioita ja minulle tatuointini on sellainen. Suunnittelen toisen ottamista. T37N31	Halusi koristella ihonsa. Kaipaa kauniita asioita. Suunnittelee uutta kuvaa.
Tatuoinnit ovat aina kiehtoneet, jo lapsesta saakka. Tällä hetkellä kehoani koristaa kolme tatuointia, joista kahdella on syvempi merkitys. Todennäköisesti aion ottaa lisää. [...] harkitsen kuviani tarkasti ja olen monta ideaa jo hyljännyt. T38N21	Kiehtoneet lapsesta saakka. Nyt kolme. Todennäköisesti ottaa lisää, harkitsee kuvia tarkkaan.

Mielestäni tatuoinnin laittamista pitää harkita pitkään ja huolella ennen sen laittamista, vaikka kuvan myöhemmin saakin pois jää siitä ikävä arpi muistoksi. [...] Ensimmäisen tatuointini otin 16-vuotiaana ja seuraavalle on aika varattuna parin viikon päähän. Minulla on ollut monta vuotta jo mielessä tulevia tatuointeja, mutten vielä tiedä toteutanko ideoitani. T39N18	Tatuointia pitää harkita huolella. Seuraava aika varattuna. Mielessä lisää ideoita.
Ollessani 15v. 16-vuotias ystäväni otatti tatuoinnin äitinsä luvalla ja olin hänen mukanaan henkisenä tukena. [...] Päätin tuolloin kokemuksen lumoamana, että minäkin haluaisin tatuoinnin. Halu ei koskaan laantunut, mutta ensimmäisen tatuoinnin teetätin vasta viitisen vuotta myöhemmin, koska halusin olla aivan varma, että tatuointini on minulle aina tärkeä, enkä häpeile sitä 80-vuotiaanakaan. Toisenkin tatuoinnin otin pari vuotta myöhemmin ja kolmannenkin haluaisin, mutten vielä ole keksinyt, että mikä olisi tatuoinnin arvoinen. T40N31	Tatuoinnit ovat kiehtoneet ja jo teini-ikästä saakka. Harkitsi ensimmäistä kuvaa pitkään, koska halusi sen olevan itselle aina tärkeä. Suunnitteilla kuva, muttei ole vielä keksinyt mikä olisi tatuoinnin arvoinen.
Hyvän ystäväni kanssa olimme reissussa, ja olin jo kauan miettinyt haluavani ottaa pienen kolibrin, menetetyn lapseni muistoksi. Olen mahdollisesti ajatellut vielä jatkaa nykyistä tatuointiani lisäämällä jonkinlaisia "kiehkuroita" kolibrin ympärille, mutta en usko enää ottavani kokonaan uusia. T42N21	Oli kauan miettinyt ottavansa tatuoinnin menetetyn lapsen vuoksi. Suunnitellut jatkavansa kuvaa jollain tavoin.
Harkitsin tatuointia vuosia, joku "söpö" kukka tai perhonen ei silloin tullut kyseeseen, kun olin "kovis". Kävin tatuointeja netissä läpi ja panteritatuointeja ei ollut useita, niinpä ajattelin ottaa sellaisen. Tatuojani teki sen minulle, joten sen pitäisi olla uniikki (toivottavasti on vieläkin!). [...] Haluaisin lisää tatuointeja, mutta sellaisiin paikkoihin, kuten selkään joka on erittäin helppo peittää! T43N23	Harkitsi tatuointia vuosia, söpö kuva ei käynyt, kun oli kovis. Haluaisi lisää tatuointeja, mutta helposti peitettäviin paikkoihin.
Haluan että jokaisella kuvallani on jokin merkitys, en halua mitä tahansa tusinatribalia tai panteria iholleni, varsinkaan suoraan tatuointiliikkeen kuvakansioista valittuina. [...] Jokaisella tatuoinnillani on jokin merkitys ja olen itse suunnitellut kuvan. Lisää on tulossa vielä. T44N24	Haluaa, että jokaisella kuvalla on merkitys, ei tusinakuvia vaan suunnittelee itse, ottaa lisää.
Suunnittelin tatuointiani pitkän aikaa, vuosia. Idea kuvasta vaihtui monta kertaa, mutta merkitys säilyi. Tiesin, että käyn ottamassa jonkun kuvan kummilapseni kunniaksi heti, kun hän syntyy. [...] Tulevaisuudessa ajattelin hankkia tatuoinnin ainakin mahdollisten omien lasteni merkiksi. T45N20	Suunnitteli tatuointia vuosia tietyn merkityksen pohjalta. Ajatteli vielä ottaa kuvan ainakin omien lasten vuoksi.
Tatuoinnin valinta oli prosessi, ajan kanssa löytyi idea ja kuvan piirsin itse. [...] Tiettyssä elämän vaiheessa tuli tarve saada jotain pysyvää ja omaa omalle iholle, vaikka on suunnitelmissa ollut jo pitkään noin muutenkin. Tällä hetkellä ei ole pakottavaa tarvetta kuvittaa itseään lisää, vaikka monta kuvaa on jo valmiiksi katsottuna. [...] Jätin toisen tatuoinnin juuri ottamatta koska olisin sen kokenut vain olevan yritys korjata sen hetkistä heikkoa minäkuvaa... T46N31	Suunnitelmissa jo pitkään, piirsi itse, halusi jotain pysyvää ja omaa iholle. Nyt ei tarvetta ottaa lisää vaikka monta kuvaa jo mielessä. Jätti ottamatta, koska koki sen olevan heikon minäkuvan korjausta.
Nykyiset kuvani merkitsevät paljon. Ne on ajan ja vaivan kanssa mietitty. Eivät hetken mieltäjohteista otettuja. [...] Omat tatuointini ovat persoonallisia jotka kertovat itsestäni ja luonteestani. Aion ottaa vielä lisää [...] T47N21	Kuvat tarkoin mietitty. Merkitsevät paljon. Aikoo ottaa lisää. Persoonallisia.
Molemmat tatuoinnit on suunniteltu tiettyä merkitystä ajatellen ja pitkään harkiten. [...] Aion ottaa lisää. T51N33	Suunnitellut kuvat pitkään merkityksen mukaan, aikoo ottaa lisää.
Minulle omilla tatuoinneillani on paljon merkitystä ja suunnittelen kolmannen tatuoinnin ottamista. Minulla on siitä jonkunlainen visiokin, mutta haluan olla siitä sataprosenttisen varma ennen kuin toteutan sen. En halua ottaa koskaan tatuointia jota joutuisin katumaan. En aio ottaa koskaan mitään hirvittävän suurta, esimerkiksi koko käden peittävää tatuointia, sellainen ei sopisi omaan tyyliini. T53N25	Omilla tatuoinneilla on paljon merkitystä, suunnittelee kolmatta, mutta haluaa olla varma ennen kuin toteuttaa sen. Ei ota mitään mikä ei sovi tyyliin.

Minusta tatuointia ei pidä ottaa hetken mielijohteesta tai siksi että vain sattuu haluamaan sellaisen, varsinkin jos sen sitten valitsee summanmutikassa valmiista kuvastosta. Lisäksi en arvosta ihmisiä jotka napsivat paketin särkylääkkeitä ennen tatuointia, jottei se sattuisi niin paljoa. USAssa monet tatuoiijat saavat käyttää ihonalaisia puudutteita asiakkaaseen. Jos tatuoinnin haluaa, kipu on kestettävä, silloin tatuointiaan myös osaa arvostaa ja sen laittamista harkitsee paremmin. Myöskin tatuointien ikäraajaksi tulisi ehdottomasti laittaa 18 vuotta, koska teini-ikäisten ei sellaista mielestäni tarvitse saada. Keho kasvaa ja kehittyä ja pöljää kuvavalintaa saattaa katua myöhemmin todella paljon. T44N24	Tatuointia ei pidä ottaa hetken mielijohteesta, eikä kuvaa valita valmiista kuvastosta. Kipu tulee kestää ilman lääkkeitä, silloin sitä harkitsee ja arvostaa paremmin. Ikäraajaksi tulisi laittaa 18v. Keho kasvaa ja kuvaa saattaa kaduta myöhemmin.	
--	--	--

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Minä olen kehonmuokkaaja. Muokkaan kehoani mm. mustein. [...] Tatuoinneilla voidaan loputtomiin koristella ihmistä. [...] Selkään tulevaa Back pieceä ollaan aloitettu tekemään alaselkään. Sinne tulee kaikkien aikojen lempimaalarini, zdizlaw beksinskin, huomiota herättävä maalaus. [...] Chest piece on vaiheessa. Siihen tulee sininen & musta sydän. T1N25	Selkään ja rintaan on aloitettu tekemään uusia tatuointeja. Muokkaa kehoa mustein, sitä voi tehdä loputtomiin.	Identiteetin rakentaminen
Tatuoihinhan jää koukkuu, itselleni piti ottaa vain 1 mutta nyt niitä minulla on jo 4 ja uutta kuvaa jo haaveilen. T2N23	Tatuointeihin jää koukkuun.	
ensimmäisen tatuointini otin lähinnä siksi, että halusin tatuoinnin. kuva on kaunis, ja olen keksinyt sille henkilökohtaisia merkityksiä enemmän jälkikäteen kuin ennen sen ottamista. [...] Tulevat tatuointini ovat varmasti merkityksellisempiä jo valmiiksi. T4N22	Ensimmäisen tatuoinnin merkitys tuli jälkikäteen. Tulevat tatuoinnit tulevat olemaan merkityksellisiiä.	
Halusin ottaa tatuoinnin, koska niissä on jotain kiehtovaa, yleensä ihmisillä on tatuoinnin takana jokin tarina. [...] Voisin tietysti hyvin elää ilman tatuointiani, mutta mieluummin sen kanssa. Siitä on tullut osa minua enkä haluasi siitä luopua. [...] Aion ottaa vielä ainakin kaksi tatuointia. T6N18	Halusi tatuoinnin koska niissä on jotain kiehtovaa. Tatuoinnista on tullut osa itseä. Aikoo ottaa lisää.	
Ensimmäisen [tatuointini] otin 12 vuotta sitten koska vain 'halusin sellaisen'. Sittemmin nälkä on kasvanut syödessä, aina tulee uusi idea mitä haluaa ihoon [...] En käytä koruja, pidän enemmän tatskojen ulkonäöstä, joten ne koristavat minua ja kertovat muille minusta sekä muistuttavat minua jostain elämäntapahtumasta. T3N36	Tatuoinnit koukuttavat. Ne toimivat koristeina ja muistutuksina. Kertovat muille itsestä.	
En tuntenut itseäni koskaan sellaiseksi joka olen, tuntui että jotain miusta puuttuu. Jostain syystä ne oli tatskat, niiden tullessa miun itsetunto kasvoi pohjamudista ja löysin itseni ja oli helpompi näyttää muillekin millainen oikeasti olen. [...] en ole ilman tatskoja ulkokuoreltani se miltä miusta tuntuu T5N27	Ennen tatuointeja tunsin itsensä vajavaiseksi, niiden avulla löysi itsensä ja itsetunto kasvoi.	
Otin ensimmäisen tatuoinnin todella nuorena, ja siihen tuli himo. Nyt minulla on neljä tatuointia, ja aijon taatusti ottaa vielä lisää. T7N23	Tullut tatuointeihin himo, aikoo ottaa lisää.	
Minulla on 4 tatiointia ja ensimmäisen otin 15-vuotiaana, koska pidin sitä jotenkin coolia. Myöhemmin olen ottanut tatuointeja milloin mistäkin syystä, mutta taustalla on aina se, että ne ovat vain yksinkertaisesti hienoja. Pari kertaa olen ottanut tatskan symboloimaan jotakin.[...] kaikilla on minulle tarkoitus. Otan varmasti vielä lisää kuvia. T8N24	On ottanut useita tatuointeja, koska ne ovat hienoja. Kaikilla jokin tarkoitus. Ottaa varmasti vielä lisää.	
Iho on yksinään kuin tyhjä kangas, siihen voi lisätä väriä ja muotoja. Itse otin tatuointeja koska niillä on merkitystä ja ne piristävät ihoani, ne kuvaavat minun elämäni ja luonnettani ulkopuolelle. Ne ovat myös erittäin kauniita. Aijon ehdottomasti ottaa lisää. T10N19	Iho on kuin tyhjä kangas. Otti tatuointeja koska ne kuvaavat itseä ja elämää. Piristävät ihoa.	
Minä olen kaunis mutta olen kauniimpi kun minulla on tatuointeja. Tatuoinnit ovat sellaista pientä lisää, kuvia ja muotoja, värejä ja elämää iholla. Se on mielestäni aivan mielettömän kaunista ja ehkä pyrinkin siihen. T10N19	On mielestään kauniimpi tatuoituna, ne tuovat pientä lisää iholle.	
Halusin tuoda [tatuoinneilla] esille omaa kuvaani ja sitä mitä kunnioitan. Tulen ottamaan lisää saman olaisia tatuointeja. T11M22	Halusi tatuoinneilla tuoda esille omaa kuvaa. Aikoo ottaa samankaltaisia lisää.	

En koe niitä tärkeämmiksi kuin muitakaan osia itsestäni. Tatuoinnit ovat osa minua ja kehoani, mutta eivät määritä minua. [...] Tatuoinnit ovat tapa koristaa kehoaan ja ilmaista itseään sekä ajatuksiaan. T12N19	Tatuoinnit ovat osa itseä, mutta ne eivät määritä itseä.
Tatuointi on nostanut itsetuntoani, nyt näen nilkkani jossa tatuointi on, paljon kauniinpana ja se vaikuttaa muutenkin positiivisesti käsitykseeni kehostani. Ja tatuointi on jo osa minua, tuntuisi oudolta jos se lähtisi yhtäkkiä pois. T13N21	Tatuointi on osa itseä. Nostanut itsetuntoa ja vaikuttanut positiivisesti käsitykseen omasta kehosta.
Toisaalta saatan rakentaa jonkinlaista 'kovis'-ulkokuorta, olen aina ollut enemmänkin rauhallinen ja ujo joten ehkä tatuoinneissa tulee tavallaan bonuksena päälle 'kovempi' ulkonäkö, se ei ole kuitenkaan minulle itse tarkoitus ottaa tatuointeja. T13N21	Saattaa rakentaa tatuoinneilla kovempaa ulkokuorta, se ei kuitenkaan ole syy tatuointien ottoon.
Halusin saada itsestäni persoonallisemman henkilön, kyllä olen ajatellut ottaa muutaman ainakin lisää. T14M27	Halusi tehdä itsestään persoonallisemman.
Omat tatuointini kertovat minulle tärkeistä asioista. Sellaisista asioista joita haluan muistaa päivittäin ja jotka ovat vaikuttaneet elämäni. [...] Tahdon korostaa persoonallisuuttani ja sitä millainen ihminen olen tai haluaisin olla. [...] Aion ottaa vielä lisää T15N20	Tahtoo korostaa sitä, millainen ihminen on tai haluaisi olla. Ottaa lisää.
Olen pitänyt niitä aina kauniina muilla ihmisillä, jos ne ovat olleet omaa silmäni miellyttäviä ja niille sopivissa paikoissa. Ensimmäisen jälkeen niistä innostui kunnolla, ja suurin piirtein kerran vuodessa on jotain pientä lisää piirretty kehoon. Aion ottaa varmasti lisääkin tatuointeja. T16N23	On aina pitänyt tatuointeja kauniina, suunnilleen kerran vuodessa ottaa jotain pientä lisää.
Hieman sellaista äijä-meininkiä ja rebeliäkin olen hakenut. [...] Tatuointini on osa identiteettiäni ja olen siitä tosi iloinen - sen merkitys on ehkä jopa kasvanut tänä noin vuoden aikana mikä se on minulla ollut. T17M40	Hakenut tatuoinnilla äijä- ja kapinahenkeä. Tatuointi on osa identiteettiä.
Ensimmäkin mun iho tuntui vaan niin alastomalta :D ja halusin tatuoinnin, koska tykkään niistä [...] [Tatuoinnit merkitsevät] Kehon 'kaunistamista' ja itsensä esille tuomista persoonallisuutena ilman sanoja. Eli yleistä habitusta vähän, kuin korut/vaatteet, mutta ikuisia (melkein). [...] Mä en oikeen osaa kertoa tätä kauhean fiksusti, mutta jos se nyt lähtis pim pois niin tunnen sitä kohtaan samanlaista kaipuuta, kuin jos joku tulisi ajamaan alaselkään ulottuvan tukkani koneella tuohon lattialle. T18N20	Iho tuntui alastomalta ilman tatuointia. Tatuoinnit kaunistavat itseä ja tuovat persoonallisuuden esille. Tatuointi tärkeä osa itseä.
Olen aina pitänyt tatuoinneista. Aion ottaa mahdollisimman paljon lisää. [...] Tietoisesti haluan niitä lisää, en varsinaisesti hae mitään tietynlaista ihannekuvaa tms. Koen olevani kokonaisempi jokaisen uuden kuvan jälkeen. T19N25	Aikoo ottaa lisää. Ei hae tietoisesti tietynlaista ihanneminiä, tuntee olevansa kokonaisempi.
Tatuointini kuvastavat minua ja persoonaaani. Aion ottaa lisää ja juuri ensikuun alussa on seuraavan tatuointini vuoro. Luultavasti se ei jää siihenkään. [...] Tatuoinnit ovat minulle tapa kuvastaa itseäni ja ne täydentävät tyyliäni. [...] Suurimmaksi osaksi ne ovat ulkonäkökysymys T21N19	Kuvastavat itseä ja persoonaa, aikoo ottaa lisää, seuraava aika on jo varattu. Suurimmaksi osaksi ne ovat ulkonäkökysymys.
Olin jo kauan miettinyt, minkä lukuisista tatuoinneista ottais ensimmäisenä, ja päädyin ristiin, koska se merkitsee itselleni niin paljon. Se on osa minua. T23N19	Mietti minkä lukuisista tatuoinneista ottaisi ensimmäiseksi. Risti on osa itseä.
mielestäni koristeltu iho sopii paremmin minulle kuin paljas T20N25	Omasta mielestä tatuoitu iho sopii paremmin kuin paljas.
kumpikin tatuointi on emotionaalisesti tärkeä. [...] Toinen [tatuointi] on ollut todella siirtymäriitti ulos huonosta ihmissuhteesta, ex vihasi tatuointeja. T24N39	Tatuoinnit emotionaalisesti tärkeitä. Siirtymäriitti ulos huonosta suhteesta.
Ei ole mitään ihannekuvaa mitä pyrkisin luomaan itsestäni. Tarkoituksena on pitää tatuoinnit minun tietonani ja ns. minun juttunani. T25N29	Ei ole mitään ihannekuvaa, jota tavoittelisi tatuoinneilla.
Tatuoinnit ovat minulle eräällä tapaa kuin korut. En ole erityisemmin riippuvien korujen ystävä, joten muste toimii koristeena minulle. Kuvat erottavat minut joukosta, korostavat minua itseäni ja ovat minulle merkintöjä tärkeimmistä asioista elämässäni, T26N22	Tatuoinnit toimivat koristeena, erottavat joukosta, korostavat itseä ja ovat merkintöjä elämästä.
Kehoni on tuntunut ns. tyhjältä ilman tatuointeja, koen olevani keskeneräinen ilman niitä. Aion ottaa lisää. [...] minulla on mielessäni kuva itsestäni niin sanotusti 'valmiina'.T27N19	Kokee olevansa keskeneräinen ilman tatuointeja, ottaa lisää.

<p>[Tatuoinnit merkitsevät] henkilökohtaisia muistoja ja kokemuksia. Inspiraatioita ja esteettisiä iloja. [...] Tatuoinnit muokkaavat identiteettiä. Se millaisia tatuointeja sinussa on vaikuttaa siihen, millainen ihminen olet. Tähän pätee myös se, että makuasia on makuasia. Itse otan kuvia jotka ovat originaaleja minulle minuun tehtyjä, en voisi kuvitella valitsevani jostain kansiosista tai lehdestä kivan näköistä kuvaa. [...] Tulen ottamaan lisää kuvia ja jatkamaan jo olemassa olevia T28N29</p>	<p>Tatuoinnit muokkaavat identiteettiä. Kuvat vaikuttavat siihen millainen ihminen on. Tulee ottamaan lisää ja jatkamaan jo olemassa olevia kuvia.</p>
<p>Kyllähän se on [tärkeä osa itseäni], koska mielestäni muiden käsitys itsestäni muuttui. Etten olekaan niin heikko pikkutyttö kun muut luulivat. T29N24</p>	<p>Tatuoinnin myötä muiden käsitys itsestä muuttui.</p>
<p>Tärkeän muiston ikuistukseksi ja eletyn elämän hyväksymisen merkeiksi olen virstapyykkejä nahkaani laitattanut. [...] Tatuointi on osa minua, koska se on merkki omasta elämästäni, mutta se ei ole ainoa eikä tärkein asia, joka tekee minusta juuri itseni. Sanoisin, että visuaalisesti koen sen olevan kuin meikki, ei välttämätön, mutta oikeissa mittasuhteissa ja oikeassa paikassa, kaunistaa kantajaansa. T36N29</p>	<p>Ottanut kuvat muistojen ikuistamiseksi ja elämän hyväksymisen merkeiksi. Tatuointi osa itseä, mutta ei ainoa asia joka tekee itsestä juuri itsen.</p>
<p>Räpälyys joka selässäni nyt on ehkä hieman nolo ja heiveröinen. Ehkä se ei vastaa minäkuvaani enää ja tuntuu ja sitä kautta näyttääkin huonolta. Jos minulla on tatuointi, haluan sen olevan siinä rohkeasti ja ylpeydellä. Se ehkä kuvastaa minua sillä tavalla. [...] Siksi olen nyt menossa parantamaan sitä. T30N38</p>	<p>Vanha tatuointi ei vastaa enää minäkuvaani, siksi menossa uusimaan sitä.</p>
<p>Tatuointini ottamisen aikoihin olin juuri lopettanut yläasteen, olin nuori ja erittäin hukassa itseni kanssa. Koin, että minua oli kohdeltu väärin erityisesti koulussa, joka heijastui myös vapaa-aikaani. Yritin hahmottaa rankalla tavalla rajaa hyvän ja pahan välillä - olin kiltti ja hyvä, mutta kaipasin kosketusta johonkin alamaailmassa olevaan. Uteliaisuuttani kait. Toiseksi, kaipasin kovasti rakkautta - ihmisten mielestä en ollut kaunis ja rakastettava. Nämä heijastuivat haluuni tatuoida itseni [...] T32N32</p>	<p>Oli nuorena hukassa itsensä kanssa, kaipasi rakkautta, yritti hahmottaa rajaa hyvän ja pahan välillä, ristiriitainen elämäntilanne heijasti haluun tatuoida itsensä.</p>
<p>Olin eronnut hallitsevasta puolisoistani. Koin sen hyvin vapauttavana, olin kuin varsa kesälaitumella. Huomasin, että voin tehdä asioita ja toteuttaa haaveistani keneltäkään kysymättä. Joten otin tatuoinnin, jonka olisin halunnut jo aikaisemmin. Merkitsi minulle vapautta, ja edelleen merkitys on sama. T33N54</p>	<p>Erottuaan hallitsevasta puolisoista huomasi, että voi tehdä mitä haluaa, tatuointi merkitsi vapautta.</p>
<p>Tatuoinnit merkitsevät minulle itsensä luovaa käyttöä, itsensä koristelua tärkeillä asioilla. [...] Tatuoinnit ovat aina kiehtoneet, jo lapsesta saakka. Tällä hetkellä kehoani koristaa kolme tatuointia, joista kahdella on syvempi merkitys. T38N21</p>	<p>Tatuoinnit merkitsevät itsensä luovaa käyttöä. Ovat aina kiehtoneet. Nyt 3, kahdella syvempi merkitys.</p>
<p>En tunne rakentavani itselleni identiteettiä tatuointien pohjalta, olen rakentanut tatuoinnit itseni pohjalta, en itseäni tatuointien pohjalta. [...] Tatuoinnit tuovat minulle vapauden tunnetta ja kuvastavat minulle henkilökohtaista vapautta ja tunnen olevani oma itseni ja sellainen kuin juuri haluan. [...] Ilman tatuointejani en ehkä olisi sellainen ihminen joka nyt olen. T34N18</p>	<p>Ei tunne rakentavansa tatuoinneilla identiteettiä, vaan ne mahdollistavat olemaan oma itsensä. Ilman niitä ei ehkä olisi sellainen, kun nyt on.</p>
<p>[Tatuointi] On osa ulkonäköäni ja tyyliäni, muttei varsinaisesti identiteettiäni. Identiteettiäni määrittelee, millaisen tatuoinnin otan, ei toisinpäin. [...] Kyllä tatuointi on ehdottomasti otettu muita ihmisiä varten ja se on osa tyyliäni ja sitä miltä haluan ulospäin näyttää. [...] Tatuoinnin kautta voi korostaa itselleen tärkeitä asioita ja kiinnittää toisten huomiota. T37N31</p>	<p>Identiteettiä määrittelee millaisen tatuoinnin ottaa ei toisinpäin. On kuitenkin otettu muita varten ja sitä varten mitä haluaa ulospäin näyttää.</p>
<p>Ne ovat hyvin kaunis ja mielenkiintoinen taiteenmuoto. Niiden avulla voidaan luoda persoonallisuutta ja tallettaa muistoja tai lähestulkoon mitä vaan kuvan/tekstin muodossa. T39N18</p>	<p>Kaunis taiteen muoto, niiden avulla voi luoda persoonallisuutta ja tallentaa muistoja.</p>
<p>Silloin teininä varmaan jollain tasolla ajattelin luovani kovaa kuvaa itsestäni tatuoinnin kautta. Nykyään olen täysin eri ihminen kuin tuolloin, joten kyseinen tatuointi ei anna minusta oikeaa kuvaa. Uskon tulevaisuudessa ottavani sellaisia tatuointeja, jotka kuvaavat nykyistä minääni. T43N23</p>	<p>Tatuointi ei anna itsestä enää oikeaa kuvaa, uskoottavansa kuvia jotka kuvastavat nykyistä minää.</p>

Tatuoinnit ovat keino ilmaista omaa persoonallisuutta ja lisätä ihmisen ulkonäköön uudenlaista visuaalista kauneutta, joka on pysyvää. Tätä ei saa esim. kosmetiikalla aikaan. Tatuoinnin ottaminen sattuu, joten sen on parempi olla sen arvoinen suoritus. T44N24	Tatuoinneilla voi ilmaista persoonallisuutta, lisätä visuaalista kauneutta joka on pysyvää, täytyy olla kivun arvoista.	
Tatuoinnin valinta oli prosessi, ajan kanssa löytyi idea ja kuvan piirsin itse. [...] Kyllä koen sen olevan tärkeä osa itseäni. Sain prosessista paljon voimaa ja kasvoin ihmisenä. Mutta osa johtuu myös suuresta elämän muutoksesta... T46N31	Tatuoinnin valinta oli prosessi, kuva on tärkeä osa itseä, sai prosessista paljon voimaa ja kasvoi ihmisenä.	
Nykyiset kuvani merkitsevät paljon. Ne on ajan ja vaivan kanssa mietitty. Eivät hetken mielijohteista otettuja [...] ne ovat tärkeä osa minua. [...] Omat tatuointini ovat persoonallisia jotka kertovat itsestäni ja luonteestani. Aion ottaa vielä lisää [...] T47N21	Kuvat osa itseä. Merkitsevät paljon. Tarkkaan mietittyjä. Kertoo itsestä. Ottaa lisää.	
Noin yleisesti tatuoinnit on mulle tapa koristautua ja erottua massasta. Ne on eräs keino ilmaista itseään. [...] Mä en edes tiedä miks alunperin halusin tatuoinnin. Pienenä jo kavereiden kanssa tuli leikittyä tatuojaa. Lisää on tulossa parin päivän sisällä. [...] Tällä hetkellä löytyy neljä kuvaa ja tosiaan parin päivän päästä tulee kuvat viisi ja kuusi. T48N25	Tatuoinnit ovat tapa koristautua, erottua massasta ja ilmaista itseään. Kaksi kuvaa tulossa parin päivän sisällä.	
keho näyttäisi paljaalta ja vajaalta ilman. kuvat on harkiten otettu ja hartaasti suunniteltu, en luopuisi niistä. T49N31	Keho näyttäisi paljaalta ja vajaalta ilman, harkiten otettu ja suunniteltu.	
Tatuointi on tärkeä osa minua. Nyt vasta koen että olen jollain tavalla kokonainen. Olen voinut vaikuttaa ulkonäköni. Vaikka ei kukaan näkisi tatuointia, niin minä tiedän että se on siellä. T50N38	Tärkeä osa itseä, nyt vasta kokee olevansa kokonainen, on voinut vaikuttaa ulkonäkönsä.	
Tatuoinnit kertovat minulle tärkeistä asioista, joten sitä kautta tatuoinnitkin ovat tärkeä osa itseäni ja identiteettiäni [...] Niillä voi ilmaista itseään, eivätkä ne ole niin massaan hukkuvia kuin esim. lävistyksset, vaan voit tehdä jotain oikeasti uniikkia. Esim. piirtää itse kuvan tai kieltää ottamasta kuvaa tatuoinnista joka sinulle on tehty. Yksilöllisyys on miellyttävä vaihtoehto massaan hukkumisen sijasta. T52N25	Tatuoinnit osa identiteettiä. Niillä voi ilmaista itseään ja tehdä jotain oikeasti uniikkia. Yksilöllisyys parempaa kuin massaan hukkuminen.	
En koita tietoisesti rakentaa itsestäni kuvaa tatuointien avulla. Tatuoinnit ovat mielestäni kiehtovia ja ne kertovat aina tarinoita. T53N25	Ei yritä tietoisesti tatuoinneilla rakentamaan itsestään kuvaa.	
Olen taiteilija, joten jokainen on yleisesti ottaen oman itsensä herra. [...] Kun tatuointini näkyvät olen tietoisesti ihminen, joka on tatuoitu. Eli silloin kuulun tähän ryhmään ihmisiä. Haluaisin että ihmiset näkisivät ne kiinnostavina aiheina. T28N29	Tatuointien näkyessä kuuluu tietoisesti tatuoitujen ihmisten ryhmään.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Ylipäättään kaikki kuvani jollain lailla kertovat minusta tai aatteistani jotakin; [...] Osa tatuoinneista liittyy elämäntavoihini ja -tilanteisiin, tribuutteihin, omaan yksilöllisyyteeni ja ennen kaikkea vapauteeni olla oma itseni juuri sellaisena kuin minä näen ja koen itseni. [...] Useimmilla elokuvamaailman hahmoilla, joita kannan, on keskenään varsin erilaiset lähtökohdat, mutta ovat joissain elämäni vaiheissa vaikuttaneet minuun varsin vahvasti, nimenomaan yksilöllisyyteni etsinnän kynnyksellä. T1N25	Tatuoinnit kertovat itsestä ja aatteista. Ne liittyvät yksilöllisyyteen ja vapauteen olla oma itsensä.	Identiteetin ilmaiseminen ja yksilöllisyyden osoittaminen
En käytä koruja, pidän enemmän tatskojen ulkonäöstä joten ne koristavat minua ja kertovat muille minusta sekä muistuttavat minua jostain elämäntavasta. [...] En osaisi kuvitella itseäni ilman tatuointeja. Toisaalta en tunne olevani yhtään erilainen niiden kanssa, ne ovat vain koristeita ja muistutuksia [...] Itse kasvan ihmisenä koko ajan ja tatuoinnit ehkä kuvastavat rohkeutta olla oma itsensä, ne eivät tuo sitä rohkeutta vaan kuvastavat sitä T3N36	Tatuoinnit koristavat sekä kertovat itsestä. Ne kuvastavat rohkeutta olla oma itsensä.	

Halusin ottaa tatuoinnit koska olen sen henkinen ihminen, tykkään kaikesta näyttävästä ja tyylikkäästä. [...] Kyllä, en halua kulkea massan mukana, vaikkakin nykyisin on paljon ihmisiä, joilla on paljon tatuointeja. Ihmiset 'koristelee' itseään vaatteilla ja koruilla, minä tatuoinneilla. T2N23	Halusi tatuoinnin, koska on sen henkinen ihminen. Ei halua kulkea massan mukana.
Halusin tuoda sisintäni esille ja kun en käytä koruja niin nämä on miulle se jolla koristan itseäni. [...] Kuvat kertovat miun elämästä ja tyylistä. [...] En tuntenut itseäni koskaan sellaiseksi joka olen, tuntui että jotain miusta puuttuu. Jostain syystä ne oli tatskat, niiden tullessa miun itsetunto kasvoi pohjamudista ja löysin itseni ja oli helpompi näyttää muillekin millainen oikeasti olen. T5N27	Tatuoinnit koristeita, joilla tuo sisintä esille. Tunsin itsensä vajavaiseksi, mutta tatuointien avulla löysi itsensä ja voi näyttää muille millainen oikeasti on.
Olen kuitenkin hyvin esteettisesti näkevä ihminen, joten on luonnollista, että haluan sen 'näkyvän' myös itsessäni. [...] Kun tatuointini näkyvät olen tietoisesti ihminen, joka on tatuoitu. Eli silloin kuulun tähän ryhmään ihmisiä. Haluaisin että ihmiset näkisivät ne kiinnostavina aiheina. T28N29	Haluaa ilmaista omaa esteettistä arvostustaan. Kun tatuoinnit näkyvät on tietoisesti tatuoitu ihminen, ja kuuluu tähän ryhmään.
[Tatuoinnit ovat] Ihmisen yksi tapa ilmaista itseään ja ajatuksiaan. T6N18	Tapa ilmaista itseään.
Minusta tatuoinnit ovat kauniita ja tuovat usein esille kantajansa persoonallisuutta. [...] Haluan että minut huomataan ja pukeudun sillä tavoin, että kiinnitän huomiota. Haluan tatskoilta samaa. [...] Haluan näyttää persoonallisesta ja ehkä vähän 'kovalta' koska olen todella herkkä ja pehmeä sisältä :) T8N24	Tatuoinnit tuovat usein esille persoonallisuuden. Haluaa tulla huomatuksi ja näyttää persoonalliselta.
Ne vaan on osa itseäni, pala sielua iholla, monesti niitä ei edes ajattele sen enempää, ne on kuin syntymämerkkejä. T35N44	Tatuoinnit ovat osa itseä, pala sielua iholla.
[Tatuoinnit merkitsevät] Persoonallista itsensä koristelua. T9N31	Tatuoinnit persoonallisia koristeita.
Tatuoinnit kertovat myös kantajastaan jotain, sillä täysin ujut ja pelkäävät ihmiset tuskin uskaltavat ottaa tatuointeja, vaikka tatuoinnit ovat nykyään yleisiä eivätkä kerro ottajastaan enää niin paljoa kuin ennen ne ovat silti merkki itsestä. Joku tatuoi sanoi joskus, että tatuoinnit ovat kuvia sielusta ulkopuolella, se oli hienosti mutta ehkä vähän liioitellusti sanottu. T10N19	Tatuoinnit ovat merkki itsestä, kertovat kantajastaan.
Iho on yksinään kuin tyhjä kangas, siihen voi lisätä väriä ja muotoja. Itse otin tatuointeja koska niillä on merkitystä ja ne piristävät ihoani, ne kuvaavat minun elämäni ja luonnetani ulkopuolelle. [...] Minä olen kaunis mutta olen kauniimpi, kun minulla on tatuointeja. [...] En yritä peitellä itseäni tatuointeihin ja minua inhottaa se, kun jotkut ihmiset ajattelevat, että huono itsetuntoiset ihmiset ottavat tatuointeja koska koittavat piiloutua niihin. Se on mielestäni täysin väärin. Olen ylpeä itsestäni ja kaunis mutta tahdon tuoda mieltäni ja luonnetani ulospäin. T10N19	Iho on kuin tyhjä kangas, tatuoinnit kuvastavat omaa elämää ja luonnetta. On mielestään kauniimpi tatuoituna, ylpeä itsestään ilmankin, mutta tahtoo tuoda esille omaa mieltä ja luonnettaan.
[Tatuoinnit] ovat minun omia ja yksilöllisiä. [...] Halusin tuoda esille omaa kuvaani ja sitä mitä kunnioitan. T11M22	Tatuoinnit ovat yksilöllisiä. Halusi tuoda itseään esille.
Tatuoinnit ovat tapa koristaa kehoaan ja ilmaista itseään sekä ajatuksiaan. [...] Varsinaisesti en pyri muokkaamaan antamaani vaikutelmaa tatuoinneilla, joskin olen aina pitänyt tatuointeja seksikkäinä ym. T12N19	Ilmaisee tatuoinneilla itseään, mutta ei pyri muokkaamaan antamaansa vaikutelmaa niillä.
Ennen kaikkea esteettisyyttä ja myös tietyllä tapaa oman kehon 'haltuunottamista': voin ottaa tatuoinnin, koska se näyttää minusta hyvältä, enkä aina mieltä mitä muut ihmiset siitä ajattelevat. [...] Koen että ne ovat myös tapa ilmaista ja kaunistaa itseäni. Ehkä [viestitän] osittain sitä, että olen itse päättänyt mitä teen kehollani ja uskaltanut ottaa tatuointeja. T13N21	Tatuoinnit merkitsevät esteettisyyttä eikä mieltä mitä muut niistä ajattelevat. Ne ovat tapa ilmaista ja kaunistaa itseään.
Halusin saada itsestäni persoonallisemman henkilön [...] [Tatuoinnit merkitsevät] Personallistamista että olisi erilaisempi kuin muut, myös lävistyksen kuuluvat tähän. T14M27	Tatuoinnit persoonallistavat ja erottavat muista.
Koen että ne ovat tärkeä osa minua. Tahdon ihmisten huomaavan kuvistani millainen ihminen olen ja millaiset arvot minulla on ja etenkin mitkä asiat minulle ovat tärkeitä. [...] Tahdon korostaa persoonallisuuttani ja sitä millainen ihminen olen tai haluaisin olla. T15N20	Tahtoo ihmisten näkevän kuvista, millainen ihminen on. Tahtoo korostaa persoonallisuuttaan.
Kyllä mielestäni tatuointini ovat osa itseäni. Ne ovat minulle hyvin luonteenomaisia, ja niistä käy selkeästi ilmi esim. omia arvojani. T16N23	Tatuoinnit ovat osa itseä, ne ovat itselle luonteenomaisia.

Tatuoinnit kertovat ihmisestä sen mikä on hänelle henkilökohtaisesti tärkeää ja merkityksellistä tai sitten valittu kuva on muuten vaan 'kiva', jonka henkilö on halunnut itselleen koristukseksi. Itse kuulun tuohon ensimmäiseen kategoriaan eli haluan, että tatuointini kuvastaa minusta itsestäni sellaista, jonka haluan 'lukita' loppuelämäkseni - eihän tatuointia oikein poiskaan saa eli se kulkee koko eliniän mukana. [...] Kyllä [tatuoinnit] on osa itseäni ja identiteettiäni. Tatuointini on osa minua. Yksilöllinen ja sisältää tärkeitä asioita, joista kerroin edellä. T17M40	Tatuoinnit kertovat ihmisestä. Kuvaavat itsestä tärkeitä ja merkityksellisiä asioita. Tatuoinnit osa itseä ja identiteettiä. Yksilöllinen.
Kehon 'kaunistamista' ja itsensä esille tuomista persoonallisuutena ilman sanoja. [...] Ihan samanlaista kuvaa pystyn kyllä antamaan pukeutumissellani, mutta tatuoinnit tukee hyvin persoonaa & ulkonäköäni saman lailla kuin lävistykseni. T18N20	Itsensä esille tuomista ilman sanoja, kehon kaunistamista, tukevat hyvin persoonaa ja ulkonäköä.
[Tatuoinnit merkitsevät] Taidetta, tapaa ilmaista itseään. [...] Ehkä [viestitän] sitä että erilaisuus on kaunista. T19N25	Tatuoinnit ovat tapa ilmaista itseään. Viestittää, että erilaisuus on kaunista.
ne kertovat asioista joista pidän. T20N25	Kertovat asioista joista pitää
Tatuointini kuvastavat minua ja persoonaa. T21N19	Kuvastavat itseä ja omaa persoonaa.
Nykyinen tatuointini on minulle erittäin tärkeä ja henkilökohtainen asia. Tulevat tatuoinnit samoin. Ehkä niiden viesti on se mitä rakastan. T22N26	Tatuoinnin viestinä on se mitä rakastaa.
[...] ne ovat vain minun tapani ilmaista itseäni - mikä on minulle tärkeää, mistä pidän jne. [...] Otin ristin ylä selkääni, koska kuulun kirkkoon ja halusin tuoda näkökulmani tietyllä tavalla esille T23N19	Tatuoinnit tapa ilmaista itseään ja mikä on itselle tärkeää.
Kuvat hartioissa ovat minun näköinen osa minua. en voi kuvitella ettei niitä olisi. T24N39	Itsen näköinen osa itseä, ei voi kuvitella, ettei niitä olisi.
Kuvat erottavat minut joukosta, korostavat minua itseäni ja ovat minulle merkintöjä tärkeimmistä asioista elämässäni, [...] Ne ovat kasvaneet osaksi minua. Minut tunnustetaan tatuoinneistani, joten jos ne yhtäkkiä lakkaisivat olemasta, en olisi enää sama ihminen. Ne lisäävät katu-uskottavuuttani enkä häpeile niitä missään tilanteessa. [...] Vaikka 'rankka mimmi' -mielleyhtymiä varmasti ihmisille tuleekin, se ei ole tarkoitukseni. Haluan korkeintaan erottua harmaimmasta massasta T26N22	Kuvat erottavat massasta ja korostavat itseä. Osa itseä, tunnustetaan tatuoinneista, lisäävät katu-uskottavuutta, ilman ei olisi sama ihminen.
[...] en olisi ilman niitä kokonainen. Ne kertovat luonteestani ja koetusta elämästä. T27N19	Ilman tatuointeja ei olisi kokonainen, kertovat luonteesta ja elämästä.
[Tatuoinnit merkitsevät] tärkeää asiaa ja tapaa ilmaista itseään ja itselle tärkeitä asioita. T29N24	Tapa ilmaista itseään ja itselle tärkeitä asioita.
[Tatuoinnit ovat] Persoonallinen tapa ilmaista itseäni. T31N35	Persoonallinen tapa ilmaista itseä.
[Tatuoinnit merkitsevät] Joskus vain kaunista kuvaa, mutta ennemminkin oman sisäisen tilansa ja itsensä ilmaisemista: miksi laittaa itsensä loppuelämäkseen kuva, jolla ei ole yhtikäs mitään merkitystä? T32N32	Useimmiten tatuointi on oman sisäisen tilan sekä itsensä ilmaisemista.
Olin eronnut hallitsevasta puoliosostani. Koin sen hyvin vapauttavana, olin kuin varsa kesälaitumella. Huomasin, että voin tehdä asioita ja toteuttaa haaveistani keneltäkään kysymättä. Joten otin tatuoinnin, jonka olisin halunnut jo aikaisemmin. Merkitsi minulle vapautta, ja edelleen merkitys on sama. T33N54	Erottuaan hallitsevasta puoliososta huomasi, että voi tehdä mitä haluaa, tatuointi merkitsee vapautta.
Olen pyrkinyt tatuoinneillani viestimään maailmalle sitä mitä olen, avoin ja suvaitsevainen ihminen. Ja aion jatkaa samalla linjalla, minua ei hetkauta mikään. [...] Tatuointini kuvaavat minua ihmisenä. T34N18	Tatuoinnit kuvaavat itseä ihmisenä.
Olen itse aika räväkäs persoona, en ole koskaan halunnut taipua yhteiskunnan kaavoihin. Tatuointini ovat osa sitä, olen kai halunnut kapinoida ns. 'yhdyksunnan konetta' vastaan ja olen sitä mieltä, että ihmisen kuuluu olla sellainen kuin haluaa, eikä kellään ole siihen mitään sanottavaa. Ilman tatuointejani en ehkä olisi sellainen ihminen joka nyt olen. T34N18	Tatuoinnit osa kapinaa yhteiskunnan kaavoja vastaan. Ihmisen kuuluu olla sellainen kuin haluaa. Ilman tatuointeja ei olisi sellainen kuin nyt on.
Kyllä tatuointi on ehdottomasti otettu muita ihmisiä varten ja se on osa tyyliäni ja sitä miltä haluan ulospäin näyttää. [...] Tatuoinnin kautta voi korostaa itselleen tärkeitä asioita ja kiinnittää toisten huomiota. T37N31	Otettu muita ihmisiä varten kiinnittämään huomiota. Osa tyyliä ja mitä haluaa näyttää ulospäin.

harkitsen kuviani tarkasti ja olen monta ideaa jo hyljännyt. tatuointieni perusteella pyrin ilmaisemaan itseäni, kuka olen, millainen olen ja mistä olen. [...] tatuoinnit kuvaavat minua sataprosenttisesti. T38N21	Harkitsee kuvia tarkkaan. Tatuoinnit kuvaavat itseä sataprosenttisesti.
Tatuointini kuuluu osaksi itseäni ja se on osa identiteettiäni. En voisi kuvitella enää itseäni ilman sitä. Tatuointi on hyvin tärkeä minulle ja se kuvaa ajatuksiani ja itseäni todella hyvin. Lisäksi se on uniikki eikä kenelläkään muulla ole samanlaista. T39N18	Tatuointi on tärkeä osa itseä ja identiteettiä. Kuvaa ajatuksia ja itseä hyvin. Lisäksi se on uniikki.
Tatuoinneilla tuon itseäni tavallaan julki, mutten pyri rakentamaan kuvaa itsestäni, koska en välitä muiden mielipiteistä. [...] Tavallaan tatuoinnit omalta osaltaan viestittävät vahvasta persoonastani. [...] Tatuoinnit merkitsevät] Ylpeydenaihetta, seksikkyyttä, raakaa voimaa, ylivoimaisuutta ja uskallusta ilmaista omaa itseään julkisesti peittelemättä tai peitetysti, mutta tietoisesti. [...] Olen vahva persoona. En kumartele ketään, enkä tarvitse muiden hyväksyntää. Minua ei voi pakottaa mihinkään vasten tahtoani. Tatuointi on tietyllä tavalla yhtä vahva ja siten sidoksissa identiteettiini. T40N31	Tyytyväinen mitä on. Tuo tatuoinneillaan itseään julki. Vahva persoona, joka ei kaipaa muiden hyväksyntää. Tatuointi yhtä vahva ja siten sidoksissa identiteettiin.
Haluan myös niiden avulla kertoa kuinka paljon rakastan lapsia. T41N37	Haluaa ilmaista kuinka paljon rakastaa lapsia.
Silloin teininä varmaan jollain tasolla ajattelin luovani kovaa kuvaa itsestäni tatuoinnin kautta. Nykyään olen täysin eri ihminen kuin tuolloin, joten kyseinen tatuointi ei anna minusta oikeaa kuvaa. Uskon tulevaisuudessa ottavani sellaisia tatuointeja, jotka kuvaavat nykyistä minääni. T43N23	Tatuointi ei anna itsestä enää oikeaa kuvaa, uskoo ottavansa kuvia jotka kuvastavat nykyistä minää.
Olen halunnut nuoresta asti olla erikoisen näköinen, tatuoitu ja lävistetty, tukka shokkivärjätty tai rastoilla. Olen aina pitänyt erikoisen näköisiä ihmisiä vahvoina persoonina, jotka eivät välitä muiden mielipiteistä ja ovat sellaisia kuin haluavat. [...] Haluan että minut muistetaan, vaikka vain tyyppinä jolla on tähtiä pitkin kroppaa :D [...] Haluan olla näkyvä persoona ja tulla joskus kuuluisaksi valitsemallani uralla. [...] Tahdon näyttää, että lävistetty ja tatuoitu henkilö ei välttämättä ole sellainen raggari ja yhteiskunnan ulkopuolinen kapinallinen, joksi sellaiset vielä nykyäänkin usein mielletään. T44N24	On nuoresta asti halunnut olla tatuoitu ja erikoisen näköinen, pitänyt sellaisia aina vahvoina persoonina. Haluaa olla muistiin jäävä näkyvä persoona ja näyttää ettei tatuoitu & lävistetty henkilö ole kapinallinen raggari.
Minun kohdallani tatuoinnin on tarkoitus korostaa persoonani, kertoa hieman elämästäni tai luonteestani, tai kenties olla minulle ikuinen muisto jostain. En tahdo tatuointia vain, koska kuva näyttää hienolta, enkä koskaan ottaisi "massatatuointia" eli esimerkiksi perhosia tai muita kuvia, joita löytyy hyvin monilta. T45N20	Tatuointi korostaa persoonaa, kertoo elämästä ja luonteesta, ikuinen muisto. Ei koskaan ottaisi massatatuointia.
Omat tatuointini ovat persoonallisia jotka kertovat itsestäni ja luonteestani. [...] ne ovat tärkeä osa minua. Ne ovat kuvia jotka edustavat, kertovat minusta. En muutenkaan ole "virran mukana"-tyyppiä ja ne ovat osa minun elämäni sekä kaunistavat kehoani. T47N21	Tatuoinnit persoonallisia. Kertovat itsestä ja luonteesta. Tärkeä osa itseä.
Noin yleisesti tatuoinnit ovat mulle tapa koristautua ja erottua massasta. Ne ovat eräs keino ilmaista itseään. [...] Tatuoinnit on osa mun persoonaa ja kuvastaa mun luonnettani. En osaisi enää kuvitella itseäni ilman niitä ja jos joudun tilanteeseen, jossa ne täytyy piilottaa, on vähän "puolikas" olo. [...] T48N25	Tatuoinnit osa persoonaa, kuvastaa luonnetta. Jos joutuu piilottamaan puolikas olo. Tatuoinnit auttavat erottautumaan massasta.
[Viestitän tatuoinnillani] että olen vahva ihminen ja sellaisena pysyn, tapahtui sitten mitä tahansa. T50N38	Tatuointi viestittää muille, että on vahva ihminen.
[...] tietysti kuvien on myös tarkoitus näyttää hyvältä ja kertoa muotokielellään hieman minusta. T51N33	Kuvien on tarkoitus näyttää hyvältä ja keroa itsestä.
Tatuoinnit ovat kiinnostaneet aina. Niillä voi ilmaista itseään, eivätkä ne ole niin massaan hukkuvia kuin esim. lävistykset, vaan voit tehdä jotain oikeasti uniikkia. Esim. piirtää itse kuvan tai kieltää ottamasta kuvaa tatuoinnista joka sinulle on tehty. Yksilöllisyys on miellyttävä vaihtoehto massaan hukkumisen sijasta. [...] Tatuoinneilla kerron myös muille asioista jotka minulle merkitsevät jotain elämässä. T52N25	Tatuoinneilla voi ilmaista itseä, eikä ne huku massaan. Yksilöllisyys on miellyttävä vaihtoehto. Tatuoinneilla kertoo muille itselle tärkeistä asioista.
En ole tottunut pitämään ristikoruja tai muita kristillisiä symboleita, joten tatuointi on myös kertomassa muille oamsta vakaumuksestani. T53N25	Ristitatuointi kertomassa myös muille omasta vakaumuksesta.

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
Suomalainen jäykkä konservatiivisuus asian suhteen on tuonut jo kymmenisen vuotta ongelmia tielleni. [...] Joka paikassa ollaan vähintään sitä mieltä, että olen entinen nisti, mulla on veriteitse tarttuvat taudit tai että olen istunut. Saatan olla myös muuten vaarallinen ja huonoa esimerkkiä nuorille sekä vanhoille. Olen mm. aktiiviurheilija ja raitis. T1N25	Suomessa suhtaudutaan konservatiivisesti tatuointeihin. Kohdannut paljon ennakkoluuloja.	Identiteetin kontrollioiminen
Minulle on aivan sama mitä muut ajattelevat, harvemmin tatuointini näkyvät, paitsi kesäisin kun on toppi päällä. Mutta on sanottu, että liika on liikaa. T2N23	Ei välitä muista, mutta tatuoinnit näkyvät harvemmin.	
[Tatuoinnit viestittävät muille] etten nakkaa paskaakaan mitä muut ajattelevat. [...] Kaikki kuvat ovat paikoissa joissa normaalit vaatteet ne peittävät. Käden tatuointikin peittyy pitkähihaisella eli Suomessa melkein aina. Olen media-alalla, joten täällä ei tatuoinnit ole millään tavalla erikoinen asia. T3N36	Viestittää kuvilla, ettei välitä yhtään mitä muut ajattelevat. Kuvat ovat kuitenkin paikoissa, joissa normaalit vaatteet peittävät.	
olen päivähoitoalalla, jossa tatuoinnit eivät välttämättä ole se paras valinta, mutta niin kauan kun en esittele niitä työhaastatteluissa, kaikki on mennyt ihan hyvin. olen saanut jonkin verran lähinnä paheksuvia katseita, mutta yleisesti niistä pidetään. [...] olen kuitenkin oppinut piilottamaan kuvani ensitapaamisilla, jotta ihmiset eivät muodostaisi mielipiteitään minusta pelkästään sen perusteella, että minulla on tatuointeja. [...] mielestäni on kuitenkin korrektaa pystyä peittämään tatuointinsa tarpeen vaatiessa, koska en todellakaan oleta, että kaikki niistä pitäisivät. ne ovat koristeita minulle, eivät muille. T4N22	Päivähoitoalalla tatuointeja paheksutaan. On muutenkin oppinut peittämään ne ensi tapaamisella. Yksilön mielestä on korrektaa pystyä peittämään tatuoinnit tarpeen vaatiessa.	
Kukaan ei kieltänyt ottamasta eikä kukaan ole tainnut sitä haukkuakaan. [...] Se on kuitenkin sellaisessa paikassa, että harvoin on esillä ja saa hyvin piiloon. T6N18	Ei ole saanut ikävää palautetta. Tatuointi harvoin esillä ja saa hyvin piiloon.	
Ainoastaan perheessä niihin on suhtauduttu vähän kielteisesti ja olen joutunut peittelemään niitä perheeltäni ja puolisoni perheeltä. T8N24	Peittelee tatuointeja perheeltään.	
Vanhemmat ihmiset kauhistelivat ja varoittelivat, ikätoverini eivät ole juuri kommentoineet. [...] Kysyin uudelta pomoltani tatuointia ottaessani onko asia ok. T9N31	Kohdannut hieman kauhistelua. Kysyisi pomolta luvan tatuointiin.	
Yleisesti sanoisin, että osa pitää ja osa ei. [...] Vanhempani paheksuvat ja isäni sanoo aina vitsillä, että en ikinä pääse naimisiin koska olen pilannut ihoni [...] jotkut ihmiset ovat nyrpeinä niistä ja sanovat vähän loukkaavastikin, että 'minusta olet pilannut itsesi' mutta se on heidän mielipiteensä. Kuten sanoin ne ovat minulle ei muille. T10N19	Osa pitää ja osa inhoaa tatuointeja. Ei kuitenkaan välitä, sillä ne ovat itseä varten.	
Äiti ei nyt ehkä ihan hirveästi tykkää (etenkään lisätatuointisuunnitelmista) mutta sanoo, että saan tehdä omalla nahallani mitä lystään [...] Tatuointi on ollut vasta vuoden ja se on helposti nilkasta peitettävissä tarvittaessa. T13N21	Äiti ei pidä tatuoinnista. Tatuointi helposti peitettävissä.	
Kaikki paitsi kissa selässä ovat niin pieniäkin, etteivät ainakaan häiritseviä voi olla. Kaikki tatuointini saa myös tarvittaessa piiloon, en kyllä vielä ole joutunut tilanteeseen, jossa niitä tietoisesti olisin joutunut piilottelemaan. T16N23	Kaikki tatuoinnit ovat niin pieniä, etteivät voi olla häiritseviä, saa myös tarvittaessa piiloon.	
Isä, appiukko ja joku työkaverini eivät ymmärrä. Jotkut pitävät hienona juttuna sitä, että olen 'löytänyt' oman aiheeni [...] En voi työni vuoksi ottaa mitään normaalivaatteet päällä näkyvää tatuointia, mutta on kiva olla eräällä lailla 'susi lampaan vaatteissa'. T17M40	Jotkut tykkäävät, toiset ei. Työn takia tatuointi ei saa näkyä.	
Äiti ei tykännyt, mutta iloitsi, että kuva on kumminkin mun näköinen ja helposti piilotettavissa ja pieni. [...] Ketään ei ole vielä päin naamaa haukkunut. Tosin en töissä hillu missään tuubitopeissa tai muutenkaan esittele sitä. luultavasti tosi harva asiakkaistani tietää minulla olevan tatuointia ellen ole siitä jossain asian yhteydessä maininnut tai näyttänyt :D T18N20	Äiti ei tykännyt, muuten ei kukaan ole haukkunut. Ei kuitenkaan esittele tatuointia töissä.	
En ole koskaan joutunut peittämään niitä edes mallina toimiessani. T19N25	Ei ole koskaan joutunut peittämään kuviaan.	
joihinkin töihin ei voi edes hakea näkyvien tatuointien vuoksi, mutta muuten tatuointini eivät ole herättäneet kummempia ennakkoluuloja T20N25	Joihinkin töihin ei voi edes hakea näkyvien kuvien takia	

tatuointini on sijoitettu siten että ne näkyvät vain tarkoituksella. T24N39	Näkyvät vain tarkoituksella.
[Tatuointeihin on suhtauduttu] Ihan hyvin, mutta uskoisin että joitakin töitä haettaessa saattaisi ilmetä ongelmia. Tallaista ei tosin ole vielä tullut vastaan. T21N19	Tatuointeihin suhtauduttu hyvin. Ajattelee, että joitakin töitä haettaessa saattaa ilmetä ongelmia.
Kavereita, joilla on näkyvilläkin paikoilla tatskoja, on kyllä saanut kuulla yhtä ja toista... [...] Tämän hetkinen ainut tatuointini on suhteessa aika pieni ja piilossa, joten sitä ei ole paljon noteerattu. T23N19	Kuullut tatuoiduilta kavereilta yhtä ja toista. Itsellä tatuointi pieni ja piilossa.
Tatuointi pitää olla minulla paikassa minkä saan piiloon, koska ymmärrän etteivät kaikki ihmiset välitä nähdä niitä ja kunnioitan heidän mielipiteitään + näkyvä tatuointi ei ole mielestäni naisellinen. T25N29	Tatuointi pitää saada piiloon koska kaikki eivät niistä pidä, näkyvä kuva ei ole naisellinen.
Ne lisäävät katu-uskottavuuttani enkä häpeile niitä missään tilanteessa. On toki paikkoja (eräät työpaikat, tulli, ulkomailla jotkin paikat), joissa en niitä esittele, mutta muutoin käytän mielelläni lyhytaihaisia paitoja, jotta 'koruni' näkyvät. T26N22	Ei häpeile tatuointejaan missään tilanteessa, on toki paikkoja ja tilanteita joissa ei niitä esittele.
Tatuointeihin keskittynyt huomio on ollut lähinnä positiivista, eikä kukaan ole koskaan niitä tullut haukkumaan [...] oman viihtyvyyteni vuoksi käytän asiakaspalvelutyössä pitkähihaisia paitoja, sillä en jaksaa vastaila jatkuvasti samoihin kysymyksiin tatuointeihin liittyen. T26N22	Saanut lähinnä positiivista huomiota. Oman viihtyvyyden vuoksi peittää ne asiakaspalvelutyössä.
Olen [kokenut ennakkoluuloja koulu-/työmaailmassa] ja on ikävää että ihmisiä tuomitaan ihossa olevien kuvien perusteella. Ne eivät vaikuta millään tavalla työntekoon, eivät tatuoinnit ole mikään tauti tai rutto joka saastuttaisi. T27N19	On kohdannut ennakkoluuloja koulu-/työelämässä.
Ei minulla ole ihannekuvaa itsestäni, mutta ajattelen usein että jos olisin toisen tyyppinen tai mallinen voisin tatuoida jotain erilaista mitä nyt olen ottanut tai tulen ottamaan. Kun tatuointini näkyvät olen tietoisesti ihminen joka, on tatuoitu. Eli silloin kuulun tähän ryhmään ihmisiä. T28N29	Ei ihannekuvaa itsestä, mutta tatuoi eri tavoin, jos olisi toisen tyyppinen. Tietoisesti tatuoitu ihminen, kun tatuoinnit näkyvät.
Nykyään joka toinen ihminen on tatuoitu, siihen on jo totuttu, monesti tästä syystä huomaa itse olevansa ennakkoluuloinen...tulee niin sanottu tatuoitujen ihmisten kastijako. T28N29	Ennakkoluuloinen muita tatuoituja kohtaan.
Tatuointi on itseasiassa niin huonosti tehty, että nykyään hieman häpeänkin sitä. Siksi olen nyt menossa parantamaan sitä. T30N38	Häpeää huonosti tehtyä tatuointia, menossa parantamaan sitä.
Tatuointini on sellaisessa paikassa, että vain ne henkilöt joille haluan sen näyttää, saavat sen nähdä. T33N54	Piilossa, näyttää kuvan vain tietyille henkilöille.
Työmahdollisuuksia saattaa hieman rajata, joissain tilanteissa olen havainnut, että joku muodostaa minusta ja persoonastani 'rajumman' kuvan sen perusteella, että olen tatuoitu. Jonkin verran paljon vielä negatiivista suhtautumista on ilmassa, varsinkin jos tatuoinnit näkyvät ja ovat isoja. T31N35	Tatuoinnit saattavat rajata työmahdollisuuksia. Jonkin verran kohdannut negatiivista suhtautumista. Ei kuitenkaan peitä.
Olen saanut pahojakin kommentteja, huutoakin olen saanut jopa ventovierailta. Jotkut ihmiset pitävät tatuointeja rumina ja vastenmielisinä eivätkä ymmärrä miksi joku kävisi läpi kaiken sen kivun yhden kuvan tähden. [...] Vaihdoin koulua tatuointiunelmieni takia. Opiskelin palveluammattiin, mutta vaihdoin paljon avoimempaan media-alan kouluun. Työskentelen myös siivoajana opiskelun ohella, poma vain painotti, että pidän sitten pitkähihaista töissä, ettei asiakas paheksu. T34N18	Saanut paljon pahojakin kommentteja. Vaihtoi koulua tatuointien takia. Siivoajana joutuu myös peittämään kuvat, ettei asiakas paheksu.
[...] tatuointini on tehty niin että normaalisti pukeutuen esim. t.paitaan kuvat peittyi.[...] joskus jopa 'inhottaa' kun näkee kovin isoja [tatuointeja], ja minun mielestä jopa rumia kuvia. Kuvien pitäisi olla sellaisia, että ne kertovat ihmisestä itsestään tai hänen elämästään jotakin. Kuvat pitäisi myös tarpeen tullen saada peitettyä pukeutumisella, ja niiden kanssa pitää pystyä elämään koko ikänsä ja elämänsäkaarensa, äitiydestä, vanhukseen. Jopa 'kehdata' tunnustaa kuvat osaksi itseään vielä hautaan laskettaessa. T35N44	Sijoitettu niin, että peittyy normaalilla pukeutumisella. Inhoaa isoja ja rumia kuvia. Kuvien tulee tarpeen tullen olla peitettävissä. Niiden kanssa pitää myös osata elää koko elämänsä.

[Ihmisten suhtautuminen tatuointeihin] Riippuu kulttuurista. Suomessa ollaan enemmänkin kiinnostuneita, Aasiassa tuntuu että toiset suhtautuvat pelonsekaisella kunnioituksella. Toisinaan ihmiset, joita olen työssä kohdannut ovat suorastaan järkyttyneitä kuullessaan, että minulla on tatuointi. T36N29	Suomessa ollaan kiinnostuneita, Aasiassa järkyttyneitä. Työssä kohdannut voimakkaita ennakkoluuloja.
Joku on kommentoinut kuvaa kauniiksi ja välillä sävy on vähän päivittelevä. [...] Tatuointi on paikassa, jossa se on helppo peittää. Työssä olen kyllä pitänyt sen myös esillä enkä ole kohdannut mitään ennakkoluuloja tai paheksuntaa. T37N31	Saanut vaihtelevaa palautetta. Tatuointi helppo peittää, on kylläkin pitänyt sen myös töissä esillä.
Tatuointini merkityksen, itseni lisäksi tietää vain muutama hyvä ystäväni. Muut näkevät sen vain kauniina kuvana ja se ei haittaa minua ollenkaan. [...] En ole kohdannut [ennakkoluuloja], sillä tatuointini ei näy koulussani ja vaikka näkyisikin en usko, että siitä tulisi mitään sanomista. T39N18	Merkityksen tietää vain muutama, muille vain kaunis kuva. ei ole kohdannut ennakkoluuloja. Ei näy koulussa.
Isäni suhtautuu viileän innostuneesti, äitini kauhistelee. Isoäidille tatuointeja piilotellaan [...] Työmaailmassa ei ole tullut vastaan ennakkoluuloihin. minulla näkyä töissä yksi tatuointi ja vain yksi asiakas on osoittanut mielenkiintoa sitä kohtaan ja kysellyt siitä. T38N21	Isoäidiltä joutuu piilotelemaan tatuointejaan. Työelämässä ei ole tullut vastaan ennakkoluuloja.
Olen vahva persoona. En kumartele ketään, enkä tarvitse muiden hyväksyntää. Minua ei voi pakottaa mihinkään vasten tahtoa. Tatuointi on tietyllä tavalla yhtä vahva ja siten sidoksissa identiteettiini. [...] tiedän etten voi näyttää tatuointejani julkisesti myynti- ja asiakaspalvelutyössäni. Joten jo ennen tatuointien ottamista olen huomionut myös niiden paikan työn kannalta. T40N31	Vahva persoona, ei välitä muiden mielipiteistä. Paikat kuitenkin mietitty työn mukaan, sillä ei saa näkyä.
Sen merkitystä en ole kenellekään kertonut [...] Tatuointini on aina piilossa, ja sen näkee vain harvat ja valitut :P tietysti kesällä rannalla se vilahtelee.. T42N21	Ei ole merkitystä kenellekään kertonut ja se on lähes aina piilossa.
Opiskelumaailmassa en ole edes vaivautunut asiaa miettimään, siellä voin olla täysin oma itseni. Tämä pätee myös tietynlaisiin työpaikkoihin, missä ei tarvitse olla edustava. Myynti-, asiakaspalvelu- ja sosiaalialoilla jonne olen päätenyt (mikä siis ei ollut nuorempana suunnitelmassa) olen kohdannut ennakkoluuloja ja olen huomannut helpommaksi keinoksi peittää tatuoinnin. Sosiaalialalla, varsinkin lasten kanssa työskennellessä täytyy olla esimerkillinen. Osa vanhemmista paheksuu tatuointeja ja ovat niin pikkusieluisia, että se johtaa myös ammattitaidon väheksyntään! T43N23	Opiskellessa ja joissain työpaikoissa tatuoinnit ovat ok. Palvelu- ja sosiaalialoilla on kohdannut ennakkoluuloja ja katsonut parhaimmaksi peittää sen.
Olen saanut monenlaista palautetta. Äiti-ihmisenä minun ei kuulemma tulisi enää erottaa joukosta, toiset kiittelevät rohkeuttani ja sitä etten välitä muiden mielipiteistä. Kuitenkin mietin tatuointieni paikkoja tarkkaan ennen ottamista, jotten liiaksi järkyttäisi esim. itselleni tärkeitä vanhempia perheenjäseniä tai muita vastaavia. T44N24	On saanut monenlaista palautetta äiti-ihmisenä. Mietti kuvien paikkoja tarkkaan, ettei järkyttäisi itselle tärkeitä vanhempia perheenjäseniä.
Enpä oikeastaan [ole kohdannut ennakkoluuloja]. Tatuointini on tosiaan selässä, joten pääsääntöisesti se on piilossa paidan alla eikä sitä helposti edes näe. T45N20	Ei oikeastaan ole kohdannut ennakkoluuloja. Tatuointi on yleensä piilossa.
Kuva on helposti piilotettavissa[...] Kuva on hyvin huomaamaton, en esittele sitä koska se on vain minua varten [...] Jätin toisen tatuoinnin juuri ottamatta koska olisin sen kokenut vain olevan yritys korjata sen hetkistä heikkoa minäkuvaa... T46N31	Ei esittele kuvaa. Jätti toisen ottamatta, koki sen olevan vain yritys korjata heikkoa minäkuvaa.
En suoranaisesti [ole kohdannut ennakkoluuloja], mutta kyllä sen tietää, että jotkut ihmiset ajattelevat vanhoollisesti, että jos on tatuointeja on jotenkin rikollinen tai muuta sellaista [...] Mutta ennakkoluulot eivät haittaa ainakaan minua. Ajattelkoon kukin mitä tahtoo minusta. T47N21	Ei suoranaisesti ole kohdannut ennakkoluuloja. Toisten mielipiteet eivät haittaa itseä.
Tatuoinnit on osa mun persoonaa ja kuvastaa mun luonnettani. En osaisi enää kuvitella itseäni ilman niitä ja jos joudun tilanteeseen, jossa ne täytyy piilottaa, on vähän "puolikas" olo. T48N25	Tatuoinnit osa persoonaa. Jos täytyy piilottaa, on puolikas olo.
Ei, tatuointi ei ole minulle tapa pönkittää itsetuntoa. Kuva on niin kaunis, että haluaisin siksi näyttää sitä monille, mutta en sitä kuitenkaan tee. [...] En ole kertonut tatuoinnistani työmaailmassa. T50N38	Ei pönkitä itsetuntoa tatuoinnilla. Ei siis näyttele sitä kaikille. Ei ole kertonut siitä töissä.

Jokainen tatuointini on paikassa missä sen saa peittoon, eikä monet ihmiset tiedä minulla olevan yhtään tatuointia, joten en tietoisesti viestitä tatuoinneillani mitään muille ihmisille. [...] En ole kohdannut ennakkoluuloja tatuointajani kohtaan. Töissä pidän tatuointini peitettynä. T52N25	Kaikki kuvat piilotettavissa, ei viestitä tietoisesti niillä mitään. Ei ole kohdannut ennakkoluuloja, mutta töissä pitää ne kuitenkin peitettynä	
Mielestäni on sääli, että niin monet nykyään ottavat tatuointeja ilman miettimistä. Se on vain muoti-ilmiö, ja siksi otetaan samoja kuvia kuin julkkiksilla on tai kuvia joilla ei ole mitään merkitystä, ja sitten niitä parin vuoden päästä kadutaan. Tai sitten "keksitään" yhtäkkiä merkityksiä tatuoinneille... Sääli! T40N31	Halveksuu merkityksettömien tatuointien ottajia. Pelkkä muoti-ilmiö.	
En pidä huonosti tehdyistä tatuoinneista joita Suomessa näkee paljon. T53N25	Ei pidä huonosti tehdyistä tatuoinneista.	

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Sisältöluokka
[...] oikean jalan ulkosyrjässä on ystäväni minulle hakkaamat tatuoinnit, jotka on tatuoitu ystäväni suunnittelemaan KEHYKSEEN, ikuinen ystäväkirja, siis. Kehyksen reunalla on ensimmäisen tatuointiliikkeen pomon minulle tekemä muistotatuointi parhaan ystäväni menetyksen muistoksi. [...] ehkä ne ovat muistutuksena omalle itselleni, ennen kaikkea. T1N25	Tatuoitu ystäväkirja ja kuolleen ystäväni muistotatuointi muistuttavat ystävästä. Tatuoinnit pääasiassa itseä varten.	Identiteetin ankkuroiminen
Susi ja niskasymboli merkitsivät jo ennen ottamistaan paljon. Muut ovat kuvia jotka olen halunnut pitkään ottaa ja olen halunnut ottaa ne ikäänkuin päiväkirjaksi, muistaakseni myöhemmin mistä tykkäsin aikoinaan, mikä kolahti tai teki vaikutuksen. T3N36	Tatuoinnit otettu ikään kuin päiväkirjaksi.	
kuvat ovat puhtaasti itseäni varten otettuja. [...] en osaisi kuvitella enää olevani ilman niitä. mielestäni ne myös ovat merkkejä ajasta jolloin ne on otettu, ja tuovat aina mieleen sen hetkiset elämän tilanteet. T4N22	Kuvat itseä varten otettu. Merkkejä ajasta, jolloin ne on otettu.	
Halusin tatuoinnin, jolla on minulle jotain henkilökohtaista merkitystä ja halusin tatuoida sen itseäni. [...] Tatuoinnissani on ankkuri, ruusu ja numerot 3999 ja se on muistotatuointi papalleni. [...] Vaikka olinkin todella nuori pappani kuollessa, muistan silti paljon asioita, joita koin hänen kanssaan. Lapsuudestani en oikeastaan muuta muistakaan, kun pappani, hän oli ja on edelleenkin yksi elämäni tärkeimmistä ihmisistä. [...] Onhan se kivaa, jos jotain kiinnostaa miksi mulla on ankkuri jalassa ja mitä se tarkoittaa, mutta olen kuitenkin ottanut sen ihan itseäni varten. T6N18	Muistotatuointi papalle, yksi elämän tärkeimmistä ihmisistä. On ottanut tatuoinnin ihan itseä varten.	
Otin ranteessani olevan tatuoinnin mummini kuoleman jälkeen muistoksi hänelle. Tatuointi myös viestittää minulle joka päivä, että täytyy olla vahva, vaikka eteen tulisi mitä. T7N23	Muistotatuointi, joka viestittää olemaan vahva.	
Ad astra -tatskan otin, sillä olen kokenut rankkoja asioita elämässäni. Halusin ranteeseen tekstin, joka muistuttaa, että kaikki järjesty, vaikka olisi vaikeaa. T8N24	Ottanut tekstin muistoksi ja muistutukseksi, että kaikki järjesty.	
Halusin muiston tietystä elämänvaiheestani. Ehkä tulen ottamaan vielä lapseeni liittyvän tatuoinnin. Rankan elämänvaiheen päätyttyä halusin muistutuksen siitä, että jalkoja ei koskaan kannata pitää täysin maassa ja lapsellisuutta unohtaa. T9N31	Halusi muiston tietystä elämänvaiheesta.	
Parhaimmillaan tatuoinnilla on vielä tarina, jokin tarkoitus, mikä tekee siitä täysin uniikin vaikka kuva sinällään olisi täysin samanlainen monen kanssa. Parhaimmillaan tatuoinnit ovat kuitenkin 'mukana kulkevaa taidetta'. Muistoja, kuin take away-valokuva-albumi. [...] Ne ovat lähinnä muistoja ja kuvia minulle. Itsekkäästi voin sanoa, että otan tatuointini itseäni varten en muita. T10N19	Parhaimmillaan tatuoinnilla on tarina, ne ovat mukana kulkevia muistoja. Tatuoinnit ovat itseä ei muita varten.	
Siskoni on piirtänyt kummatkin tatuointini ja piirtää kaikki muutkin, koska minulle on tärkeää, että minulle tärkeä ihminen on piirtänyt ne. Sisareni valmistuu pian kuvataiteilijaksi ja tahdon kunnioittaa hänen kädentaitojaan, mikäs sen parempi tapa kuin kantaa niitä ihollani [...] [Muuten] Tatuoinnit muistuttavat minua pääasiassa ajasta milloin olen ne ottanut. T10N19.	Tärkeää että läheinen ihminen on piirtänyt kuvat, haluaa kunnioittaa siskonsa kädentaitojaan ihollaan. Tatuoinnit muistuttavat ajasta jolloin ne otettu.	

Tatuoinnilla oli jo otettaessa se merkitys, että se on minulle tärkeästä kirjasta ja näyttää mielestäni hyvältä tatuointina. Tatuoinnin ottamisen jälkeen sillä on ollut merkitystä myös itsetuntoa parantavana tekijänä. [...] Tatuoinnit ovat kuitenkin ennen kaikkea itseäni varten. T13N21	Tatuoinnilla on merkitys ja se on kohottanut itsetuntoa. Tatuoinnit ovat kuitenkin ennen kaikkea itselle.
Lähes kaikki, lukuun ottamatta mahan tribaalia ovat minulle hyvin merkityksellisiä. [...] tatuoinnit ovat minulle tarkoitettuja, eivät muille. T16N23	Lähes kaikki kuvat ovat merkityksellisiä. Ne ovat otettu vain itseä varten.
Lähinnä tatuoinnit ovat silmänilona ja muistutuksena itselleni [...] Nilkan tatuointi muistuttaa, että meillä on vain yksi elämä eikä hukattua aikaa saa takaisin. T12N19	Tatuointi koristaa ja muistuttaa tärkeistä asioista.
ihmettelen ihmisiä joiden tatuoinnit ei merkitse mitään eli tällaiset: 'otin sen koska se oli hieno', 'se vaan on'... miettinyt olen että miksi ottaa jos ei ole tarkoitusta? [...] mietitäänkö sitä koskaan elin ikäisenä merkinä?... itselläni kesti 9vuotta ottaa se, ei ollut pelkoa mutta se että se sitten pysyy lopun elämäni iholla, että hätiköiden en ole ottanut vaan pitkän harkinnan jälkeen. T14M27	Koska tatuointi on ikuinen, sillä tulee olla jokin tarkoin mietitty merkitys.
Omat tatuointini kertovat minulle tärkeistä asioista. Sellaisista asioista joita haluan muistaa päivittäin ja jotka ovat vaikuttaneet elämääni. T15N20	Tatuoinnit kertovat itselle tärkeistä asioista, joita haluaa muistaa päivittäin.
Tatuoinnit kertovat ihmisestä sen mikä on hänelle henkilökohtaisesti tärkeää ja merkityksellistä tai sitten valittu kuva on muuten vaan 'kiva', jonka henkilö on halunnut itselleen koristukseksi. Itse kuulun tuohon ensimmäiseen kategoriaan eli haluan, että tatuointini kuvastaa minusta itsestäni sellaista, jonka haluan 'lukita' loppuelämäkseni - eihän tatuointia oikein poiskaan saa eli se kulkee koko eliniän mukana. T17M40	Tatuointi kuvastaa itselle tärkeää ja merkityksellistä asiaa, jonka haluaa 'lukita' loppuelämäksi.
eräs tatuointini on kunnianosoitus taitelijalle, josta pidän. muuten tatuointini kuvaavat aiheita, jotka koen mielenkiintoisina. [...] niihin kiintyy, eikä osaa ajatella millaista olisi olla ilman. T20N25	Kunnianosoitus taiteilijalle ja omasta mielenkiintoisista aiheista. Niihin kiintyy.
Pääskysel symboloivat minulle tärkeitä asioita esim. vapautta ja luotettavuutta. Teksti kertoo minulle elämän kannalta tärkeän neuvon. [...] Minulle ei ole tärkeää, että muut ymmärtäisivät tatuointieni merkitystä vaan se on enemmän oma asiani. T21N19	Tatuoinnit ovat itselle merkityksellisiä. Ei ole tärkeää, että muut ymmärtäisivät, ne on itselle.
Nykyinen tatuointini on minulle erittäin tärkeä ja henkilökohtainen asia. [...] Olen ollut Michael Jacksonin fani jo n. 14 vuotta. [...] Kasvoihin Michaelin musiikkia kuunnellen lapsesta aikuiseksi ja seurannut kaikkia hänen elämänsä vaiheita. [...] Tiedän hänen elämästään enemmän kuin omien lähisukulaisten. Kukaan ei oikeasti ymmärrä, miten suuri merkitys hänellä oli elämääni. [...] Mikään ei koskaan muuta mielipidettäni hänestä ja tulen aina kaipaamaan ja rakastamaan häntä. Siksi otin tuon tatuoinninkin. T22N26	Tatuointi on ikuinen rakkauden ja kaipuun osoitus jo kuolleelle idolille. Tatuointi on erittäin tärkeä ja henkilökohtainen.
Niiden avulla pystyy myös käsittelemään iloja ja suruja - voi ottaa tatuoinnin vaikkapa häiden kunniaksi tai muistaa läheistä häntä koskevalla tatuoinnilla. [...] Olen halunnut ottaa tatuointeja siksi, että pidän niistä, minusta ne ovat kauniita ja pidän tatuoinnin ideasta - kannan sitä mukana loppuun asti. T23N19	Tatuointien avulla pystyy käsittelemään iloja ja suruja tai ottaa jonkun kunniaksi. Pitää tatuoinnin pysyvyyden ideasta.
Otin ristin yläselkääni, koska kuulun kirkkoon ja halusin tuoda näkökulmani tietyllä tavalla esille. Myös risti rauhoittaa jollain tavalla elämääni ja tuo turvallisuutta - tietä siitä, että kannan eräänlaista voimaa itsessäni. Olin jo kauan miettinyt, minkä lukuisista tatuoinneista ottaisinkin ensimmäisenä, ja päädyin ristiin, koska se merkitsee itselleni niin paljon. Se on osa minua. [...] [Siitä huolimatta tatuointi on] Enemmänkin vain omaksi 'iloksi'. T23N19	Halusi ristitatuoinnilla tuoda näkökulmansa esiin, se rauhoittaa ja tuo turvallisuutta, se on osa itseä. Kuva on kuitenkin enemmänkin itseä varten.
kumpikin tatuointi on emotionaalisesti tärkeä. [...] tatuoinnit merkitsevät minulle tietyn elämänvaiheen muutoksen taltioimista T24N39	Tatuoinneilla taltioi tietyn elämänvaiheen muutoksen.
Tatuoinneilla tulee mielestäni olla aina jokin ns. syvempi merkitys. En ottaisi ikinä tatuointia vain siksi, koska se on kaunis. [...] Tassun jälki oli minulle täysin selvä ensimmäiseksi tatuoinniksi, ensimmäisen koirani tultua taloon. Tatuoinnilla oli tarkoitus muistaa nyt ja tulevaisuudessa tästä hetkestä koirieni kanssa. [...] Tarkoituksena on pitää tatuoinnit minun tietonani ja ns. minun juttunani. T25N29	Tatuoinnilla tulee olla syvempi merkitys, kuvalla on tarkoitus muistaa nyt ja tulevaisuudessa hetket omien koirien kanssa. Tatuointi on itseä varten.

Olen halunnut ottaa tatuointeja kunnianosoitukseksi asioille, jotka ovat minulle elämässä tärkeimpiä. T26N22	Ottaa tatuointeja kunnianosoitukseksi tärkeille asioille.
Olen ottanut kuvat itseäni varten ja ne ovat hyvin henkilökohtaisia. [...] Minun tatuointini kertovat tarinaa eletystä elämästä, ne ovat nahkaani ikuistettuja ajatuksia, mitä milloinkin koen ja mitä silloinkin olin ajatellut. [...] Nykypäivä muuttuu historiaksi, se on kuvien pysyvyyden hienous. T28N29	Tatuoinnit kertovat arinaa eletystä elämästä. Nykypäivä muuttuu historiaksi. Ottanut kuvat itseä varten.
Loco En El Coco-teksti on Cypress Hillin kappaleen nimi espanjaksi. Englanniksi sama teksti on 'Insane In The Brain'. Tämä teksti tuli otetuksi sen takia että sairastuin taannoin keskivaikeaan masennukseen ja minulla oli erittäin huono kausi elämässäni. Läheisistäni moni kärsi myös joistain mielenterveydellisistä sairauksista ja tämän takia sitten päätin ottaa jotain sellaista joka muistuttaa itseäni siitä vaiheesta ja myös siitä, ettei oma päänikään täysin terve ole. [...] suurimmaksi osaksi tatuoinnit ovat minua itseäni varten jotta tunnen oloni kokonaiseksi. T27N19	Teksti muistuttaa itseä masennuksesta ja huonosta vaiheesta elämässä. Suurimmaksi osaksi tatuoinnit ovat itseä varten.
[...] mielestäni tatuoinnin pitää olla jotain, jossa säilyttää muistoa tai jotain itselleen tärkeää lähellä itseään. T30N38	Tatuoinnin pitää olla jotain, jossa säilyttää muistoja.
Totta kai tatuoinnit on tärkeä osa minua, koska ne kertovat elämästäni ja kiinnostukseni kohteista. [...] Kaikilla tatuoinneilla on joku merkitys, syvempi tai kevyempi. [...] Jokainen niistä on itseäni varten. T31N35	Tatuoinnit tärkeä osa itseä, kertovat elämästä ja kiinnostuksen kohteista. Ne ovat itseä varten.
[...] tatuoinnillani pyrin kenties alitajuisesti kertomaan erityisesti itselleni siitä, että olen hyvä, välittävä, lämmin ja rakastava ihminen vaikka vaikeaa olisikin. [...] Koska en näe tatuointiani päivittäin peiliin katsoessani, en ajattele asiaa sen kummemmin, mutta jos se otettaisiin pois, voisin ajatella, että osa minusta ja muistoistani, ja tatuointini ns. tuoma symbolinen 'turva' otettaisiin pois. Eli, vaikka tatuointini on jokseenkin ruma, en 'antaisi' sitä pois :). T32N32	Tatuoinnilla pyrkii viestittämään itselleen, että on hyvä ihminen. Vaikka tatuointi on hieman ruma ei luopuisi siitä, se on osa itseä ja muistoja.
On osa minua, koska se kuvaa erästä merkityksellistä aikaa elämässäni. T33N54	Tatuointi osa itseä, kuvastaa tärkeää elämäntilannetta.
Tatuoinneillani on merkitystä, koska ne sisältävät muistoja ja oman elämän kokemuksia. [...] Omissa kuvissani on piiloviestejä itselleni joita muut eivät varmaankaan ymmärrä, ne muistuttavat minua menneistä ja auttavat jaksamaan eteenpäin. T34N18	Tatuoinneissa piiloviestejä itselle, jotka auttavat jaksamaan, kuvat sisältävät muistoja ja kokemuksia.
[...] olen ottanut tatuoinnit muistoksi itselleni. [...] koko elämäni tärkeimmät elementit kulkevat matkassani iän kaiken. Ja toivottavasti vielä dementoituneena mummonakin ne tuovat muistoja mieleeni ja hevoset ja rakkaat koirani pysyy ajatuksissani. [...] Ne vaan on osa itseäni, pala sielua iholla, monesti niitä ei edes ajattele sen enempää, ne ovat kuin syntymämerkkejä. T35N44	Tatuoinnissa elämän tärkeimmät elementit kulkevat aina mukana, pala sielua iholla. Tatuoinnit ovat otettu muistoiksi itselle.
Tärkeän muiston ikuistukseksi ja eletyn elämän hyväksymisen merkeiksi olen virstapyykkejä nahkaani laitattanut. [...] en rakenna [tietynlaista kuvaa itsestäni], se on enemmänkin omaelämäkerran tyyppisiä muistojen taltioimisia. KT36N29	Tatuoinnit ovat omaelämäkerran tyyppistä muistojen taltioimista.
Halusin luoda itselleni jotain tärkeää ja muistettavaa, sekä persoonallista tatuoinnin avulla kauniin kuvan lisäksi. [...] Tatuointini kuuluu osaksi itseäni ja se on osa identiteettiäni. En voisi kuvitella enään itseäni ilman sitä. Tatuointi on hyvin tärkeä minulle ja se kuvaa ajatuksiani ja itseäni todella hyvin. T39N18	Halusi luoda itselleen jotain tärkeää ja muistettavaa. Tatuointi on tärkeä osa itseä ja identiteettiä.
Minulla on lapsuuden jälkeen ollut erittäin läheiset välit pikkuveljeeni, joten halusin julkistaa tuota ikuista siskollista rakkautta tatuoinnilla. [...] Pikkuveljeni otatti samaan kohtaan itselleen japanilaisen merkin, joka tarkoittaa pikkuveljeä, joten minun isosisko-tatuointi merkitys sen kautta vielä vahvistui. T40N31	Halusi julkistaa siskollista rakkauttaan pikkuveljeensä tatuoinnilla. Veli otti samankaltaisen tatuoinnin ja näin oman tatuoinnin merkitys vielä vahvistui.
Lasten keiju kuvat ja enkeli on todella tärkeitä lapseni kulkevat aina mukana. [...] Haluan myös niiden avulla kertoa kuinka paljon rakastan lapsia. T41N37	Tatuoinneissa lapset kulkevat aina mukana, haluaa niillä myös kertoa kuinka paljon heitä rakastaa.

Hyvän ystäväni kanssa olimme reissussa, ja olin jo kauan miettinyt haluavani ottaa pienen kolibrin, menetetyn lapseni muistoksi.[...] Sen merkitystä en ole kenellekään kertonut, tietysti osittain ystäväni kanssa yhdessä otetusta tatuoinnista tulen varmasti muistamaan tämän minulle tärkeän ihmisen(nyt jo tunnettu n. 10 vuotta).[...] kolibri tosiaan symboloi jotain joka on joskus ollut osa minua, ja näin tunnen että se jatkaa myös osana minua, vaikka en lastani saanutkaan pitää, niin tämän pienen kolibrin avulla se kulkee aina mukana. T42N21	Tatuointi symboloi menetettyä lasta, vaikka ei lasta saanutkaan pitää kuvan muodossa se pysyy osana itseä ja kulkee aina mukana. Merkitystä ei kukaan tiedä. Muistuttaa myös ystävästä, jonka kanssa tatuoinnin otti.
[...] tämä tatska on muistutus siitä mitä joskus olin. Varmaan asialle vanhuuden päivinä tulen nauramaan, mutta olenpahan jo nuorella iällä "elänyt täysillä". Tatuointi on osa itseäni, en usko sitä koskaan poistavani vaikka välillä kaduttaakin. T43N23	Tatuointi on osa itseä ja muistutus menneestä. Vaikka joskus kaduttaa ei usko poistavansa sitä.
Haluan muistaa tietynlaisia asioita, jotka ovat minulle henkilökohtaisesti tärkeitä. Haluan myös näyttää niitä muillekin. [...] Isosiskollani on samanlainen [tatuointi], olemme molemmat samaa horoskooppimerkkiä ja syntyneet joulukuussa. Samanlaiset kuvat vahvistavat yhteenkuuluvuuttamme. T44N24	Haluaa muistaa ja näyttää muille itselle tärkeitä asioita. Samanlaiset kuvat siskon kanssa vahvistavat yhteenkuuluvuutta.
Itse lähinnä yritän kerätä itseeni muistoja. Esimerkiksi sanonta "arvet kertovat elämästä" sopii minuun erittäin hyvin. Tulevaisuudessa ajattelin hankkia tatuoinnin ainakin mahdollisten omien lasteni merkiksi. Kai siis lähinnä käytän kehoani muistokirjana. T45N20	Kerää tatuoinneilla itseensä muistoja, käyttää kehoa tavallaan muistokirjana.
Kuva joka mulla on ns. voimakuva. Tietystä elämän vaiheesta tuli tarve saada jotain pysyvää ja omaa omalle iholle, vaikka on suunnitelmassa ollut jo pitkään noin muutenkin. [...] tatuointi oli vahvistus lähteä 10vuotta kestäneestä paskasta parisuhteesta. Tatuoin päätöksen iholle niin sanotusti. [...] Kuva on hyvin huomaamaton, en esittele sitä koska se on vain minua varten. T46N31	Voimakuva, tatuoi ihoonsa päätöksen lähteä huonosta suhteesta. Tuli tarve saada jotain omaa ja pysyvää omalle iholle. Kuva on vain itseä varten.
ne ovat kuin koruja, kuvia matkan varrelta, muistoja, muistutuksia. [...] visuaalisesti miellyttäviä, jokin siinä viehättää, että ne ovat ikuisia.. tai no.. elämän pituisia :) T49N 31	Tatuoinnit koruja, muistoja, muistutuksia. Viehättää, että ne ovat ikuisia.
Ne merkitsevät ihmisten elämän merkkipaaluja tai jotain, mitä haluaa muistaa elämästään. [...] Minä halusin tehdä tietyn tilinpäätöksen elämässäni ja jatkaa samalla tavalla eteenpäin. Halusin että tatuointi on esteettisesti kaunis, mutta kertoo myös tarinan. T50N38	Tatuoinnit elämän merkkipaaluja, halusi että kuva on kaunis, mutta kertoo myös tarinan.
[Olen ottanut tatuoinnin] muistutukseksi itselle tärkeästä asiasta sekä symboloimaan tiettyä asiaa [...] en kerro niistä kenellekään, merkitykset ovat henkilökohtaisia. T51N33	Ottanut muistutukseksi sekä symboloimaan tiettyä asiaa, merkityksiä ei paljasta.
Tatuoinnit kertovat minulle tärkeistä asioista, joten sitä kautta tatuoinnitkin ovat tärkeä osa itseäni ja identiteettiäni. [...] Ensimmäinen tatuointi oli ikään kuin merkkipaalu naiseuteen ja oman elämän aloittamiseen 16-vuotiaana juuri ennen kotoa pois muuttamista. Seuraavan tatuoinnin otin täysi-ikäisyyden johdosta [...] oikeassa pohkeessa kelttiläinen sisaruutta kuvastava triquetra [...] tatuointi kuvastaa suhdettani kaksoissisareeni. [...] tatuoinnit olen ottanut omaksi ilokseni. T52N25	Tatuoinnit kertovat itselle tärkeistä asioista ja ovat näin tärkeä osa identiteettiä. Kuvat esim. naiseuden merkkipaaluksi, täysi-ikäisyyden kunniaksi ja sisaruutta kuvastamaan. Ottanut omaksi iloksi.
Ristini symboloi minulle uskoani. En voisi kuvitella ottavani tatuointia, jolla ei olisi jotain merkitystä omassa elämässäni. Risti muistuttaa minua Jumalasta, joka ei jätä minua vaikka itse tekisin mitä. Se on jotain mikä pysyy ja kantaa läpi elämän. [...] Tuosta tatuoinnista on tullut osa identiteettiäni, sillä se on ollut minulla jo melko kauan. T53N25	Tatuointina risti, joka symboloi uskoa ja muistuttaa Jumalasta. Tatuoinnista tullut osa identiteettiä.